

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กมล วิจิตสรศาสตร์. เอกลักษณ์ของชาติ อานไทย-เขียนไทย. กรุงเทพมหานคร :

ศรีสมบัติการพิมพ์, 2529.

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. เอกสารคำสอนการศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี. กรุงเทพมหานคร :

ศาสนา, 2515.

กาญจนา คำสุวรรณ และนิทยา เสาร์มณี. จิตวิทยาป้องกัน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :

ศิลปบรรณาการ, 2524.

กิติมา ปริศิติกุล. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:ประเสริฐการพิมพ์, 2520.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์ ชุมชุมภาษาไทย. บันทึกการเสด็จพระราชดำเนิน

พระราชทานพระกระแสพระราชดำรัส เรื่อง ปัญหาการใช้ภาษาไทย. พระนคร :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2505.

ระบุปะนีย์ นาคทรพรพ. ความสำคัญของภาษาไทยและข้อสังเกตเกี่ยวกับลักษณะของภาษาไทย.

พระนคร:กรุงเทพการพิมพ์, 2514.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา

พานิช, 2524.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยั้ง เจริญยั้ง. อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น. พระนคร :

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2518.

ทัศนยา แชมมณี และคณะ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติเล่ม 1. กรุงเทพมหานคร :

บูรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.

ธนู บุญรัตพันธุ์. นวัตกรรมการสอนภาษาทางการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : อรุณสภา

ลาภพราว, 2519.

บันลือ หฤกษ์วัน. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน.

กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

บุญยั้ง เจริญยั้ง. "การพัฒนาจริยธรรมแก่เด็กระดับประถมศึกษา." ในคู่มือครูจริยศึกษานาค

บรรยายเชิงปฏิบัติ. หน้า 1. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

ไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2521.

- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2520.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือคร.ศรีสง่า, 2528.
- _____. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- ประสาร ทองภักดี. "กลวิธีสอนตามแนวพุทธศาสตร์." ในศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์, หน้า 59-83. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526.
- พัชรี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สถานสงเคราะห์เด็กปากเกล็ด, 2522.
- ภาควิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ศึกษา 231 วิธีสอนทักษะภาษาไทย. อุตรธานี : ไทยสามัคคี, 2522.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. วิสุทธิมรรคแปล ภาค 3 ตอน 1. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2527.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2525.
- มานิต มานิตเจริญ. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภา, 2520.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, 2525.
- ราชสิทธิมนี, พระ. มงคล 38. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการวิปัสณาการ, 2511.
- ราชวรมนี, พระ. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2528.
- _____. พุทธธรรมฉบับขยายความ. กรุงเทพมหานคร : ตำนานสุทธาการพิมพ์, 2529.
- วศิน สินหสระ. "พุทธวิธีในการสอน." ในศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์, หน้า 12-33. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526.
- วิชาการ, กอง, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ระดับประเทศ ปี 2527. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.

- _____ . ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ระดับประเทศ ปี 2528. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529.
- วิรัช วิเชียรโชติ. "ระบบการเรียนการสอนแบบสืบสวนสอบสวนตามแนวพุทธวิธี." ในศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์, หน้า 84-86. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526.
- วิรัช วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ. "หลักสูตรเพื่อพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมตามแนวพุทธศาสตร์." ในศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์, หน้า 66-68. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526.
- วุฒิชัย จำนงศ์. การเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : บำรุงสานส์, 2521.
- ศิริบุรณ์ ศรีสุวรรณ และคนอื่น ๆ. ทฤษฎีการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป..
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาฝ่ายภาษา. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล, 2519.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมการศาสนา. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่มที่ 2 6 7 12 13 18. กรุงเทพมหานคร : ศาสนา, 2525.
- _____ . พระไตรปิฎกฉบับหลวง. เล่มที่ 4 กรุงเทพมหานคร : ศาสนา, 2515.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2528.
- _____ . หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2526.
- _____ . หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2528.
- _____ . หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2526.
- _____ . หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร : นิวไวก์, 2527.
- ศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรมวัดพระธรรมกาย. มงคลชีวิตฉบับธรรมทายาท เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : นิวไวก์, 2527.
- สมทรง ปุณฺณฤทธิ์. คู่มือการสอนศีลธรรม. กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์, 2521.

- สมพร สุกัญญ์, ม.ร.ว.. การประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- สาโรช บัวศรี. "วิธีสอนตามขั้นขั้นของอริยสัจ." ในศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์, หน้า 1-6. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. "วิจัยการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์." ในศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์, หน้า 87-101. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526.
- สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพมหานคร : พีระพัฒนา, 2521.
- สุปรียา มาลากาญจน์. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. นครศรีธรรมราช : โครงการตำราและเอกสารวิชาการวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2528.
- สุน อมรวิวัฒน์. การสอนโดยการสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ. กรุงเทพมหานคร : ทิรณสาร, 2528.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. ความจำของมนุษย์ ; ทฤษฎีและวิธีสอน. บัณฑิตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2528.
- อนันต์ อ่วมศาสตร์ และ เนาวรัตน์ อ่วมศาสตร์. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.
- อนุมาน ราชธน, พระยา. นิรุกติศาสตร์ ภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. พระนคร : รุ่งเรืองธรรม, 2499.
- อุบล เรียงสุวรรณ และคณะ. หลักการสอนและวิธีสอนวิชาเฉพาะวิชาชีพครูมัธยมของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ตอนที่ 2. พระนคร : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2509.

วิทยานิพนธ์

- จารุณี โชคสมัย. "การเปรียบเทียบการใช้แบบฝึกอ่าน 2 แบบที่ส่งผลต่อสมรรถภาพการอ่านเร็ว และทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดลพบุรี." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

- ดวงจิต สุขสุเมธ. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบโครงการและเรียนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ดวงเดือน ไชยคำ. "บุคลิกลักษณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีเพื่อนมากที่สุดและที่ไม่มีเพื่อน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
- นพดล เจนอักษร. "การศึกษาวิธีสอนของพระพุทธเจ้า." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2526.
- บุญรวย ชูรักษา. "ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมปีที่สามจังหวัดสุราษฎร์ธานี." ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ประคิษฐ์ พรหมเสนา. "การนำวิธีสอนในสมัยพุทธกาลมาใช้สอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ประพิมพ์พรรณ สุธรรมวงศ์. "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งโรงเรียนสาธิต." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ประยูร ฉิมพลี. "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยความคิดแบบสืบสวน สอบสวน ความคิดสร้างสรรค์โดยวิธีสอนแบบสืบสวน-สอบสวน กับแบบปรกติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- มณฑล ไตรรัตน์สิงห์กุล. "การวิเคราะห์วิธีการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หกตามหลักอริยสัจสี่." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- มัทนา ปิยะมาดา. "การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2511.

- ยุพดี นาคพิระยุทธ. "การสอนวิชาภาษาไทยด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ล้อม ไชยศร. "ลักษณะครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
- วรรณ สติวิจิตร. "การทดลองสอนจริยศึกษาโดยการสร้างศรัทธาแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม." ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- วรรณ โสมประยูร. "ความยากง่ายในการเขียนพยางค์ไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- วิรัตน์ เลหาหวัธน์. "การศึกษาพฤติกรรมของครูที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครประทับใจในทางบวกและทางลบโดยใช้วิธีเคิลซีเคิลซีเคิลเทคนิค." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- วีระพงษ์ คุณมณี. "การสอนจริยธรรมด้วยวิธีสอนตามขั้นหั่งสี่ของอริยสัจ." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- สมพงษ์ พวงคำ. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการสอนด้วยวิธีปกติและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- สุวรรณี แพรรักษ์พิศุทธิ์. "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มประสบการณ์ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 จากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- อนันตชัย พงศ์สุวรรณ. "การถ่ายโอนทักษะความเข้าใจในการอ่านจากภาษาไทยไปสู่ภาษาอังกฤษของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงวิทยาลัยครูบุรีรัมย์." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.

บทความ

ชาญชัย อาจิมสมาจาร. "คำแนะนำสิบห้าข้อสำหรับการปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน."

สารพัฒนาหลักสูตร (ธันวาคม 2527) : 28-29.

ฐานวุฒโฒ ภิกขุ. "มงคลการสูตรแห่งความสำเร็จ มงคลที่ 7." กัลยาณมิตร 14 (เมษายน 2529) : 64-67.

ทวีป อภิสัทธ. "การอ่านออกเขียนได้จุดเริ่มต้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต." การศึกษานอกโรงเรียน 21, 117 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2526) : 53-56.

ป.ป.อ. (นามแฝง). "หลักการสอนของพระพุทธเจ้า." วารสารพุทธจักร 25 (สิงหาคม 2514) : 11-16.

_____ . "หลักการสอนของพระพุทธเจ้า." วารสารพุทธจักร 25 (พฤศจิกายน 2514) : 5-12.

ประสาธ บัณฑิตวงกร. "รูปแบบการสอนที่ดี." มิตรครู 7 (15 เมษายน 2517) : 18-22.

เป็รื่อง กุมุท. "วิธีสอนจรรยาศึกษาแบบเบญจขันธ์." วารสารข้าราชการ 30 (กุมภาพันธ์ 2528) : 41-45.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. "การวัดเจตคติในวิชาคณิตศาสตร์." มิตรครู 13 (กรกฎาคม 2522) : 11-15.

สุจิตรา ศรีนวล. "สอนภาษาไทยอย่างไรเด็กจึงจะ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสอดคล้องกับนโยบายการปลูกฝังประชาธิปไตย." ประชาศึกษา 36 (กันยายน 2528) : 3-6.

สุชาวดี สุภโทษะ. "สัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่น." มิตรครู 28, 1 (ปักษ์หลัง มกราคม 2529) : 15-19.

สุน อมรวิวัฒน์. "พุทธวิธีสอน." วิทยาสาร 21 (กันยายน 2513) : 13-14 .

อ้อม ประนอม. "การสอนอ่านไทยต้องแก้ไขและพัฒนา." มิตรครู 28, 8 (ปักษ์หลัง เมษายน 2529) : 16-21.

เอกสารอื่น ๆ

สมชัย วุฒิปรีชา. "นักเรียนเรียนอ่อน ผู้บริหารต้องให้ความสนใจ ครูประจำชั้นต้องรู้จักนักเรียนของตนเป็นอย่างดี." ข่าวประณมศึกษา 5, 251 (27 มีนาคม 2529) : 1.

สุนน อมรวิวัฒน์. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์,
1 กรกฎาคม 2529.

ภาษาอังกฤษ

Elizabeth, B. Hurlock. Adolescent Development. New York : McGraw-Hill
Book Company, 1955.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book
Company, 1973.

Herbert Sorenson. Psychology in Education. New York : McGraw-Hill
Book Company, 1955.

Haward H. Richards. "Psychological Factors Associated with the
Sociometric Status of Children Attending a Comprehensive
School in Bre conshire." The British Journal of Education
Psychology 37 (June 1967) : 262.

Jacques, B. Saint. "Individual difference and Universals in Language
Learning Aptitude." Journal of the Linguistics Society of
America 61 (March 1985) : 239-240.

Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York : The Dryden Press,
1954.

Smith, James A. Creative Teaching of the Language Arts in the Elementary
School. Boston : Allyn and Bacon, 1973.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ อัจฉรา ชีวพันธ์
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิรัช วรรณรัตน์
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
4. นายจ่าณรงค์ ทองประเสริฐ
ผู้อำนวยการกองศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน
5. นายชัชวาลย์ มณีมุขย์
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนจักรัศวินวิทยานุกูล
6. นายชาญ น้อยวิเศษณ์
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนจักรัศวินวิทยานุกูล
7. นายสนั่น สิงห์จันทร์
ศึกษานิเทศก์อำเภोजักรัศว



ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1.1 การคำนวณหาค่าระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชุดที่ 1

1.1.1 ระดับความยาก

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

1.1.2 อำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

R_U = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ถูกในกลุ่มสูง

R_L = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ถูกในกลุ่มต่ำ

P = ระดับความยาก

D = อำนาจจำแนก

f = จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

(ประกอบ กรรณสูต 2528:27-28)

1.2 การคำนวณหาความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1.2.1 ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชุดที่ 1 ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้คะแนนข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน และให้คะแนนข้อที่ตอบผิดเป็น 0 (ศูนย์) คะแนน จำนวน 40 ข้อ

$$K-R 20 : r_{XX} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum Pq}{S_X^2} \right]$$

r_{XX} = สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

P = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง

- q = สัดส่วนของคนที่ตอบแต่ ะข้อผิด ($q = 1-p$)
 pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก และตอบผิด)
 Σpq = ผลบวกของ pq ของทุก ๆ ข้อ
 s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกสอบทั้งหมด
 (ประกอบ กรรณสูตร 2528:38)

1.2.2 ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชุดที่ 2 ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเติมคำ ให้คะแนนเป็น 3, 2, 1 จำนวน 10 ข้อ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma s_i^2}{s_x^2} \right]$$

α = สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

Σs_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมดหรือกำลังสองของ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

(เรื่องเดียวกัน 2528:43)

2. การคำนวณหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่ม

(ประกอบ กรรณสูตร 2525:40)

3. การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนคนในกลุ่ม

X = คะแนนแต่ละจำนวน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต 2525:51)

4. การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังทำการทดลองของนักเรียนทั้งหมด

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{(N\sum X^2 - (\sum X)^2)(N\sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

r_{XY} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้น

$\sum X^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้น

$\sum Y$ = ผลรวมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง

$\sum Y^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง

$\sum XY$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง

(เรื่องเดียวกัน 2525:106)

5. การทดสอบค่าที (t-test)

5.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนทำการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในข้อ 5.1 และ 5.2 เป็นการเปรียบเทียบชนิดที่ตัวอย่างประชากรไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \cdot \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}}$$

t = อัตราส่วนวิกฤติ

\bar{x}_1 = ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มทดลอง

\bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุม

$\sum X_1^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนกลุ่มทดลอง

$\sum X_2^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนกลุ่มควบคุม

N_1 = จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

N_2 = จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

(ประกอบ กรรณสูต 2525:90)

5.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังทำการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ชนิดข้อมูลที่ตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถก่อนทำการทดลองไม่แตกต่างกัน โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{(\sigma_{\bar{x}_1}^2 + \sigma_{\bar{x}_2}^2)(1 - r_{XY}^2)}}$$

t = อัตราส่วนวิกฤติ

\bar{x}_1 = ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มทดลอง

\bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุม

$\sigma_{\bar{x}_1}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มทดลอง

$\sigma_{\bar{x}_2}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม

r_{XY} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้น
กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง

$$df = n_1 + n_2 - 3$$

(ประกอบ กรรณสูต 2528:124-125)

5.4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ก่อนและหลังทำการทดลองของกลุ่มทดลอง

5.5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ก่อนและหลังทำการทดลองของกลุ่มควบคุม

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในข้อ 5.4 และ 5.5 เป็นการเปรียบเทียบชนิดข้อมูลที่
ตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์กันโดยการทดสอบก่อนและทดสอบหลัง โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

t = อัตราส่วนวิกฤติ

ΣD = ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

ΣD^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลัง
การทดลอง

N = จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

$df = n-1$

(ประกอบ กรรณสูตร 2528:109)

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอตารางในรูปของตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เห็นภาพรวมของการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 27 การคำนวณหาค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชุดที่ 1

ข้อ	จำนวนผู้ตอบถูก		ระดับความยาก (P)	อำนาจจำแนก (D)	ข้อ	จำนวนผู้ตอบถูก		ระดับความยาก (P)	อำนาจจำแนก (D)
	กลุ่มสูง (R_U)	กลุ่มต่ำ (R_L)				กลุ่มสูง (R_U)	กลุ่มต่ำ (R_L)		
1	19	7	.30	.28	21	24	12	.42	.28
2	26	17	.50	.21	22	19	5	.28	.33
3	35	26	.71	.21	23	37	22	.69	.35
4	14	5	.22	.21	24	37	19	.65	.42
5	32	22	.63	.23	25	34	19	.62	.35
6	26	15	.48	.26	26	34	4	.44	.70
7	36	23	.69	.30	27	24	11	.41	.30
8	32	23	.64	.21	28	30	14	.51	.37
9	29	6	.41	.53	29	33	20	.62	.30
10	29	17	.53	.28	30	18	6	.28	.28
11	29	19	.56	.23	31	20	7	.31	.30
12	31	16	.55	.35	32	20	10	.35	.23
13	19	7	.30	.28	33	19	7	.30	.28
14	30	17	.55	.30	34	21	9	.35	.28
15	26	9	.41	.40	35	37	26	.73	.26
16	27	10	.43	.40	36	25	12	.43	.30
17	20	7	.31	.30	37	29	6	.41	.53
18	24	11	.41	.30	38	25	15	.47	.23
19	29	14	.50	.35	39	30	17	.55	.30
20	32	21	.62	.26	40	23	13	.42	.23

ตัวอย่างการคำนวณหาค่าระดับความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบข้อที่ 1

ข้อมูล

$$R_U = 19$$

$$R_L = 7$$

$$f = 43$$

ระดับความยาก

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f} = \frac{19 + 7}{2(43)} = .30$$

อำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_U - R_L}{f} = \frac{19 - 7}{43} = .28$$

∴ ระดับความยากของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ .22-.73

อำนาจจำแนกของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ .21-.70

ตารางที่ 28 การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นที่ 1 (จำนวน 40 ข้อ)

ลำดับ ข้อ	ข้อ																																								คะแนน ที่ได้อัน			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40		(X)		
1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	30	
2	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	23	
3	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	26
96	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	17	
จำนวน ข้อ	28	46	66	22	59	46	66	62	40	50	54	55	30	53	35	39	30	38	50	58	39	28	68	64	64	59	39	38	46	55	27	31	33	27	31	69	41	36	42	51	39	$\Sigma X = 1790$		
P	.29	.48	.69	.23	.61	.48	.69	.65	.42	.52	.56	.57	.31	.55	.36	.41	.31	.40	.52	.60	.41	.29	.71	.67	.61	.41	.40	.48	.57	.28	.32	.34	.28	.32	.72	.43	.38	.44	.53	.41	$\Sigma X^2 = 37114$			
q	.71	.52	.31	.77	.39	.52	.31	.35	.58	.48	.44	.43	.69	.45	.64	.59	.69	.60	.48	.40	.59	.71	.29	.33	.39	.59	.60	.52	.43	.72	.68	.66	.72	.68	.28	.57	.52	.56	.47	.59	$S_x^2 = 38.94$			
Pq	.21	.25	.21	.18	.24	.25	.21	.23	.24	.25	.25	.25	.21	.25	.23	.24	.21	.24	.25	.24	.24	.21	.21	.22	.22	.24	.24	.25	.25	.22	.22	.20	.22	.20	.20	.25	.24	.25	.24	.25	$\Sigma Pq = 9.23$			

สูตร

$$n = 40 \quad \Sigma Pq = 9.23 \quad S_x^2 = 38.94$$

$$K-R 20 : r_{yx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma Pq}{S_x^2} \right]$$

$$= \frac{40}{40-1} \left[1 - \frac{9.23}{38.94} \right]$$

∴ ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นที่ 1 มีค่าเท่ากับ .78

ตารางที่ 29 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทยชุดที่ 2 (จำนวน 10 ข้อ)

จำนวน คนที่	คะแนนข้อที่										คะแนน	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	x	x ²
1	2	2	3	0	3	1	3	2	1	0	17	289
2	3	2	3	2	2	2	2	1	3	2	22	484
3	3	3	3	1	1	0	1	1	1	1	15	225
.
50	3	1	0	0	0	3	0	0	1	0	8	64
ΣX_i	123	105	112	45	94	105	82	60	108	68	902	17644 = ΣX^2
ΣX_i^2	321	257	310	91	218	281	192	94	292	114	= ΣX_i	= $\Sigma \Sigma X_i$
S_i^2	0.37	0.73	1.18	1.01	0.83	1.21	1.15	0.44	1.17	0.43	ΣS_i^2	= 8.52

ข้อมูล

$$n=10 \quad \Sigma S_i^2 = 8.52 \quad N = 50 \quad S_X^2 = 27.44$$

$$S_X^2 = \frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2 = \frac{17644}{50} - \left(\frac{902}{50}\right)^2 = 27.44$$

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_X^2} \right]$$

$$= \frac{10}{10-1} \left[1 - \frac{8.52}{27.44} \right]$$

$$= .77$$

∴ ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชุดที่ 2 มีค่าเท่ากับ .77

ตารางที่ 30 การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้น
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	x^2	y^2
	x	y		
1	59	60	3481	3600
2	53	70	2809	4900
3	71	75	5041	5625
.
.
.
30	71	81	5041	6561
$\Sigma X = 2240$		$\Sigma Y = 2217$	$\Sigma X^2 = 168878$	$\Sigma Y^2 = 165433$

กลุ่มทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{\Sigma X}{N} \\ &= \frac{2240}{30} \\ &= 74.67\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{S.D.} &= \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{168878}{30} - \left(\frac{2240}{30}\right)^2} \\ &= 7.36\end{aligned}$$

กลุ่มควบคุม

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{\Sigma X}{N} \\ &= \frac{2217}{30} \\ &= 73.90\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{S.D.} &= \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{165433}{30} - \left(\frac{2217}{30}\right)^2} \\ &= 7.30\end{aligned}$$

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	$(x_1 - \bar{x}_1)^2$	$(x_2 - \bar{x}_2)^2$
	x_1	x_2	x_1^2	x_2^2
1	59	60	245.55	193.21
2	53	70	469.59	15.21
3	71	75	13.47	1.21
.				
.				
.				
30	71	81	13.47	50.41
	$\Sigma x_1 = 2240$	$\Sigma x_2 = 2217$	$\Sigma x_1^2 = 1624.70$	$\Sigma x_2^2 = 1596.70$

ข้อมูล

$$\bar{x}_1 = 74.67$$

$$\Sigma x_1 = 2240$$

$$\bar{x}_2 = 73.90$$

$$\Sigma x_2 = 2217$$

$$S.D. = 7.36$$

$$\Sigma x_1^2 = 1624.70$$

$$S.D = 7.30$$

$$\Sigma x_2^2 = 1596.70$$

ทดสอบภาวะแห่งความแปรปรวนของคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$$

$$F = \frac{\sigma_1^2}{\sigma_2^2}$$

$$= \frac{(7.36)^2}{(7.30)^2}$$

$$= 1.02$$

$$.05 f_{29, 29} = 1.85$$

ค่า f ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่า ตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม
 สุ่มมาจากประชากรที่มีความแปรปรวนเท่ากัน

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นระหว่างกลุ่มทดลอง
 และกลุ่มควบคุม ชนิดข้อมูลที่ตัวอย่างประชากรไม่มีความสัมพันธ์กัน

ข้อมูล

$$\bar{x}_1 = 74.67 \qquad \bar{x}_2 = 73.90$$

$$\Sigma x_1^2 = 1624.70 \qquad \Sigma x_2^2 = 1596.70$$

$$N_1 = 30 \qquad N_2 = 30$$

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\Sigma x_1^2 + \Sigma x_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \cdot \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}}$$

$$= \frac{74.67 - 73.90}{\sqrt{\frac{1624.70 + 1596.70}{(30 + 30) - 2} \cdot \left(\frac{1}{30} + \frac{1}{30}\right)}}$$

$$= \frac{.77}{\sqrt{55.54 \cdot (.07)}}$$

$$= \frac{.77}{1.97}$$

$$= 0.39$$

$$.05 t_{58} = 2.00 \text{ (ประมาณ)}$$

ค่า t ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่าความสามารถในการเรียนวิชา
 ภาษาไทยในภาคต้นของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 32 การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง				เลขที่	กลุ่มควบคุม			
	ก่อนทำการทดลอง		หลังทำการทดลอง			ก่อนทำการทดลอง		หลังทำการทดลอง	
	x	x ²	x	x ²		x	x ²	x	x ²
1	26	676	34	1156	1	29	841	29	841
2	22	484	18	324	2	37	1369	50	2500
3	25	625	31	961	3	39	1521	44	1936
.
.
.
30	29	841	45	2025	30	37	1369	34	1156
รวม	1037	37963	1270	56414	รวม	1046	38048	1147	45871

กลุ่มทดลอง

ก่อนทำการทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{\sum X}{N} \\ &= \frac{1037}{30} \\ &= 34.57\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}S.D &= \sqrt{\frac{\sum X^2}{30} - \left(\frac{\sum X}{30}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{37963}{30} - \left(\frac{1037}{30}\right)^2} \\ &= 8.40\end{aligned}$$

หลังทำการทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{\sum X}{N} \\ &= \frac{1270}{30} \\ &= 42.33\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}S.D &= \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{56414}{30} - \left(\frac{1270}{30}\right)^2} \\ &= 9.40\end{aligned}$$

กลุ่มควบคุม

ก่อนทำการทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{\Sigma X}{N} \\ &= \frac{1046}{30} \\ &= 34.87\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{S.D} &= \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{38084}{30} - \left(\frac{1046}{30}\right)^2} \\ &= 7.33\end{aligned}$$

หลังทำการทดลอง

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{\Sigma X}{N} \\ &= \frac{1147}{30} \\ &= 38.23\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{S.D} &= \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{45871}{30} - \left(\frac{1147}{30}\right)^2} \\ &= 8.20\end{aligned}$$

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนทำการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง x_1	กลุ่มควบคุม x_2	$(x_1 - \bar{x}_1)^2$ x_1^2	$(x_2 - \bar{x}_2)^2$ x_2^2
1	26	29	73.44	34.46
2	22	37	158.00	4.54
3	25	39	91.58	17.06
.				
.				
.				
30	29	37	31.02	4.54
	$\Sigma x_1 = 1037$	$\Sigma x_2 = 1046$	$\Sigma x_1^2 = 2117.22$	$\Sigma x_2^2 = 1613.56$

ข้อมูล

$$\bar{x}_1 = 34.57 \quad \bar{x}_2 = 34.87$$

$$S.D = 8.40 \quad S.D = 7.33$$

ทดสอบภาวะแห่งความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนทำการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$$

$$F = \frac{\sigma_1^2}{\sigma_2^2}$$

$$= \frac{(8.40)^2}{(7.33)^2}$$

$$= 1.31$$

$$.05 f_{29, 29} = 1.85$$

ค่า t ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่า ตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม มีความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนทำการทดลองเท่ากัน

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนทำการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ชนิดข้อมูลที่ตัวอย่างประชากรไม่มีความสัมพันธ์กัน

ข้อมูล

$$\bar{x}_1 = 34.87 \qquad \bar{x}_2 = 34.57$$

$$\Sigma x_1^2 = 1613.56 \qquad \Sigma x_2^2 = 2117.22$$

$$N_1 = 30 \qquad N_2 = 30$$

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\Sigma x_1^2 + \Sigma x_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \cdot \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)^2}}$$

$$= \frac{34.87 - 34.57}{\sqrt{\frac{1613.56 + 2117.22}{30 + 30 - 2} \cdot \left(\frac{1}{30} + \frac{1}{30}\right)^2}}$$

$$= \frac{.30}{\sqrt{64.32 \cdot (.07)}}$$

$$= \frac{.30}{2.12}$$

$$= 0.14$$

$$.05 t_{58} = 2.00 (\text{ประมาณ})$$

ค่า t ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าในตาราง แสดงว่า ก่อนทำการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังทำการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

นักเรียน คนที่	X (คะแนนเต็ม 100)	Y (คะแนนเต็ม 70)	X ²	Y ²	XY
1	59	34	3481	1156	2006
2	53	18	2809	324	954
3	71	31	5041	961	2201
.					
.					
.					
60	81	34	6561	1156	2754
รวม	$\Sigma X = 4457$	$\Sigma Y = 2417$	$\Sigma X^2 = 334311$	$\Sigma Y^2 = 102285$	$\Sigma XY = 82497$

หลังจากการทดลองสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยไปทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มให้คะแนน 2 ชุด ๆ ละ 30 จำนวน ซึ่งนับว่าสัมพันธ์กันโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s_x) ของความรู้เดิม (ผลการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคต้น) ใกล้เคียงกัน

ผู้วิจัยจึงหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคต้น (คะแนน X) และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังทำการทดลอง (คะแนน Y) ซึ่งมีข้อมูลชุดละ 60 จำนวน ($N=60$) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 r_{XY} &= \frac{N\Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2][N\Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}} \\
 &= \frac{(60 \times 82497) - (4457 \times 2417)}{\sqrt{[60 \times 334311 - (4457)^2][60 \times 102285 - (2417)^2]}} \\
 &= .74
 \end{aligned}$$

∴ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนวิชาภาษาไทยในภาคต้นและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทำการทดลองเท่ากับ .74

คำนวณหาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทำการทดลองของกลุ่มทดลอง ($\sigma_{\bar{X}_1}$) และกลุ่มควบคุม ($\sigma_{\bar{X}_2}$) ได้ดังนี้

$$\sigma_{\bar{X}_1} = \frac{S.D.}{\sqrt{N-1}} = \frac{9.40}{\sqrt{30-1}} = 1.74$$

$$\sigma_{\bar{X}_2} = \frac{S.D.}{\sqrt{N-1}} = \frac{8.20}{\sqrt{30-1}} = 1.52$$

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทำการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ชนิดข้อมูลที่ตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์กัน

ข้อมูล

$$\begin{array}{lll} \bar{X}_1 = 42.33 & \sigma_{\bar{X}_1} = 1.74 & \\ \bar{X}_2 = 38.23 & \sigma_{\bar{X}_2} = 1.52 & r_{XY} = .74 \end{array}$$

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$\begin{aligned} t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left(\frac{\sigma_{\bar{X}_1}^2 + \sigma_{\bar{X}_2}^2}{2}\right)(1 - r_{XY}^2)}} \\ &= \frac{42.33 - 38.23}{\sqrt{[(1.74)^2 + (1.52)^2][1 - (.74)^2]}} \\ &= 2.65 \end{aligned}$$

$$.05 t_{57} = 2.00 \text{ (ประมาณ)}$$

ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง แสดงว่า หลังทำการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อน
และหลังทำการทดลอง

เลขที่	สอบก่อน	สอบหลัง	(สอบหลัง-สอบก่อน) D	(สอบหลัง-สอบก่อน) ² D ²
1	26	34	8	64
2	22	18	-4	16
3	25	34	6	36
.				
.				
.				
30	29	45	16	256
รวม			$\Sigma D = 233$	$\Sigma D^2 = 2941$

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง ชนิดข้อมูลมีความสัมพันธ์กัน

ข้อมูล

$$\Sigma D = 233 \quad \Sigma D^2 = 2941 \quad N = 30$$

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

$$= \frac{233}{\sqrt{\frac{30 \times 2941 - (233)^2}{30-1}}}$$

$$= 6.81$$

$$.01 t_{29} = 2.76 \text{ (ประมาณ)}$$

ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อนและหลังทำการทดลอง

เลขที่	สอบก่อน	สอบหลัง	(สอบหลัง-สอบก่อน) D	(สอบหลัง-สอบก่อน) D ²
1	29	29	0	0
2	37	50	13	169
3	39	44	5	25
.				
.				
.				
30	37	34	-3	9
รวม			$\Sigma D = 103$	$\Sigma D^2 = 883$

ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุม ชนิดข้อมูลมีความสัมพันธ์กัน

ข้อมูล

$$\Sigma D = 103$$

$$\Sigma D^2 = 883$$

$$N = 30$$

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

$$= \frac{103}{\sqrt{\frac{30 \times 883 - (103)^2}{30-1}}}$$

$$= 4.40$$

$$.01 t_{29} = 2.76 \text{ (ประมาณ)}$$

ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 37 เกลยคำตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.6 (ชุดที่ 1)

คำตอบ	ข้อที่
ก.	4, 8, 13, 22, 32
ข.	1, 2, 7, 14, 16, 19, 21, 24, 29, 34, 35, 39
ค.	3, 9, 10, 11, 15, 26, 27, 28, 30, 37, 38, 40
ง.	5, 6, 12, 17, 18, 20, 23, 25, 31, 33, 36

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการสอนตามหลักสูตร (แผนที่ 1 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. การเล่าเรื่องสนุกสนานให้ทั้งความบันเทิงและฝึกฝนการใช้ภาษาด้วย
2. การฟังที่ดีผู้ฟังต้องตั้งใจฟัง จับสาระความรู้ได้แม่นยำ นำความรู้ไปใช้จนคล่องปาก เอาใจพิจารณาสาระความรู้ที่นั้นจนเข้าใจด้วยเหตุผลจนเกิดความรู้ที่แท้จริง
3. คำประสมเกิดจากการนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำเดียว ซึ่งอาจมีความหมายคงเดิมหรือเปลี่ยนไปได้ หากวางคำประสมสลับที่กัน ความหมายจะเปลี่ยนไป

จุดประสงค์

1. แต่งเรื่องซ้ำชั้นสนุกสนานได้
2. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้ฟังที่ดีได้
3. บอกลักษณะการฟังที่ถูกหลักที่ดีได้
4. จับใจความจากเรื่องที่ฟังได้
5. แยกคำประสมออกเป็นคำมูลได้
6. นำคำมูลที่กำหนดให้มารวมกันเป็นคำประสมได้
7. เขียนอธิบายความหมายของคำประสมได้
8. ใช้คำประสมตามที่กำหนดให้ได้
9. เชื่อมโยงสัมพันธ์คำและความหมายของคำที่นำมารวมกันเป็นคำใหม่ได้

เนื้อหา

1. การเล่าเรื่องซ้ำชั้นสนุกสนาน ผู้เล่าต้องเลียนเสียงตัวละคร ใช้ภาษาพูดให้เหมาะสมกับผู้ฟัง และแสดงท่าทางให้เหมาะสมจึงจะทำให้ผู้ฟังเกิดความสุขสนุกสนานและเข้าใจตรงกัน
2. การฟังที่ดีผู้ฟังต้องฟังอย่างถูกต้องด้วยหลัก 5 ประการคือ
 - ฟังอย่างตั้งใจ
 - จำให้แม่นยำ
 - ท่องจำได้ถูกต้อง

- กลั่นกรองด้วยวิจารณญาณ
- สรุปหลักการอย่างมีเหตุผล

3. การติดต่อสื่อสาร คือ การติดต่อส่งข่าวข้อเท็จจริง ความคิดเห็นและท่าทีต่าง ๆ จากคนหนึ่งหรือหลายคน ไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรือหลายคน ดังนั้น การติดต่อสื่อสารจึงมีทั้งประโยชน์และโทษดังนี้

ประโยชน์ของการสื่อสารที่ดี

- ผู้รับและผู้ส่งมีความเข้าใจข้อเท็จจริงตรงกัน
- ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน
- เป็นสื่อผูกมิตรไมตรีต่อกัน

โทษของการสื่อสารที่ไม่ดี

- ผู้รับและผู้ส่งมีความเข้าใจไม่ตรงกัน
- เกิดความบาดหมางใจกัน

4. คำประสมเกิดจากการนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำเดียว อาจมีความหมายคงเดิมหรือเปลี่ยนไปได้

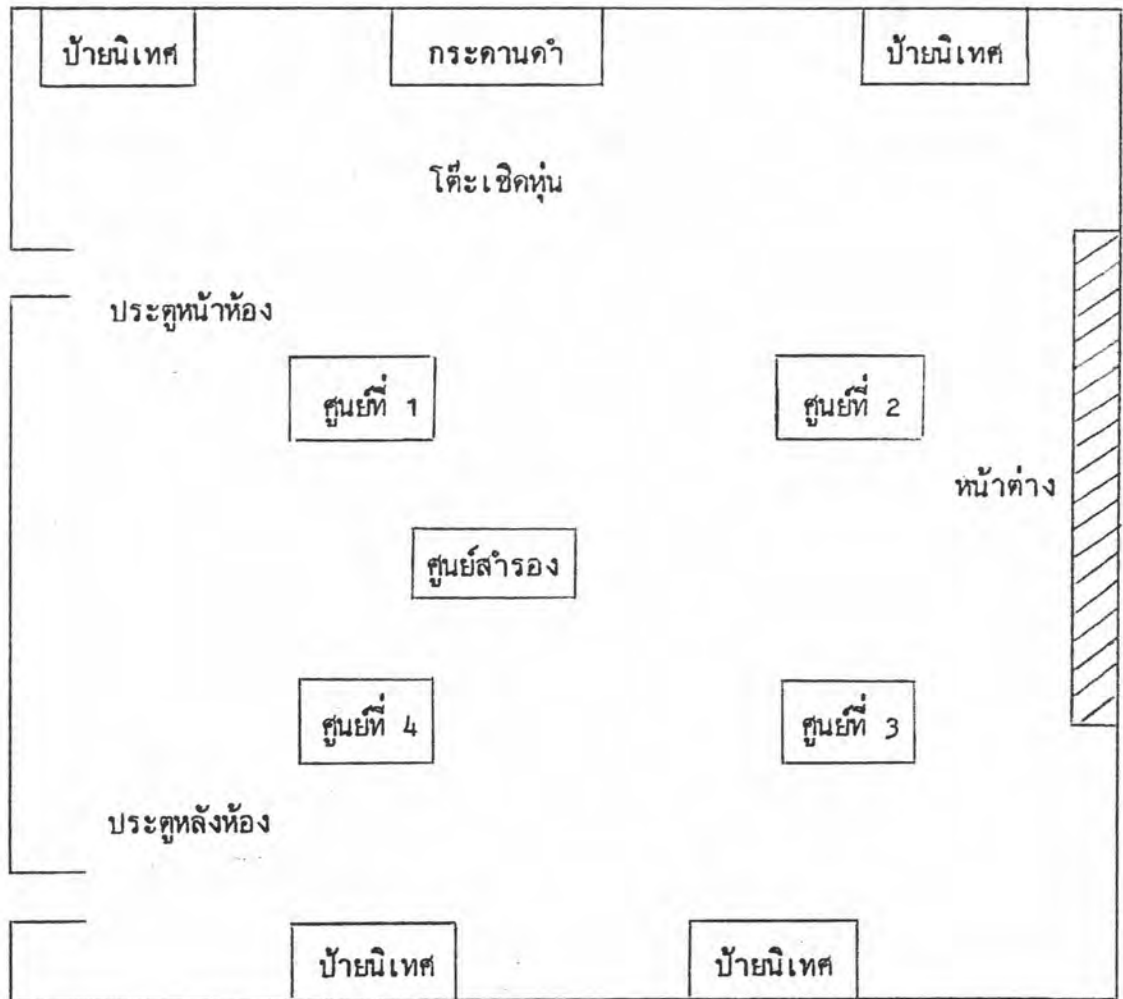
5. คำประสมที่สลับที่กัน ความหมายจะเปลี่ยนไป

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

- 1.1 การจับบรรยายภาคในชั้นเรียนให้เหมาะสม
 - 1.1.1 ครูจัดป้ายนิเทศเรื่องการติดต่อสื่อสาร
 - 1.1.2 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะเป็น 5 กลุ่ม สำหรับจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้
 - 1.1.3 จัดหน้าห้องเป็นที่โล่ง สำหรับการเชิคหุ่นประกอบการเล่านิทานเรื่อง

"ฟังไม่ดี" ดังนี้



- 1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์
 - 1.2.1 การแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย
 - 1.2.2 การพูดจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส สนทนาสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
 - 1.2.3 มีความเห็นอกเห็นใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน
- 1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้
 - 1.3.1 ครูเชิคหุ่นประกอบการเล่านิทานเรื่อง "ฟังไม่ตี" ดังนี้

เรื่องฟังไม้คิ

ปรับปรุงจากคู่มือการสอนภาษาไทยชั้น ป.6

ครอบครัวหนึ่ง มีแม่และลูกชายอีก 2 คน เขาเป็นคนยากจนมาก เสื้อผ้าก็ไม่ค่อยนุ่งท่อม แม้แต่ผ้าห่มก็ยังไม่มี แม่ป่วยหนักมานานแล้ว ลูกชายคนโตต้องหาเลี้ยงครอบครัวคนเดียว เพราะ ลูกชายคนเล็กอายุยังน้อย ครอบครัวนี้ปลูกกระท่อมอยู่ริมแม่น้ำ ทุกเช้าลูกชายคนโตจะต้องเก็บ ดอกไม้ไปขายที่ในเมือง

วันหนึ่งลูกชายคนโตวิ่งตาตื่น นำข่าวดีมาบอกว่า มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เก็บยาวิเศษซึ่ง รักษาโรคได้ทุกชนิด ลูกชายคนเล็กได้ฟังข่าวดี รีบรับอาสาไปเอายาวิเศษมารักษาแม่ทันที

เด็กน้อยผู้กล้าหาญเดินทางไประหว่างป่าหลายวัน ก็ยังไม่พบทางที่จะไปเอายาวิเศษ จนกระทั่งวันหนึ่ง เขาได้พบแม่ค นอนป่วยอยู่ จึงช่วยหาอาหาร น้ำ และจัดที่พักให้อย่างสบาย จนแม่คหายป่วย จึงได้ซักถามเด็กน้อยว่ามาทำอะไรอยู่กลางป่าเช่นนี้ เด็กน้อยเล่าความประสงค์ให้ฟัง แม่คสงสารจึงบอกทางที่จะไปเอายาวิเศษและคาถาเปิดปากถ้ำให้ว่า "ให้เดินไปทางทิศ ตะวันออก จะพบหนองน้ำ ที่นั้นมีเรือใบสีแสดอยู่ 2 ลำ ให้ใช้เรือใบลำสีแสดที่มีรูปแม่คอยู่ที่ใบ เรือ เมื่อไปถึงฝั่งให้ลมนเรือลงใต้ น้ำ แล้วขึ้นฝั่งเดินไปทางทิศเหนือจะพบทางสี่แยก เมื่อพบสี่แยก ให้เดินเลี้ยวไปทางขวามือก็จะพบปากถ้ำ ซึ่งเก็บยาวิเศษไว้ ให้ประนมมือไว้ที่หน้าอก แล้วกล่าว คาถาเปิดปากถ้ำ 3 ครั้ง ด้วยคำว่า "แม่น้ำใส เรือใบออก ดอกไม้สด แม่คช่วยด้วย"

เด็กน้อยศึใจ รีบวิ่งไปทางทิศตะวันออกตามที่แม่คบอก เมื่อไปถึงหนองน้ำเห็นเรือใบ สีแสด 2 ลำ เขาก็จำไม่ได้ว่าจะใช้เรือใบลำใด เขาต้องนอนคิดอยู่หลายวัน จึงคิดได้ว่าต้องขึ้น ลำที่มีรูปแม่คอยู่ที่ใบ เรือ และเมื่อขึ้นฝั่งเดินทางไปถึงสี่แยก เขาก็จำไม่ได้ว่าต้องเดินไปทางไหน จึงเดินไปทางทิศตะวันออก ทิศตะวันตก และทิศเหนือ จึงไปพบปากถ้ำ เขาดีใจมาก รีบประนม มือแล้วกล่าวคาถาเปิดปากถ้ำทันที แต่เป็นที่น่าสังสารจริง ๆ เขาห้องคาถาไปมาหลายครั้ง ปากถ้ำ ก็ไม่เปิด เพราะเขาจำคาถาไม่ได้ กล่าวผิด ๆ ไปมา จนหมดแรงนั่งร้องไห้คร่ำครวญอยู่ที่ปากถ้ำ นั้นเอง

พี่ชายเป็นห่วงน้องจึงออกติดตาม เขาพบแม่คกลางป่า ได้เล่าเรื่องให้ฟัง แม่คสงสาร จึงบอกทางและคาถาเปิดปากถ้ำให้เช่นกัน เขาตั้งใจฟังและจดจำ ขณะที่เดินทางไปเขาก็ไม่ลืม ท่องจำคำและคาถาที่แม่คบอกไปตลอดทาง จนจำได้ขึ้นใจ เมื่อถึงปากถ้ำ เขาพบน้องชายนอน

หลับอยู่ข้าง ๆ เขาปลุกลูกน้องชาย แล้วห้องคาถาเปิดปากถ้ำ ด้วยความตั้งใจ ปากถ้ำจึงเปิดออก เขาและน้องรีบเข้าไปในถ้ำ นำยาไปรักษาแม่ให้หายจากการป่วยได้ ครอบครัวจึงมีความสุขตั้งแต่บัดนั้นมา

บทเรียนที่ครอบครัวนี้ไม่มีวันลืมเลยคือ "การฟังต้องตั้งใจฟังจนจบข้อความ จดจำและท่องจนขึ้นใจสามารถนำไปใช้ได้ทันที"

1.3.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทานในหัวข้อต่อไปนี้

- สติและสมาธิในการฟัง
- ความกตัญญูต่อแม่และความโอบอ้อมอารี
- การฟังที่มีประสิทธิภาพ
- ข้อปฏิบัติที่แตกต่างกันของพี่ชายคนโตกับน้องชายคนเล็ก ที่เป็นสาเหตุ

ให้ประสบความสำเร็จและความล้มเหลว ได้แก่

1. ฟังอย่างตั้งใจ
2. จำให้แม่นยำ
3. ท่องจำได้ถูกต้อง
4. กลับกรอกด้วยวิจารณญาณ
5. สรุปหลักการอย่างมีเหตุผล

2. การฝึกทักษะภาษาตามหลักเหตุผล

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน โดยใช้ชิ้นส่วนของหู ตา มือ ปาก ให้นักเรียนจับชิ้นส่วนคนละชิ้น แล้วเข้าร่วมกลุ่มที่ได้ชิ้นส่วนเหมือนกันโดยเร็ว

2.1.2 ให้นักเรียนทุกกลุ่มเข้าปฏิบัติกิจกรรมในศูนย์ต่าง ๆ โดยเวียนจากศูนย์ที่ 1 ไปศูนย์ที่ 2 ไปศูนย์ที่ 3 ไปศูนย์ที่ 4 และศูนย์สำรองจัดไว้สำหรับนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมเสร็จไม่พร้อมกันระหว่างการรอคอยการเปลี่ยนศูนย์กิจกรรม ดังนี้

ศูนย์ที่ 1

เนื้อหา ฟังแถบบันทึกเสียงการเล่าเรื่องซ้ำชั้นเรื่องคนละเรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องการเข้าใจความหมายของคำไปคนละอย่างดังนี้

ดนตรี....เสียงหัวเราะ

ก้านนจุยเพิ่งไปกรุงเทพเป็นครั้งแรก ไต้ยีนเด็กห้ายรดตะโกนเรียกผู้โดยสาร

เด็กห้ายรด "คลองเตยครับคลองเตย เด็กบาทเดียว ผู้ใหญ่สองบาท

ก้านนจุย อย่างข้าล่ะเอ็งคิดเท่าไร

เด็กห้ายรด ลุงเป็นผู้ใหญ่นี้ ก็คิดสองบาทนะซี

ก้านนจุย ใครว่าข้าเป็นผู้ใหญ่ ข้าเป็นก้านนค่างหากล่ะ"

เสียงหัวเราะ ดนตรี

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 1

1. เปิดแถบบันทึกเสียงฟัง
2. เมื่อฟังแถบบันทึกเสียงจบหยิบกระดาษสีฟ้าคนละแผ่น แล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบของนักเรียน
3. เมื่อนักเรียนทุกคนทำเสร็จแล้ว ช่วยกันเก็บกระดาษคำถามใส่กล่องให้เรียบร้อย
4. ให้นักเรียนนำกระดาษคำตอบติดตัวไปทุกศูนย์

กระดาษคำถามศูนย์ที่ 1

1. เรื่องที่นักเรียนฟังเมื่อสักครู่นี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
2. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร
3. บุคคลในเรื่องที่ฟังมีใครบ้าง
4. คำที่เข้าใจไม่ตรงกันในเรื่องคือคำใด

ศูนย์ที่ 2

เนื้อหา คำประสมเกิดจากการนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำเดียว อาจมีความหมายเปลี่ยนแปลงหรือคงเดิมก็ได้

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 2

1. หยิบชิ้นส่วนในกล่องมาต่อกันให้เป็นภาพที่สมบูรณ์
2. อ่านความหมายของคำประสมจากภาพรถไฟที่ต่อกันเป็นภาพที่สมบูรณ์แล้ว
3. เขียนความหมายของคำประสมลงในกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคน

4. เมื่อนักเรียนทุกคนเขียนเสร็จแล้ว ช่วยกันเก็บชิ้นส่วนและบัตรคำสั่งไว้ที่เดิม
5. ให้นักเรียนนำกระดาษคำตอบติดตัวไปทุกศูนย์

ศูนย์ที่ 3

เนื้อหา คำประสม การแยกคำประสมออกเป็นคำมูล และการบอกความหมายของคำประสมต่อไปนี้คือ พ่อตา ผ่าท่ม หนองน้ำ เรือใบ ดอกไม้

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 3

1. อ่านบัตรคำสั่งซึ่งเป็นคำประสมทีละบัตร แล้วแยกออกเป็นคำมูล เช่น
พ่อตา = พ่อ + ตา
2. เขียนบอกความหมายของคำมูลและคำประสมทุกคำ เช่น คำว่า "พ่อตา"
พ่อ หมายถึง สามีของแม่
ตา หมายถึง พ่อของแม่ อวัยวะสำหรับดู
พ่อตา หมายถึง พ่อของภรรยา
3. เมื่อนักเรียนแยกคำประสมออกเป็นคำมูล และบอกความหมายของคำทุกคำเสร็จแล้ว ช่วยกันเก็บบัตรคำสั่งและบัตรคำสั่งไว้ที่เดิม
4. ให้นักเรียนนำกระดาษคำตอบติดตัวไปทุกศูนย์

ศูนย์ที่ 4

เนื้อหา การนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำประสม โดยใช้คำต่อไปนี้ เรือ นุ่ง
ท่ม น้ำ ผ่า ล่ม ตัน ตา

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 4

1. อ่านบัตรคำสั่งซึ่งเป็นคำมูลทีละบัตร
2. นำคำมูลที่อ่านแล้วมารวมกันเป็นคำประสมไม่เกิน 2 พยางค์
3. เขียนคำประสมที่ได้ลงในกระดาษคำตอบของนักเรียน
4. เมื่อนักเรียนทุกคนเขียนเสร็จแล้ว ช่วยกันเก็บบัตรคำสั่งและบัตรคำสั่งไว้ที่เดิม

ศูนย์สำรวจ

หยิบกระดาษคนละแผ่น แล้วระบายสีภาพที่นักเรียนปฏิบัติจริงในการฟัง

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

2.2.1 นักเรียนจับคู่กันอ่านคำและความหมาย โดยคนหนึ่งอ่านคำ อีกคนหนึ่งอ่านความหมายจากแผนภูมิต่อไปนี้

<u>คำ</u>	<u>ความหมาย</u>
กำนัน	ผู้ปกครองดูแลประชาชนภายในตำบล
ผู้ใหญ่บ้าน	ผู้ปกครองดูแลประชาชนภายในหมู่บ้าน
เด็กท้ายรถ	ผู้มีหน้าที่เก็บค่าโดยสาร และดูแลการขึ้นลงของผู้โดยสาร
เรือใบ	เรือที่มีผืนผ้าซึ่งอยู่บนเสากระโดงสำหรับต้านลมพาเรือแล่น
ใบเรือ	ผืนผ้าที่ขึงกับเสากระโดงสำหรับต้านลมพาเรือแล่น
ดอกไม้	ส่วนของต้นไม้ที่ผลิ ออกจากต้นเพื่อสืบพันธุ์
ผ้าห่ม	ผ้าหนาที่ใช้คลุมกายกันหนาว เวลานอน

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่อง จัดเจน

2.3.1 นักเรียนหาคำมาเติมข้างท้ายของคำต่อไปนี้ให้เป็นคำประสมโดยการตอบปากเปล่า เช่น

- แม่.....(แม่บ้าน แม่ทัพ)
- เรือ.....
- ดอก.....
- ผ้า.....
- น้ำ.....

2.4 การฝึกหัดคิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

1. นักเรียนช่วยกันบอกท่าทางของผู้ฟังในขณะฟังนิทาน เช่น
 - มองผู้พูด
 - ไม่คุยกัน
 - หันหน้าหันหลัง

- ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น
- จับสาระความรู้
- คิดพิจารณาด้วยเหตุผล

ฯลฯ

1. นักเรียนแยกแยะท่าทางและลักษณะการฟังที่ดีและไม่ดี เช่น

การฟังที่ดี

- ตั้งใจฟัง
- ไม่คุยกัน
- จับสาระความรู้

ฯลฯ

การฟังที่ไม่ดี

- ไม่ฟังข้อความทุกตอน
- หันหน้าหันหลัง
- ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น

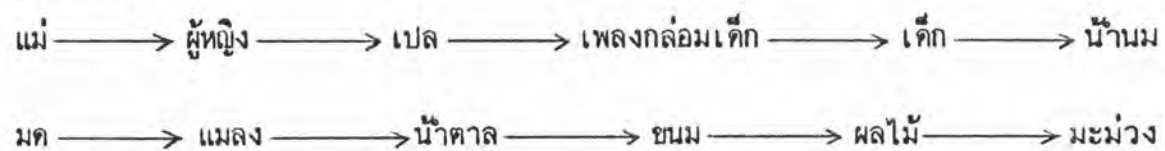
ฯลฯ

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

(1) นักเรียนช่วยกันเชื่อมโยงสัมพันธ์คำที่เรียนมาแล้ว หรือคำประสมที่นักเรียนประสมได้ จากกิจกรรม 2.3.1 เช่น

- เมื่อเอ่ยคำว่า แม่ นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง
- เมื่อเอ่ยคำว่า มด นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง
- เมื่อเอ่ยคำว่า เรือ นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง
- เมื่อเอ่ยคำว่า ไบ นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง

(2) ครูเขียนคำที่นักเรียนเชื่อมโยงสัมพันธ์ได้ให้นักเรียนคู่ขีดเจอบนกระดานคำ เช่น



2.4.3 คิดสรุปหลักการ

1. นักเรียนรวมความหมายของคำว่า "แม่มด" และ "เรือไบ" จากการเชื่อมโยงคำในกิจกรรมข้อ 2.4.2 (1) เช่น

- แม่มด หมายถึง หญิงที่มีความชั่วร้าย
- เรือไบ หมายถึง เรือที่อยู่ในน้ำมีใบเรือต้านลม

2. นักเรียนสังเกตและอ่านคำเชื่อมโยงจากกิจกรรมข้อ 2.4.2 (2)

แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- คำว่า แม่มด ความหมายเปลี่ยนไปจากคำเดิมหรือไม่
- คำว่า เรือใบ ความหมายเปลี่ยนไปจากคำเดิมหรือไม่
- คำประสมที่เกิดจากการรวมคำทำให้คำที่เกิดขึ้นใหม่มีความหมายเหมือนเดิมหรือเปลี่ยนไป

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการ และนำไปใช้ได้จริง

2.5.1 นักเรียนช่วยกันสรุปการฟังที่ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง และบอกความหมายของคำประสมตามที่เรียนมาแล้ว

2.5.2 นักเรียนจับคู่กัลยาณมิตรทำแบบฝึกหัด การสลับที่คำประสมนำไปเติมในข้อความให้สมบูรณ์ดังนี้

คำสั่ง อ่านคำประพันธ์ แล้วนำคำที่ขีดเส้นใต้มาสลับที่กัน เติมลงในช่องว่างของแต่ละข้อที่กำหนดให้

คนนุ่งผ้า หาหมอนข้าง วางผ้าห่ม เรือล่มไป ในหนองน้ำ เทียนน้ำตก ถ้วยน้ำตา
หาดอกไม้ ให้ตื่นตา หาภาพถ่าย ชายได้เอย
ตัวอย่าง เขาได้ขาย รถยนต์ไปแล้วเมื่อวานนี้

1. ชายคนนั้น.....ตายเพราะว่ายาน้ำไม่เป็น
2. เขาวิ่งหน้า.....มาออกข่าวร้ายทุกคน
3. ที่บ้านของฉันปลูกดอกไม้มากมีทั้ง.....และไม้ใบ
4. วีระและมานะช่วยกัน.....ก่อนที่เรือจะล่ม
5. หมู่บ้านนี้จะไม่กันคารน้ำต่อไปแล้ว เพราะเพิ่งชุกพบ.....ใหญ่ที่ลานวัด
6. ในฤดูหนาวควรนอน.....เพื่อป้องกันปอดบวม
7. เมื่อตอนไปเทียนน้ำตกเขา.....มาหลายภาพ
8. มานีเป็นหวัดจึงหายาแก้หวัดมาวางไว้.....ก่อนนอน
9. พยาบาลกำลังเช็ค.....ซึ่งไหลออกมาจากแผลที่อีก เสบ
10. แม่ซื้อ.....มาใหม่เพื่อนุ่งไปทำบุญในวันสงกรานต์

3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนประเมินตนเอง ดังนี้

แบบประเมินตนเอง

ข้าพเจ้าชื่อ ชั้น ขอประเมินตนเองหลังเรียน
ภาษาไทย วันที่ เดือน พ.ศ. ดังนี้

1. สิ่งที่ข้าพเจ้าพอใจในการกระทำของตนเองในการเรียนชั่วโมงนี้ คือ

.
.

2. สิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการอยากปรับปรุงตนเองคือ

.
.

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนประเมินกัลยาณมิตร ดังนี้

แบบประเมินกัลยาณมิตร

ข้าพเจ้าชื่อ ชั้น ขอประเมินกัลยาณมิตร
ชื่อ หลังจากเรียนภาษาไทยวันที่ เดือน พ.ศ.
ดังนี้

1. สิ่งที่ข้าพเจ้าพอใจในการกระทำของเขาคือ

.
.

2. สิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการอยากให้เขาปรับปรุงตนเอง คือ

.
.

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน ครูผู้สอนประเมินนักเรียน ดังนี้

แบบประเมินโดยครูผู้สอน	
หลังจากสอนภาษาไทยวันที่	เดือน พ.ศ.
นักเรียนชื่อ	ชั้น ดังนี้
1. สิ่งที่นักเรียนกระทำได้ดีและถูกต้องแล้วคือ	
.	
.	
2. สิ่งที่ต้องการให้นักเรียนปรับปรุงตนเองคือ	
.	
.	

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์กลยามมิตร

3.4.1 ให้นักเรียนเลือกจับคู่กับกลยามมิตรด้วยความสมัครใจ

3.4.2 กลยามมิตรให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการเขียนเรื่องซ้ำชั้น

เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนรู้

หุ่นมือ ฉากเชิดหุ่น แถบบันทึกเสียง บัตรชิ้นส่วนของหู ตา มือ ปาก บัตรคำสั่ง บัตรภาพ บัตรคำถาม กระดาษคำตอบ สีเขียน ชิ้นส่วนหัวใจ แบบประเมินการมองตน และการประเมินของกลยามมิตร แผนภูมิคำและความหมาย

การวัดและประเมินผล

- สังเกตความสนใจในการฟังและการร่วมกิจกรรม
- ตรวจแบบฝึกหัด
- ตรวจแบบการมองตนและการประเมินของกลยามมิตร

แผนการสอนตามหลักทฤษฎี (แผนที่ 2 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. คำสุภาพ เป็นคำที่เรียบร้อย ไม่หยาบโลน มีความไพเราะ การฝึกใช้คำสุภาพอย่างเหมาะสมทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเกิดความพอใจช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
2. การใช้คำหรือคำสุภาพที่มีความหมายอย่างเดียวกัน จะใช้แทนกันในบางโอกาสไม่ได้ จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของบุคคลและสิ่งของ

จุดประสงค์

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้
2. เขียนและเล่าเรื่องราวประกอบภาพได้
3. จำแนกแยกแยะคำ และความหมายของคำที่กำหนดให้ได้
4. เชื่อมโยงสัมพันธ์ คำที่มีความหมายอย่างเดียวกันได้
5. สรุปหลักการจากคำและประโยคที่กำหนดให้ได้
6. ใช้คำได้เหมาะสมกับประโยคหรือเรื่องราว

เนื้อหา

1. คำสุภาพ เป็นถ้อยคำที่เรียบร้อย ไม่หยาบโลน เช่น คำว่า คุณ เธอ ท่าน สุนัข กระบือ โค ผักสามดาว ผักทอดยอด ถั่วเพาะ ฟังแตก ดอกขจร โรคเรื้อน ฯลฯ
2. คำบางคำมีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมแก่โอกาสบุคคลหรือสิ่งของ เพื่อให้เป็นภาษาพูด หรือภาษาเขียนที่ถูกต้อง เช่น วารี=น้ำ คิม=กิน ศีรษะ=หัว ชี=อุจจาระหรือมูล ราก=อาเจียน คลื่นไส้=มวนท้อง เด็กท้ายรถ=กระเป๋ารถเมล์ พ่อ=บิดา วานร=ลิง มารดา=แม่ บุตร=ลูก ตีน=เท้า วิ่ง=แล่น มัน=เขา=ท่าน มึง=แก=เธอ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

1.1 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูทำบัตรคำสุภาพไว้ในรูปหน้าคนแขวนเป็นโมบาย ไว้หน้าชั้นเรียน

1.1.2 ครูและนักเรียนช่วยกันดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน

1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะ เก้าอี้ เป็นแถวตอนลึก เว้นหน้าห้องไว้เป็นที่โล่ง เพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

1.2 บุคลิกภาพของครู และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพเรียบร้อย บุคลิกภาพยิ้มแย้ม แจ่มใส

1.2.2 การพูดจาไพเราะเป็นกันเอง มีความอดทนต่อคำถามของนักเรียน

1.2.3 ถ่ายทอดความรู้ด้วยความเต็มใจ โดยไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 นำแถบบันทึกเสียงบรรยายข้อความเกี่ยวกับการเล่นคำมาเปิดให้นักเรียนฟัง คือ

1.3.1.1 นายกระบิล จูกระบือ ถือหางกระเบน ฟาดกระบาล
นายกระบวน แผลลิกหลายกระเบียด

1.3.1.2 ยายหอมปวดหัว เพราะเสียงหมาหอน ที่หาคหัวหิน
คลื่นเหียน หน้าแห้ง อยากกินหัวหอม

1.3.2 นักเรียนจับใจความ และอธิบายข้อความที่ฟัง

1.3.3 ครูและนักเรียนสนทนากันถึงความดีเด่นของภาษาไทยและอารมณ์ขัน

2. การฝึกภาษาตามหลักทฤษฎี

2.1 การฝึกหัดฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 ครูเล่าเรื่องขันขัน ประกอบภาพ เรื่อง ราก ดังนี้

มีหมู่บ้านนา ชื่อ ทิศปาน วันหนึ่งเขาพาเมียไปเที่ยวกรุงเทพฯ เมียทิศปานไม่เคยนั่งรถระยะทางไกล ๆ จึงรู้สึกไม่สบายและมวนท้อง จึงบอกทิศปาน
เมียทิศปาน พี่.....ฉันจะราก

ทิศปาน อย่าพูดว่าราก ต้องพูดว่า อาเจียน

เมื่อถึงกรุงเทพฯ ทิศปานจึงพาเมียไปเที่ยวสวนมหลวง ขณะที่เดินชมมันชมมันอยู่นั้น
เมียทิศปาน ก็เซตลางจะหลล้ม

ทิตปาน อ้าว.....เป็นอะไรไปล่ะ

เมียทิตปาน จันสะคุควาเจียนมะขามจ๊ะ

2.1.2 นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ต่อไปนี้

- ทิตปานเดินทางไปที่ไหน กับใคร
- ทิตปานเดินเที่ยวชมอะไร ที่ไหน กับใคร
- เกิดอะไรขึ้นกับใคร ในขณะที่กำลังเดินเที่ยวชมอยู่นั้น
- เรื่องนี้มีความสุขสนุกสนานตรงไหนบ้าง

2.1.3 นักเรียนฝ่ายหญิงและฝ่ายชายผลัดกันออกไปหยิบบัตรคำสุภาพในรูปคนที่ครูจัดทำเป็นโมบายแขวนไว้หน้าชั้นเรียนคนละ 1 คำ แล้วอ่านให้ถูกต้อง ฝ่ายใดอ่านถูกต้องได้บัตรคำไปและได้คะแนนคำละ 1 คะแนน ซึ่งได้แก่ คำว่า ศีรษะ อาเจียน เด็กท้ายรถ อุจจาระ มูล สุนัข เท้า รับประทาน กลิ่นไส้ ทาน เขา เธอ คุณ บิดา มารดา พ่อ แม่ ลูก บุตร โศก ระเบิด ทราบ เท้า ฯลฯ

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

2.2.1 ครูขอนักเรียนเป็นอาสาสมัคร นักเรียนชาย 1 คน นักเรียนหญิง 1 คน

2.2.2 ให้นักเรียนอาสาสมัครศึกษาเรื่องซ้ำชั้น เรื่อง หัว กับ ศีรษะ แล้วแสดงบทบาทสมมติ ตามบัตรคำสั่งดังนี้

บัตรคำสั่ง

1. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ โดยให้นักเรียนชายแสดงเป็นเด็กชายแดง และนักเรียนหญิงแสดงเป็นครู

เด็กชายแดง ไม่สบายจึงไปบอกครู

แดง "คุณครูครับผมปวดหัว"

ครู พูกว่าปวดศีรษะนะจ๊ะ ปวดศีรษะแล้วหัวร้อนหรือเปล่าจ๊ะ

แดง หัวไม่ร้อนครับ แต่ศีรษะใจเต้นแรง"

2.2.3 นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

- เรื่องนี้มีความสุขสนุกสนานตรงไหน
- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

- แดงใช้คำพูดได้ถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ถ้านักเรียนเป็นแดงจะใช้คำพูดว่าอย่างไร

2.2.4 นักเรียนช่วยกันหาคำสุภาพจากบทเรียนคนละ 1 คำ

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่อง

2.3.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน โดยใช้การนับ 1-4 แล้วให้นักเรียนที่นับเหมือนกัน รวมเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันโดยเร็ว

2.3.2 ให้นักเรียนช่วยกันแต่งเรื่องซ้ำชั้น เกี่ยวกับการใช้คำสุภาพไม่เหมาะสม วาดภาพประกอบเรื่อง แล้วส่งตัวแทนออกไปเสนอผลงาน ตามบัตรคำสั่ง ดังนี้

บัตรคำสั่ง

1. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งเรื่องซ้ำชั้น เกี่ยวกับการใช้คำสุภาพไม่เหมาะสมตามความคิดเห็นของกลุ่ม

2. วาดภาพลงในกระดาษวาดเขียน พร้อมทั้งเขียนเรื่องราวประกอบ
3. ส่งตัวแทนออกไปเสนอผลงานโดยจะต้องทำในสิ่งต่อไปนี้
 - บอกชื่อเรื่อง
 - บอกคำที่ใช้ไม่เหมาะสม
 - บอกเนื้อเรื่องโดยย่อ

2.4 การฝึกหัดคิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

1. นักเรียนแยกความหมายของคำ "เด็กท้ายรถ" ออกเป็นคำดังนี้
 - เด็ก หมายถึง ชายหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี
 - ท้าย หมายถึง ส่วนซึ่งอยู่ปลายสุด
 - รถ หมายถึง ยานพาหนะอันมีล้อ
2. นักเรียนรวบรวมความหมายของคำ "เด็กท้ายรถ" เข้าด้วยกันได้

ดังนี้

เด็กท้ายรถ หมายถึง เด็กที่ทำหน้าที่อยู่ท้ายรถ

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

นักเรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำที่มีความหมายเหมือนกัน ดังต่อไปนี้
เมื่อเอ่ยคำว่า

"น้ำ" นักเรียนคิดถึงอะไรบ้างที่มีความหมายเหมือนกับคำว่า "น้ำ"

"หัว" นักเรียนคิดถึงอะไรบ้างที่มีความหมายเหมือนกับคำว่า "หัว"

"เท้า" นักเรียนคิดถึงอะไรบ้างที่มีความหมายเหมือนกับคำว่า "เท้า"

"เด็ก" นักเรียนคิดถึงอะไรบ้างที่มีความหมายเหมือนกับคำว่า "เด็ก"

2.4.3 คิดสรุปหลักการ

1. นักเรียนอ่านแถบประโยคต่อไปนี้

- ฉันเสียใจจนวารีตาไหลนอง
- ฉันเสียใจจนน้ำตาไหลนอง
- น้ำพริกแกงต้องใส่หอม 3 ศรีษะ
- น้ำพริกแกงต้องใส่หอม 3 หัว

2. นักเรียนสังเกตคำที่ขีดเส้นใต้แล้วสรุปหลักการ เช่น

- คำว่า "วารี" กับคำว่า "น้ำ" มีความหมายอย่างเดียวกัน
- คำว่า "วารี" กับคำว่า "น้ำ" จะใช้แทนกันในบางโอกาสไม่ได้
- คำว่า "หัว" กับคำว่า "ศรีษะ" มีความหมายอย่างเดียวกัน
- คำว่า "หัว" กับคำว่า "ศรีษะ" จะใช้แทนกันในบางโอกาสไม่ได้

2.5 สรุปสาระความรู้และนำไปใช้ได้จริง

2.5.1 นักเรียนช่วยกันหาคำและคำสุภาพเติมลงในช่องว่างให้เหมาะสม ดังนี้คือ

คำสั่ง เลือกคำเหล่านี้เติมลงในช่องว่างให้เหมาะสม (ตอบปากเปล่า)

แม่ กิน ลิง เท้า ศรีษะ รับประทาน วานร บุตร มารดา หัว วิ่ง ตีน ลูก แล่น
มัน เขา ท่าน

2.5.2 นักเรียนช่วยกันหาคำในข้อ 2.5.1 ไปเติมลงในแผนภูมิประโยคให้ถูกต้อง

ดังนี้

1. บิดา.....เป็นผู้มีพระคุณต่อเรา
2. "คุณครูครับผมขออย่าแก้ปวด....."
3. เด็กคนนั้นชนเหมือน.....

4. เด็ก ๆ เชิญเกษตรกรอำเภามา.....อาหารที่บ้านปิติ
5. ลำธารสองสายนี้ไหลลงไปถึง.....เขาข้างล่างโน้น
6. ฉันทนรอง.....ก็คงไม่อยากใส่มันอีก
7. ม้าตัวนี้.....เร็วกว่ารถไฟ.....เสียอีก
8.น้ำสายนี้ไหลผ่านหน้าวัด
9. บางคนอยากจนถึงกับต้องชุก.....เผือก.....มันกิน
10. เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว เวลาทำงานก็ชอบ.....แรงเพื่อน
11. อย่าไปแหย่เพื่อนที่กำลังทำงานเดี่ยว.....จะโกรธ
12. อย่าไปแหย่สุนัขเดี่ยว.....จะกัดเอา
13. นายอำเภอ.....เป็นคนที่น่าเคารพนับถือมาก

2.5.2 นักเรียนและครูช่วยกันสรุปได้ว่า คำหรือคำสุภาพที่มีความหมายอย่างเดียวกัน จะใช้แทนกันในบางโอกาสไม่ได้ จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลหรือสิ่งของ

3. การมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

3.1.1 นักเรียนทำแบบฝึกหัด การคิด จำแนกแยกแยะ ดังนี้

คำสั่ง ให้นักเรียนจำแนกแยกแยะคุณสมบัติของเด็กจากข้อความที่ว่า
"เด็กคนนั้นขี้เหมือนลิง" โดยแยกแยะให้ได้มากที่สุดภายในเวลา 3 นาที

1.
2.
3.
4.
5.

ฯลฯ

3.1.2 ให้นักเรียนตรวจให้คะแนนแบบฝึกหัดด้วยตนเอง โดยให้มีคะแนนเต็ม

10 คะแนน

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

3.2.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด การคิด เชื่อมโยงสัมพันธ์ ดังนี้

คำสั่ง ให้นักเรียนเชื่อมโยงสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกจากข้อความที่ว่า "มารดาเป็นผู้มีพระคุณต่อลูก" โดยโยงความสัมพันธ์ให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 3 นาที

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.



3.2.2 ให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจให้คะแนนแบบฝึกหัดของเพื่อนนักเรียน โดยมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

3.3.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด การคิดสรุปหลักการ ดังนี้

คำสั่ง ให้นักเรียนสรุปหลักการจากข้อมูล ต่อไปนี้

นายแดงมีนิสัยชอบให้ทานแก่คนตาบอด ชอบแบ่งขนมให้น้องมากกว่าตน และชอบทำงานช่วยเหลือส่วนรวม

สรุป นายแดงเป็นคน.....

3.3.2 ครูตรวจให้คะแนน โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- สรุปหลักการได้ถูกต้องให้ 5 คะแนน
- สรุปหลักการได้ถูกใกล้เคียงมากให้ 3 คะแนน
- สรุปหลักการได้ถูกใกล้เคียงปานกลางให้ 1 คะแนน

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์กัลยาณมิตร

3.4.1 นักเรียนจับคู่กัลยาณมิตร ช่วยกันแก้ไขแบบฝึกหัด การคิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และคิดสรุปหลักการ

3.4.2 ครูตรวจ เฉลย ให้คำแนะนำเพิ่มเติม

สื่อการเรียน

แถบบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเสียง สมุดภาพ บัตรเรื่อง บัตรคำสั่ง กระดาษวาดเขียน คินสอ สีเมจิก บัตรคำ แถบประโยค กระเป๋าหนัง แผนภูมิ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น
 2. ตรวจสอบฝึกหัด การตอบปากเปล่า การเขียนเรื่องซ้ำชั้น
-

แผนการสอนตามหลักพุทธศุต (แผนที่ 3 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

คำบางคำทำหน้าที่ได้หลายอย่างในประโยค หากละคำบางคำ เว้นวรรคตอนผิด หรือละคำบางตอนออกเสียง จะเกิดความคลุมเครือ ทำให้เข้าใจผิดได้

จุดประสงค์

1. จับใจความจากเรื่องที่ฟังได้
2. แต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ได้
3. ยกตัวอย่างการกระทำที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของนักเรียนที่ได้
4. บอกหน้าที่และความหมายของคำในประโยคได้
5. สามารถอ่านออกเสียงได้ชัดเจน และเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. คำที่ทำหน้าที่ได้ทั้งนาม กริยา อาจทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน เช่น
 - ไบพลูบ้านฉันปูนอนได้ (ไบพลูใหญ่มากจนคนใช้ปูนอนได้ หรือไบพลูขนาดธรรมดา ปูตัวเล็ก ๆ นอนบนไบพลูได้)
 - มะพร้าวบ้านฉันลูกหล่น 3 วันยังไม่ถึงพื้น (ต้นมะพร้าวสูงระฟ้าลูกหล่น 3 วันก็ยังไม่ถึงพื้น หรือต้นมะพร้าวธรรมดา ลูกหล่นมาค้างที่อื่น จึงไม่ถึงพื้นดิน)
 - เมื่อวานนี้ฝนตกหนักน้ำท่วม เส้าไฟฟ้าที่หน้าบ้าน (น้ำท่วมเส้าไฟฟ้าที่ตั้งอยู่หน้าบ้าน หรือ น้ำท่วมเส้าไฟฟ้าที่วางนอนอยู่กับพื้นดินหน้าบ้าน)
2. คำที่ทำหน้าที่เหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น
 - ตา ตา ตาไม้ตี (ลูกนัยน์ตาของตาไม้ตี)
 - เขาใส่เสื้อลายเป็นตาตา (เป็นตาราง)
 - แบ่งเป็นตาตา ตาโครคามัน (คราวของโครของมัน)
3. การเว้นวรรคตอน การอ่านหรือการเขียนคำบางคำ หากเว้นวรรคตอนผิด ความหมายจะเปลี่ยนไป เช่น

- ฉันทเห็นร่องเท้าแบบนอกหลายคู่
- ทาคั้งนานไม่พบมานั่งตากลมอยู่ตรงนี้เอง
- ทหารบกแบกปืนเบ็กปุ่นไปโบกตึก
- เข้าผักผักเย็นผักผัก

ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

1.1 การจัดการบรรยากาศของชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูจัดทำดอกไม้ที่มีคำสำคัญของพหูสุตเป็นเกสรดอกไม้ ได้แก่ คำว่า ฟัง จำ ท่อง คิด เข้าใจ ติดไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

1.1.2 ครูและนักเรียนช่วยกันดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชั้นเรียน

1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพเรียบร้อย

1.2.2 การถ่ายทอดความรู้ด้วยความมั่นใจ พุดจาไพเราะ คล่องแคล่ว

1.2.3 ให้ความสนใจแก่นักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 ให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงธรรมะ ซึ่งเทศนาโดยหลวงพ่อดัตตะชีโว เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย เกี่ยวกับคุณสมบัติของพหูสุตหรือนักเรียนที่ดีได้แก่

- ความตั้งใจฟัง
- ความตั้งใจจำ
- ความตั้งใจท่อง
- ความตั้งใจขบคิด
- รู้แจ้งตลอดด้วยปัญญา

1.3.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของคำในเกสรดอกไม้ทั้ง 5 คำ ได้แก่ คำว่า ฟัง จำ ท่อง คิด เข้าใจ

2. การฝึกภาษาตามหลักพุทธ

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 นักเรียนอ่านออกเสียงต่อกันประมาณ 2 คน จากข้อความต่อไปนี้
"ตลกคินะ คำต่าง ๆ นี่ต้องใช้ให้ถูกที่ ถ้าใช้ไม่ถูกก็ฟังน่าขัน"

ดวงแก้วพูดกลางหัวเราะ

"ใครเป็นคนเล่าคนต่อไปละ" มานีถาม

"ฉันเล่าก็ได้" ชูใจตอบ "ฉันจะเล่าเรื่อง ชั่งไม้ได้ให้ฟังนะ"

"ชั่งไม้ได้ แปลว่าอะไรชูใจ" จันทรถาม

"หมายถึง เอามาชั่งกับตาชั่งไม้ได้จะ ฟังเรื่องก่อนนะจ๊ะ แล้วเธอจะเข้าใจ ฟังนะ ชายหนุ่มแปลกหน้าคนหนึ่ง จะเดินทางเข้าไปในตัวจังหวัด รู้สึกอ่อนใจ เพราะหนทางไกลเหลือเกิน เขาเห็นตาแก่คนหนึ่งนั่งอยู่ข้างถนนจึงเข้าไปถาม

ชายหนุ่ม ลุง ทางจากนี้ไปถึงอำเภอกี้กิโล

ตาแก่ ไม่รู้ชื่อพ่อหนุ่ม ไม่เห็นใครเคยชั่งกูลักที

หลายคนฟังไม่เข้าใจ พอเห็นเพื่อน ๆ หัวเราะขบขันก็ทำหน้าเลิกล้ม ดวงแก้วจึงอธิบายให้เพื่อนฟัง

"คำบางคำเราพูดย่อ ๆ หรือตัดคำข้างหน้าบ้าง ข้างหลังบ้าง ทำให้เข้าใจไขว้เขว อย่างเช่น ชายหนุ่มในเรื่องนี้ ถามตาแก่ว่าทางกี้กิโล หมายถึงกิโลเมตร ซึ่งเป็นหน่วยวัดระยะทาง แต่ไม่พูดเต็มคำ พูดสั้น ๆ ว่า กิโล เลยทำให้ตาแก่เข้าใจผิดว่า ถามว่า ถนนหนังกี้กิโลกรัม ซึ่งเป็นหน่วยวัดน้ำหนัก จึงตอบว่าไม่เห็นใครเคยเอาถนนมาชั่งกูลักที

เพื่อนที่ไม่เข้าใจพยักหน้าแสดงว่า เข้าใจ และพากันวิพากษ์วิจารณ์เรื่อง การใช้คำที่ไม่เต็มรูปคำแล้วทำให้เกิดความเข้าใจผิดอยู่ครู่หนึ่ง

"ทีนี้ตาใครเล่าละ" เพื่อนคนหนึ่งถามด้วยความสนใจ

"ฉันจะเล่าให้ฟังเอง" ดวงแก้วพูด "แต่พวกเขาอาจจะไม่ขันก็ได้นะ"

"ฉันไม่ใช่ไก่ ฉันก็ไม่ขันนะซี" เพื่อนคนหนึ่งพูด คนอื่นพากันหัวเราะคิกคัก ดวงแก้วค่อนข้างหลับปะเหลือกแล้วเริ่มเล่าเรื่องขวนขัน

2.1.2 นักเรียนช่วยกันตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ดังนี้

- ใจความสำคัญของข้อความนี้ คืออะไร

- เรื่องนี้เข้าใจผิด ๆ เพราะใช้คำอะไร
- ถ้าจะใช้ให้ถูกต้องจะต้องพูดว่าอย่างไร
- ถ้านักเรียนเป็นชายหนุ่มผู้นี้จะทำอย่างไร

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระ และจัดทำ

2.2.1 นักเรียนอ่านแถบประโยคต่อไปนี้ ทีละประโยค

- ใบพญบ้านฉันทุนอนได้
- ตา ตาตาไม้ตี
- เขาใส่เสื้อลายเป็น ตา ตา
- ปลาตัวนี้มีตากลมจริง ๆ
- ฉันรู้สึกร้อนจึงอยากมานั่งตากลมที่ระเบียง

2.2.2 นักเรียนเขียนอธิบายความหมายของแต่ละประโยค ที่อ่านมาแล้ว

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่อง

2.3.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย

2.3.2 นักเรียนส่งตัวแทนฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย ฝ่ายละ 5 คน เพื่อแข่งขัน

การอ่านประโยคให้ถูกวรรคตอน คนละ 1 ประโยค พร้อมกันดังนี้

- ทหารบกแบกปืนเบิกปืนไปโบกตึก
- ฉันเห็นแม่ค้าขายรองเท้าแบบนอกหลายคู่
- เด็กหญิงแขกอกอกยืนอยู่หน้าห้อง
- ฉันตกตะลึงจนตากลม เมื่อเห็นน้องนอนตากลมจนสว่าง
- เขาสวมเสื้อลายคาคอก
- เข้าผ้าพับพับเย็บพับพับ

2.3.3 นักเรียนจับคู่ชายหญิง แบ่งพวกกันท่องจำกลอนต่อไปนี้ แล้วว่ากลอน

สลับต้น ข้างละ 1 วรรค

วัดไทยทำด้วยอิฐ วัดอังกฤษทำด้วยปูน

(รศ.อนุ บุญยรัตพันธุ์)

นักเรียนท่องสุตรคุณ เอาวัดปูนมาคูณวัดอิฐ

พระไทยกอดคอกถาม ตากลมตามพระอังกฤษ

(ศ.สุมน อมรวิวัฒน์)

แบบนอกบอกให้คิด พระอังกฤษคอบพระไทย

2.4 การฝึกหัด คิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

(1) นักเรียนหัดแยกแยะ กิโลกรัม กิโลลิตร กิโลเมตร ซึ่ง
เป็นหน่วยการซึ่ง ดวง วัด จากประโยคต่อไปนี้

- ปกติสูง 150 เซนติเมตร
- มานีซื้อผ้ามา 175 เซนติเมตร
- บ้านของเพชรห่างจากโรงเรียน 3 กิโลเมตร
- ข้าวเปลือก 1 ถังบรรจุได้ 20 ลิตร
- แม่ซื้อปลา 2 กิโลกรัม
- น้ำเกลือ 1 ขวดมีปริมาตร 500 กรัม

(2) นักเรียนยกตัวอย่างการใช้มาตรา ซึ่ง ดวง วัด คนละ 1

ประโยค

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

(1) นักเรียนคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ต่อไปนี้

- เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "กิโลกรัม" นักเรียนนึกถึงการซึ่ง อะไรบ้าง
- เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "กิโลเมตร" นักเรียนนึกถึงการวัด อะไรบ้าง
- เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "กิโลลิตร" นักเรียนนึกถึงการตวง อะไรบ้าง

2.4.3 คิดสรุปหลักการ

1. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงซึ่งเป็นบทสนทนาให้นักเรียนฟัง โดยมี

ข้อความดังนี้

ครู "ทำไมเธอจึงมาโรงเรียนสายม๊อย ๆ จ๊ะแดง

แดง หนูต้องช่วยแม่ทำงานหลายอย่างก่อนมาโรงเรียนค่ะ

ครู ช่วยทำอะไรบ้างไหนลองเล่าให้ครูฟังหน่อยซีจ๊ะ

แดง หนูต้องช่วยแม่ตรวจนับจำนวนสิ่งของที่สั่งซื้อมา และที่ต้องจ่ายให้พ่อค้าคนอื่น ๆ ที่
เขามารับ แล้วก็ทำบัญชีเงินสดด้วยค่ะ หากวันไหนหนูทำบัญชีไม่ถูก ก็ต้องแก้ไข
ให้ถูกต้องก่อนมาโรงเรียนค่ะ

ครู "ไม่เป็นไร เพราะเธอไม่เคยขาดเรียนเลยนี่"

2. ให้นักเรียนสรุปหลักการต่อไปนี้

- แม่ของแดงมีอาชีพอะไร
- แแดงเป็นคนเช่นไร

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการด้วยความเข้าใจแจ่มแจ้ง และนำไปใช้ได้จริง

2.5.1 ครูทบทวนความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนมาแล้วในกิจกรรมข้อ 2.2, 2.3, 2.4

2.5.2 ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข้อแตกต่างของการใช้คำที่ทำหน้าที่ได้หลายอย่าง และการอ่านวันวรรคตอนได้ถูกต้อง

2.5.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ที่เรียนมาได้ดังนี้

- คำบางคำที่ทำหน้าที่ได้หลายอย่างในประโยค หากละคำบางคำวันวรรคตอนผิด หรือละคำบางคำออกเสียงจะเกิดความคลุมเครือ ทำให้เข้าใจผิดได้

3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนประเมินตนเองดังนี้

แบบประเมินตนเอง

ข้าพเจ้าชื่อ.....ชั้น..... ขอประเมินตนเองหลังจาก

ได้ฟังธรรมะเกี่ยวกับความเป็นพหูสูตแล้ว

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตนต่อการเรียนดังนี้

1. ความตั้งใจฟัง ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติดังนี้
 1.
 2.
 3.
2. ความตั้งใจจำ ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติดังนี้
 1.
 2.
 3.
3. ความตั้งใจท่อง ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติดังนี้
 1.
 2.
 3.
4. ความตั้งใจขบคิด ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติดังนี้
 1.
 2.
 3.
5. ความแทงตลอดด้วยปัญญา ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติดังนี้
 1.
 2.
 3.

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนจับคู่กัลยาณมิตรแล้วประเมินการปฏิบัติของกัลยาณมิตรดังนี้

แบบประเมินกัลยาณมิตร

ข้าพเจ้าชื่อ..... ชั้น..... ขอประเมินกัลยาณมิตร
ชื่อ..... หลังจากได้ฟังธรรมะเกี่ยวกับความเป็นพหูสูตแล้ว เขา
ได้ปฏิบัติตนต่อการเรียนดังนี้

1. ความตั้งใจฟัง เขาได้ปฏิบัติดังนี้

1.

2.

3.

2. ความตั้งใจจำ เขาได้ปฏิบัติดังนี้

1.

2.

3.

3. ความตั้งใจท่อง เขาได้ปฏิบัติดังนี้

1.

2.

3.

4. ความตั้งใจขบคิด เขาได้ปฏิบัติดังนี้

1.

2.

3.

5. ความแทงตลอดค้ำวยปัญญา เขาได้ปฏิบัติดังนี้

1.

2.

3.

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน
ครูผู้สอนประเมินนักเรียนดังนี้

แบบประเมินโดยครูผู้สอน

หลังจากที่นักเรียนได้ฟังธรรมะเกี่ยวกับความเป็นพหูสูตแล้ว ครูขอประเมินการปฏิบัติ
ของนักเรียนที่ปฏิบัติได้ถูกต้อง และการปฏิบัติที่ต้องแก้ไขดังนี้

การปฏิบัติที่นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง

การปฏิบัติที่นักเรียนต้องแก้ไข

1. ความตั้งใจฟัง

1.
2.
3.

1. ความตั้งใจฟัง

1.
2.
3.

2. ความตั้งใจจำ

1.
2.
3.

2. ความตั้งใจจำ

1.
2.
3.

3. ความตั้งใจท่อง

1.
2.
3.

3. ความตั้งใจท่อง

1.
2.
3.

4. ความตั้งใจขบคิด

1.
2.
3.

4. ความตั้งใจขบคิด

1.
2.
3.

5. ความแทงตลอดด้วยปัญญา

1.
2.
3.

5. ความแทงตลอดด้วยปัญญา

1.
2.
3.

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันกัลยาณมิตร

3.4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยการนับ 1 ถึง 4 แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย ในหัวข้อต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 การปฏิบัติต่อการฟัง เพื่อการเป็นพหูสูต
- กลุ่มที่ 2 การปฏิบัติต่อการพูด เพื่อการเป็นพหูสูต
- กลุ่มที่ 3 การปฏิบัติต่อการอ่าน เพื่อการเป็นพหูสูต
- กลุ่มที่ 4 การปฏิบัติต่อการเขียน เพื่อการเป็นพหูสูต

3.4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อปฏิบัติเพื่อการเป็นพหูสูตทั้ง 4 ประเด็น แล้วเขียนเป็นแผนภูมิเพื่อยึดถือปฏิบัติในการเรียนต่อไป

สื่อการเรียน

คลังแถบบันทึกเสียงธรรมะ เครื่องบันทึกเสียง หนังสือเรียนภาษาไทย แถบประโยค แผนภูมิ ประโยค แถบบันทึกเสียงบทสนทนา แถบประเมินตนเอง แบบประเมินกัลยาณมิตร แบบประเมินโดยครูผู้สอน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟัง การอภิปราย และการตอบคำถาม
2. ตรวจสอบการประเมินตนเอง การประเมินของกัลยาณมิตรและการประเมิน

โดยครูผู้สอน

แผนการสอนตามหลักพุทธ (แผนที่ 4 เวลา 3 คาบ)

ความถี่รวบยอด

1. การใช้คำพูดบางคำจนติดปาก โดยไม่นึกถึงความหมาย เป็นการพูดที่ผิดจึงควรใช้คำพูดให้ถูกต้อง ไม่ใช่ภาษาพูดหรือภาษาสแลงในการเขียน
2. คำคำเดียวอาจทำหน้าที่ได้หลายอย่างและมีหลายความหมาย ดังนั้นจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปคำและประโยค

จุดประสงค์

1. จับใจความจากเรื่องที่ฟังได้
2. บอกหน้าที่และความหมายของคำในประโยคได้
3. แต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ได้
4. เปลี่ยนภาษาพูดและภาษาสแลงให้เป็นภาษาเขียนได้

เนื้อหา

1. คำ คำเดียวอาจทำหน้าที่ได้หลายอย่างและมีหลายความหมาย เช่น ชัน กั้น วัต คำ สาว ต่าง จ่อ ยอ มัน พัน แดง ขอ
 ชัน เป็นคำนาม หมายถึง ภาชนะตักน้ำ
 ชัน เป็นคำกริยา หมายถึง เสียงร้องของไก่หรือนก
 ชัน เป็นคำกริยา หมายถึง อาการอย่างหนึ่งของคนเมื่อฟังเรื่องตลกแล้วหัวเราะ
2. การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน การใช้คำบางคำจนติดปากโดยไม่คำนึงถึงความหมาย เป็นการพูดที่ผิด ควรใช้คำพูดให้ถูกต้อง ไม่ใช่ภาษาพูดหรือภาษาสแลงในการเขียน เช่น คำว่า ชอบ น่าดู เคียน มันส์ ทะ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

- 1.1 การจัดบรรยายภาคในชั้นเรียนให้เหมาะสม

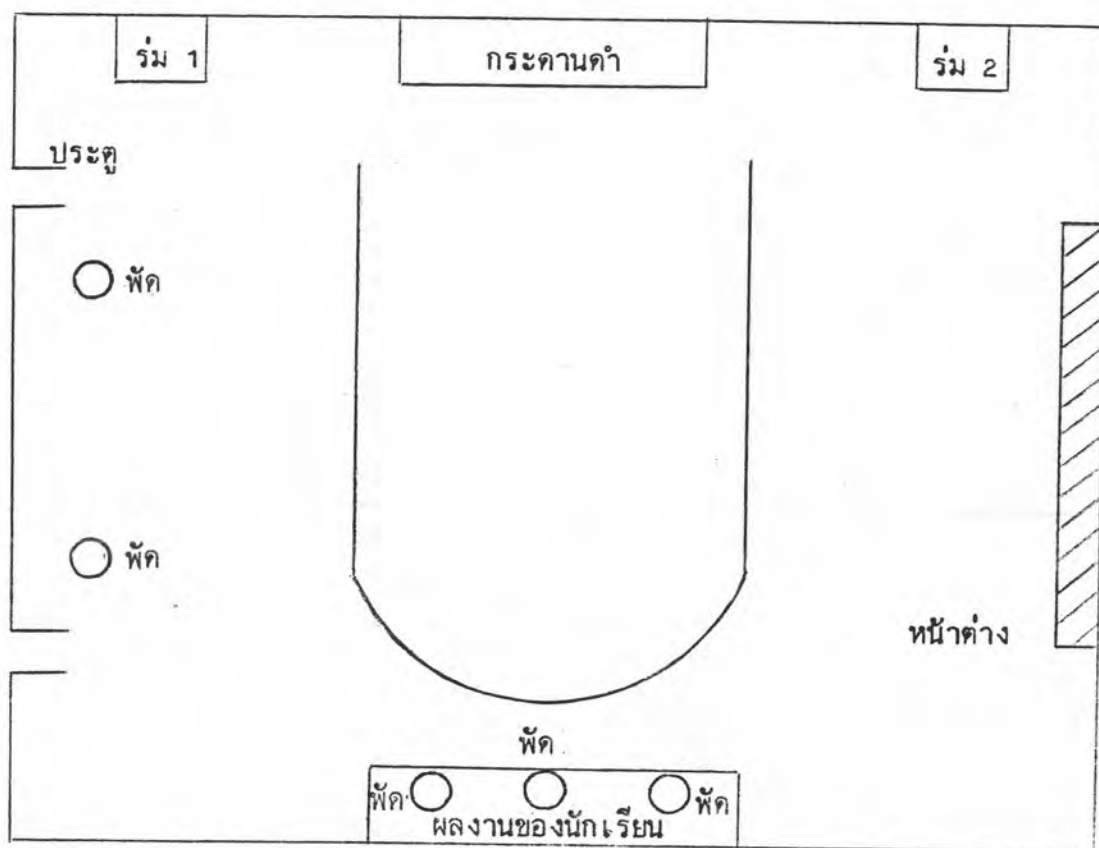
1.1.1 ครูพับกระดาษสี่คาง ๆ 5 สี เป็นรูปพัด ติดไว้ด้านข้างและด้านหลังของชั้นเรียนไว้ล่วงหน้า

1.1.2 ครูเขียนข้อความที่ใช้คำพูดไม่เหมาะสมไว้ในร่มคันที่ 1 และเขียนข้อความที่บอกความสำคัญของการใช้คำพูดไว้ในร่มคันที่ 2

1.1.3 ครูจัดป้ายนิเทศที่มีแต่หัวข้อว่า "ผลงานของนักเรียนไว้ด้านหลังของชั้นเรียน

1.1.4 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เป็นรูปตัวยู เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรม

ลักษณะของห้องเรียนที่จัดแล้วมีลักษณะดังนี้



- 1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์
 - 1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพเรียบร้อย พุดจาไพเราะ
 - 1.2.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนและแนะนำการระวัง

รักษาสุขภาพให้สมบูรณ์และแข็งแรง

- 1.2.3 การใช้คำพูดที่โน้มน้าวจิตใจให้นักเรียนอยากใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้
 - 1.3.1 ครูชักชวนให้นักเรียนพูด และร่วมที่ครูจัดไว้
 - 1.3.2 ให้นักเรียนถ่าร่ร่กันที่ 1 แล้วอ่านข้อความซึ่งเป็นการใช้คำพูดไม่

เหมาะสมดังนี้

"ชั้นผู้ช่ายนยะ"

"ห่มหุดจรง ๆ นยะ"

"เตียนมาจากกรุงเทพฯ ทะ"

"หน้งเร่องนัมนัสไปเลย"

- 1.3.4 ครูและนักเรียนร่วร่กันสนทนาเกี่ยวกับการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม
อย่างสั้น ๆ

2. การฝึกภาษาตามหลักหูสูด

2.2 การฝึกหัด ฟัง หุด อ่าน เขียน

- 2.2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยใช้เพลงรวมเงิน
ซึ่งครูเขียนเป็นแผนภูมิเพลงไว้แล้ว ให้นักเรียนหัดร้องเพลงตามครูให้ได้ดังนี้

เพลงรวมเงิน

รวมเงิน รวมเงินให้ตี	รวมกันวันน้อย่าให้มีผิตพลาต
ผู้หญิงนั้นเป็นเหรียญบาท (ข้า)	ผู้ช่ายเก่งกาจเป็นห้าสิบสตางค์ (ข้า)

เมื่อนักเรียนร้องเพลงได้แล้ว ให้จับกันเป็นวงกลมร้องเพลงรวมเงินพร้อมทั้งร่วร่
ไปด้วย เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดให้ทุกคนหยุดอยู่กับที่ ฟังคำสั่ง ครูจะสั่งให้จับกลุ่มรวมเงินให้ได้
4.50 บาท โดยมีเหรียญบาท 3 อัน เหรียญ 50 สตางค์ 3 อัน กลุ่มใดจับได้แล้วให้นั่งลง
แล้วให้แต่ละกลุ่มไปนั่งรวมกันเป็นกลุ่มที่ 1, 2, 3, 4, 5

2.2.2 ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทสนทนาการเล่าเรื่องซ้ำชั้น เรื่องชอบหรือไม่ชอบ ให้นักเรียนฟังดังนี้

บทสนทนา

- ควงแก้ว "ฉันจะเล่าเรื่องชวนขัน เรื่อง ชอบหรือไม่ชอบให้ฟังนะ เรื่องมีอยู่ว่า หนูแหวน เป็นโรคปวดหัวตอนเช้า ๆ
- เพชร ทำไมไม่พูดว่าปวดศีรษะล่ะ
- ควงแก้ว เราพูดคุยกันระหว่างเพื่อนฝูง พูดง่าย ๆ ว่า ปวดหัวก็ได้ เราจะเล่าต่อไปนะ หนูแหวนจึงไปหาหมอ บอกกับหมอว่า
- หนูแหวน คุณหมอมะ หนูชอบปวดหัวตอนเช้า ทำยังไงจึงจะหายคะ
- หมอ อ้าว ถ้าชอบแล้วจะทำให้มันหายทำไมล่ะ
- เสียงหัวเราะ อ๊ะ อ๊ะ อ๊ะ อ๊ะ ๆ
- มานี พูดอย่างนี้ฉันเคยได้ยินบ่อย ๆ คือไม่ชอบแต่พูดว่าชอบ
- ปิติ เขาพูดประชดหรือเปล่านั้น เมื่อวานนี้ลูกคนเล็กของบ้านร้อย เป็นขี้ไปบนคันไทร บ้านร้อยพูดว่า "ตกลงมาตายเสียก็ดี" ฉันคิดว่า บ้านร้อยคงไม่อยากจะลุกขึ้น ต้นไม้ เลยพูดประชด ที่จริงไม่อยากจะให้ลูกตกลงมาตายหรอก
- เพื่อนคนหนึ่ง อย่างนั้นเป็นคำพูดประชด แต่เรื่องที่ควงแก้วเล่าเมื่อกี้ ไม่ใช่พูดประชดหรอก แต่เป็นคำที่เราใช้ติดปาก จนไม่นึกถึงความหมายของมัน อย่างแม่ของฉันพูดเสมอว่า ฉันชอบนอนละเมอ ฉันไม่ชอบสักหน่อยและไม่รู้ตัวเสียด้วยซ้ำว่า ละเมออย่างไร แม่ก็พูดว่าฉันชอบ
- ชูใจ ถ้าไม่พูดว่าชอบ เราจะพูดอย่างไรดี
- จันทร์ ไม่พูดเลยก็ได้ เช่น พูดว่า หนูปวดหัวตอนเช้า ๆ ทำอย่างไรจึงจะหาย ก็ฟังได้ความแล้วนี่
- มานี ฉันคิดว่า ถ้าพูดว่าปวดหัวตอนเช้า ๆ ฟังแล้วไม่รู้แน่ชัดว่าปวดอย่างไร ปวดเป็นประจำทุกวัน หรือปวดเสมอ ปวดบ่อย ๆ แต่ไม่ปวดทุกวัน แต่ถ้าพูดว่า ชอบปวดหัวตอนเช้า ๆ รู้สึกว่ามันได้ปวดทุกวัน แต่ปวดเสมอ ฉันว่าชอบปวดหัวตอนเช้า ๆ เข้าใจความหมายดีกว่า เพียงแต่ใช้คำว่า ชอบไม่ถูกเท่านั้น
- ควงแก้ว ฉันเห็นด้วยกับมานี แต่เราน่าจะหาคำอื่นมาใช้แทนคำว่า ชอบ แล้วให้มีความหมายเข้าใจได้แน่ชัด



ผู้ใจ ใช้คำว่า มักจะ ได้ไหม หนูมักจะปวดหัวตอนเช้า ๆ หมายความว่าหนูปวดหัว
ตอนเช้าน้อย ๆ หรือปวดเสมอ
เพื่อนคนหนึ่ง ถ้าเช่นนั้น ต่อไปนี้เราจะต้องพูดให้ถูก ฉันจะไปบอกแม่ว่า ฉันมักจะนอนละเมอ
ไม่ใช่ฉันชอบนอนละเมอ"
ทุกคนหัวเราะ

2.2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามในกระดาษคำตอบ โดยอ่าน
คำถามจากแผนภูมิคำถามดังนี้

แผนภูมิคำถาม

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ลงในกระดาษคำตอบ

1. เรื่องที่ฟังชื่อว่าเรื่องอะไร
2. หนูแหวนเป็นอะไร
3. ที่จริงหนูแหวนชอบปวดหัวหรือไม่
4. เรื่องชอบปวดหัว ที่พูดเป็นเรื่องพูดประชดหรือไม่
5. ถ้าไม่พูดคำว่าชอบปวดหัวตอนเช้า ๆ จะพูดว่าอย่างไร

2.2.4 นักเรียนช่วยกันตรวจเฉลยจากบัตรเฉลย ที่ครูแจกให้ดังนี้

บัตรเฉลย

1. ชื่อเรื่องชอบหรือไม่ชอบ
2. หนูแหวนเป็นโรคปวดศีรษะ
3. ไม่ชอบ
4. ไม่ใช่
5. พูดว่า มักจะปวดหัวตอนเช้า ๆ

2.3 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

2.3.1 ครูชูแถบประโยคต่อไปนี้ให้นักเรียนอ่านและสังเกต

1. ฉันทำขันน้ำหล่นเพราะไต่ยีนเสียงไก่ขัน
2. แม่ขอให้พ่อช่วยทำขอสับประตู
3. เด็ก ๆ ชอบรับประทานมันเพราะมีรสมัน
4. แคงชอบสวมเสื้อสีแคง

2.3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย นอกหน้าที่และความหมายของ คำที่ขีดเส้นใต้ แล้วเขียนลงในกระดาษคำตอบ ดังนี้

กระดาษคำตอบ

1. ชั้น คำที่ 1 เป็นคำ หมายถึง
ชั้น คำที่ 2 เป็นคำ หมายถึง
2. ขอ คำที่ 1 เป็นคำ หมายถึง
ขอ คำที่ 2 เป็นคำ หมายถึง
3. มัน คำที่ 1 เป็นคำ หมายถึง
มัน คำที่ 2 เป็นคำ หมายถึง
4. แดง คำที่ 1 เป็นคำ หมายถึง
แดง คำที่ 2 เป็นคำ หมายถึง

2.3.3 นักเรียนเปลี่ยนภาษาพูดต่อไปนี้ให้เป็นภาษาเขียน โดยการตอบปากเปล่า หยั่งงึ กัโหมงแล้วเน่ยะ จริงหมย ไปนะ กินเขียะ ตูละเบื้อ

2.4 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่องชัดเจน

2.4.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปเลือกเอาพดกลุ่มละสี่มาเปิดอ่าน ซึ่งครูได้เขียนคำที่มีความหมายได้ 2 ความหมายไว้ล่วงหน้าดังนี้

<u>พดสี่แดง</u>	กัน เป็นคำกริยา	หมายถึง กัน บัง ปิด
	กัน เป็นคำสรรพนาม	หมายถึง คำที่ใช้แทนชื่อผู้พูด
<u>พดสี่เหลือง</u>	คำ เป็นคำกริยา	หมายถึง ผุดลงไปใต้น้ำหรือใต้ดิน
	คำ เป็นคำวิเศษณ์	หมายถึง สี่มีด ๆ
<u>พดสี่ฟ้า</u>	สาว เป็นคำกริยา	หมายถึง ค้าง
	สาว เป็นคำนาม	หมายถึง ผู้หญิงในวัยต่อจากวัยรุ่นขึ้นไป
<u>พดสี่เขียว</u>	ต่าง เป็นคำนาม	หมายถึง ภาชนะสานสำหรับใส่สิ่งของบรรทุกบนหลังสัตว์พาหนะ

ต่าง เป็นคำสรรพนาม หมายถึง แทนชื่อนามหลายฝ่ายให้แยกออกเป็นส่วน ๆ

2.4.2 ให้นักเรียนนำคำที่มี 2 ความหมายในพดสี่ต่าง ๆ มาแต่งเป็นประโยคเดียวให้ได้ทั้ง 2 ความหมายดังตัวอย่าง แล้วนำไปคิดป้ายนิเทศที่เตรียมไว้

ตัวอย่าง

ชั้น เป็นคำนาม หมายถึง ภาชนะตักน้ำ

ชั้น เป็นคำกริยา หมายถึง เสียงร้องของไก่หรือนก

ประโยค

ฉันทำชั้นหล่นเพราะไต่ยีนเสียงไก่ชั้น

2.5 การฝึกหัด คิด พิจารณา จนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.5.1 คิดจำแนกแยกแยะ

1. ครูชูแถบประโยคต่อไปนี้ให้นักเรียนอ่านและสังเกต
 1. พ่อพันธุ๋อย่างแรงจนพันปลอมหล่น
 2. แม่จ่าหน้าของจดหมายส่ง ส.ค.ส.อวยพรให้น้ำสืบเอกมงคล
 3. แม่ยอพ่อว่าเก่งที่ไ้ช้อยจับปลาได้มาก
2. ครูนำแถบประโยคไปเสียบไว้ในกระเป๋านึ่ง
3. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาจับสลากเพื่อปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มละ

1 คน ตามสลากดังนี้

- สลากใบที่ 1 ให้นักเรียนขีดวงกลมล้อมรอบคำคำเดียวกันที่มีหลายความหมายในแต่ละประโยค
- สลากใบที่ 2 ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำคำเดียวกันที่มีหลายความหมายในแต่ละประโยคที่ทำหน้าที่เป็นคำนามด้วยเส้นสีแดง
- สลากใบที่ 3 ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำคำเดียวกันที่มีหลายความหมายในแต่ละประโยคที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา ด้วยเส้นสีเขียว
- สลากใบที่ 4 ให้นักเรียนอธิบายความหมายของประโยคที่ 1
- สลากใบที่ 5 ให้นักเรียนอธิบายความหมายของประโยคที่ 2

2.5.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

1. นักเรียนอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้

1 2
ฝูงลิงโตถึงกลางลิงไขว่

3
กลางลิงวิ่งไล่กันวุ่นวิ่ง

4 5
กลางลิงชิงค่างขึ้นลิงลง

6 7
ภาทลงลงกึ่งภาทลงลง

(เสภาขุนช้างขุนแผน)

2. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ในบทประพันธ์นี้กล่าวถึงอะไรบ้าง
2. คำที่ขีดเส้นใต้หมายเลขใดที่มีความหมายเหมือนกัน
3. คำที่ขีดเส้นใต้หมายเลข 1 กับ 2 มีความหมายเชื่อมโยงกันอย่างไร
4. คำที่ขีดเส้นใต้หมายเลข 4 กับ 5 มีความหมายเชื่อมโยงกันอย่างไร
5. คำที่ขีดเส้นใต้หมายเลข 6 กับ 7 มีความหมายเชื่อมโยงกันอย่างไร

2.5.3 คิคสรุปหลักการ

1. ครูนำประโยคที่นักเรียนช่วยกันแต่งมาสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำคำเดียวที่ใช้ในประโยคแต่ทำหน้าที่ได้ทั้งคำนาม กริยา วิเศษณ์ ฯลฯ
2. ครูนำแถบประโยคที่ใช้สอนไปแล้วมาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปได้ดังนี้
 - คำคำเดียวอาจทำหน้าที่ได้หลายอย่างและมีหลายความหมาย

2.6 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการด้วยความเข้าใจแจ่มแจ้งและนำไปใช้ได้จริง

2.6.1 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำคำเดียวที่มีหลายความหมายและทำหน้าที่ได้หลายอย่างในประโยคมากกลุ่มละ 1 คำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

2.6.2 ครูชักชวนให้นักเรียนกางร่มคันที่ 2 ออกดู ซึ่งครูได้เขียนข้อความเกี่ยวกับการพูด จากนิราศภูเขาทองของสุนทรภู่ดังนี้

ถึงบางพูดพูดก็เป็นศรีศักดิ์

มีคนรักกรสถ้อยอร่อยจิต

แน่นพูดชั่วตัวตายทำลายมิตร

จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา

2.6.3 นักเรียนอ่านกลอนแล้วร่วมกันสนทนาความหมายของกลอนนั้นว่าเป็นความจริงหรือไม่เพราะเหตุใด

3. การมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนตรวจแบบฝึกหัดคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ด้วยตนเองในข้อ 2.5.2 โดยให้คะแนนเต็มข้อละ 2 คะแนนจากบัตรเฉลยดังนี้

บัตรเฉลยการคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

1. ลิง ค่าง กา ต้นกลางลิง ต้นกาหลง
2. 2 กับ 5 และ 3 กับ 4
3. ผุงลิงไต่กิ่งต้นกลางลิง
4. ลิงบางตัวชิงค่างขึ้นต้นกลางลิง
5. กาลงจับที่ต้นกาหลง

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนนำแบบฝึกหัดของตนเองที่ตรวจแล้วมาเข้ากลุ่มตามเดิม แล้วให้สมาชิกกลุ่มอภิปรายตรวจให้คะแนนแบบฝึกหัด การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์นั้นอีกครั้งหนึ่ง

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

3.3.1 ครูสังเกตการอภิปรายการวัดให้คะแนนในกลุ่ม

3.3.2 ครูนำแบบฝึกหัดมาตรวจให้คะแนนด้วยตนเอง และการตรวจให้คะแนนโดยกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน แล้วร่วมกันอภิปรายกับนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

- การยอมรับตนเอง
- การยอมรับผู้อื่น
- ความสัมพันธ์อันดีภายในกลุ่ม

สื่อการเรียน

คลังแถบบันทึกเสียง ร่ม พัด แผนภูมิคำถาม เครื่องบันทึกเสียง เพลงรวมเงิน
บัตรเฉลย กระดาษคำตอบ แถบประโยค กระเป๋าหนัง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังการร่วมกิจกรรมการอภิปรายข้อ 3.2 และ 3.3.2
2. ตรวจแบบฝึกปฏิบัติ

แผนการสอนตามหลักทฤษฎี (แผนที่ 5 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเหมือนกัน รูปต่างกัน (เขียนไม่เหมือนกัน) ความหมายก็ต่างกัน

จุดประสงค์

1. บอกความหมายของคำพ้องเสียงที่กำหนดให้ได้
2. เขียนคำพ้องเสียงตามคำที่กำหนดให้ได้
3. ใช้คำพ้องเสียงได้เหมาะสมกับประโยคและเรื่องราว
4. แต่งประโยคจากคำพ้องเสียงที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเหมือนกัน รูปต่างกัน (เขียนไม่เหมือนกัน) ความหมายก็ต่างกัน เช่น ชาบ:ทราบ ชับ:ทรัพย์ ว่า:ไหว มั่น:หมั่น สึก:สึก แส้:แซ้ หย่า:อย่า คำ:ฆ่า สุข:สุข ช้าง:ค่าง การ:กาล:ภาพ โจทก์:โจทษ์:โจษ กำนัน:กำนัล กั้น:กั้นต์:กรรณ จัณฑ์:ไม้จันทน์:ดวงจันทร์ พืชพันธุ์:ผูกพัน คั้น:ชั้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมการสร้างศัพท์

- 1.1 การจับบรรยายภาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม
 - 1.1.1 ครูจับป้ายนิเทศเป็นสวนดอกไม้และแมลง โดยเขียนคำพ้องเสียงไว้ในรูปดอกไม้ และแมลง ให้ครบกับจำนวนนักเรียน 30 คน
 - 1.1.2 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะเป็นรูปตัวยู เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรม เกมดอกไม้กับแมลง
 - 1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพ เรียบร้อย ยิ้มแย้ม แจ่มใส

1.2.2 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อความเป็นพหุสูต

1.2.3 การแนะนำ ตักเตือนนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในขณะที่เรียนว่า

ควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้อง

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อการฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อการเป็นพหุสูตตามแผนภูมิที่ได้ร่วมกันสรุปไว้

1.3.2 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายในหัวข้อที่ว่า

"นักเรียนที่ปฏิบัติตนให้เป็นพหุสูตจะได้รับประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด"

2. การฝึกทักษะภาษาตามหลักพหุสูต

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 ครูอ่านข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนฟัง

"ฉันมีเรื่องชวนขันจะเล่าให้ฟัง นี่เป็นเรื่องของน้องชายของฉันเอง คือ เจ้ามอมกับเจ้าหมึก วันหนึ่งฝนตก ดินในสวนเป็นโคลน มอมไปชุกดินกับพ่อ พอฝนตกชาก็เดินกลับมามัน เขาบอกหมึกว่า

ฝนตกเดินย่ำโคลนมา เลอะเทอะน่าดู

ไม่เห็นน่าดูเลย สกปรกจะตาย หมึกตอบ

"ค่าน่าดู นี่ก็ใช้กันผิด ๆ เยอะนะ" ปิติพูด "เมื่อตอนที่พวกนักดนตรีมาเล่นดนตรีโด่งดัง เพื่อนของเราคนหนึ่งบ่นว่า "แหม หนวกหูน่าดูเลย" ฉันได้ยินแล้วออกซันไม่ได้

"ค่าน่าดู น่าจะใช้กับสิ่งที่เราดู เราเห็นว่ามันน่าดูและสวยงามนะ"

ฐิใจพูด "ใช่ เช่นพูดว่า ฐิใจสวยงามน่าดู อย่างนี้จึงจะใช้ได้ล่ะ" เพื่อนคนหนึ่ง

กระเช้า

"ฉันรู้สึกว่ คำว่า น้่าดู ที่ใช้ติดปากกันอยู่ทุกวันนี้ ไม่รู้ความหมายว่าอย่างไร ทิวน้ำดู ปวดน้ำดู ทางไกลน้ำดู แหมฟังแล้วว่่าคาดูน้ำดู" ดวงแก้วพูด

"เธอก็ติดคำว่่า น้่าดู เหมือนกันนะดวงแก้ว" มานีพูดพลางหัวเราะ
"จ้ะ ฉันรู้ตัวเหมือนกัน ต่อไปนี้ฉันจะพยายามใช้ไม่ให้ผิดจ้ะ"

ดวงแก้วยอมรับ

"ฉันคิดว่า เราอาจจะใช้พูดได้ แต่อย่าใช้ในการเขียนก็แล้วกัน"

ปติแสดงความคิดเห็น

2.1.2 นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- คำที่ใช้ติดปากในเรื่องนี้คือ คำใด
- ประโยคที่ใช้คำพูดติดปากได้ถูกต้องคือประโยคใด
- ประโยคที่ใช้คำพูดติดปากไม่ถูกต้อง คือ ประโยคใด

2.1.3 นักเรียนแสดงท่าทางประกอบคำต่อไปนี้ ชอบ เลิกเลิก ทำตา
ปะหลับปะเหลือก

2.1.4 นักเรียนอ่านบัตรคำต่อไปนี้

จัดท์ จันท์ จันทร พันธุ์ พัน

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

2.2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้นักเรียนเลือกไปยืนตามรูป
ผลไม้ที่จัดไว้ กลุ่มละไม่เกิน 8 คน ได้แก่ กลุ่มส้ม กลุ่มเงาะ กลุ่มแตงโม กลุ่มทุเรียน

2.2.2 นักเรียนอ่านแถบประโยคต่อไปนี้ทีละประโยค

1. ไม้จันท์ เป็นไม้ที่มีกลิ่นหอม
2. คืนเดือนเพ็ญ ดวงจันทร์ เต็มดวง
3. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานข้าวพันธุ์ดีแก่ชาวนา
4. ปติเท้าเคล็ดจึงเอาผ้าพันไว้

2.2.3 ให้นักเรียนจับคู่คำและความหมายดังต่อไปนี้โดยการตอบปากเปล่า
คำสั่ง จงเลือกตัวเลขกำกับคำด้านซ้ายมือ ใส่ลงในวงเล็บให้ตรง

กับความหมายด้านขวามือ

1. กาล () คำ
2. ภาพ () เวลา
3. การ () ทอง
4. กาญจน์ () เหตุ คำ มูล
5. การณ์ () งาน กิจ

2.3 การฝึกฝนการใช้ภาษาจนแคล่วคล่องชัดเจน

2.3.1 นักเรียนนำคำในวงเล็บทางขวามือมาเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือ

ให้ถูกต้อง

1. เขาคีม้าด้วย.....(แล้ แซ่)
2.และจำเลยต้องต่อสู้คดีกันที่ศาล.....(โจทก์ โจทก์)
3. เขาเล่นการพนันจนหมด.....(ทรัพย์สิน ชับ)
4. ที่ใดมีความสามัคคีบุคคลจะมีความ.....(สุข สุข)
5. ครอบครัวดีคือครอบครัวที่มีความผา.....(สุข สุข)
6.ของคนอยู่ที่ผลของงาน (คำ คำ)
7.ข้างเอางา (คำ คำ)
8. เธอใช้อะไร.....หนังสือ (คัน ชั้น)
9. บ้านนี้มีมันโคเก้า.....(คัน ชั้น)
10. ชาวนาใช้.....วิชาเข้านา (รหัส รหัส)

2.3.2 นักเรียนนำคำต่อไปนี้ไปแต่งประโยคให้ได้ความหมายคนละ 1 ประโยค

2.4 การฝึกหัดคิด พิจารณา จนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

ครูแจกบัตรคำห้องเสียงให้แก่ละกลุ่มจัดหมวดหมู่แข่งขันกัน โดยแจก

บัตรคำให้ดังนี้

กลุ่มส้ม การ กาล ภาพ โจทก์ โจทก์ โจษ หย่า ออย่า

กลุ่มเงาะ กัน กัณฑ์ กรรณ สุข สุข สุกร คำ คำ

กลุ่มแตงโม ชาบ ทราบ ชับ ทรัพย์สิน ว่าย ไหว้ ช้าง คำง

กลุ่มทุเรียน มัน มัน สึก สึก แล้ แซ่ คัน ชั้น

วิธีเล่น เมื่อครูเป่านกหวีด นักเรียนหยิบบัตรคำในช่องมาจัดเป็นหมวดหมู่ คำพ้องเสียงให้เร็วที่สุด กลุ่มใดจัดเสร็จให้ยกมือ กลุ่มใดเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกัน เลือกคำพ้องเสียงไปเติมในประโยคให้ได้ความหมาย ตามแผนภูมิประโยคดังนี้

- ครูอธิบาย.....และให้นักเรียนฟังจนเข้าใจ
- เมื่อมีความสามัคคีทุกคนจะอยู่ร่วมกันอย่างผา.....
- น้ำใสจนเรามองเห็นปลาที่.....ไปมาได้ชัดเจน
- โรงเรียนของเขามันันโคหลาย.....

2.4.3 คิดสรุปหลักการ

ครูและนักเรียนสังเกตและทบทวนคำพ้องเสียงที่เรียนมาแล้ว แล้วสรุปความรู้ เกี่ยวกับคำพ้องเสียง โดยให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- คำพ้องเสียงมีเสียงเป็นอย่างไร
- คำพ้องเสียงมีรูปเป็นอย่างไร
- คำพ้องเสียงมีความหมายเหมือนกันหรือไม่เพราะเหตุใด
- คำพ้องเสียงมีอะไรเหมือนกันบ้าง เพราะเหตุใด
- คำพ้องเสียงมีอะไรแตกต่างกันบ้าง เพราะเหตุใด

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการด้วยความเข้าใจแจ่มแจ้งและนำไปใช้ได้จริง

1. ครูและนักเรียนสรุปสาระความรู้จากข้อ 2.4.3 เกี่ยวกับคำพ้องเสียง โดยให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง ดังนี้

"คำพ้องเสียง คือ คำที่มี.....เหมือนกัน รูป.....กัน
ความหมาย.....กัน"

2. นักเรียนเล่นเกมดอกไม้กับแมลง โดยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมหันหน้าไปทางขวามือ
- ร้องเพลงงามแสงเดือนพร้อมกับร่ำวงวนไปตามเข็มนาฬิกาแล้วไป

หยิบเอารูปดอกไม้ คนละ 1 ดอก หรือรูปแมลงคนละ 1 ตัวก็ได้

- เมื่อนักเรียนหยิบแมลงหรือดอกไม้ไปหมดแล้วครูเป่านกหวีดให้นักเรียน

หยุดร่ำ ยืนอยู่กับที่

- ครูพูดคำว่า "ดอกไม้คู่กับแมลง"
- นักเรียนแต่ละคนอ่านคำพ้องเสียงของตนเอง ที่อยู่ในรูปดอกไม้หรือรูปแมลง แล้วรวมเข้าหากันเป็นกลุ่มเดียวกันโดยเร็ว เมื่อรวมได้แล้วให้นั่งลง กลุ่มใดเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

รายละเอียดของดอกไม้และแมลง

ดอกไม้ ได้แก่ คำว่า การ โจทย์ หย่า กรรม สุข คำ ทราบ ทรัพย์สิน ง่าย
ค่าง มัน สึก แส้ คัน

แมลง ได้แก่ คำว่า กาล กาศ โจทก์ โจษ อย่ำ กัน กั้นค้ สุก สุกร ฆ่า
ซาบ ซับ ไหว้ ช้าง หมัน สึก ขึ้น

3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนทำแบบฝึกหัด เขียนคำพ้องเสียงที่เรียนไปแล้วภายในเวลา 5 นาที โดยให้เขียนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจแบบฝึกหัด การเขียนคำพ้องเสียงจากบัญชีคำพ้องเสียงแล้วให้คะแนนคำละ 1 คะแนน

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

ครูนำคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนทำได้ จากการทำแบบฝึกหัดเขียนคำพ้องเสียงมารวมกัน หากค่าเฉลี่ย แล้วประกาศผลการทำแบบฝึกหัด โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ได้คะแนน 8-10 คะแนน ดีมาก
- ได้คะแนน 6-7 คะแนน ดี
- ได้คะแนน 4-5 คะแนน ปานกลาง
- ได้คะแนน 0-3 คะแนน ยังอ่อน

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันกัลยาณมิตร

1. นักเรียนจับคู่กัลยาณมิตรตามความสมัครใจ
2. กัลยาณมิตรช่วยกันแก้ไขการเขียนคำพ้องเสียงให้ถูกต้อง

สื่อการเรียน

แผ่นข้อความ แผ่นคำถาม บัตรคำ แถบประโยค รูปสัมผัส เงาะ แดงโม
ทุเรียน แผนภูมิประโยค รูปดอกไม้ รูปแมลง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 2. ตรวจจากการเล่นเกมคำห้องเสียง การจัดหมวดหมู่คำห้องเสียงในประโยค
-

แผนการสอนตามหลักสูตร (แผนที่ 6 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

สำนวนภาษาเป็นกลุ่มคำที่มีความไพเราะคมคาย นิยมนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบให้ความหมายกระชับและลึกซึ้ง

จุดประสงค์

1. จับใจความจากเรื่องที่ฟังได้
2. บอกความหมายของสำนวนที่กำหนดให้ได้
3. สรุปเรื่องราวที่กำหนดให้เป็นสำนวนได้
4. เขียนอธิบายความหมายของสำนวนได้

เนื้อหา

สำนวนภาษา คือ กลุ่มคำที่มีความหมายไพเราะคมคาย นิยมนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบให้ความหมายกระชับและลึกซึ้ง เช่น

ม้าอารี ไก่ไค้หลอย น้ำผึ้งหยดเดียว บั้นน้ำเป็นตัว นกรู้ ตีนผี คนในผัก
ชกแม่น้ำหง้า มือไม้พายเอาเท้าราน้ำ ลงขัน ของหายสะหายบาย แจงสี่เบี้ย ขอไปที
เช่าหัวงู คาบสองคม ไซ้ในหิน ฯลฯ

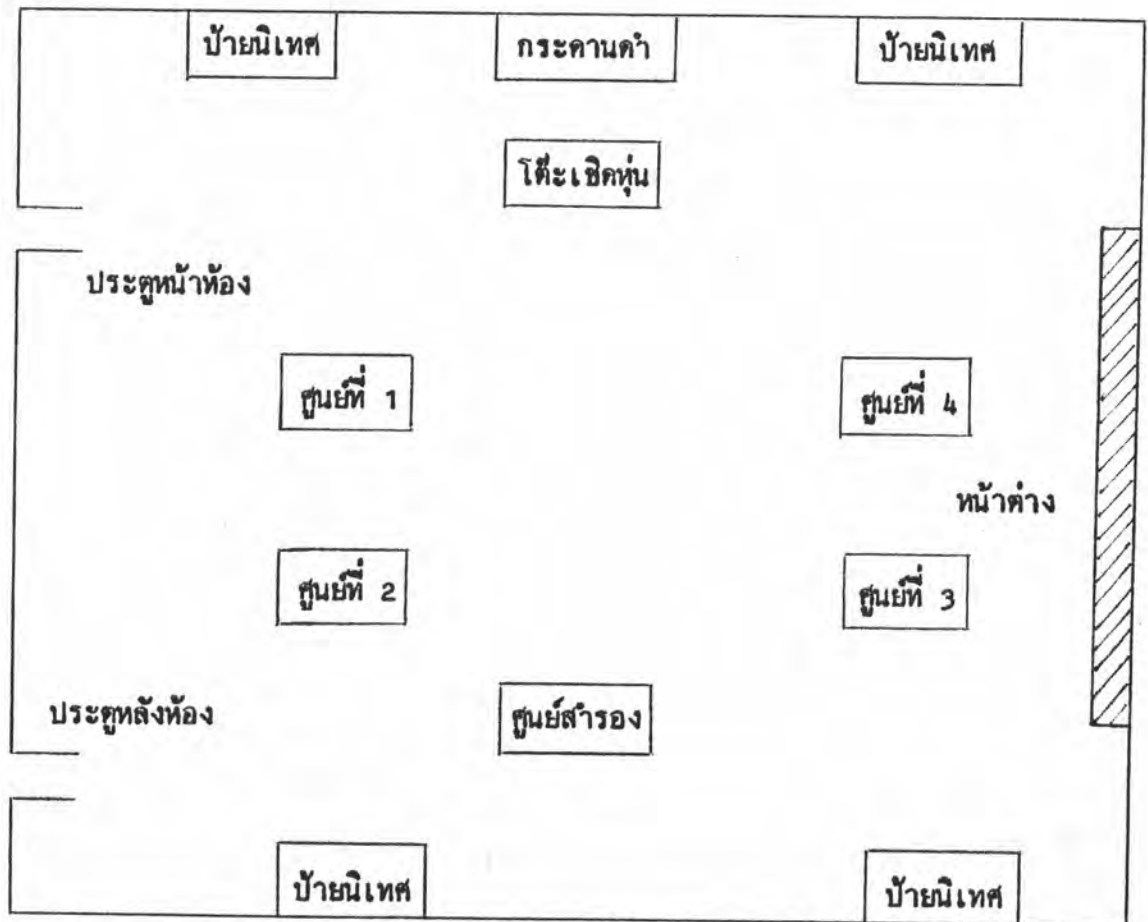
กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

- 1.1 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม
 - 1.1.1 ครูจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสำนวนไว้อ่านหน้า
 - 1.1.2 ครูและนักเรียนช่วยกันดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบ

เรียบร้อยของห้องเรียน

1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดห้องเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ 5 ศูนย์ และ
วันที่ว่างไว้สำหรับนั่งฟังนิทานประกอบการเชิดหุ่นตั้งนี้



1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

1.2.1 แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพ เรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส

1.2.2 สนทนากับนักเรียนด้วยความเป็นกันเองอย่างทั่วถึง

1.2.3 มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่วว่องไวอยู่เสมอ

1.3 การเสนอสิ่งเร้า และสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงตนเองในการเรียน
 ความหลักพหุสูตร คือ ความตั้งใจฟัง ความตั้งใจจำ ตั้งใจท่อง ตั้งใจขบคิด และแทงตลอดคด้วย
 ปัญญา (มีความรู้ และปฏิบัติได้จริง)

1.3.2 ครูเชิดหุ่นประกอบการเล่านิทานเรื่อง ตีกลกลางเมือง ดังนี้

ศึกกลางเมือง

ชาวบ้านนอกคนหนึ่ง วันหนึ่งแบกไถน้ำผึ้งเข้าไปในเมืองหลวง เมื่อเดินไปตามถนน มีวตะสิงแลดูบ้านเมืองอยู่ เผอิญมีรถคันหนึ่งขับมาโชนเขาคนนั้นล้มลง ไถน้ำผึ้งตกแตก น้ำผึ้งก็หกนองอยู่บนถนน แผลงวันได้กลิ่นน้ำผึ้งก็มากินน้ำผึ้งเป็นกลุ่มใหญ่ จึงจกเห็นก็มาคอดกินแผลงวัน แผลงวันเห็นจึงจกก็วิ่งมาตะครุบ ฝ่ายหมาแลเห็นแผลงวันก็วิ่งไล่แผลงวัน เจ้าของแผลงวันเห็นหมาไล่แผลงวันของตน ฉวยไม้ได้ก็ไล่ตีหมา ฝ่ายเจ้าของหมาเห็นดังนั้นก็โกรธจึงเกิดทะเลาะเป็นปากเสียงกันขึ้นกับเจ้าของแผลงวัน ต่างคนต่างเถียงกัน ไม่ช้าก็เกิดทำร้ายกันต่าง ๆ จนถึงกับเกิดตีกันขึ้น ช้างหนึ่งสู้ไม่ได้ก็ไปบอกพวกห้องยกกันมาตีอีกข้างหนึ่ง ก็ยกกันออกต่อสู้เป็นเหตุใหญ่โตต่างเจ็บล้มตายช้างละหลาย ๆ คน ใคร ๆ ที่อยู่แถวนั้นจะเข้าห้ามปรามจับกุมอะไรก็ไม่ได้ เพราะกำลังตีชุลมุนกันใหญ่ คล้ายกับเกิดศึกกลางเมือง ถึงกับทหารต้องยกเป็นกองทัพมาปราบปรามจับเอาคู่วิวาหนั้นไปไต่สวนทั้งสองฝ่าย

เหตุที่เกิดขึ้น แม้แต่เล็กน้อยก็อย่าประมาท ถ้าไม่ระวังระวังเสียก็อาจลุกลามใหญ่โตได้

1.3.3 นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

- เรื่องวุ่นวายเกิดขึ้นที่ไหน เพราะเหตุใด ?
- มีวิธีใดบ้างที่จะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องใหญ่โตขึ้นเช่นนี้ ?

1.3.4 ครูสรุปอธิบายความหมายของสำนวน ไถน้ำผึ้งหกเดียวซึ่งมาจากนิทานเรื่อง ศึกกลางเมือง

2. การฝึกภาษาตามหลักทฤษฎี

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน โดยให้นักเรียนเลือกเข้าประจำศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ที่ 1-4 แล้วปฏิบัติตามกิจกรรมทุกศูนย์หมุนเวียนกันไป และศูนย์สำรองจัดไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการรอคอย การเปลี่ยนศูนย์ ดังนี้

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นกิจกรรมที่จัดไว้เป็นศูนย์ที่ 1

ศูนย์ที่ 1

เนื้อหา แจงสี่เบี้ย หมายถึง การพูดอธิบายอย่างละเอียด

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 1

1. หยิบชิ้นส่วนในกล่องมาต่อกันให้ได้ข้อความสมบูรณ์
 2. อ่านสำนวนและความหมายจากชิ้นส่วนที่ต่อกัน เรียบร้อยแล้ว
 3. เขียนสำนวนและความหมายลงในกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคน
 4. เมื่อนักเรียนทุกคนทำเสร็จแล้ว ช่วยกันเก็บชิ้นส่วนและบัตรคำสั่งไว้ที่เดิม
 5. ให้นักเรียนนำกระดาษคำตอบติดตัวไปทุกศูนย์
- 2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ เป็นกิจกรรมที่จัดไว้ในศูนย์ที่ 2

ศูนย์ที่ 2

เนื้อหา

ตื่นผี หมายถึง คนที่ขี้รถเร็วโดยไม่ระมัดระวัง
 ขอบใจ หมายถึง การทำอะไรเพียงพอให้เสร็จไป

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 2

1. หยิบชิ้นส่วนในกล่องที่มีสีเดียวกันมาต่อกันให้ได้ข้อความสมบูรณ์
 2. อ่านข้อความจากชิ้นส่วนที่ต่อกันเสร็จ เรียบร้อยแล้ว
 3. จับคู่ความหมายและสำนวนให้ตรงกัน
 4. เขียนสำนวนและความหมายลงในกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคน
 5. เมื่อนักเรียนทุกคนทำเสร็จแล้ว ช่วยกันเก็บชิ้นส่วนและบัตรคำสั่งไว้ที่เดิม
 6. ให้นักเรียนนำกระดาษคำตอบติดตัวไปทุกศูนย์
- 2.3 การฝึกฝนการใช้ภาษาจนคล่องแคล่ว เป็นกิจกรรมที่จัดไว้ในศูนย์ที่ 3

ศูนย์ที่ 3

เนื้อหา

ลงขัน หมายถึง ออกเงินร่วมกันเพื่อทำการอย่างหนึ่ง
 คาบสองคม หมายถึง มีทั้งผลดีและผลร้าย
 ปั้นน้ำเป็นตัว หมายถึง การพูดโกหก
 เจ้าหัวงู หมายถึง ผู้สูงอายุมึนเมา

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 3

1. หยิบบัตรคำในกล่องออกมาอ่านพร้อมกันทีละบัตรแล้ววางเรียงกันไว้
2. เลือกสำนวนในบัตรคำ เขียนลงในช่องว่างให้ตรงกับความหมายที่เขียนไว้แล้ว

ในกระดาษคำตอบของนักเรียน

3. เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้วเก็บบัตรคำและบัตรคำถามไว้ที่เดิม
4. ให้นักเรียนนำกระดาษคำตอบติดตัวไปทุกศูนย์

2.4 การฝึกหัด คิด พิจารณา จนเข้าใจแจ่มแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดไว้ในศูนย์ที่ 4 ซึ่งเป็นการฝึกคิด 3 แบบ คือ

- 2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ
- 2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์
- 2.4.3 คิดสรุปหลักการ

บัตรคำสั่งศูนย์ที่ 4

ให้นักเรียนอ่านคำสั่งทีละข้อแล้วปฏิบัติตามให้เสร็จ เรียบร้อยก่อนที่จะอ่านและปฏิบัติตามคำสั่งข้อต่อไป

1. ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามบัตรคำสั่งคิดจำแนกแยกแยะบัตรสีแดง
2. ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามบัตรคำสั่งคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์บัตรสีเหลือง
3. ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามบัตรคำสั่งคิดสรุปหลักการบัตรสีม่วง

บัตรคำสั่งคิดจำแนกแยกแยะ

1. หยิบบัตรสีเขียวขึ้นมาอ่านให้ทุกคนได้ยินทีละบัตร ได้แก่
 - ชักแม่น้ำทั้งห้า
 - คมในฝัก
 - ไซในหิน
2. หยิบบัตรสีฟ้าขึ้นมาอ่านให้ทุกคนได้ยินทีละบัตร ได้แก่
 - พูดย่อมค่อม
 - ผู้ที่เก็บความฉลาดไว้ใช้ในเวลาที่เหมาะ
 - สิ่งที่ได้รับการทะนุถนอมเป็นพิเศษ

3. นำบัตรสี่เหลี่ยมกับบัตรสี่เหลี่ยมที่มีความหมายตรงกันมาจับคู่กัน
4. อ่านข้อความในกระดาษคำตอบของนักเรียน ข้อ 1-6 แล้วเขียนคำตอบลงในช่องว่าง คำที่อ่านนั้นเป็น "ส่วน" หรือ "เป็นความหมาย"
 1. ชักแม่น้ำทั้งห้า เป็น.....
 2. พูคอ้อมค้อม เป็น.....
 3. คมในฝัก เป็น.....
 4. สิ่งที่ได้รับการทะนุถนอมเป็นพิเศษ เป็น.....
 5. ผู้ที่เก็บความฉลาดไว้ใช้ในเวลาที่เหมาะ เป็น.....
 6. ไซในหิน เป็น.....
5. เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามบัตรคำสั่งคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

ต่อไป

บัตรคำสั่งคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

1. ให้นักเรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำต่อไปนี้ คือ เมื่อเอ่ยถึง คำว่า "คม" นักเรียนนึกถึงสิ่งมีคมอะไรบ้าง (ตอบลงในกระดาษคำตอบของนักเรียนข้อ 7)

เมื่อเอ่ยถึง คำว่า "ในฝัก" นักเรียนนึกถึงอะไรบ้างที่อยู่ (ตอบลงในกระดาษคำตอบของนักเรียนข้อ 7)
2. เมื่อนักเรียนเชื่อมโยงสัมพันธ์เสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามบัตรคำสั่งคิดสรุปหลักการบัตรสีม่วงต่อไป

บัตรคำสั่งคิดสรุปหลักการ

1. นักเรียนคิดสรุปหลักการ โดยอ่านข้อความในกระดาษคำตอบข้อ 8-9 แล้วสรุปเป็นส่วนว่าตรงกับส่วนใดแล้วเขียนลงในกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคน
2. เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว เก็บบัตรคำสั่งทุกบัตรไว้ที่เดิม
3. นำกระดาษคำตอบติดตัวนักเรียนไปทุกศูนย์

ศูนย์สำรวจ

นักเรียนอ่านสำนวนภาษาจากหนังสือต่าง ๆ ที่ครูนำมาวางไว้ตามใจชอบ

กระดาษคำตอบ

ชื่อ..... ชั้น.....

ศูนย์ที่ 1

1. สำนวนได้แก่.....
 ความหมายได้แก่.....

ศูนย์ที่ 2

1. สำนวนได้แก่.....
 ความหมายได้แก่.....
2. สำนวนได้แก่.....
 ความหมายได้แก่.....

ศูนย์ที่ 3

1. หมายถึง ออกเงินร่วมกันเพื่อทำการอย่างหนึ่ง
2. หมายถึง มีทั้งผลดีและผลร้าย
3. หมายถึง การพูดโกหก
4. หมายถึง ผู้สูงอายุที่มีเล่ห์เหลี่ยม

ศูนย์ที่ 4

1. ชักแม่น้ำทั้ง 5 เป็น.....
2. พูคอ้อมค้อม เป็น.....
3. คมในฝัก เป็น.....
4. สิ่งที่ได้รับการทะนุถนอมเป็นพิเศษ เป็น.....
5. ผู้ที่เก็บความฉลาดไว้ใช้ในเวลาที่เหมาะ เป็น.....
6. ไซ้ในหิน เป็น.....

7. เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "คม" นักเรียนนึกถึงสิ่งที่มีคมอะไรได้บ้าง

1.
2.
3.
4.
5.

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "ในฝัก" นักเรียนนึกถึงอะไรที่อยู่ในฝักได้บ้าง

1.
2.
3.
4.
5.

8. "นักเรียนที่หมั่นศึกษาอยู่เสมอจนมีความรู้กว้างขวาง เมื่อมีข้อใดถามก็สามารถตอบได้ถูกต้องคล่องแคล่ว"

ถาม ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

ตอบ

9. "พ่อแม่รักลูกมาก ฝ้าเลี้ยงดูตั้งแต่เล็กจนโต ไม่ยอมให้ลูกได้รับความลำบาก หรือมีอันตรายใด ๆ"

ถาม ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

ตอบ

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการช่วยความเข้าใจ นำไปใช้ได้จริง

2.5.1 ครูซักถามทบทวนความรู้เกี่ยวกับสำนวนที่เรียนมาแล้วในหัวข้อต่อไปนี้

- สำนวนคืออะไร มีลักษณะอย่างไร
- การใช้สำนวนมีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

2.5.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกสำนวนที่ชอบแล้ววาดภาพบรรยายสี พร้อม

ทั้งเขียนเรื่องราวอธิบายภาพตามสำนวนนั้น ๆ กลุ่มละ 1 สำนวน

3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนตรวจกระดาษคำตอบด้วยตนเอง จากบัตรเฉลยที่ครูแจกให้ โดยให้คะแนนเต็มข้อละ 2 คะแนน (ยกเว้นข้อ 7 และข้อ 8)

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนจับคู่กัลยาณมิตร แล้วเปลี่ยนกระดาษคำตอบข้อ 7 และข้อ 8 โดยให้คะแนนข้อ 7 เต็ม 4 คะแนน ข้อ 8 เต็ม 3 คะแนน

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

ครูตรวจกระดาษคำตอบของนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง แล้วรวมคะแนนประกาศผล
ดังนี้

ได้คะแนน 25-30 ดีมาก

ได้คะแนน 20-24 ดี

ได้คะแนน 15-19 ปานกลาง

ได้คะแนน 0-14 ยังอ่อน

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันกัลยาณมิตร

1. กัลยาณมิตรช่วยกันแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง

2. ครูจัดมุมหนังสือหาหนังสือเกี่ยวกับสำนวนภาษามาให้นักเรียนได้ศึกษา

ค้นคว้าด้วยตนเองในเวลาว่าง

สื่อการเรียนรู้

หุ่นนิ้ว (ผู้ชาย แมว สุนัข ทหาร) บัตรประจำศูนย์ ชิ้นส่วน สำนวน
และความหมาย บัตรคำสั่ง กระดาษคำตอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจกระดาษคำตอบ

แผนการสอนตามหลักสูตร (แผนที่ 7 เวลา 3 คาบ)

ความถี่รวบยอด

ประมวลคำและพจนานุกรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความหมายและเขียนคำได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์

1. อ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. ค้นหาความหมายของคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
3. เรียงคำที่กำหนดให้ตามพจนานุกรมได้ถูกต้อง
4. นำคำที่กำหนดให้ไปแต่งประโยคและเรื่องราวได้
5. เล่าเรื่องราวจากเรื่องที่แต่งขึ้นได้
6. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
7. เชื่อมโยงสัมพันธ์การปฏิบัติกับคำที่กำหนดให้ได้
8. สรุปความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

กลุ่มคำที่ควรศึกษา วิฤตกาล อหอม กระบือ รถไถ เครื่องสูบน้ำ จากหนังสือเรียนภาษาไทย คือ

เข้าวันหนึ่ง ปราการ ประธานนักเรียนผู้เข้มแข็งยืนอยู่ที่ระเบียงหน้าโรงเรียน เขามองดูเพื่อน ๆ ทอยกันมาโรงเรียน บ้างก็เดินคุยกันมาเป็นกลุ่ม บ้างก็ขี่จักรยานมาเป็นแถว ระยนั้นนักเรียนใช้จักรยานเป็นพาหนะมาโรงเรียนมากขึ้น พวกที่เคยใช้รถยนต์ก็เปลี่ยนมาใช้จักรยาน เพราะระยนี้เป็นระยวิฤตกาล น้ำมันซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติเริ่มขาดแคลน พอน้ำมันขาดแคลน ก็กระทบกระเทือนเศรษฐกิจ ทุกคนจึงต้องดำรงชีวิตอยู่ด้วยความระมัดระวัง ต้องอหอมมากขึ้น ที่สำคัญที่สุดก็คือ ต้องช่วยกันประหยัดน้ำมัน โดยใช้แต่น้อยเท่าที่จำเป็น จนกว่าระยวิฤตกาลจะผ่านพ้นไป การทำนาที่ผ่านมา ปีนี้ชาวนาจึงใช้แรงงานของตนเองและโค

กระบือ แทนรถไฟ เป็นส่วนใหญ่ ใช้ระหัดวิดน้ำจากแรงกังหันลม แทนเครื่องสูบน้ำที่ต้องใช้น้ำมัน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

1.1 การจัดบรรยากาศของชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับการประกอบอาชีพชาวนา ชาวลวน ไว้ล่วงหน้า

1.1.2 ครูจัดมุมหนังสือ หาดหนังสือต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนอ่านพร้อมทั้งเขียน

คำขวัญชวนว่า "อ่านมาก ฉลาดมาก"

1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน

1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดสุภาพเรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส

1.2.2 การทักทายปราศรัยกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียนด้วยความเต็มใจ

1.2.3 เป็นตัวอย่างที่ดีในการพูด การแสดงปฏิกิริยาในโอกาสต่าง ๆ

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 ครูเปิดแถบบันทึกเสียง คำโฆษณาของบริษัทน้ำมัน การปิโตรเลียม เอสโซ และเชลล์ ให้นักเรียนฟัง

1.3.2 นักเรียนจับใจความสำคัญของการโฆษณาแต่ละบริษัทแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- ใจความสำคัญของบริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย มีอะไรบ้าง
- ใจความสำคัญของบริษัทเอสโซ มีอะไรบ้าง
- ใจความสำคัญของบริษัท เชลล์ มีอะไรบ้าง
- นักเรียนขอคำขวัญของบริษัทใด คำใด เพราะเหตุใด

1.3.3 ให้นักเรียนจำคำขวัญของบริษัทที่นักเรียนชอบ

2. การฝึกภาษาตามหลักพหูสูตร

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 นักเรียนอ่านในใจภายในเวลา 5 นาที จากข้อความในหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 ตั้งแต่

"เช้าวันหนึ่ง ปราการ ประธานนักเรียน.....แทนเครื่องสูบน้ำที่ต้องใช้น้ำมัน"

2.1.2 นักเรียนช่วยกันหาคำที่อ่านยากจนที่อ่านมาแล้ว ได้แก่

วิฤตกาล เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ กระทบกระเทือน ระหัด ฯลฯ แล้วเขียนบนกระดานคำ

2.1.3 ครูเขียนคำอ่านคำที่อ่านยากบนกระดานคำ เช่น

วิฤตกาล อ่านว่า วิ-กริต-ตะ-กาน

เศรษฐกิจ อ่านว่า เสต-ตะ-กิด

2.1.4 ครูชูบัตรที่ควรศึกษาให้นักเรียนหัดอ่านตามครูทีละบัตร คือคำว่า วิฤตกาล อดออม รถไถ กระบือ เครื่องสูบน้ำ แล้วนำไปเสียบไว้ในกระเป๋าผนังหน้าห้องเรียนให้นักเรียนเห็นทั่วกัน

2.2 การฝึกบรื้อ จับประเด็นสาระสำคัญและจดจำ

2.2.1 นักเรียนเขียนคำว่าอ่านของคำต่อไปนี้ ลงในสมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน

วิฤตกาล อ่านว่า.

เศรษฐกิจ อ่านว่า.

ทรัพยากรธรรมชาติ อ่านว่า.

กระทบกระเทือน อ่านว่า.

ระหัด อ่านว่า.

2.2.2 นักเรียนค้นหาความหมายของคำที่ควรศึกษาจากพจนานุกรมหรือประมวลคำท้ายหนังสือเรียน ของคำต่อไปนี้ลงในสมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน

อดออม หมายถึง.

รถไถ หมายถึง.

- กระป๋อง หมายถึง
- เครื่องสูบน้ำ หมายถึง
- วิกฤตกาล หมายถึง

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่อง ชัดเจน

2.3.1 นักเรียนเรียงคำจากบัตรคำที่ควรศึกษา 5 คำต่อไปนี้ ตามหลักพจนานุกรมแล้ว เขียนลงในสมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน คือ

วิกฤตกาล อคคอมม รถไถ กระป๋อง เครื่องสูบน้ำ

2.3.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการนับ 1-3 ให้นักเรียนที่นับหมายเลขเดียวกัน รวมเข้ากลุ่มโดยเร็ว

2.3.3 นักเรียนส่งตัวแทนจับสลากคำต่อไปนี้ กลุ่มละ 1 คน
รถไถ กระป๋อง อคคอมม

2.3.4 นักเรียนแต่ละกลุ่ม วาดภาพและเขียนเรื่องราวประกอบภาพตามบัตรคำที่จับสลากได้ ภายในเวลา 10 นาที

2.3.5 นักเรียนส่งตัวแทนออกมาแสดงผลงาน บรรยายภาพประกอบเรื่องราวที่แต่งขึ้นแข่งขันกัน โดยมีหลักเกณฑ์ การให้คะแนนดังนี้

แบบประเมินการคิดจำแนกแยกแยะ

กลุ่ม

คำสั่ง ให้นักเรียนจำแนกแยกแยะสิ่งที่กำหนดให้ต่อไปนี้

1. รถไถกับกระป๋อง (ให้ประโยชน์ใช้สอย) เหมือนกันคือ

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

2. รถไถกับกระป๋องมีความแตกต่างกัน (ในแง่ประโยชน์การใช้สอย) คือ

รถไถ

กระป๋อง

- | | |
|------------|------------|
| 1. | 1. |
| 2. | 2. |
| 3. | 3. |

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์เกี่ยวกับคำที่กำหนดให้ตามคำสั่งต่อไปนี้ ภายในเวลา 10 นาที

แบบประเมินการคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

คำสั่ง ให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์หาเหตุผลสิ่งที่กำหนดกลุ่มให้กับเหตุการณ์หรือการปฏิบัติที่คิดว่า เป็นไปได้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้น้อย นักเรียนจะช่วยผู้ปกครองอดออม ด้วยการปฏิบัติอย่างไร
 1.
 2.
 3.
 4.
2. เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ น้ำมันขาดแคลน จะกระทบกระเทือนอย่างไรบ้าง
 1.
 2.
 3.
 4.

ฯลฯ

2.4.3 คิดสรุปหลักการ

นักเรียนอ่านและทำแบบฝึกหัดการคิดสรุปหลักการต่อไปนี้ ภายในเวลา 5 นาที

แบบประเมินการคิดสรุปหลักการ

กลุ่ม

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วสรุปเป็นหลักการหรือข้อความที่ให้ความหมายสั้น ๆ จากข้อความต่อไปนี้

1. เมื่อถึงเวลาหน้าฝน ทิศปาน จะต้องตื่นแต่เช้า สวมหมวก เดินลงไปกลางทุ่ง มีช้างหนึ่งจูงกระบือ อีกข้างหนึ่งถือห่อข้าว ในขณะที่นั่งพักรับประทานอาหารกลางวัน อยู่ นั้น เขาก็คิดไปพลางว่า "วันนี้ฉันจะต้องไถที่ดินแปลงนี้ให้เสร็จ พรุ่งนี้จะได้เอาข้าวเปลือกมาหว่าน อีก 1 เดือน ก็จะได้้นำต้นกล้าที่โตแล้วไปปักดำ

ถาม ทิศปานมีอาชีพอะไร

ตอบ

2. การใช้กระบือไถนา วันหนึ่งจะไถนาได้น้อยมาก หากใครมีที่นาเป็นจำนวนมาก ควรใช้เครื่องจักรมาช่วย วันหนึ่งก็จะไถนาได้เป็นจำนวนมาก เพียงแต่เราเติมน้ำมันลงไป ตัดเครื่องก็ใช้งานได้แล้ว

ถาม รถไถดีกว่ากระบืออย่างไร

ตอบ

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการด้วยความเข้าใจ นำไปใช้ได้จริง นักเรียนร่วมกันอภิปรายหัวข้อต่อไปนี้

- วิฤตกาลขาดแคลนน้ำมันจะเกิดขึ้นได้ในกรณีใดบ้างและเราจะมีวิธีแก้ไขปัญหาได้อย่างไร

3. การมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนประเมินตนเองโดยตรวจกิจกรรม 2.2.1 และ 2.2.2 จากแผนภูมิเฉลย โดยให้คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนนดังนี้

แผนภูมิเฉลย

การเขียนคำอ่าน

วิฤตกาล	อ่านว่า	วิ-กริด-ตะ-กาน
เศรษฐกิจ	อ่านว่า	เสต-ละ-กิด
พาหนะ	อ่านว่า	พา-ทะ-นะ
จักรยาน	อ่านว่า	จัก-กระ-ยาน
ทรัพยากรธรรมชาติ	อ่านว่า	ชัย-พะ-ยา-กอน-ท่า-มะ-ชาค
กระทบกระเทือน	อ่านว่า	กระ-ทบ-กระ-เทือน
ระหัด	อ่านว่า	ระ-หัด

การหาความหมาย

ออกอม	หมายถึง	ประหยัด
รถไฟ	หมายถึง	รถที่ใช้ไถดินให้เรียบ
กระบือ	หมายถึง	ควาย
เครื่องสูบน้ำ	หมายถึง	เครื่องจักรที่ใช้สูบน้ำจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง
วิฤตกาล	หมายถึง	เวลาที่ไม่ปรกติ

3.2 การวัดและประเมินผลโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนแต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันตรวจแบบประเมินการคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ โดยมี
เกณฑ์ ดังนี้

เชื่อมโยงสัมพันธ์ได้ 1-2 ให้ 1 คะแนน

เชื่อมโยงสัมพันธ์ได้ 3-4 ให้ 2 คะแนน

เชื่อมโยงสัมพันธ์ได้ 5 ขึ้นไปให้ 3 คะแนน

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

1. ครูตรวจแบบประเมินการคิดจำแนกแยกแยะของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูกต้อง ให้ 1 คะแนน

ตอบถูกใกล้เคียงมาก ให้ 2 คะแนน

ตอบถูกใกล้เคียงปานกลางให้ 3 คะแนน

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์กลางมิตร

1. ครูและนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ รวบรวมและแก้ไข การทำแบบฝึกหัด การคิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และคิดสรุปหลักการ

สื่อการเรียนรู้

แถบบันทึกเสียงการอ่านข้อความ หนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 บัตรคำ (วิฤตทาส อค่อม รถโต กระบือ เครื่องสูบน้ำ) พจนานุกรม ประมวลคำ แบบประเมินการเล่าเรื่อง แบบประเมินการคิดจำแนกแยกแยะ แบบประเมินการคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ แบบประเมินการคิดสรุปหลักการ แผนภูมิเฉลย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การเล่าเรื่อง
2. ตรวจสอบประเมินการคิดจำแนกแยกแยะ เชื่อมโยงสัมพันธ์และคิดสรุปหลักการ

แผนการสอนตามหลักพุทธศต (แผนที่ 8 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การฝึกหัดใช้คำพูด เพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลให้เหมาะสมกับประเภท ฐานะ และภาวะกาลต่าง ๆ ในสังคม จะช่วยให้ผู้รับการฝึกหัดมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป และ ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

จุดประสงค์

1. บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. เรียงลำดับคำที่กำหนดให้ตามพจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและอ่านได้ถูกต้อง
4. ทาคำเชิงอุทานต่าง ๆ จากสื่อมวลชนได้
5. แสดงการพูดเชิงอุทานและเชื่อเชิงอุทานในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

1. กลุ่มคำที่ควรศึกษา อาคาร สุขุม ใบทองคิง หับ กะเทาะ เปราะ จากหนังสือภาษาไทยเล่ม 2 คือ

ปรากฏเห็นเพื่อนนักเรียนลงจากจักรยานแล้วจะไปจอดใต้ร่มไม้บ้าง จอดตามร่มเงาของอาคารเรียนบ้าง ครั้นพอสายแสงแดดเปลี่ยนทิศทาง บางคนต้องขออนุญาตครูลงมาย้ายที่จอดใหม่ เพราะถ้าทิ้งรถไว้กลางแดดจัด ๆ ยางอาจจะระเบิดได้ เป็นอยู่เช่นนั้นมานานแล้ววันนี้ปรากฏมีความคิดขึ้นมาว่า ถ้ามีที่จอดรถจักรยานสักที่หนึ่ง กว้างขวางพอที่จะจอดได้ทุกวัน คงจะเป็นระเบียบเรียบร้อยงามตา คนที่มีจักรยานก็ไม่ต้องคอยเป็นห่วงว่า รถของตนจะถูกแดดและไม่ต้องเสียเวลาลงมาย้ายที่จอดบ่อย ๆ แต่จะได้ที่จอดรถนั้นมาอย่างไร ปรากฏคิดพลางมองดูเพื่อน ๆ ทั้งชั้นเดียวกัน และชั้นต่ำกว่า เล่นสนุกกันอยู่กลางสนาม ส่งเสียงเจี๊ยวจ๊าวฟังไม่ได้ศัพท์

"คูอะไรเพลินเชียวนะ ปรากฏ" ปิติทัก พลางเข้าไปยืนใกล้ ๆ

"ดูเพื่อน ๆ เขาเล่นสนุกกัน ปิติไม่ลงไปเล่นฟุตบอลกับเขาหรือ"

"ไม่เอาล่ะ ร้อน เหงื่อออกมากเดี๋ยวเรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง" ทั้งสองยืนอยู่
เงียบ ๆ ครูหนึ่ง ปรากฏการจึงชี้ให้ปิติดูรถจักรยานที่จอดไว้ระเกะระกะ

"จักรยานจอดกันเกะกะอย่างนี้ ไม่น่าดูเลยนะปิติ" ปิติพยักหน้า

"มันไม่มีที่จอดนี่ มีร่มเงาที่ไหนก็จอดกันที่นั่น ผนคกแตกออกก็วิ่งเก็บกันจ้าละหวั่น"

"ถ้ามีที่เก็บก็คืนะ เป็นระเบียบ แล้วก็ปลอดภัยไม่ต้องถูกแดดถูกฝน"

"นั่นนะซี ทำอย่างไรจึงจะมีล่ะ"

"ช่วยกันคิดซิปิติ ผมยินดีอยู่ตั้งนานแล้ว"

"เราควรไปปรึกษาคุณครูดีไหม"

"ก่อนจะไปปรึกษาท่าน เราควรจะมีความคิดของเราเสียก่อน" ปรากฏการ
อย่างสุขุม ปิติพยักหน้าเห็นด้วย ทั้งสองจึงใช้ความคิดอย่างเงียบ ๆ ครูหนึ่งปรากฏการเอ่ยขึ้นว่า
"ทางโรงเรียนคงไม่มีงบประมาณแน่ ๆ ถ้ามีครูใหญ่คงทำแล้ว ผมคิดว่าท่านคงมองเห็นปัญหาอยู่
แล้วนะปิติ"

"หมายความว่า เราจะต้องคิดทำโดยไม่หวังว่าจะมีเงินช่วยเหลือใช่ไหม"

ปรากฏการ พยักหน้า สีหน้าของเขามีอาการครีครว

"ถ้าเช่นนั้น เราก็ต้องคิดทำอย่างง่าย ๆ ใช้ชั่วคราวไปก่อนซิเน" ปิติหารือ
ปรากฏการพยักหน้าอีก ปิตินึกวาทภาพที่เก็บรถจักรยานที่สร้างขึ้นด้วยวัสดุที่หาง่ายโดยไม่ต้องซื้อหา
เขานึกถึงเสาสของตัวอาคารอาจจะทำด้วยไม้ไผ่เพราะไม้ไผ่แถบภูเขามีมากไม่ต้องซื้อ นึกถึง
หลังคาว่าจะใช้อะไรมุง ปิตินึกไปถึงสังกะสี แต่สังกะสีจะต้องซื้อแน่นอน เขาจึงนึกถึงใบพืชต่าง ๆ
ทางมะพร้าวใช้มุงหลังคาได้ ใบตองตึงก็ใช้ได้เช่นเดียวกัน เขาเคยเห็นกระท่อมของเพชร เมื่อ
ครั้งยังไม่ได้ไปอยู่กับลุงของวีระ กระท่อมนั้นมุงด้วยหญ้าคา คิดถึงทรงนี้ ปิติก็ยมออกมาได้

"นี่ก็ออกแล้วใช่ไหม" ปรากฏการถามยิ้ม ๆ "ผมก็นึกออกพอดี"

"ปรากฏการคิดว่าอย่างไร จะเหมือนของผมไหม" ปิติพูด

"ผมคิดว่า วัสดุที่หาง่ายไม่ต้องซื้อ ก็มีไม้ไผ่ใช้ทำเสาส หวังคามุงด้วยหญ้าคาดีไหม"

"ตรงกันทีเดียว" ปิติอุทาน "ที่แรกคิดว่าจะใช้ทางมะพร้าวมุงหลังคา"

"ทางมะพร้าวใช้ไม่ทน หญ้าคาดีกว่า มุงถึ ๆ แล้วใช้ได้ทน" ปรากฏการพูด

"ตกลง เราจะใช้ไม้ไผ่กับหญ้าคา" ปิติ พูดอย่างหนักแน่น จากนั้นพอเวลาว่าง



ปรากฏการและปิตักิช่วยกันเขียนแผนผังที่เก็บจักรยานอย่างคร่าว ๆ เมื่อตกลงกันได้เรียบร้อยแล้ว ทั้งสองจึงไปปรึกษาหารือกับหัวหน้าชั้นอื่น ๆ ซึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการนักเรียนด้วยกัน ทุกคนต่างเห็นชอบและยินดีให้ความร่วมมือเต็มที่

"ถ้าเช่นนั้น ผมจะไปเรียนเสนอความคิดนี้ต่อครูใหญ่" ปรากฏการพูด แล้วเขารีบเข้าไปพบครูใหญ่ ครูใหญ่ฟังข้อเสนอมและความคิดเห็นของประธานนักเรียน แล้วก็สนับสนุนด้วยความยินดี พลางปรารภว่า เรื่องการทำที่จอดรถจักรยานนี้ตนคิดมานานแล้ว แต่มัวงานอื่นที่เร่งด่วน และจำเป็นมากกว่า จึงทำให้ลืมไป ถ้านักเรียนคิดจะช่วยกันทำก็เป็นการดี ทางโรงเรียนจะให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ แล้วให้ปรากฏการไปปรึกษาหารือกับครูฝ่ายการงาน

ระหว่างที่ปรากฏการกับครูฝ่ายการงานกำลังปรึกษาหารือกัน เรื่องสถานที่ที่จะสร้างโรงจอดรถจักรยาน จำนวนไม้ไผ่ และค้ำพญาคา ปิตักิกับเพื่อน ๆ ก็ช่วยกันเขียนคำเชิญชวนขอความร่วมมือจากนักเรียนชั้นอื่น ๆ บ้างก็เขียนเป็นภาพตลก เช่น รถจักรยานยื่นร้องไห้บ้าง กำลังเหวี่ยงไถลหยดย้อยบ้าง และกำลังเปิกฝนจนโซกก็มี แล้วเขียนข้อความข้างล่างเป็นเชิงวิงวอนให้ส่งสารต่าง ๆ นานา เช่น

"ที่จำช่วยน้องที่ ร้อนล้นค้ำข้างแทบระเบิด"

"สี่กะเทาะ เหล็กก็เปราะา เหมาะแล้วหรือ"

"หนูตากฝนจนเป็นหวัดแล้วละ"

สร้างที่จอดคมีหลังคา ให้พวกเราได้อาศัยเถิด"

"อยากใช้รถได้นาน ๆ ให้ไปพบประธานนักเรียน"

2. การพูดเชิญชวนและเชื้อเชิญในโอกาสต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือ ผู้พูดจะต้องปฏิบัติ ในสิ่งต่อไปนี้คือ

- มีความมั่นใจในตัวเอง
- มีการเตรียมตัวมาก่อนเป็นอย่างดี
- ลำดับความสำคัญของข้อความที่พูดได้เหมาะสม
- ใช้น้ำเสียง สูง ต่ำ เพื่อเร้าความสนใจตามจังหวะและข้อความอย่างเหมาะสม
- ใช้ถ้อยคำได้เหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาส

ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมการสร้างครีฑา

1.1 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูจัดต้นปิยวาจาไว้ที่หน้าชั้นเรียน 2 ต้น โดยในต้นปิยวาจาจะเขียนคำเชิญชวนและคำเชื้อเชิญในโอกาสต่าง ๆ ประดับไว้ปะปนกัน ดังต่อไปนี้

"สาธารณสมบัติเป็นของทุกคน โปรดช่วยกันรักษา"

"ห้องสมุดเป็นสถานที่ต้องการความสงบ โปรดรักษามารยาท"

"โปรดเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง"

"หิ้งขยะให้ถูกที่ทิ้งให้คีต้องลงถัง"

"อ๊ะ อ๊ะ อย่าทิ้งขยะ"

"เชิญหลังน้ำสังข์แก่คุณแม่สาว"

"เชิญชมสินค้าของเราก่อนซิคะ"

"โปรดช่วยกันรักษาความสะอาดอาคารเรียน"

"นักเรียนดีมีวินัยใจสุขุม"

"ใบทองตั้งใช้แล้ว โปรดทิ้งถังขยะ"

"สีกะเทาะ เหล็กก็เปราะ เหมาะแล้วหรือ"

"ตับจะดี เมื่อไม่มีพยาธิ"

ฯลฯ

1.1.2 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะ เก้าอี้ ไว้เป็น 3 กลุ่ม เพื่อเตรียมกิจกรรม การพูดเชิญชวน

1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน

1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพเรียบร้อย ยิ้มแย้ม แจ่มใส

1.2.2 การพูดจาที่ไพเราะ สนทนากับนักเรียนด้วยความเป็นกันเอง

1.2.3 การตั้งใจถ่ายทอดความรู้ด้วยความแม่นยำ คล่องแคล่ว

1.2.4 การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 ครูเชิญชวนให้นักเรียนชมต้นป๊อปปี้ วาจา แล้วสนทนากับนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

- ป๊อปปี้ หมายถึงอะไร
- วาจา หมายถึงอะไร
- ป๊อปปี้วาจา หมายถึงอะไร จะปฏิบัติได้อย่างไร

1.3.2 นักเรียนเลือกหยิบคำเชิญชวนหรือคำเชื้อเชิญจากต้นป๊อปปี้วาจา คนละ 1 ประโยค แล้วกลับไปนั่งที่เดิม

2. การฝึกทักษะภาษาตามหลักพหูสูต

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 นักเรียนอ่านคำเชิญชวนหรือคำเชื้อเชิญที่ตนเองหยิบไปนั้นทีละคน

2.1.2 ครูเขียนคำเชิญชวนหรือคำเชื้อเชิญตามที่นักเรียนอ่านลงบนกระดานคำ

2.1.3 นักเรียนอ่านคำเชิญชวนและคำเชื้อเชิญทั้งหมดพร้อมกันทีละประโยค

2.2 การฝึกปรือ เพื่อจับประเด็นสาระและจจจำ

2.2.1 นักเรียนอ่านในใจและสังเกตคำเชิญชวนและคำเชื้อเชิญที่ครูเขียนไว้บนกระดานคำ

2.2.2 ครูซักถามนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

- นักเรียนเห็นข้อแตกต่างของแต่ละประโยคหรือไม่อย่างไร
- ประโยคใด มีลักษณะข้อความที่คล้ายกัน
- ประโยคใดมีลักษณะข้อความที่แตกต่างกัน

2.2.3 ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ข้อความทั้งหมดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- คำเชิญชวน เป็นคำที่ผู้เขียนหรือผู้พูด ต้องการให้ผู้อ่านและผู้ฟัง เห็นด้วย และปฏิบัติตาม โดยการใช้คำคม ชัดเจน สั้นกระชับรัดกุม
- คำเชื้อเชิญ เป็นคำที่ผู้เขียนหรือผู้พูด ต้องการแสดงมารยาทในการเชิญ บุคคลต่าง ๆ ที่เข้ามาติดต่อเกี่ยวข้องกับโอกาสต่าง ๆ โดยการใช้ถ้อยคำที่สุภาพเหมาะสมกับบุคคล กาล เทศะ

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่อง จัดเจน

- 2.3.1 ครูขีดเส้นใต้ คำที่ควรศึกษาในคำเชิญชวนที่เขียนไว้บนกระดานคำ คือ คำ ออาคาร สุขุม ใบทองตึง ทับ กะเทาะ เปราะ
- 2.3.2 นักเรียนอ่านคำที่ขีดเส้นใต้พร้อมกันทีละคำ
- 2.3.3 ครูนำแผนภูมิคำและความหมายมาให้ให้นักเรียนดู ดังนี้

คำและความหมาย

<u>คำ</u>	<u>ความหมาย</u>
อาคาร	โรง เรือน สิ่งก่อสร้างขึ้น
สุขุม	ละเอียด นุ่มนวล ประณีต
ใบทองตึง	ใบไม้ชนิดหนึ่ง ใช้มุงหลังคาและกันผาบ้านเรือน
ทับ	คำใช้เรียกของที่ผูกเรียงกันเป็นแถว อวัยวะ ส่วนหนึ่งของร่างกาย
กะเทาะ	หลุดออก ทำให้หลุดออก
เปราะ	แตกง่าย หักง่าย

2.3.4 นักเรียนจับคู่กันตามความสมัครใจ ผลักกันโต้ตอบบอกคำและความหมาย เช่น คนที่ 1 บอกคำว่า อาคาร คนที่ 2 ต้องบอกว่า โรงเรือน สิ่งก่อสร้างขึ้น ฯลฯ

2.3.5 นักเรียนแข่งขันกันเรียงคำที่ควรศึกษาตามพจนานุกรมแข่งขันกัน ใครเสร็จก่อนเป็นผู้ชนะ ซึ่งเรียงได้ดังนี้ กะเทาะ ทับ ใบทองตึง เปราะ สุขุม อาคาร

2.4 การฝึกคิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

1. นักเรียนจัดประเภทของคำที่ครูเขียนไว้บนกระดานจากกิจกรรมข้อ 2.1.2 ออกเป็น 2 ประเภท คือ คำเชิญชวน และคำเชื้อเชิญ

2. นักเรียนช่วยกันคิดจำแนกแยกแยะจากคำว่า อาคาร ออกเป็นหมวดหมู่ ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ประเภทของอาคาร
- วัสดุที่ใช้ก่อสร้างอาคาร
- การใช้ประโยชน์ของอาคารแต่ละประเภท

3. ครูเขียนข้อความจากการคิดจำแนกแยกแยะของนักเรียนลงบน

กระดานดำ เช่น

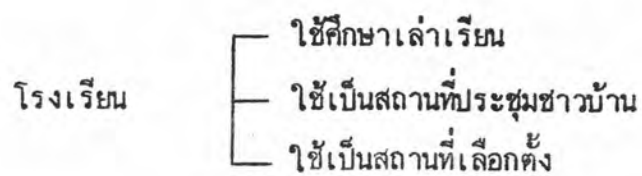
ประเภทของอาคาร

- โรงเรียน
- สถานีตำรวจ
- ที่ว่าการอำเภอ
- ห้องสมุด

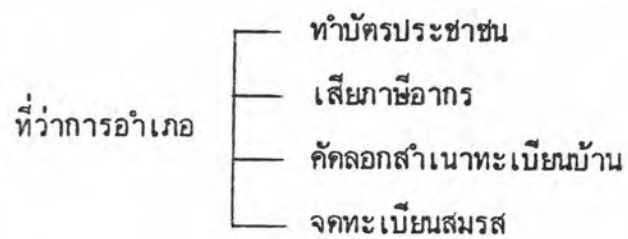
วัสดุที่ใช้ก่อสร้าง

- ไม้
- ปูน
- อิฐ
- เหล็ก
- สังกะสี

ฯลฯ

การใช้ประโยชน์ของอาคาร

ฯลฯ



ฯลฯ

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

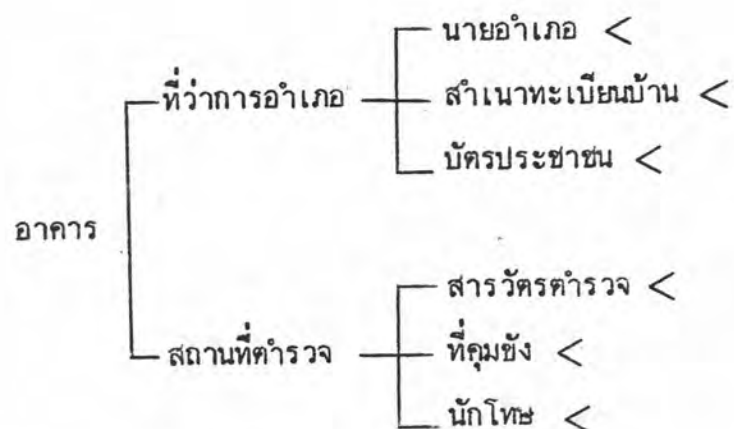
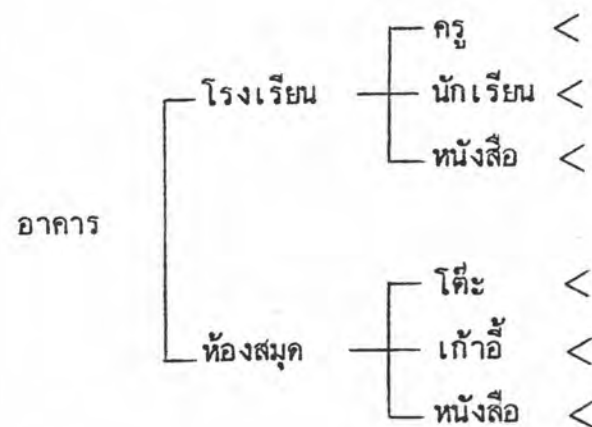
1. นักเรียนช่วยกันคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ จากคำถามต่อไปนี้ด้วยการ

ตอบปากเปล่า

- เมื่อพูดถึงคำว่า อาคาร นักเรียนนึกถึงอะไรได้บ้าง
- เมื่อพูดถึง คำว่า ตับ นักเรียนนึกถึงอะไรได้บ้าง

2. ครูเขียนข้อความตามที่นักเรียนคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ได้ลงบน

กระดานคำ เช่น



2.4.3 คิดสรุปหลักการ

1. นักเรียนคิดสรุปหลักการจากข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบปากเปล่า

แบบฝึกการคิดสรุปหลักการ

- ก. สถานะที่แห่งหนึ่ง มีนายแพทย์ และพยาบาล ผลักเวรกันตรวจรักษาพยาบาลให้แก่ผู้ป่วยตลอดวัน หากผู้ป่วยคนใดมีอาการสาหัส นายแพทย์ก็จะสั่งให้นอนพักรักษาตัวอยู่ที่นั้นจนกว่าผู้ป่วยจะหายเป็นปกติ จึงจะอนุญาตให้กลับบ้านได้

ถาม สถานะที่ที่กล่าวถึงนี้หมายถึงอะไร

ตอบ (โรงพยาบาล)

- ข. - แก้อ้อตัวนี้ถูกวางทิ้งไว้กลางแดดหลายวัน สีจึงกระเทาะ
 - โต้ะตัวนี้ถูกวางทิ้งไว้ กลางฝนหลายวัน เหล็กจึงเปราะ
 - รถจักรยานคันนี้จอดไว้กลางแดดกลางฝนมาหลายวัน สีจึงกระเทาะ เหล็กจึงเปราะ ใช้ไม่ทนทาน

ถาม วิธีถนอมวัสดุครุภัณฑ์ทำอย่างไร

ตอบ

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการด้วยความเข้าใจแจ่มแจ้ง และนำไปใช้ได้จริง

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ที่เรียนมาแล้ว เกี่ยวกับการพูดหรือเขียนคำเชิญชวน และการพูดหรือเขียนคำเชื้อเชิญในโอกาสต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบุคคล กาล เทศะ
2. นักเรียนเขียนคำเชิญชวนต่อไปนี้อย่างละ 1 ประโยค ลงในสมุดแบบฝึกหัด
 - ประหยัดน้ำมัน
 - การรักษาความสะอาดของบ้านเมือง
 - การรักษาสาธารณสุขสมบัติของชาติ
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการนับ 1-3 แล้วให้ผู้ที่นับเหมือนกัน รวมเข้ากลุ่มกันโดยเร็ว
4. แต่ละกลุ่มปฏิบัติการ พูดเชิญชวนตามที่ตนเขียนไว้ทีละคนจนครบทุกคนและทุกคำเชิญชวน

3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนวัดและประเมินตนเองเกี่ยวกับการพูด ตามแบบการประเมินตนเอง และกัลยาณมิตรที่ครูแจกให้

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนวัดและประเมินเพื่อนนักเรียนเกี่ยวกับการพูด ตามแบบการประเมินตนเองและกัลยาณมิตรที่ครูแจกให้ ซึ่งเพื่อนได้ประเมินตนเองแล้ว

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

ครูวัดและประเมินนักเรียนเกี่ยวกับการพูด ตามแบบประเมินตนเองและกัลยาณมิตรที่นักเรียนประเมินตนเอง ประเมินเพื่อนนักเรียนแล้ว ดังนี้

แบบประเมินตนเองและกัลยาณมิตร

ข้าพเจ้าชื่อ..... ชั้น..... ขอประเมินตนเองเกี่ยวกับการพูดในชีวิตประจำวัน ดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	ประเมินโดยตนเอง		ประเมินโดยเพื่อน		ประเมินโดยครู			หมายเหตุ		
	ดี	ปานกลาง	น้อย	ดี	ปานกลาง	น้อย	ดี		ปานกลาง	น้อย
1. ความตั้งใจในขณะที่พูด	
2. การเลือกและจัดลำดับสาระสำคัญในการพูด	
3. การใช้ภาษาพูดได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน และเหมาะสม	
4. การเอาใจจดจ่อต่อคำพูด และเข้าใจเรื่องทั้งหมด	
5. การสรุปสาระความรู้จากเรื่องทั้งหมดด้วยเหตุผล	
รวม										

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์กัลยาณมิตร

1. นักเรียนจับคู่กัลยาณมิตรตามความสมัครใจ
2. กัลยาณมิตรช่วยกันค้นหาคำ เชิญชวนและคำ เชื้อเชิญจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ในห้องสมุด มุมหนังสือที่ครูจัดไว้
3. กัลยาณมิตรจับกลุ่ม 6 กลุ่ม ตามความสมัครใจ จัดทำสมุดสะสม คำเชิญชวนและคำเชื้อเชิญ ที่ได้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ
4. นักเรียนหัดอ่านหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 จาก ปรากฏารเห็นเพื่อนนักเรียน ถึง อยากรู้รตไต้ันาน ๆ ให้ไปพบประธานนักเรียน

สื่อการเรียน

ต้นปียวาจา แผนภูมิคำและความหมาย แบบฝึกหัดการคิดสรุปหลักการแบบประเมินตนเองและกัลยาณมิตร สื่อมวลชน (หนังสือพิมพ์ วารสาร แผนปลิว การ์ตูน ฯลฯ)

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การคิดจำแนกแยกแยะ การพูดเชิญชวน
2. ตรวจจากแบบฝึกหัด การคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ คิดสรุปหลักการ และแบบการประเมินตนเองและกัลยาณมิตร

แผนการสอนตามหลักทฤษฎี (แผนที่ 9 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

ภาษาไทยสร้างคำใหม่ด้วยการเพิ่มคำข้างหน้าหรือข้างหลัง การเพิ่มคำสัมผัสคล้องจองและการนำคำ 2-3 คำ มารวมเป็นคำเดียวกัน ทำให้ความหมายของคำกว้างขึ้น หรือเปลี่ยนไปจากเดิม และบางคำก็ไ้เพราะนุ่มนวลขึ้น

จุดประสงค์

1. อ่านและเขียนคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
3. เรียงคำที่กำหนดให้ตามพจนานุกรมได้ถูกต้อง
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้ถูกต้อง
5. สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
6. เปลี่ยนคำที่กำหนดให้เป็นคำใหม่ที่มีความหมายเหมือนเดิมได้ถูกต้อง
7. นำคำที่กำหนดให้ไปแต่งประโยคได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. กลุ่มคำที่ควรศึกษา เกียงงอน ออกโรง กีฬาในร่ม ปิงปอง กรองจาก เนื้อหาในหนังสือภาษาไทย ตั้งแต่

เมื่อเขียนเสร็จแล้วจึงนำไปติดไว้ที่ต่าง ๆ ไม่ช้านักเรียนที่มีรถจักรยานส่วนใหญ่ก็ไปแจ้งความประสงค์ที่จะให้ความร่วมมือที่ประธานนักเรียน พวกที่เหลือก็เกียงงอนไม่ยอมร่วมมือด้วยความเห็นแก่ตัว เพราะคิดว่าเมื่อคนอื่น ๆ ทำเสร็จแล้ว ตนก็พลอยได้จอตรถของตนด้วยไม่จำเป็นต้องช่วยทำให้เหนื่อยแรง ส่วนพวกที่ไม่ใช้รถจักรยานก็เมินเฉย เพราะตนไม่ได้รับประโยชน์จากที่จอตรถจักรยานเลย ต่างฝ่ายต่างอภิปรายโต้เถียงกัน เหตุการณ์ทั้งหมดนี้เป็นไปในเวลาที่ไม่มีการเรียน เช่น ตอนเข้าก่อนเข้าเรียน ตอนพักกลางวันและตอนเลิกเรียนแล้ว

"มานี่ เธอจะต้องออกโรงเกลี้ยกล่อมพวกที่ไม่ยอมร่วมมือแล้วละ" ชูใจพูดตอนเข้าวันหนึ่ง

หลังจากที่ริเริ่มเรื่องนี้ขึ้นมาสามวัน เพื่อนในชั้นต่างสนับสนุนเพราะรู้ว่ามานี่มี
วิศุคให้คนเข้าใจและคล้อยตามได้ มานี่จึงไปขออนุญาตครูใหญ่แสดงความคิดเห็นในการสร้างที่
จอดรถจักรยานให้เพื่อนนักเรียนพักในโรงอาหาร หลังจากรับประทานอาหารกลางวันแล้ว ครู
ใหญ่ก็อนุญาต โดยให้ครูทำหน้าที่เวรประจำวันไปคอยสังเกตการณ์อยู่ห่าง ๆ

เมื่อทุกคนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว ปรากฏารจึงลุกขึ้นประกาศอย่าง
ไม่มีพิธีรีตองว่า "ขอเชิญชวนเพื่อน ๆ น้อง ๆ พังคุณมานี่ รักเผ่าไทย รองประธานนักเรียนจะ
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างที่จอดรถจักรยานสักประเดี่ยวนะครับ เชิญครับ คุณมานี่"

มานี่ ก้าวออกไปยืนตรงช่องทางเดินตรงกลาง แล้วพูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มใช้น้ำ
เสียงดัง พอได้ยินกันทั่ว มีเพียงหิมพ่าซุบซิบของฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย หลายคนลุกออกไปจากโรง
อาหาร แต่มานี่ก็ทำเป็นไม่สนใจ เธอพูดซ้ำ ๆ ว่า

"เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ค่ะ ตัวฉันเองและเพื่อนที่นั่งอยู่ในนี้หลายคนไม่ได้ใช้
รถจักรยาน แต่เรายินดีให้ความร่วมมือค่ะ เพราะเราคิดว่านี่คือการแสดงพลังความสามัคคีของ
นักเรียนในโรงเรียนของเรา สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม เรายร่วมมือ ใครได้รู้ได้เห็นก็จะมี
แต่ความชื่นชมว่า นักเรียนโรงเรียนนี้มีความร่วมมือร่วมใจกันเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยไม่ัวคิด
ถึงแต่ประโยชน์ส่วนตนฝ่ายเดียวเช่นนี้ เราก็จะมีแต่ความภูมิใจ เมื่อที่จอดรถจักรยานเสร็จ
เรียบร้อยแล้ว เราก็จะพูดกันอย่างภาคภูมิใจว่า นี่ก็ฝีมือของฉันเหมือนกัน หรือนี่ฉันก็ได้ช่วยเหมือน
กัน ที่จอดรถจักรยานนี้คุณครูฝ่ายการงานได้ออกแบบไว้อย่างดี มีประโยชน์ใช้สอยหลายอย่าง
ถ้าไม่จอดรถจักรยาน เราก็อาจจะใช้เป็นที่เล่นกีฬาในร่ม ครูใหญ่อาจจะให้โต๊ะปิงปองตั้งไว้ใน
ที่จอดรถนี้ก็ได้ ขณะนี้คุณพ่อคุณแม่ของพวกเราบางคนไม่ได้ซื้อรถจักรยานให้เราใช้ เพราะท่าน
คิดว่าที่โรงเรียนไม่มีที่จอดรถ ไปจอดทิ้งไว้กลางแดดกลางฝน รถจักรยานก็ใช้ได้ไม่นาน ท่าน
จึงยังไม่ซื้อให้ ถ้าท่านทราบว่าพวกเราที่มีที่จอดรถจักรยานอย่างนี้ ท่านอาจจะซื้อให้เรา
ก็ได้" พูดถึงตรงนี้ผู้ฟังหัวเราะและปรบมือกราวแสดงความพึงพอใจ มานี่ยิ้มพลางพูดว่า "นี่แสดง
ว่าทุกคนเห็นด้วยใช่ไหมคะ เราขอความร่วมมือร่วมใจตามกำลังความสามารถนะคะ ไม่ได้บังคับ
ไม่ต้องเสียเงิน เพียงแต่เราขอให้เพื่อน ๆ ที่แข็งแรงไปช่วยคุณครูและภารโรงตัดไม้ไผ่ เกี่ยว
หญ้าคา ในวันเสาร์ อาทิตย์ จากนั้นคุณครูจะสอนวิธีจักตอกกรองหญ้าคาทำเป็นตับ ในกิจกรรม
การเรียนกลุ่มการงาน เมื่อเราทำอุปกรณ์เหล่านี้พร้อมแล้ว คุณครูก็จะช่วยเราสร้างที่จอดรถ
จักรยาน เห็นไหมคะ ไม่มีอะไรลำบากเลย ฉันว่าจะสนุกดีด้วยซ้ำไป คกลงช่วยกันนะคะ ขอ

เพียงคำว่า "จะร่วมมือ พวกเราก็ชื่นใจแล้วค่ะ" พอมานี่พูดจบคำ ผู้ฟังก็ปรบมือและร้องตะโกน
 ดังลั่นว่า "เราจะร่วมมือ" "ฉันจะช่วย" มานี่โค้งแสดงความขอบคุณ แล้วกลับไปนั่งตามเดิม
 จากนั้นปรากฏการก็ขอร้องให้แบ่งงานเป็นพวก ไปตัดไม้และเกี่ยวหญ้าคา นักเรียน
 ที่ตัวเล็ก ๆ ปรากฏยังไม่ให้ช่วยทำงาน เพียงแต่ให้ขอยืมเครื่องมือจากผู้ปกครอง เช่น มีด
 เคียว เสียม ฯลฯ มาใช้ในการนี้ และปรากฏให้เพื่อนนักเรียนกลุ่มหนึ่งทำบัญชีรับของเหล่านี้ไว้

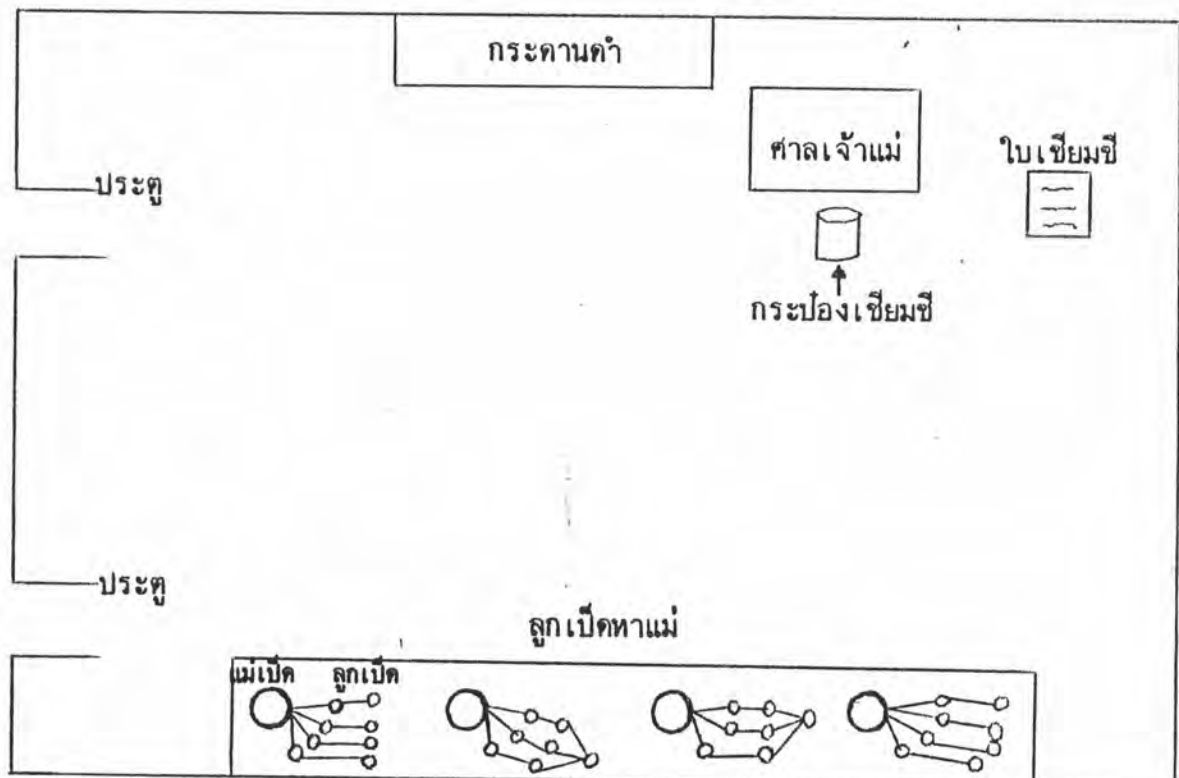
กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

1.1 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูจัดมุมหน้าห้องเป็นที่เสียบเข็มชี มีศาลเจ้าแม่กวนอิม กระจกเสียบชี
 ไม้เสียบชี และใบเสียบชี ไว้ล่วงหน้า

1.1.2 ครูจัดป้ายนิเทศด้านหลังห้องไว้สำหรับเล่นเกมลูกเปิดหาแม่ ซึ่งแบ่งเป็น 4
 กลุ่มคือ กลุ่มเพิ่มคำหน้า กลุ่มเพิ่มคำท้าย กลุ่มเพิ่มคำสัมผัสคล้องจอง กลุ่มรวมคำเข้าด้วยกัน
 โดยตัดกระดาษสีเป็นรูปแม่เปิด 4 ตัว 4 สี และลูกเปิด 40 ตัว 4 สี เหมือนกับแม่เปิดสีละ
 7-8 ตัว จัดสีไว้คละกันไว้ล่วงหน้า ดังนี้



- 1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์
- 1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพเรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส
 - 1.2.2 การนำประวัตินักเรียนที่เคยผ่านมาเล่าให้นักเรียนฟัง
 - 1.2.3 การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมในการเรียนด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

- 1.3.1 ครูชักชวนให้นักเรียนชมศาลเจ้าแล้วสนทนากับนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้
 - นักเรียนเคยเห็นที่ไหน เรียกว่าอะไร
 - ในศาลนี้มีอะไรบ้าง นักเรียนเคยเข้าไปดูหรือไม่
 - ผู้ที่เข้าไปในศาลนี้ มักเข้าไปทำอะไร เพราะเหตุใด
- 1.3.2 ครูชักชวนให้นักเรียนเปิดศาลเจ้าดูทีละคน ซึ่งข้างในครูได้เขียนคำที่ควรศึกษาไว้ 5 คำ แล้วใช้กระดาษบางปิดคำนั้นไว้ เพื่อให้นักเรียนเปิดดูทีละคำ แล้วหาคำอ่านพร้อมกันคือคำว่า เกียงงอน ออกโรง กีฬาร่วม ปิงปอง กรอง

2. การฝึกทักษะภาษาตามหลักทฤษฎี

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

- 2.1.1 ครูชูบัตรความหมายของคำให้นักเรียนดู และหาคำที่ละบัตร ดังนี้

ลงมือกระทำ

กีฬาที่เล่นในร่ม

ไม่เต็มใจ ไม่พอใจ

กีฬาในร่มชนิดหนึ่ง

ร้อย ถัก ทอ คัดเอาแต่ส่วนที่ต้องการ

- 2.1.2 ครูนำบัตรความหมายไปเสียบไว้ที่กระเป่าผนังให้นักเรียนเห็นชัดเจนทั่วกัน

2.1.3 นักเรียนจับคู่ความหมายของคำและคำให้ถูกต้อง โดยให้คนหนึ่งอ่านคำ ส่วนอีกคนหนึ่งอ่านบัตรความหมายให้ตรงกัน จะได้ดังนี้

ออกโรง	ลงมือกระทำ
ปิงปอง	กีฬาในร่มชนิดหนึ่ง
กีฬาในร่ม	กีฬาที่เล่นในร่ม
เกียะงอน	ไม่เต็มใจ ไม่พอใจ
กรอง	รื้อย ถัก ทอ คัดเอาแต่ส่วนที่ต้องการ

2.1.4 นักเรียนช่วยกันเรียงคำทั้ง 5 ตามหลักพจนานุกรม ซึ่งเรียงได้ดังนี้
กรอง กีฬาในร่ม เกียะงอน ปิงปอง ออกโรง

2.1.5 นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 บทที่ 17 ในใจ ภายในเวลา 5 นาที จากข้อความตั้งแต่ เพราะเราคิดว่า.....ถึงท่านอาจจะซื้อให้เราก็ได้

2.1.6 นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า

- อะไรคือการแสดงพลังความสามัคคี
- สิ่งที่นักเรียนจะพูดได้อย่างภาคภูมิใจคืออะไร
- ประโยชน์ของที่เก็บรถจักรยานมีอะไรบ้าง

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

2.2.1 นักเรียนหาคำอ่านคำและสังเกตการเพิ่มคำ จากแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิการเพิ่มคำ

<u>เพิ่มคำข้างหน้า</u>	<u>เพิ่มคำข้างท้าย</u>
. . . รถ <ul style="list-style-type: none"> ┌ ขับรถ ├ ชื่อรถ └ ขายรถ 	รถ . . . <ul style="list-style-type: none"> ┌ รถจักรยาน ├ รถจักรยานยนต์ └ รถเมล์
. . . โรง <ul style="list-style-type: none"> ┌ ออกโรง ├ หน้าโรง └ หลังโรง 	โรง . . . <ul style="list-style-type: none"> ┌ โรงเรียน ├ โรงแรม └ โรงรถ
. . . กรอง <ul style="list-style-type: none"> ┌ หม้อกรอง ├ เครื่องกรอง └ ถังกรอง 	กรอง . . . <ul style="list-style-type: none"> ┌ กรองน้ำ ├ กรองหญ้า └ กรองมาลัย
. . . ออก <ul style="list-style-type: none"> ┌ คัดออก ├ คัดออก └ พูคออก 	ออก . . . <ul style="list-style-type: none"> ┌ ออกดอก ├ ออกไข่ └ ออกกำลัง

เพิ่มคำสัมผัสคล้องจอง

ปรึกษา = ปรึกษาหารือ
 เคารพ = เคารพนบนอบ
 ครู = ครูบาอาจารย์
 ถิ่นฐาน = ถิ่นฐานบ้านช่อง

รวมคำเข้าด้วยกัน

ประวัติ + ศาสตร์ = ประวัติศาสตร์
 เอก + ลักษณะ = เอกลักษณ์
 อีสระ + ภาพ = อีสรภาพ

2.2.2 นักเรียนอ่านข้อความจากแผนภูมิแล้วเปลี่ยนคำที่มีขีดเส้นใต้เป็นคำสั้น ๆ ที่มีความหมายเหมือนเดิม โดยการตอบปากเปล่าดังต่อไปนี้

คำสั่ง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเปลี่ยนคำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำสั้น ๆ ที่มีความหมายเหมือนเดิม

(ตอบปากเปล่า)

เข้ามาจากถิ่นฐานบ้านช่องใดไม่มีใครรู้ เขาคงซัดเซพเนจรเร่ร่อนมา พ่อได้แต่สั่งเกต

สังเกตนิจพิจารณาอย่างถี่ถ้วนละเอียดละเอียดออกก่อนที่จะรับเขาไว้ทำงานทำการในโรงงานของพ่อ
เราไม่เห็นวีแววของความระย่อท้อแท้อ่อนแอจากเขา คุณเขาหมายมั่นปั้นมือที่จะทำงานให้สำเร็จ
เสร็จสิ้นไปตามที่พ่อได้กำชับกำชาไว้

2.2.3 ครูเฉลยโดยให้นักเรียนดูจากแผ่นเฉลยดังนี้

แผ่นเฉลย

- | | |
|------------|-------------|
| 1. ถิ่น | 6. ท้อแท้ |
| 2. พเนจร | 7. หมายมั่น |
| 3. พิจารณา | 8. เสร็จ |
| 4. ถี่ถ้วน | 9. กำชับ |
| 5. ทำงาน | |

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่องชัดเจน

2.3.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นฝ่ายชายและฝ่ายหญิง เพื่อแข่งขันการเล่นเกมส์เชื่อมซี
เสียงโชค

2.3.2 ครูอธิบายวิธีเล่นเกมส์เชื่อมซีเสียงโชคให้นักเรียนฟังดังนี้

- นักเรียนส่งตัวแทนออกไปแข่งขันผลัดกันระหว่างทีมฝ่ายชายกับฝ่ายหญิง
โดยส่งตัวแทนออกไปเล่นฝ่ายละ 2 คนต่อ 1 ครั้ง
- นักเรียนคนที่ 1 เป็นผู้เสียงเชื่อมซีโดยเขย่าเชื่อมซีให้หลุดออกมาจาก
กระป๋องเชื่อมซี แล้วอ่านหมายเลขให้นักเรียนคนที่ 2 ฟัง
- นักเรียนคนที่ 2 หยิบใบเชื่อมซีตามหมายเลขที่คนที่ 1 บอก แล้วอ่านให้
นักเรียนคนที่ 1 ปฏิบัติตาม
- นักเรียนคนที่ 1 ปฏิบัติตามคำสั่งในใบเชื่อมซีที่คนที่ 2 อ่านให้ฟังภายใน
เวลา 1 นาที
- นักเรียนคนที่ 1 ปฏิบัติได้ถูกต้องจะได้คะแนน 1 คะแนน ให้คัดเชื่อมซี
หมายเลขที่แต่ละทีมเสียงได้ออกจากกระป๋องเชื่อมซีก่อนให้ฝ่ายตรงข้ามเล่นต่อไป

2.3.3 เริ่มเล่นโดยให้ฝ่ายหญิงและฝ่ายชายส่งตัวแทนจับสลาก เพื่อออกมาเล่นก่อน
ใครจับสลากได้คำว่า "โชคดี" จะได้เป็นฝ่ายเล่นก่อน

2.3.4 เมื่อผู้แข่งขันเล่นหมดทั้ง 2 ทีมแล้ว ตรวจสอบคะแนน ทีมใดได้คะแนนมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

ไม้เชื่อมซี่

ไม้เชื่อมซี่มี 12 อัน

หมายเลข 1-12

ใบเชื่อมซี่

ใบเชื่อมซี่มี 12 ใบ ซึ่งมีคำสั่งดังนี้

ใบที่ 1

ลองคิดคำใหม่

ได้ไหมหนึ่งคำ

เอามาใช้นำ

หน้าคำว่า "โรง"

ใบที่ 2

ลองคิดคำใหม่

ได้ไหมหนึ่งคำ

เอามาใช้นำ

หน้าคำว่า "อด"

ใบที่ 3

ลองคิดคำใหม่

ได้ไหมหนึ่งคำ

เอามาใช้นำ

หน้าคำว่า "ออก"

ใบที่ 4

ลองคิดคำใหม่

ได้ไหมหนึ่งคำ

เอามาใช้นำ

หน้าคำว่า "กีฬา"

ใบที่ 5

ลองคิดคำใหม่

ไม่ยากไม่ง่าย

นำมาต่อท้าย

ของคำว่า "กรอง"

ใบที่ 6

ลองคิดคำใหม่

ไม่ยากไม่ง่าย

นำมาต่อท้าย

ของคำว่า "เกี้ยว"

ใบที่ 7

ลองคิดคำใหม่

ไม่ยากไม่ง่าย

นำมาต่อท้าย

ของคำว่า "รถ"

ใบที่ 8

ลองคิดคำใหม่	ไม่ยากไม่ง่าย
นำมาต่อท้าย	ของคำว่า "ทิ้ง"

ใบที่ 9

ลองหาคำใหม่	มิให้อ้างว้าง
สองสามพยางค์	วางรวมกับ "ศาสตร์"

ใบที่ 10

ลองหาคำใหม่	มิให้อ้างว้าง
สองสามพยางค์	วางรวมกับ "ลักษณะ"

ใบที่ 11

ลองหาอีกคำ	นำมาสนอง
สัมผัสคล้องจอง	กับคำว่า "ยิ้มแย้ม"

ใบที่ 12

ลองหาอีกคำ	นำมาสนอง
สัมผัสคล้องจอง	กับคำว่า "สรวลเส"

2.4 การฝึกหัด คิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

1. ให้นักเรียนอาสาสมัคร 4 คน จับคู่กันเพื่อแสดงท่าทางประกอบคำว่า "เกี้ยว" กับคำว่า "งอน" และคำว่า "กีฬา" กับคำว่า "ในร่ม"
2. นักเรียนช่วยบอกพฤติกรรมของคำ เกี้ยว งอน กีฬาในร่ม
3. ครูเขียนพฤติกรรมการเกี้ยวและการงอน บนกระดานตามที่นักเรียน

บอก เช่น

<u>การเกี้ยว</u>	<u>การงอน</u>
- บอกให้คนอื่นทำแทนตน	- สบคหน้าหนี
- บอกว่าตนเองทำไม่ได้	- ไม่ยอมพูดด้วย
- บอกว่าตนเองไม่เคยทำ	- ไม่ยอมรับฟังคำชี้แจง

<u>กีฬา</u>	<u>ในร่ม</u>
- การแข่งขัน	- ให้อาการ
- การเล่นสนุก	- ในอาคาร
- การเล่นออกกกำลังกาย	- ใต้ต้นไม้
ฯลฯ	

4. ครูและนักเรียนช่วยกันรวมความหมายของคำว่า "เกียจงอน" กับคำว่า "กีฬาในร่ม" ที่เข้าใจได้ง่าย เช่น

เกียจงอน หมายถึง การพยายามบ่ายเบี่ยงไม่ทำตามและไม่ให้ความร่วมมือ

กีฬาในร่ม หมายถึง การเล่นกีฬาที่สนุก ๆ ในอาคาร

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

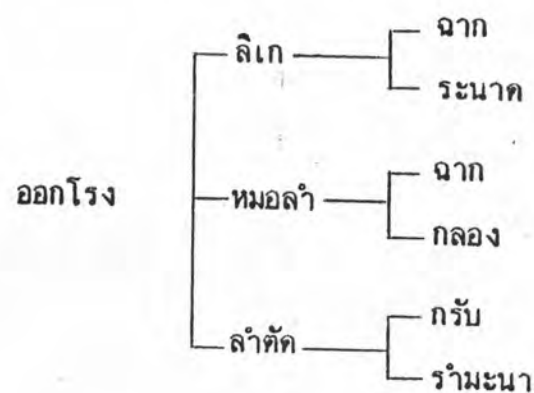
ปากเปล่า คือ

1. นักเรียนช่วยกันคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์จากคำถามต่อไปนี้ด้วยการตอบ

- เมื่อพูดถึงคำว่า ออกโรง นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง
- เมื่อพูดถึงคำว่า ปิงปอง นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง

2. ครูเขียนข้อความตามที่นักเรียนคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ได้ลงบนกระดานคำ

เช่น



ฯลฯ

2.4.3 คิดสรุปหลักการ

1. นักเรียนคิดสรุปหลักการจากข้อความต่อไปนี้ด้วยการตอบปากเปล่า

แบบฝึกหัดคิดสรุปหลักการ

ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ที่จะถึงนี้ โรงเรียนของเราจะส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันกีฬาภายในกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจะจัดการแข่งขันขึ้นที่สนามโรงเรียนบ้านหนองบัวใหญ่ โดยมีกำหนดการดังนี้

วันเสาร์

เวลา 9.00-10.00 น.	แชร์บอลชาย แชร์บอลหญิง
เวลา 10.00-12.00 น.	วอลเลย์บอลชาย วอลเลย์บอลหญิง
เวลา 13.00-16.00 น.	ฟุตบอลชาย

วันอาทิตย์

เวลา 9.00-10.30 น.	ปิงปองหญิงเดี่ยว ปิงปองชายเดี่ยว
เวลา 10.30-12.00 น.	ปิงปองชายคู่ ปิงปองหญิงคู่
เวลา 13.00-14.00 น.	แบดมินตันชายเดี่ยว แบดมินตันหญิงเดี่ยว
เวลา 14.00-16.00 น.	แบดมินตันชายคู่ แบดมินตันหญิงคู่

- ถาม
1. กีฬาในวันเสาร์เป็นกีฬาประเภทใด
 2. กีฬาในวันอาทิตย์เป็นกีฬาประเภทใด

- เฉลย
1. กีฬากลางแจ้ง
 2. กีฬาในร่ม

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการและนำไปใช้ได้จริง

2.5.1 ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่เรียนมาแล้วได้แก่ กลุ่มคำที่ควรศึกษา การเพิ่มคำในภาษาไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ การเพิ่มคำเข้าข้างหน้าคำเดิม การเพิ่มคำเข้าข้างท้ายคำเดิม การเพิ่มคำสัมผัสคล้องจองและการนำคำที่มี 2-3 พยางค์รวมเข้าด้วยกัน

2.5.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน โดยให้นักเรียนร้องเพลงพร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบด้วย เมื่อเดินผ่านป้ายนิเทศ "ลูกเปิดหาแม่" ให้นักเรียนเลือกหยิบเอาลูกเปิดใดคนละ 1 ตัว จะเป็นสีอะไรก็ได้ ซึ่งมีอยู่ 4 สีคือ สีเหลือง สีเขียว สีแดง สีฟ้า

เพลงเปิด

ยามเมื่อเปิดมันเดินไป	มองแล้วไม่น่าดูเลย
จำไว้เด็กเพื่อนเอ๋ยเอ๋ย	จงอย่าเดินให้เหมือนเปิด

2.5.3 เมื่อนักเรียนหยิบลูกเปิดไปคนละ 1 ตัว จนลูกเปิดหมดแล้ว ครูเป่านกหวีดให้นักเรียนหยุด แล้วครูออกคำสั่งว่า "ให้ลูกเปิดที่มีสีเดียวกันรวมกลุ่มกันโดยเร็วที่สุด กลุ่มใดเสร็จแล้วให้นั่งลง พร้อมกับร้องคำว่า "ก๊าบ ก๊าบ"

2.5.4 เมื่อลูกเปิดรวมกลุ่มเสร็จแล้ว ให้ตัวแทนออกไปเลือกแม่เปิดซึ่งมีสีเดียวกันกับลูกเปิด เพื่ออ่านคำสั่งในแม่เปิดดังนี้

แม่เปิดสีเหลือง

คำสั่ง ให้นักเรียนคิดคำขึ้นมา 1 คำ เขียนลงในรูปแม่เปิด แล้วหาคำมาเพิ่มเข้าข้างหน้าคำที่เกิดขึ้นให้เป็นคำใหม่ แล้วเขียนคำใหม่ลงในรูปเปิดตัวละ 1 คำ ให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 5 นาที ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง โตะ-เต็บโตะ ใหญ่โตะ คนโตะ ฯลฯ

แม่เปิดสีเขียว

คำสั่ง ให้นักเรียนคิดคำขึ้นมา 1 คำ เขียนลงในรูปแม่เปิด แล้วหาคำมาเพิ่มเข้าข้างท้ายคำที่เกิดขึ้นให้เป็นคำใหม่ แล้วเขียนคำใหม่ลงในรูปลูกเปิดตัวละ 1 คำ ให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 5 นาที ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง อก-อกหยาก อกออม อกกลั่น

แม่เปิดสีแดง

คำสั่ง ให้นักเรียนคิดหาคำสัมผัสคล้องจองที่ทำให้คำมีความไพเราะนุ่มนวล น่าฟังขึ้นกว่าเดิม แล้วเขียนลงในรูปลูกเปิดตัวละ 1 คำ ให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 5 นาที ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง เคารพบนอบ ครูบาอาจารย์ ถิ่นฐานบ้านช่อง

แม่เปิดสีฟ้า

คำสั่ง ให้นักเรียนหาคำที่มี 1-2 พยางค์มารวมกับคำว่า "ศาสตร์" ให้เกิดเป็นคำใหม่แล้วเขียนลงในรูปลูกเปิดตัวละ 1 คำ ให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 5 นาที ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ

3. การมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตร

นักเรียนเลือกหมายเลข 1-3 ตามใจชอบ ให้ได้หมายเลขละ 10 คน จะได้นักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ปฏิบัติการประเมินตนเองและกัลยาณมิตรดังต่อไปนี้

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

3.1.1 นักเรียนที่เลือกหมายเลข 1 จะได้ทำแบบความเป็นกัลยาณมิตรของตนเอง ต่อผลของการเรียนตามแบบประเมินดังนี้

หมายเลข 1

แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของตนเองต่อผลการเรียน

ในการเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า ความเป็นกัลยาณมิตรของตนเองช่วยให้ผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนดีขึ้นคือ
.
.
.

3.1.2 นักเรียนที่เลือกหมายเลข 2 จะได้ทำแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของครูต่อการเรียนตามแบบประเมินดังนี้

หมายเลข 2

แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของครูต่อผลการเรียน

ในการเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของครูช่วยให้ผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนดีขึ้นคือ
.
.
.

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนที่เลือกหมายเลข 3 จะได้ทำแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของเพื่อนต่อผลการเรียนตามแบบประเมินดังนี้

หมายเลข 3

แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของเพื่อนต่อผลของการเรียน

ในการเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่าความเป็นกัลยาณมิตรของเพื่อนช่วยให้ผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนดีขึ้นคือ

.

.

.

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

ครูผู้สอนรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนจากแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของตนเองของเพื่อนและของครูต่อผลการเรียน แล้วสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแจ้งให้นักเรียนทราบดังนี้ คือ

แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรต่อผลของการเรียน

จากการรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนในการปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรต่อกันของนักเรียนสามารถช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น คือ

1.

2.

3.

ฯลฯ

จากการรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนในการปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน สามารถช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น คือ

1.

2.

3.

ฯลฯ

และครูมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ คือ

1.
2.
3.

ฯลฯ

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์กัลยาณมิตร

3.4.1 นักเรียนจับคู่กัลยาณมิตร ช่วยกันทำแบบฝึกหัดด้วยการตอบปากเปล่า ต่อไปนี้

- ก. หากคำเพิ่มข้างหน้าคำว่า "ลูก" ให้ได้มากที่สุด
- ข. หากคำเพิ่มข้างท้ายคำว่า "โรง" ให้ได้มากที่สุด
- ค. พุคคำคล้องจองต่อจากคำว่า "หมายมัน" ให้ได้มากที่สุด
- ง. หากคำ 1-2 พยางค์ มารวมกันกับคำว่า "ภาพ" ให้ได้มากที่สุด

สื่อการเรียนรู้

ศาลเจ้าแม่ ไผ่เขียวซี ใบเขียวซี รูปแม่เบ็ด ลูกเบ็ด บัตรความหมาย
กระเป๋าทัน พจนานุกรม หนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 แผนภูมิการเพิ่มคำ แผ่นเฉลย
แบบฝึกหัดสรุปหลักการ แผนภูมิเพลงเบ็ด นกหวีด บัตรคำสั่ง แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตร
ต่อผลของการเรียน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม การเล่นเกม การคิดจำแนกแยกแยะ คิด
เชื่อมโยงสัมพันธ์ คิดสรุปหลักการ
2. ตรวจสอบจากแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรต่อผลของการเรียน

แผนการสอนตามหลักทฤษฎี (แผนที่ 10 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. การฟังเรื่องราวข่าวสารใด ๆ จากสื่อมวลชนหรือการบอกกล่าว อาจมีบางส่วนที่คลาดเคลื่อนหรือตกหล่นไปบ้างจากเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้รับข่าวสารควรมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากหลาย ๆ ทาง เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์

1. ตั้งคำถาม ตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ฟังได้
2. อ่านและเขียนคำที่กำหนดให้ไว้
3. ใช้ประมวลคำและพจนานุกรมได้รวดเร็วถูกต้องตามเวลาที่กำหนดให้ไว้
4. เล่าเรื่องจากประสบการณ์หรือข่าวสารจากสื่อมวลชนตามที่กำหนดให้ไว้
5. ปฏิบัติตนให้มีมารยาทในการฟังและการพูดได้เหมาะสม
6. เขียนรายงานจากการค้นคว้า โดยเน้นใจความสำคัญจากหัวข้อที่กำหนดให้ไว้

เนื้อหา

1. คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา ได้แก่ ช่มเหง ปวารณา ของขบเคี้ยว หัวเรี่ยวหัวแรง จากเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 ตั้งแต่

ข้านี้แพร่สะพัดออกไปถึงผู้ปกครองนักเรียน บางคนสนับสนุนเต็มที่เพราะเป็นการฝึกฝนให้ลูกหลานของตนรู้จักทำงาน รู้จักแก้ปัญหา และรู้จักช่วยตนเอง ผู้ปกครองหลายคนจะไปช่วยทำด้วย แต่บางคนไม่พอใจหาว่าลูกหลานตนถูกเพื่อนนักเรียนด้วยกันช่มเหงให้ทำงาน จึงชักชวนไม่ให้ไปช่วย บางคนเมื่อลูกหลานชี้แจงเหตุผลให้ฟังก็เข้าใจ ยอมละความคิดเคิมและอนุญาตให้เข้าร่วมมือกับเพื่อน ๆ พวกนักเรียนที่สำเร็จไปแล้วรู้ข่าวเข้าก็พากันมาปวารณาตนให้ความช่วยเหลือไว้หลายคน

พอถึงวันเสาร์ที่จะไปตัดไม้ไผ่ บราการนัดให้ทุกคนที่รับหน้าที่นี้ไปพบกันที่เชิงเขา เวลา 07.30 น. เพื่อจะได้เริ่มงานแต่เช้า ในขณะที่อากาศยังไม่ร้อน เขาให้ทุกคนเตรียมน้ำใส่กระติก และเตรียมอาหารกลางวันไปรับประทานด้วย งานนี้ดูเหมือนจะเป็นงานที่พวก

นักเรียนช่วยกันคิดและดำเนินงานเองตามลำพัง แต่ความจริงแล้ว เหตุการณ์ทั้งหมดนี้อยู่ในสายตาของครูใหญ่และบรรดาครูทุกคนในโรงเรียน เพียงแต่ไม่ได้แสดงตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง ปล่อยให้ประธานนักเรียนกับคณะของเขาดำเนินงานเองโดยตลอด มีผู้ใหญ่ที่เข้าไปร่วมมือด้วยเพียงครูการงานและภารโรงเท่านั้น เมื่อถึงวันกำหนดนัดครูใหญ่จัดเตรียมน้ำดื่มและอาหารสำรองไว้ให้ทั้งจัดยาและเครื่องปฐมพยาบาลไว้เผื่อเกิดอุบัติเหตุ ให้ครูผู้ชายไปคอยสังเกตการณ์อยู่ใกล้ ๆ

ระหว่างที่พวกนักเรียน ครูการงาน และภารโรง ตัดไม้ไผ่กันอยู่นั้น ผู้ปกครองหลายคนก็มาคอยดูอยู่ บางคนก็ไปช่วยลูกหลานของตนตัดและลากจูงมาไว้ที่เชิงเขา แต่ผู้ปกครองบางคนบอกว่าปล่อยให้เด็ก ๆ ทำเอง จะคอยช่วยเหลือเมื่อเขาทำไม่ได้ เพราะต้องการให้เด็กรู้จักทำงาน นักเรียนที่มาตัดไม้ไผ่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และส่วนใหญ่เคยผจญกับงานเช่นนี้มาแล้ว พวกเด็ก ๆ ทำงานด้วยความสนุกสนาน บ้างก็ร้องเพลง บ้างก็เล่าเรื่องตลกขบขันหรือนิทานสู้กันฟัง บ้างก็ไปหาของขบเคี้ยวและน้ำดื่มมาแจกเพื่อน ๆ อุบัติเหตุมีบ้างเล็กน้อย ๆ หนามเกี่ยว หนามตำ พอถึงเวลาเที่ยงก็หยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน ลุงของวีระนำผลไม้มาเลี้ยงพวกเด็ก ๆ ด้วย วีระเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการลากไม้ไผ่ลงมาไว้เชิงเขา เขาถูกหนามเกี่ยวเลือดไหลซึม ๆ อยู่หลายแห่ง

2. การฟังเรื่องราวข่าวสารพัด ๆ จากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือจากการบอกเล่า อาจมีบางส่วนที่คลาดเคลื่อน ตกหล่นหรือเพิ่มเติมเข้ามาบ้าง บางทีก็มีสาเหตุมาจากเจตนาของผู้สื่อข่าวเอง และบางทีผู้สื่อข่าวก็สื่อข่าวบิดเบือนไปโดยมิได้ตั้งใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

1.1 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดห้องเรียนให้เป็นรูปตัวยู เพื่อความสะดวก และเหมาะสมในการจัดกิจกรรม

1.1.2 ครูจัดป้ายนิเทศหัวข้อ "มีข่าวดีมาออก" ไว้ล่วงหน้าเพื่อนำมาเล่นเกมข่าวสด โดยมีรูปโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ ข้างในมีหัวข้อข่าวและรายละเอียดของข่าว ซึ่งได้ตัดเป็นชิ้นส่วนเล็ก ๆ ตีปะบนไว้ในรูป โทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ ทั้งหมด 30 ชิ้น เท่ากับจำนวนนักเรียน

- 1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพเรียบร้อย
- 1.2.2 บุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส สนทนากับนักเรียนด้วยความเป็นกันเองอย่างทั่วถึง
- 1.2.3 ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ักเรียนด้วยความมั่นใจ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน

เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง "ข้าวดี" ของคณะกรรมการบาวให้นักเรียนฟัง ซึ่งมีข้อความเกี่ยวกับการฟังข่าวของประชาชนที่ได้ฟังจากการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งล้วนแต่เป็นข่าวดี ๆ เช่น จะสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล ให้ประชาชนได้รับบริการและช่วยเหลืออย่างทั่วถึง เกิดความเป็นธรรม

1.3.2 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเพลงที่ฟังในหัวข้อต่อไปนี้

- เนื้อเพลงส่วนใหญ่เขากล่าวถึงอะไร เชื่อถือได้หรือไม่
- นักเรียนเคยได้ยินข่าวเช่นนี้หรือไม่ และมีความคิดเห็นอย่างไร
- นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อได้ยินข่าวจากแหล่งต่าง ๆ

1.3.3 ครูและนักเรียนร่วมเล่นเกม "ข่าวลือ" โดยปฏิบัติดังนี้

- ขอให้นักเรียนอาสาสมัคร 4 คน ออกไปพบครูนอกห้อง ครูอธิบายว่าจะให้ช่วยเล่นอะไรสักอย่าง โดยการให้นักเรียนเล่าเรื่องง่าย ๆ ให้นักเรียนฟัง แล้วพาอาสาสมัครไปยืนรอในที่ที่ไม่สามารถได้ยินเสียงจากห้องเรียนได้

- ครูเข้ามาในห้องเรียน แจกแบบสังเกตการณ์ให้นักเรียนในห้องคนละ 1 แผ่น แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังเรื่องที่ครูจะเล่าให้อาสาสมัครฟัง และการเล่าเรื่องต่อของอาสาสมัครทั้ง 4 คน ขณะที่นักเรียนฟังการเล่าเรื่องต่าง ๆ กันนั้น ให้สังเกตข้อความของเรื่องว่ามีอะไรเพิ่มเติมหรือขาดหายไปบ้าง แล้วบันทึกลงในแบบสังเกตการณ์ที่ครูแจกให้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสังเกตการณ์

คนที่	สิ่งที่เพิ่มเติม	สิ่งที่ขาดหายไป
1
2
3
4

- เมื่อเล่นเกมข่าวลือ โดยครูเชิญอาสาสมัครคนที่ 1 เข้าไปในห้อง แล้วครูเล่าเรื่องให้อาสาสมัครคนที่ 1 ฟัง โดยใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 ตั้งแต่ช่วงนี้ก็แพร่สะพัดออกไป.....จนถึง เขาถูกหนามเกี่ยวเลือดไหลซึม ๆ อยู่หลายแห่ง
- เมื่ออาสาสมัครคนที่ 1 ฟังเรื่องจบ ครูจึงเชิญอาสาสมัครคนที่ 2 เข้าไปในห้อง ให้อาสาสมัครคนที่ 1 เล่าเรื่องที่ฟังจากครูให้อาสาสมัครคนที่ 2 ฟัง และเช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ คือ คนที่ 2 เล่าให้คนที่ 3 ฟัง คนที่ 3 เล่าให้คนที่ 4 ฟัง และคนที่ 4 ก็เล่าให้เพื่อนในห้องฟัง
- เมื่อทุกคนเล่าเรื่องเสร็จแล้ว ครูซักถามเกี่ยวกับการเล่าเรื่องของคนทั้ง 4 คนว่า มีอะไรเพิ่มเติมและขาดหายไปบ้าง แล้วเขียนลงบนกระดานดำ
- ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการฟังข่าวต่าง ๆ อาจมีความคลาดเคลื่อนได้ ดังนั้นผู้รับจึงควรตรวจสอบข่าวจากหลาย ๆ แห่ง เพื่อจะได้ข่าวที่ใกล้เคียงความจริง เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน

2. การฝึกทักษะภาษาตามหลักเหตุผล

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 นักเรียนอ่านคำและความหมายของคำจากแผนภูมิดังนี้

คำและความหมายของคำ

<u>คำ</u>	<u>ความหมาย</u>
ข่มเหง	ใช้กำลังรังแก
ปวารณา	ยอมให้ใช้ ยอมให้ว่ากล่าว ยอมให้ตักเตือน
ของขบเคี้ยว	อาหารกินเล่น เช่น ถั่วถอด กลิ้วฉาบ
หัวเรี่ยวหัวแรง	ผู้เป็นกำลังสำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

2.1.2 นักเรียนแข่งขันค้นหาความหมายของคำ ปวารณา ของขบเคี้ยว หัวเรี่ยวหัวแรง จากพจนานุกรมทีละคำ ภายในเวลาแต่ละ 1 นาที

2.1.3 นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับข่าวลือแล้วร่วมสนทนาเกี่ยวกับข่าวนั้น เช่น

- ข่าวนี้มีความจริงหรือไม่
- อะไรเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเข้าใจผิด

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

2.2.1 ครูอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนฟังดังนี้

จัดงาน "วันเด็ก" ในสลัม

ร.ต.ต.เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ ผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการสังคม กทม. แถลงกับผู้สื่อข่าวเมื่อวันนี้ (22 ธค.) ถึงการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ปี 2530 ของกรุงเทพมหานครว่า จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 9-11 มกราคม 2530 ตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็ก และเยาวชนทั่วกรุงเทพฯ รวม 54 แห่ง โดย พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ผู้ว่าฯ กทม. จะเป็นประธานในพิธีเปิดงานในวันเสาร์ที่ 10 มค. ที่ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) งานฉลองวันเด็กแห่งชาติของ กทม.ครั้งนี้ จะมีการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กในแหล่งชุมชนแออัดทั่วกรุงเทพฯ แหล่งชุมชนเขตชั้นนอก ศูนย์เยาวชนทั้ง 22 แห่ง โดยกิจกรรมที่จะจัดนั้นเน้นเป้าหมายตามคำขวัญวันเด็กแห่งชาติของนายกรัฐมนตรีและกิจกรรมที่เสริมนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับปีทองเที่ยว และนโยบายของกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการรณรงค์รักษาความสะอาด รวมทั้งจะมีการมอบทุนการศึกษา นิทรรศการของหน่วยงานต่าง ๆ การแสดงผลงานของเด็กและเยาวชน การประกวดภาพวาด ร้อยมาลัย จัดพาน เรียงความสุนทรพจน์ เล่านิทานประกอบท่าทาง อบรมศีลธรรมจรรยาและหน้าที่ของเด็ก การแข่งขันความสามารถของเด็ก เช่น ตอบปัญหาต่าง ๆ การแสดงดนตรีของเด็กและเยาวชน การแสดงของดารา นักเรียน นักแสดง คาวตลก และจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรม ฯลฯ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 22 ธค.2529

2.2.2 นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- งานวันเด็กจะจัดขึ้นเมื่อใด และที่ไหนบ้าง
- กิจกรรมที่จัด เน้นเกี่ยวกับอะไร และมีกิจกรรมอะไรบ้าง
- ข่าวนี้มีความเชื่อถือได้หรือไม่ เพียงใด และมีความรู้สึกต่อข่าวนี้อย่างไรบ้าง

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาตนคล้องแคล่วชัดเจน

2.3.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน โดยการนับ 1-3 ใครที่นับเหมือนกันให้รวมกลุ่มกันโดยเร็ว

2.3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันเล่าข่าวที่ได้รับมาคนละ 5 นาที

2.3.3 ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข่าวที่แต่ละกลุ่มเล่ามีข่าวอะไรตรงกันบ้าง และได้แหล่งข่าวมาจากที่ใด

2.3.4 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ข่าวใดน่าเชื่อถือได้ ข่าวใดไม่น่าเชื่อถือได้ เพราะเหตุใด

2.4 การฝึกหัดคิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

1. ครูอ่านข่าวต่อไปนี้ให้นักเรียนฟัง

โปรดทราบคำชี้แจงสำคัญเกี่ยวกับนมผง กรณีเกี่ยวกับนมผงบนแป้นสารกัมมันตภาพรังสี ชมรมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย ได้ประชุมเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2529 มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า "ผู้ที่บริโภคนมผงธรรมดาหรือนมผงคัดแปลงเลี้ยงทารกที่จำหน่ายก่อนกำหนดมาตรฐาน มั่นใจได้ว่าปลอดภัย"

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 22 ธันวาคม 2529

2. นักเรียนหัดคิดจำแนกแยกแยะต่อไปนี้

- ก. ชนิดของนมแบ่งเป็นที่ประเภท อะไรบ้าง
- ข. ลักษณะของนมแต่ละประเภทเป็นอย่างไร
- ค. โรคที่อาจเกิดจากกัมมันตภาพรังสีมีอะไรบ้าง

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

1. นักเรียนคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ต่อไปนี้

- ก. เมื่อพูดถึง "นม" นักเรียนนึกถึงอะไรไว้บ้าง เช่น
 - เด็ก ทารก ผู้หญิง แม่ ลูก โค ฯลฯ
- ข. เมื่อพูดถึง "สารกัมมันตภาพรังสี" นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง เช่น
 - โรคมะเร็ง โรคกะเพาะ โรคสมองอักเสบ ฯลฯ
- ค. การบริโภค "นมผง" เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง เช่น
 - ผู้ผลิต บิดา มารดา ผู้ขาย ผู้ซื้อ จำนวนการบริโภค

จำนวนสารกัมมันตภาพรังสีในนมผง ฯลฯ

2.4.3 คิดสรุปหลักการ

1. นักเรียนสรุปเรื่องราวเกี่ยวกับนมผง โดยใช้ข้อมูลจากการคิดเชื่อมโยง

โยงสัมพันธ์ในข้อ ก ข ค ซึ่งได้ข้อสรุปเช่น

- นมผงที่มีสารกัมมันตภาพรังสีปนเปื้อนเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค
- ผู้ที่บริโภคนมผงที่มีสารกัมมันตภาพรังสีเข้าไปเป็นจำนวนมากอาจ

ถึงตาย ฯลฯ

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการและนำไปใช้ได้จริง

1. นักเรียนสรุปสาระจากกิจกรรม 2.4.2 และ 2.4.3 เกี่ยวกับข่าวนมผง ซึ่งสรุปได้ว่า

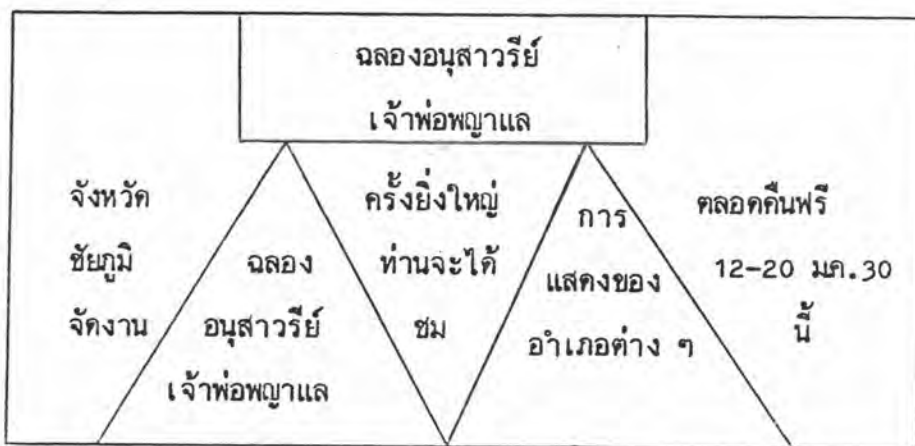
- เป็นข่าวเชื่อถือได้มากเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการบริโภคนมผง
- ก่อนซื้อนมผงมาบริโภค ควรตรวจสอบให้คึกก่อนว่าปลอดภัยหรือไม่ เช่น ดู

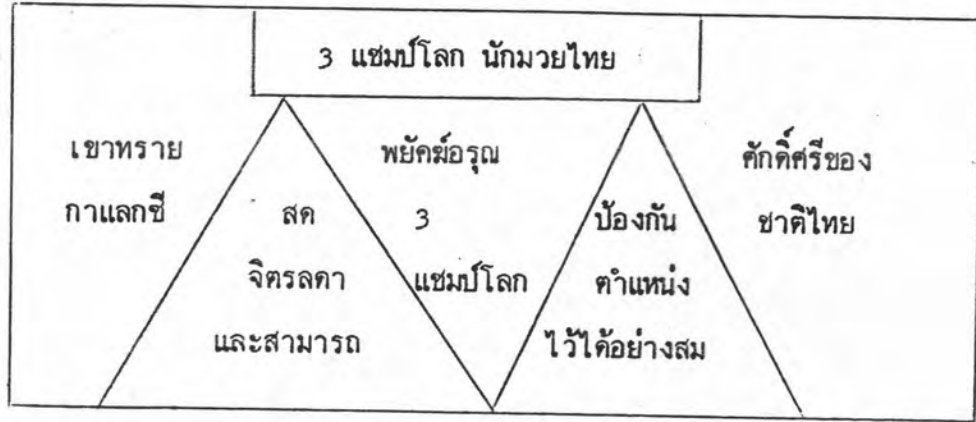
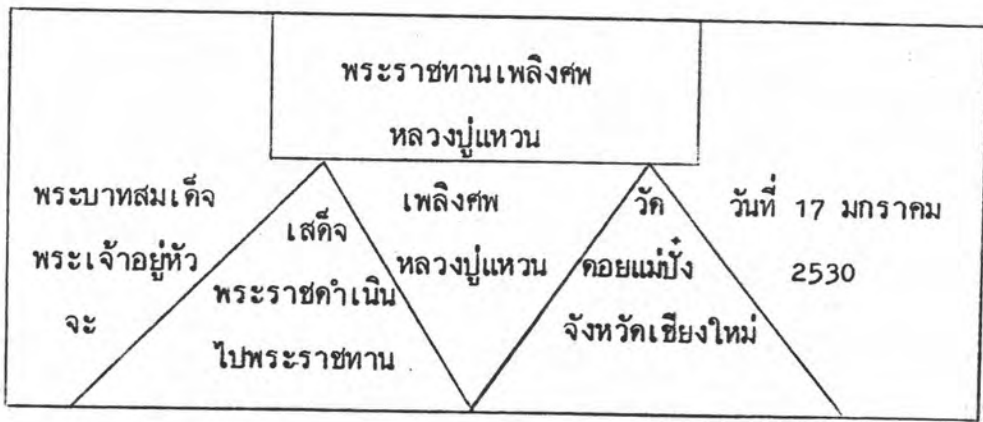
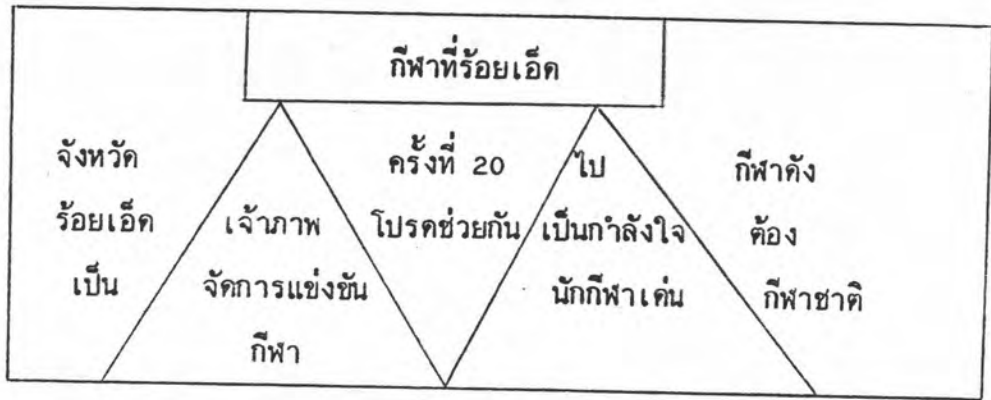
ฉลาก ฯลฯ

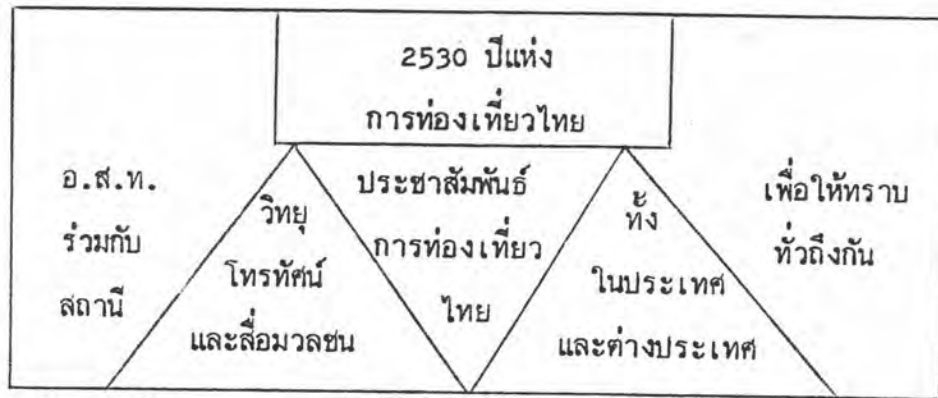
2. นักเรียนสรุปเกี่ยวกับข่าวและการรับรู้ข่าวสารว่า อาจมีความคลาดเคลื่อนไปบ้าง ดังนั้นผู้รับข่าวสารควรได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหลายทาง

3. นักเรียนเล่นเกม "ข่าวสด" โดยปฏิบัติดังนี้

- ครูตัดข่าวเป็นชิ้นส่วนข่าวละ 6 ชิ้น แล้วนำไปติดไว้ได้รูปโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ในป้ายนิเทศ "มีข่าวคิมายอก" ไว้ล่วงหน้า ซึ่งมีข่าว 5 ข่าวดังนี้







- แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยใช้การนับ 1-6 ผู้ที่นับเหมือนกัน รวมเข้ากลุ่มเดียวกันโดยเร็ว

- ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม แล้วให้หัวหน้ากลุ่มไปเลือกหัวข้อข่าวซึ่งเป็นข้อความในกรองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า คือ ฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล กีฬาเขตครั้งที่ 20 ที่ ร้อยเอ็ด พระราชทานเพลิงศพหลวงปู่แหวน 3 แชมป์โลกนักมวยไทย 2530 ปีแห่งการท่องเที่ยวไทย

- ครูอธิบายให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันไปหาข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ (ครูตัดข่าวเป็นชิ้น ๆ แจกปะบนกันไว้) มาต่อกันเป็นข่าวที่สมบูรณ์ โดยจะใช้เวลาในการอ่านข่าวทั้งหมด 5 นาที เมื่อครูเริ่มเป่านกหวีดครั้งที่ 1 2 3 4 5 ให้นักเรียนคนที่ 1 2 3 4 5 วิ่งไปเลือกข่าวของตนจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์มาไว้คนละชิ้น ตามลำดับ เมื่อได้ข่าวทั้งหมดแล้วให้เรียบเรียงเป็นข่าวที่สมบูรณ์ กลุ่มใดเสร็จก่อนจะเป็นผู้ชนะ

- ครูจัดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งอยู่ห่างจากป้ายนิเทศ "มีข่าวดีมาออก" เป็นระยะเท่ากัน แล้วเริ่มเล่นแข่งขัน "เกมข่าวสด" ตามลำดับ

3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนประเมินตนเองตามแบบการประเมินตนเอง ดังนี้

แบบประเมินตนเอง

ข้าพเจ้าชื่อ ชั้น ขอแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังข่าวสารดังต่อไปนี้

1. การรับฟังข่าวสารใด ๆ ผู้รับข่าวสารควรปฏิบัติต่อไปนี้

1.
2.
3.

ฯลฯ

2. ผู้สื่อข่าวสารใด ๆ ควรปฏิบัติต่อไปนี้

1.
2.
3.

ฯลฯ

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนเลือกเขียนพฤติกรรมที่พึงปรารถนา (พฤติกรรมที่ดี) และพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา (พฤติกรรมที่ไม่ดี) ของเพื่อนลงในกระดาษที่ครูแจกให้

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

ครูผู้สอนนำพฤติกรรมที่ถึงปรารถนาและไม่ถึงปรารถนาที่นักเรียนเขียนไว้มารวบรวมลงในบัญชีแล้วให้คะแนนพฤติกรรมที่พึงปรารถนา พฤติกรรมละ 5 คะแนน ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาจะต้องคิดลบพฤติกรรมละ 5 คะแนน ดังแบบประเมินโดยครูผู้สอนดังนี้

แบบประเมินโดยครูผู้สอน

พฤติกรรมที่พึงปรารถนา	คะแนน	พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา	คะแนน
.....
.....
.....
รวม	รวม
หักแล้วคงเหลือ			

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์กัลยาณมิตร

1. นักเรียนจับกลุ่มกัลยาณมิตรตามความสมัครใจ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนรายงานการค้นคว้าข่าวให้มหัศจรรย์ต่อไปนี้ (ทำเป็นการบ้าน)
 - ชื่อข่าว
 - แหล่งที่มาของข่าว
 - วันเวลาที่ได้รับข่าว
 - ใจความสำคัญของข่าว
 - ความเป็นไปได้ของข่าว
 - การตรวจสอบข่าวจากแหล่งที่มาต่าง ๆ กัน

สื่อการเรียน

รูปวิหุญ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ชิ้นส่วนของข่าว แถบบันทึกเสียงเพลงข่าวคือแบบสังเกตการณ์ แผนภูมิคำแยะความหมายของคำ หนังสือแบบประเมินตนเอง แบบประเมินโดยครูผู้สอน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจจากการประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อน การประเมินโดยครูผู้สอน

และการรายงาน

แผนการสอนตามหลักพุทธศต (แผนที่ 11 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

แผนผังเป็นแผนภาพแสดงที่ตั้งของสถานที่และสิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งบอกขนาด ทิศทาง และมาตราส่วนให้อ่านเข้าใจ ผู้อ่านและเขียนแผนผังเป็น จึงมีความเข้าใจและสามารถไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

จุดประสงค์

1. บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
2. บอกทิศทางต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
3. อ่านและเขียนแผนผังตามที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

1. คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาได้แก่ คำว่า มองข้าม ตะเฒ่า เต้าแก จากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 ตั้งแต่

"ปรากฏ ไม้ไผ่จวนจะครบจำนวนแล้ว นาคให้รถมาชนคอนไหนดละ" วีระถามปรากฏตกใจจนหน้าซีด เพราะเขาสืมเรื่องการชนไม้ไผ่ไปที่โรงเรียนเสียดสนิท ดูเหมือนทุกคนมองข้ามเรื่องนี้ไปหมด

"ฉันจะให้วัวของฉันลากไปให้" เสียงหนึ่งดังขึ้นใกล้ ๆ วัฒนานั้นเอง เขาปล่อยให้วัวกินหญ้าอยู่เชิงเขา แล้วขึ้นมาดูพวกนักเรียนตัดไม้ พอเห็น วีระ ปิติ เพชรและสมคิด เขาก็จำได้จึงเข้าช่วยลากไม้ไผ่ โดยไม่ให้ใครรู้ เพราะขนาดตัวของเขาลittleเล็กกับพวกนักเรียนและเป็นการทำงานที่ซูลมุนในที่รก ๆ จึงไม่มีใครสังเกตว่าเขาเป็นคนแปลกหน้า

วีระมองเห็นวัฒนาก็ร้องขึ้นด้วยความดีใจ "วัฒนานั้นเอง มาอยู่ที่นี้ตั้งแต่เมื่อไร นี่เธอช่วย พวกเราทำงานด้วยใช้ไหม ฉันเห็นรอยหนามเกี่ยวที่แก้มของเธอ"

วัฒนายิ้มพลางพยักหน้า "ฉันจะช่วยมัดไม้ไผ่ให้วัวลากไปไว้ที่โรงเรียน" ว่าแล้วก็คว่ำมีด ชวน ปิติ เพชร สมคิด และคนอื่น ๆ อีก 4-5 คน ไปช่วยกันตัดเดาวัลย์ พวกผู้ใหญ่ช่วยกันมัดเดาวัลย์ให้แน่น ทำตะเฒ่าให้วัวลาก นักเรียนกลุ่มหนึ่งจูงวัวลากตะเฒ่าทยอยชนไปไว้ที่โรงเรียน พอเวลาบ่ายสามโมงเศษ ๆ งานก็สำเร็จเรียบร้อย ได้ไม้ไผ่ครบตามจำนวนที่ต้องการ

การเขียนแผนผัง ผู้เขียนจะต้องแสดงให้เห็นผู้อ่านได้ทราบรายละเอียดของแผนผังอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะสถานที่ตั้ง ทิศทาง เครื่องหมายต่าง ๆ และมาตราส่วน แผนผังมีประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

1. ใช้อธิบายความหมายแทนตัวหนังสือจำนวนมาก
2. ประหยัดเวลาในการศึกษา สถานที่ตั้งของสิ่งที่ต้องการทราบ
3. ช่วยให้ผู้อ่านแผนผังเป็นไปยังสถานที่ที่ไม่เคยไปได้ด้วยตนเอง
4. สะดวกในการนำไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมการสร้างชีวิตา

1.1 การจัดบรรยากาศของชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูจัดป้ายนิเทศล่ามหาสมบัติด้านหลังห้อง เพื่อเตรียมจัดกิจกรรมการเสนอ
สิ่งเร้า

1.1.2 ครูจัดป้ายนิเทศลายแทงมหาสมบัติด้านหน้าห้องไว้ล่วงหน้า เพื่อเตรียมเล่นเกมลายแทงมหาสมบัติ

1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะไว้เป็น 4 กลุ่ม เพื่อการเตรียมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

1.1.4 ครูจัดทำโมบายทิศ ขวามือไว้ด้านบนเหนือศีรษะเพื่อเล่นเกมเปลี่ยนทิศ

1.1.5 ครูจัดทำ "วงล้อมบอกทิศ" ขนาดใหญ่ไว้ล่วงหน้าเพื่อสอนทิศต่าง ๆ

วันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันอาทิตย์ ปราการก็นำพวกนักเรียนกลุ่มหนึ่งไปตัดหญ้าคา มีผู้ปกครองนักเรียนหลายคนไปสอนวิธีใช้เกี่ยวเกี่ยวหญ้าคาให้ เพราะถ้าเกี่ยวไม่เป็นหญ้าคาจะขาดมือ การเกี่ยวหญ้าคาทำได้ช้าเพราะนักเรียนไม่มีความชำนาญ พวกผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนเก่าจึงต้องช่วยเกี่ยวให้เป็นส่วนใหญ่ คราวนี้ผู้ปกครองคนหนึ่งให้เกวียนมาบรรทุกหญ้าคาไปไว้ที่โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนบางคนเป็นเจ้าเก่าใหญ่ร่ำรวยมาก บ่นว่าไม่น่าจะต้องลำบาก เขายินดีให้สังกะสีและจ้างช่างทำให้เสร็จ แต่เมื่อเขาไปเห็นลูกชายของเขาทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ อย่างขยันขันแข็งและสนุกสนานก็พอใจ เขาจึงจ้างคนงานมาช่วยทำงานนี้ด้วยสองคน

2. การอ่านและเขียนแผนผัง แผนผังเป็นแผนภาพที่แสดงที่ตั้งของสถานที่และสิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งบอกขนาด ทิศทาง และมาตราส่วนให้ผู้อ่านเข้าใจแทน อธิบายด้วยตัวหนังสือเป็นจำนวนมาก

การอ่านแผนผัง ผู้อ่านจะต้องรู้สิ่งสำคัญ 3 สิ่ง คือ

1. รู้จักทิศทางของแผนผัง ซึ่งบางแห่งเขียนเครื่องหมายแสดงทิศไว้ต่างกัน

เช่น



2. รู้จักเครื่องหมายที่ใช้ในแผนผัง ซึ่งผู้เขียนจะเขียนและบอกความหมายไว้ต่าง ๆ กันตามที่เห็นเหมาะสมที่จะสื่อความหมายให้เข้าใจได้ง่าย เช่น

- หมายถึง หลุมที่จะขุดเสา
- หมายถึง ระยะห่างระหว่างหลุม
- หมายถึง ทางเข้าและทางออก

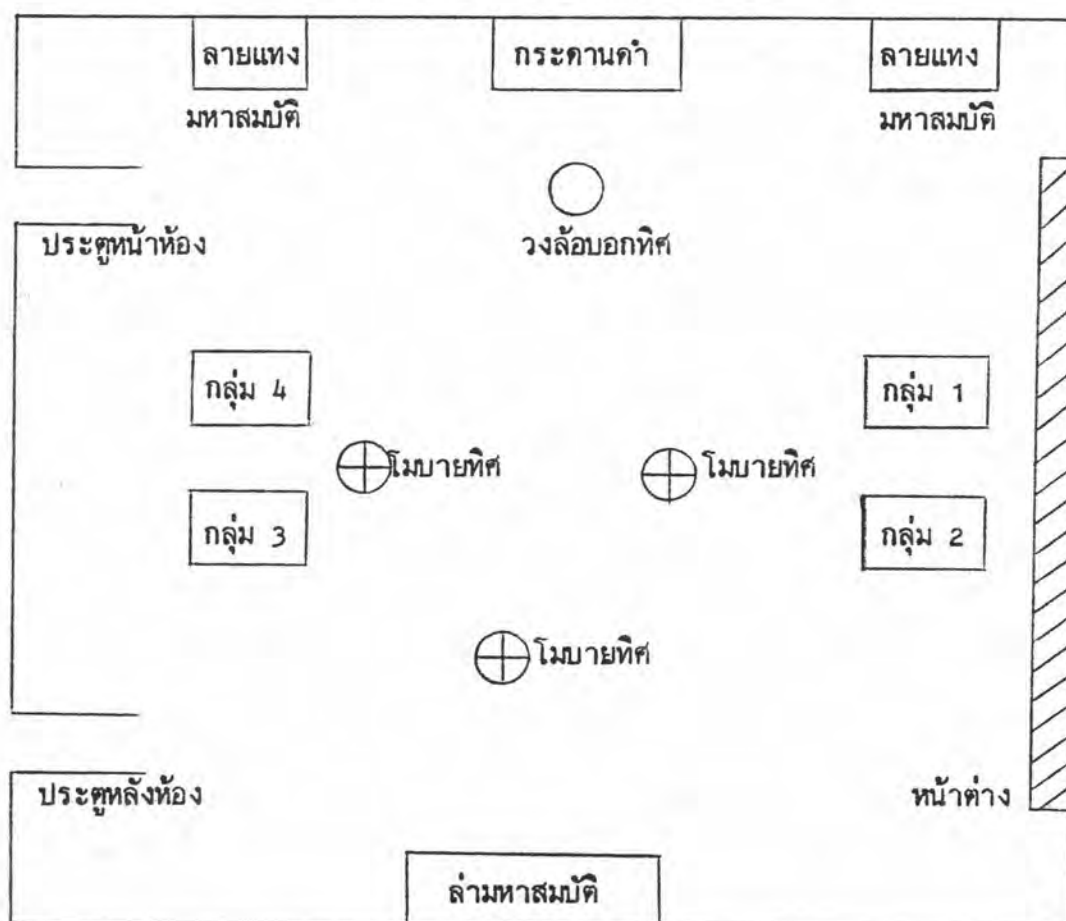
3. รู้จักมาตราส่วนและเส้นที่ขีดเป็นตารางในแผนผัง หากจะอ่านแผนผังให้ละเอียดยิ่งขึ้นว่า สถานที่นั้นอยู่ตรงส่วนใดและอยู่ห่างกันเป็นระยะทางเท่าใด มีขนาดใหญ่เล็กเท่าใด ก็ต้องดูมาตราส่วนที่บอกไว้ ในแผนผังว่าเป็น 1 ต่อเท่าไร เช่น

มาตราส่วน 1 ซม. : 1 เมตร

หมายความว่า ระยะห่างในแผนผัง 1 เซนติเมตร ระยะห่างจริงจะยาว

1 เมตร เป็นต้น

ลักษณะของห้องเรียนที่จัดแล้วมีลักษณะดังนี้



1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

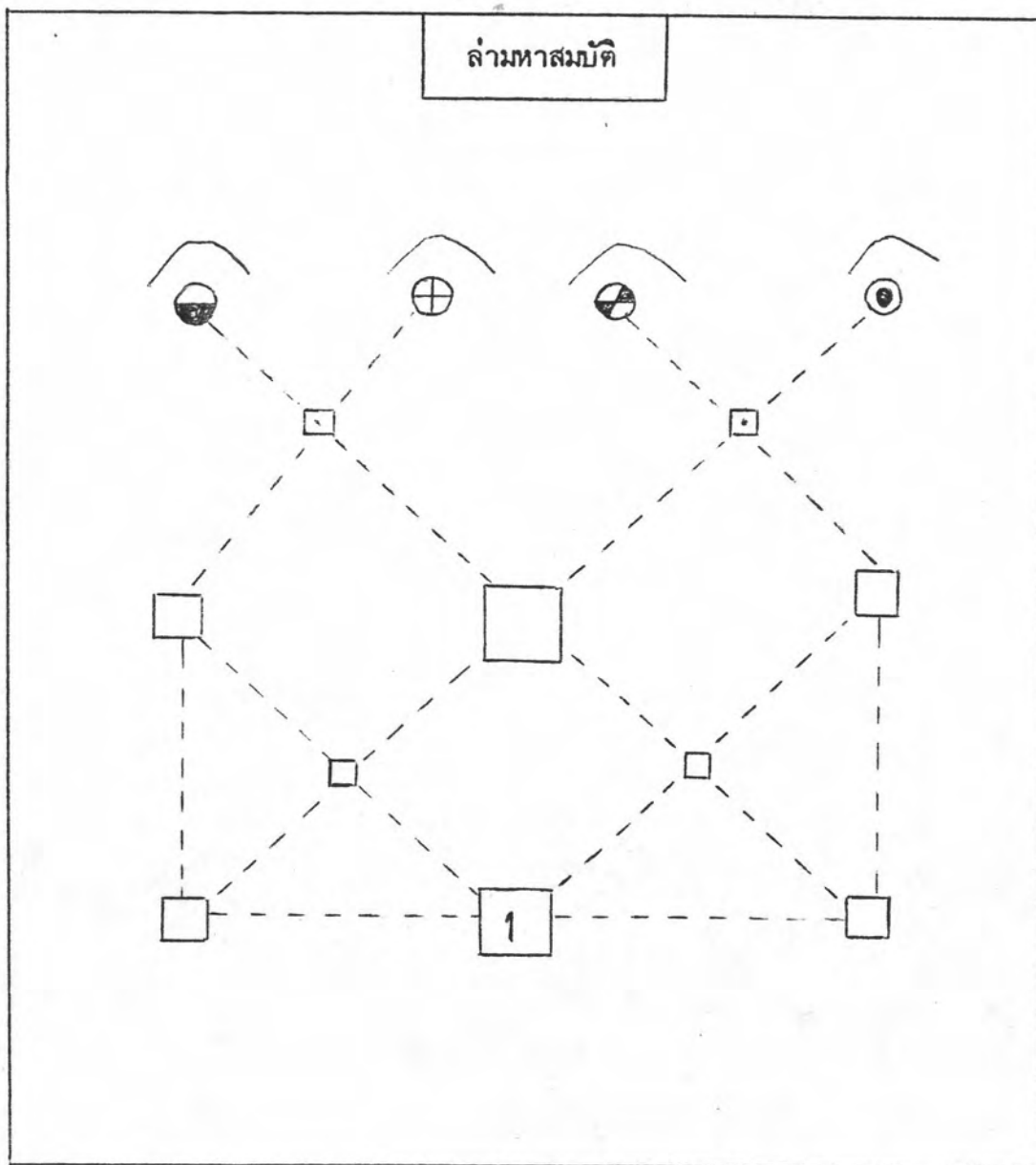
1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุภาพ เรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส

1.2.2 การทักทายปราศรัยกับนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อการเรียน การทำการบ้านและการช่วยเหลือผู้ปกครอง

1.2.3 มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่วในการอธิบายแนะนำการเรียนให้แก่ นักเรียนอย่างทั่วถึง

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

1.3.1 ครูชักชวนให้นักเรียนชมป้ายนิเทศ ลำมหาสมบัติ ที่จัดไว้ล่วงหน้า ซึ่งมีลักษณะดังนี้



มาตราส่วน 1 ซม. : 1 กม.

-  ชุมทรัพย์ที่ 1
-  ชุมทรัพย์ที่ 2
-  ชุมทรัพย์ที่ 3
-  ชุมทรัพย์ที่ 4

1.3.2 นักเรียนเล่นเกม "ล่ามหาสมบัติ" โดยปฏิบัติดังนี้

- แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 7 คน โดยให้นักเรียนเลือกกลุ่มตามใจชอบว่าใครต้องการจะล่ามหาสมบัติขุมทรัพย์ใด ซึ่งมี 4 ขุมทรัพย์ นักเรียนที่เหลืออีก 2 คน ร่วมเป็นกรรมการตัดสินการแข่งขัน
- นักเรียนแต่ละกลุ่มไปรับกล่องขุมทรัพย์ที่ 1-4 ซึ่งภายในกล่องจะมีวัสดุต่าง ๆ ดังนี้

กล่องขุมทรัพย์ที่ 1

1. ลูกศรสีแดง 4 อัน
2. บัตรหมายเลขสีแดง เลข 2-4
3. บัตรคำสั่งสีแดง 1 บัตร

กล่องขุมทรัพย์ที่ 2

1. ลูกศรสีน้ำเงิน 4 อัน
2. บัตรหมายเลขสีน้ำเงิน เลข 2-4
3. บัตรคำสั่งสีน้ำเงิน 1 บัตร

กล่องขุมทรัพย์ที่ 3

1. ลูกศรสีเหลือง 4 อัน
2. บัตรหมายเลขสีเหลือง เลข 2-4
3. บัตรคำสั่งสีเหลือง 1 บัตร

กล่องขุมทรัพย์ที่ 4

1. ลูกศรสีเขียว 4 อัน
2. บัตรหมายเลขสีเขียว เลข 2-4
3. บัตรคำสั่งสีเขียว 1 บัตร

รายละเอียดของบัตรคำสั่งแต่ละสีมีดังนี้

บัตรคำสั่งสี่แฉง

คำสั่ง ให้นักเรียนทำแผนผังเส้นทางไปยังชุมทรัพย์ที่ 1 โดยปฏิบัติตามคำสั่งที่ละข้อดังต่อไปนี้

1. เดินทางออกจากบ้าน ซึ่งได้แก่หมายเลข 1 ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 4 กม. ก็จะถึงบ่อน้ำ ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 2 ไว้ที่บ่อน้ำ
2. เดินทางจากบ่อน้ำไปทางทิศเหนือ ประมาณ 4 กม. ก็จะถึงโรงเรียน ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทางและใส่หมายเลข 3 ไว้ที่โรงเรียน
3. เดินทางต่อจากโรงเรียนไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กม. ก็จะถึงบ่อมยาม ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 4 ไว้ที่บ่อมยาม
4. เดินทางต่อจากบ่อมยามไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 2.5 กม. ก็จะถึงชุมทรัพย์ที่ 1 ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง

.....

บัตรคำสั่งสี่น้ำเงิน

คำสั่ง ให้นักเรียนทำแผนผังเส้นทางไปยังชุมทรัพย์ที่ 2 โดยปฏิบัติตามคำสั่งที่ละข้อดังต่อไปนี้

1. เดินทางออกจากบ้าน ซึ่งได้แก่หมายเลข 1 ไปทางทิศตะวันตกประมาณ 4 กม. ก็จะถึงบ่อน้ำ ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 2 ไว้ที่บ่อน้ำ
2. เดินทางจากบ่อน้ำไปทางทิศเหนือ ประมาณ 4 กม. ก็จะถึงโรงเรียน ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทางและใส่หมายเลข 3 ไว้ที่โรงเรียน
3. เดินทางต่อจากโรงเรียนไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กม. ก็จะถึงบ่อมยาม ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 4 ไว้ที่บ่อมยาม
4. เดินทางต่อจากบ่อมยามไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 2.5 กม. ก็จะถึงชุมทรัพย์ที่ 2 ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง

.....

บัตรคำสั่งสี่เหลี่ยม

คำสั่ง ให้นักเรียนทำแผนผังเส้นทางไปยังชุมทรัพย์ที่ 3 โดยปฏิบัติตามคำสั่งที่ละข้อดังต่อไปนี้

1. เดินทางออกจากบ้าน ซึ่งได้แก่หมายเลข 1 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กม. ก็จะถึงสถานีอนามัย ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 2 ไว้ที่สถานีอนามัย
2. เดินทางต่อจากสถานีอนามัยไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กม. ก็จะถึงวัดให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทางและใส่หมายเลข 3 ไว้ที่วัด
3. เดินทางต่อจากวัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 4 กม. ก็จะถึงบ่อมยาม ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 4 ไว้ที่บ่อมยาม
4. เดินทางต่อจากบ่อมยามไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 2.5 กม. ก็จะถึงชุมทรัพย์ที่ 3 ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง

.....

บัตรคำสั่งสี่เหลี่ยม

คำสั่ง ให้นักเรียนทำแผนผังเส้นทางไปยังชุมทรัพย์ที่ 4 โดยปฏิบัติตามคำสั่งที่ละข้อดังต่อไปนี้

1. เดินทางออกจากบ้าน ซึ่งได้แก่หมายเลข 1 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กม. ก็จะถึงสถานีอนามัย ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 2 ไว้ที่สถานีอนามัย
2. เดินทางต่อจากสถานีอนามัยไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กม. ก็จะถึงวัดให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 3 ไว้ที่วัด
3. เดินทางต่อจากวัดไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 4 กม. ก็จะถึงบ่อมยาม ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง และใส่หมายเลข 4 ไว้ที่บ่อมยาม
4. เดินทางต่อจากบ่อมยามไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 2.5 กม. ก็จะถึงชุมทรัพย์ที่ 4 ให้นักเรียนใส่ลูกศรตามเส้นทาง

.....

เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มรับกล่องชุดทรัพย์สิน์ไปแล้ว ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าต่อไปนี้จะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกม "ล่ามทาสสมบัติ" แข่งขันกัน โดยจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้คือ

1. แจกลูกศรหรือหมายเลข ให้สมาชิกในกลุ่มได้คนละ 1 ชิ้น
2. ให้แต่ละกลุ่มใช้เวลาวางแผนในการเตรียมทำแผนผังตามบัตรคำสั่งภายในเวลา 5 นาที
3. เมื่อเป่านกหวีดเริ่มเล่น แต่ละกลุ่มจะส่งตัวแทนนำลูกศรหรือหมายเลขไปติดทำแผนผังได้ครั้งละ 1 คน ภายในเวลา 1 นาที
4. กลุ่มใดทำเสร็จภายในเวลาที่กำหนด และถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

เริ่มเล่นเกม "ล่ามทาสสมบัติ" โดยให้แต่ละกลุ่มแจกลูกศรหมายเลขแก่สมาชิกและวางแผนเตรียมทำแผนผังตามบัตรคำสั่งภายในเวลา 5 นาที เมื่อเตรียมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูเป่านกหวีดและนักเรียนปฏิบัติดังนี้

- เป่าครั้งที่ 1 นักเรียนนำลูกศรไปติด
- เป่าครั้งที่ 2 นักเรียนนำหมายเลข 2 ไปติด
- เป่าครั้งที่ 3 นักเรียนนำลูกศรไปติด
- เป่าครั้งที่ 4 นักเรียนนำหมายเลข 3 ไปติด
- เป่าครั้งที่ 5 นักเรียนนำลูกศรไปติด
- เป่าครั้งที่ 6 นักเรียนนำหมายเลข 4 ไปติด
- เป่าครั้งที่ 7 นักเรียนนำลูกศรไปติด

เมื่อเล่นเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรรมการตรวจตัดสินกลุ่มใดทำเสร็จตามเวลาและกติกาเป็นฝ่ายชนะ

กรรมการอ่านบัตรเฉลยชุดทรัพย์สิน์ ดังนี้

บัตรเฉลยชุดทรัพย์สิน์

- ชุดทรัพย์สิน์ที่ 1 ท่านจะได้เป็นเจ้าแม่ชายทอง
- ชุดทรัพย์สิน์ที่ 2 ท่านจะได้เป็นช่างทำตะเฒ่า
- ชุดทรัพย์สิน์ที่ 3 ท่านจะได้เป็นนายแพทย์
- ชุดทรัพย์สิน์ที่ 4 ท่านจะได้เป็นทหาร

1.3.3 เมื่อเล่นเกม "ล่ามหาสมบัติ" เสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- การอ่านและเขียนแผนผังจะต้องทราบอะไรบ้าง เพราะเหตุใด
- สมาชิกช่วยให้งานสำเร็จและล้มเหลวได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

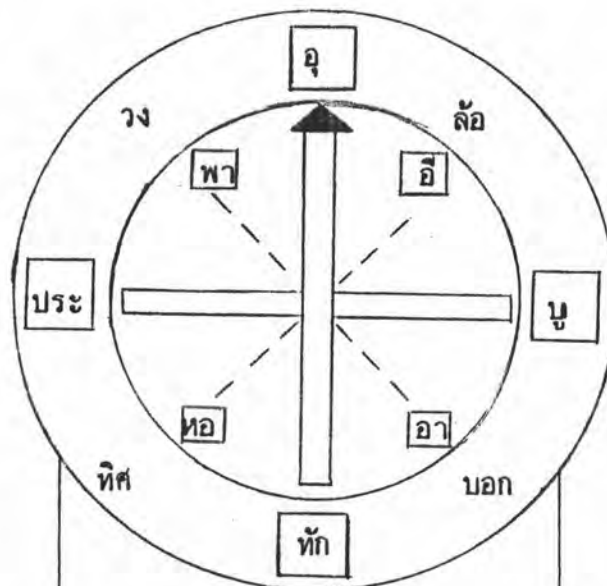
2. การฝึกทักษะตามหลักพหูสุท

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

2.1.1 นักเรียนหัดอ่านบัตรคำที่ควรศึกษา 3 คำ ได้แก่ คำว่า เต้าแก่ ตะเฒ่า มองข้าม

2.1.2 นักเรียนค้นหาความหมายของคำ เต้าแก่ ตะเฒ่า มองข้าม จากประมวลคำท้ายบทเรียน

2.1.3 นักเรียนอ่านทิตต์ต่าง ๆ จากวงล้อมทิตต์ ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้



อุ = อุตร (ทิตต์เหนือ)	ทัก = ทักณ (ทิตต์ใต้)
อ = อีสาน (ทิตต์ตะวันออกเฉียงเหนือ)	ฮอ = หรดี (ทิตต์ตะวันตกเฉียงใต้)
บอ = บูรพา (ทิตต์ตะวันออก)	ประ = ประจิม (ทิตต์ตะวันตก)
อา = อากเนย์ (ทิตต์ตะวันออกเฉียงใต้)	พา = พายัพ (ทิตต์ตะวันตกเฉียงเหนือ)

2.1.4 นักเรียนอ่านมาตราส่วนและความหมายดังต่อไปนี้

1 ซม. : 1 เมตร หมายถึง 1 เมตรย่อลงเหลือ 1 เซ็นติเมตร

1 ซม. : 1 กม. หมายถึง 1 กิโลเมตรย่อลงเหลือ 1 เซ็นติเมตร

1 ซม. : 1000 ฟุต หมายถึง 1000 ฟุตย่อลงเหลือ 1 เซ็นติเมตร

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

2.2.1 นักเรียนจับคู่เปลี่ยนกันท่องจำเกี่ยวกับทิศและมาตราส่วนตามแผนภูมิ ดังนี้
ทิศทั้ง 4 มีดังนี้คือ

1. ทิศเหนือ อุดร
2. ทิศใต้ ทักษิณ
3. ทิศตะวันออก บุรพา
4. ทิศตะวันตก ประจิม

ทิศทั้ง 8 มีดังนี้คือ

อุ	อี	บุ	อา	ทักษิ	หอ	ประ	พา
อุดร	อีสาน	บุรพา	ภาคเนย์	ทักษิณ	หริดี	ประจิม	พายัพ

ทิศตรงข้ามมีดังนี้คือ

อุดร-ทักษิณ

อีสาน-หริดี

บุรพา-ประจิม

ภาคเนย์-พายัพ

มาตราส่วน1 ซม. : 1 เมตร หมายถึง 1 เมตรย่อลงเหลือ 1 เซ็นติเมตร หรือวัดได้ 1 เซ็นติเมตร
ยาวจริง 1 เมตร1 ซม. : 1000 กม. หมายถึง 1000 กิโลเมตร ย่อลงเหลือ 1 เซ็นติเมตร หรือวัดได้ 1
เซ็นติเมตร ยาวจริง 1000 กิโลเมตร

2.2.2 นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันทายหรือต่อคำเกี่ยวกับทิศ เช่น

ทิศตรงข้าม คนที่ 1 อุดร คนที่ 2 ทักษิณ

บุรพา

ประจิม

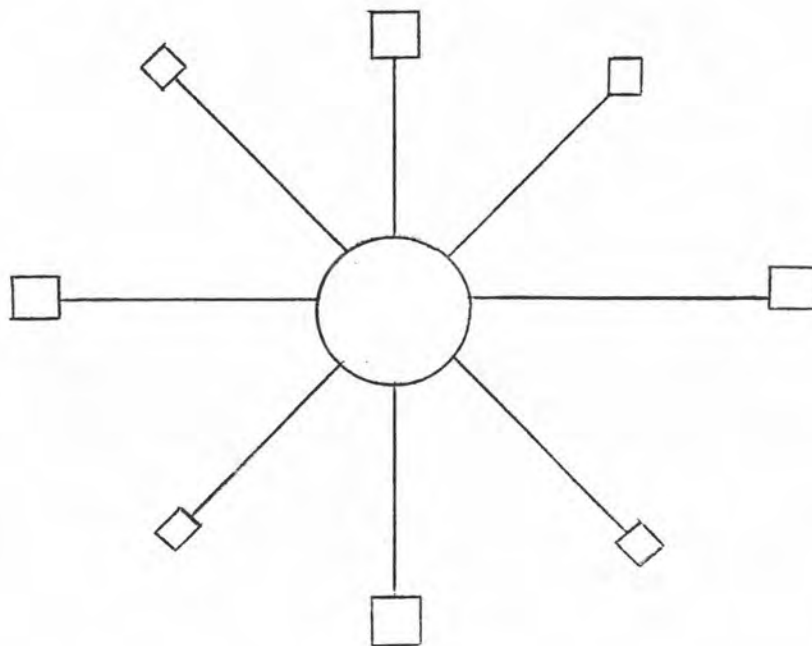
ทิศทั้ง 8	คนที่ 1	อุ	คนที่ 2	อี
		บู		อา
		ทัก		หอ
		ประ		พา

ฯลฯ

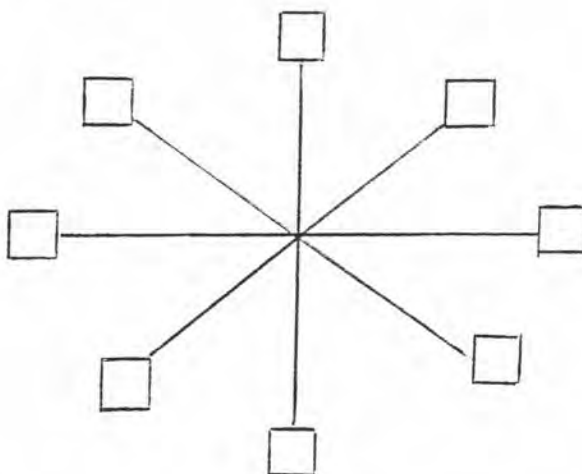
2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนคล่องแคล่วชัดเจน

2.3.1 นักเรียนเล่นเกม "เปลี่ยนทิศ" โดยปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการนับ 1-3 แล้วให้นักเรียนที่นับหมายเลขเดียวกันรวมกลุ่มกันโดยเร็ว
2. แต่ละกลุ่มถอดชิ้นส่วนของโมบายที่แขวนอยู่เหนือโต๊ะกลุ่ม แล้วแจกให้สมาชิกคนละ 1 ชิ้น ซึ่งแต่ละโมบายประกอบด้วย พระอาทิตย์ เป็นรูปวงกลม 1 ลูก และทิศทั้ง 8 เขียนเป็นบัตรคำ ใช้เชือกร้อยสำหรับสวมคอได้ ค้างในภาพ



3. ครูและนักเรียนช่วยกันจัดเก้าอี้ 8 ตัว เป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน และตรงข้ามกันเป็นคู่ ๆ ดังนี้



4. คัดเลือกนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ไม่ได้ขึ้นส่วนใดเลยออกมาเป็นผู้อ่านคำสั่ง และร่วมเป็นกรรมการกลุ่มละ 1 คน

5. ก่อนเริ่มเล่น ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าจะให้นักเรียนเล่นเกม "เปลี่ยนทิศ" แข่งขันกันโดยนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามนี้

- ใช้ทิศทั้ง 8 และรูปพระอาทิตย์สวมคอได้คนละ 1 ป้ายชื่อ โดยให้หันค้ำหน้าออกข้างนอก
- ให้ออกมาเล่นครั้งละกลุ่ม ตามลำดับที่จับสลากหมายเลขได้
- ให้พระอาทิตย์ยืนกางแขนขนานกับพื้น หันหน้าไปทางทิศเหนืออยู่กลางวง
- ให้ทิศทั้ง 8 นั่งประจำที่ตามเก้าอี้ที่จัดไว้ให้ถูกต้อง
- รอฟังคำสั่งจากผู้อ่านคำสั่งให้จบเสียก่อน
- เมื่อผู้อ่าน อ่านคำสั่งเสร็จให้พูดว่า "เปลี่ยนทิศ"
- เมื่อผู้เล่นได้ยินคำว่า "เปลี่ยนทิศ" จะต้องเปลี่ยนทิศตามคำสั่งที่ผู้อ่านคำสั่งได้อ่านไปแล้วให้เสร็จภายในเวลา 1 นาที
- แต่ละกลุ่มจะได้เปลี่ยนทิศกลุ่มละ 3 ครั้ง ถ้าเปลี่ยนถูกจะได้คะแนนครั้งละ 1 คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากกว่าเป็นผู้ชนะ
- เมื่อเปลี่ยนทิศแต่ละครั้ง กรรมการจะตรวจเฉลยจากวงล้อบอกทิศโดยใช้การบอกทิศตามคำสั่งที่อ่านให้เปลี่ยนทิศแต่ละครั้ง

รายละเอียดของบัตรคำสั่ง มีดังนี้

บัตรคำสั่งกลุ่มที่ 1

- ครั้งที่ 1 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศตะวันออก "เปลี่ยนทิศ"
ครั้งที่ 2 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศตะวันตก "เปลี่ยนทิศ"
ครั้งที่ 3 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศ

บัตรคำสั่งกลุ่มที่ 2

- ครั้งที่ 1 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศตะวันตก "เปลี่ยนทิศ"
ครั้งที่ 2 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศใต้ "เปลี่ยนทิศ"
ครั้งที่ 3 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศตะวันออก "เปลี่ยนทิศ"

บัตรคำสั่งกลุ่มที่ 3

- ครั้งที่ 1 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศใต้ "เปลี่ยนทิศ"
ครั้งที่ 2 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศตะวันออก "เปลี่ยนทิศ"
ครั้งที่ 3 ให้พระอาทิตย์หันหน้าไปทางทิศตะวันตก "เปลี่ยนทิศ"

6. เริ่มเล่นโดยให้นักเรียนส่งตัวแทนจับสลากหมายเลข 1-3 แล้วให้เล่นเกมเปลี่ยนทิศตามลำดับและตามกติกาที่ครูอธิบายแล้ว

2.4 การฝึกหัด คิดพิจารณา จนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

- นักเรียนจับคู่แยกแยะและจัดประเภททิศต่าง ๆ ด้วยปากเปล่า ดังนี้
 ทิศเดียวกัน - อุดร:ทิศเหนือ . . ? . . :ทิศใต้
 - ทิศตะวันออก:บูรพา ทิศตะวันตก: . . . ?
 - ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ:อีสาน . . ? . . :ทิศ
 - . ? . . :พายัพ อากเนย์:ตะวันออกเฉียงใต้

- ทิศตรงข้าม - อุดร: ทักษิณ บุรพา: . . ? .
 - อีสาน: ทรตี . . ? . . : พายัพ
 - ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ: ตะวันตกเฉียงใต้
 ตะวันออก: . . ? . . .
 - เหนือ: ตะวันออก: . . ? . . .

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

นักเรียนช่วยกันคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์จังหวัดกับภาคภูมิศาสตร์ โดยการตอบ

ปากเปล่า เช่น

- ชัยภูมิ : อีสาน
- ลำปาง : เหนือ
- สงขลา : ใต้
- ราชบุรี : ตะวันตก
- สิงห์บุรี : กลาง
- จันทบุรี : ตะวันออก
- นครสวรรค์ : กลาง
- ยโสธร : อีสาน

ฯลฯ

2.4.3 คิดสรุปหลักการ

1. นักเรียนช่วยกันสรุปหลักการจากเนื้อหาการเชื่อมโยงสัมพันธ์ในกิจกรรม

ข้อ 2.4.2

2. ครูเขียนข้อความสรุปหลักการตามที่นักเรียนสรุปได้ลงบนกระดานคำ

ซึ่งสรุปได้ดังนี้ เช่น

- ประเทศไทยแบ่งเขตตามภาคภูมิศาสตร์ออกเป็น 6 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง
- จังหวัดที่จัดอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา

อุบลราชธานี ฯลฯ

- จังหวัดที่จัดอยู่ในภาคใต้ ได้แก่ สงขลา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ฯลฯ
 ฯลฯ

2.5 สรุปสาระความรู้เป็นหลักการและนำไปใช้ได้จริง

2.5.1 นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- การอ่านและเขียนแผนผัง ผู้อ่านและผู้เขียนจะต้องทราบอะไรบ้าง เพราะเหตุใด

2.5.2 นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการอ่านและเขียนแผนผังจากที่เรียนมาแล้วและจากการอภิปราย

2.5.3 นักเรียนเล่นเกม "ลายแทงมหาสมบัติ" โดยปฏิบัติดังนี้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยการนับ 1-6 ให้นักเรียนที่นับเหมือนกัน รวมเข้ากลุ่มกันโดยเร็ว

2. ให้แต่ละกลุ่มออกไปเลือกเอาลายแทงมหาสมบัติที่ครูจัดไว้กลุ่มละ 1 ช่อง ซึ่งภายในช่องจะมีวัสดุเหมือนกันดังนี้

- กระดาษวาดเขียนขนาด 9" 4" จำนวน 1 แผ่น
- สีเมจิก 1 แท่ง
- ไม้บรรทัด 1 อัน
- บัตรคำสั่ง 1 บัตร

3. ครูอธิบายกติกาการเล่นให้นักเรียนฟังดังนี้

- ให้นักเรียนเลือกผู้อ่านคำสั่งกลุ่มละ 1 คน อ่านคำสั่งให้ผู้เขียนลายแทงปฏิบัติตามที่ละคน ๆ ละ 1 ข้อ

- นักเรียนที่เหลือเป็นผู้เขียนลายแทงมหาสมบัติโดยใช้มาตราส่วน 1 ซม. : 10 เมตร ตามคำสั่งที่ละคน ๆ ละข้อ ภายในเวลา 1 นาที

- กลุ่มใดเสร็จก่อน ถูกต้องตามกติกาเป็นฝ่ายชนะ

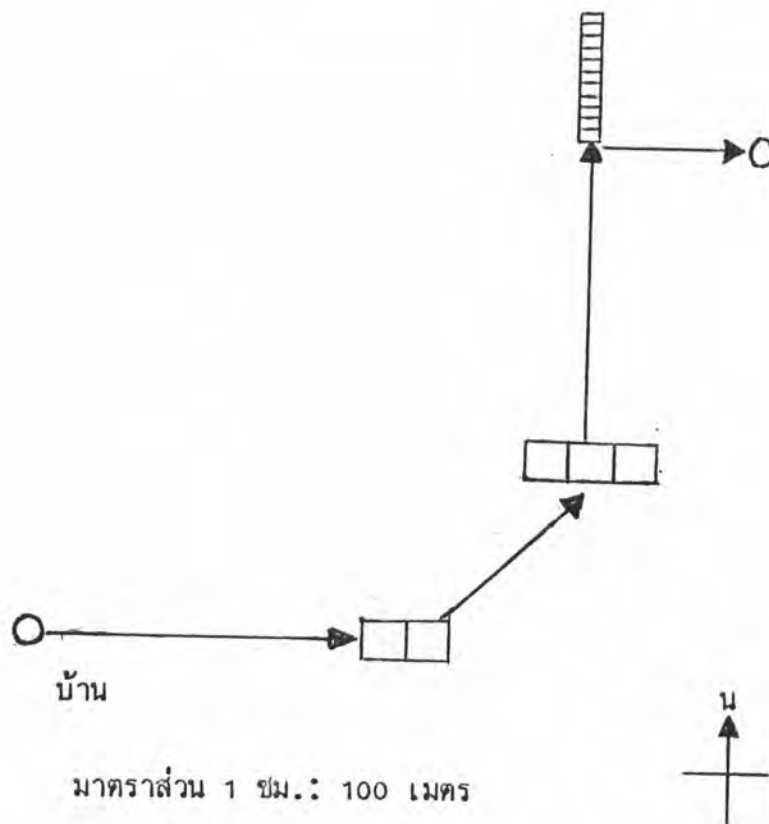
4. เริ่มเล่นเกม "ลายแทงมหาสมบัติ" โดยครูเป็นผู้จับเวลา เป่านกหวีดเริ่มเล่นและเป่าหมดเวลาทุก 1 นาที

บัตรคำสั่งถ่ายเทมหาสมบัติ

- ข้อที่ 1 เดินทางออกจากบ้านไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 400 เมตร ก็จะถึงบ่อน้ำ ซึ่งมีขนาด
ขนาดกว้าง 50 เมตร ยาว 100 เมตร
- ข้อที่ 2 เดินทางต่อบ่อน้ำไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 300 เมตร ก็จะถึงวัด
ซึ่งมีขนาดกว้าง 50 เมตร ยาว 150 เมตร
- ข้อที่ 3 เดินทางต่จากวัดไปทางทิศเหนือประมาณ 400 เมตร ก็จะถึงต้นไม้ใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง
กลาง 20 เมตร สูง 150 เมตร
- ข้อที่ 4 เดินทางต่จากต้นไม้ใหญ่ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 200 เมตร ก็จะถึงแม่น้ำและ
ชุมชนจะอยู่ที่ริมแม่น้ำนี้ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 20 เมตร

5. นักเรียนตรวจเฉลยถ่ายเทมหาสมบัติจากแผนภูมิเฉลยดังนี้


เฉลยถ่ายเทมหาสมบัติ



3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นักเรียนเขียนทิศทั้ง 4 และทิศทั้ง 8 ลงในแบบประเมินตนเองดังนี้

<u>แบบประเมินตนเอง</u>	
1. เติมทิศต่าง ๆ ให้ถูกต้อง	เหนือ 
2. เขียนทิศตรงข้ามให้ถูกต้อง	
อุตร - <input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/> - ทร์ตี
บูรพา - <input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/> - อากเนย์

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนร่วมกันอภิปรายการเล่นเกมน "ลายแทงมหาสมบัติ" ในหัวข้อต่อไปนี้

- นักเรียนขาดความรู้เรื่องอะไร จึงเขียนลายแทงมหาสมบัติผิด
- นักเรียนจะมีวิธีแก้ไขตนเองอย่างไร

3.3 การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน

ครูสุ่มถามนักเรียนโดยให้นักเรียนตอบปากเปล่าดังต่อไปนี้

1. ใช้มาตราส่วน 1 ซม: 1 กม. ถ้าวัดได้ 2 ซม. ระยะยาวจริงจะยาวเท่าไร
2. ถ้าใช้มาตราส่วน 1:10, 2:?, 3:?, 4:?
3. ระยะทางจริงยาว 1000 กิโลเมตร ย่อลงเหลือ 10 เซนติเมตร ใช้มาตราส่วนเท่าไร
4. ถ้าทิศเหนือคู่กับทิศใต้
 - ทิศตะวันออกคู่กับทิศอะไร
 - ทิศอากเนย์ คู่กับทิศอะไร

- ทิศเหนือ คู่กับทิศอะไร
- ทิศตะวันออกเฉียงใต้ คู่กับทิศอะไร

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์ญาติมิตร

3.4.1 นักเรียนจับคู่ญาติมิตรเปลี่ยนกันตรวจแบบประเมินตนเอง โดยใช้วงล้อบอกทิศ

3.4.2 นักเรียนช่วยกันแก้ไขแบบประเมินตนเองให้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

วงล้อบอกทิศ โหมายทิศ ลูกศร บัตรหมายเลข นกหวีด ประมวลคำ บัตรคำ บัตรคำสั่ง บัตรเฉลยชมทรัพย์ แผนภูมิเฉลย ลายแทงมหาสมบัติ แบบประเมินตนเอง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความร่วมมือในการเล่นเกมและกิจกรรม
 2. ตรวจสอบจากแบบประเมินตนเอง การท่องจำทิศ การตอบปากเปล่า
-

แผนการสอนตามหลักสูตร (แผนที่ 12 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การโฆษณาเป็นการสร้างความเชื่อถือแก่ตัวสินค้าเพื่อนำไปสู่การขายและการบริโภค ดังนั้น ผู้บริโภค จึงควรใช้วิจารณญาณในการฟังและรู้จักเลือกซื้อให้เหมาะสม เพื่อความประหยัดและปลอดภัย

การประชาสัมพันธ์เป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบรายละเอียดที่แท้จริง เพื่อให้เกิดความศรัทธา ไว้วางใจ สร้างท่าทีหรือทัศนคติที่ดีขึ้นใหม่ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

จุดประสงค์

1. ปฏิบัติตนให้มีมารยาทในการฟังและการพูดได้เหมาะสม
2. แสดงการพูดโฆษณาเชิญชวน ต้อนรับ และประชาสัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสมกับ

กาลเทศะและบุคคล

3. บอกความแตกต่างของการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ได้
4. ค้นหาข้อความการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชนได้
5. เขียนป้ายโฆษณาแบบง่าย ๆ ได้

เนื้อหา

1. คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษาได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์อำเภอบัณฑิต จากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 ตั้งแต่

"ระหว่างที่พวกนักเรียนทำงานอยู่ทั้งวันเสาร์และอาทิตย์นี้ นายอำเภอบัณฑิต หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบัณฑิต ศึกษานิเทศก์อำเภอบัณฑิต เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เกษตรอำเภอบัณฑิตและครูใหญ่ ผลักกันคอยมาดูแลอยู่ห่าง ๆ ด้วยความห่วงใยระคนกับความภูมิใจในความตั้งใจและความสามัคคีของพวกเขาเด็ก ๆ"

ในเวลาสองสัปดาห์วัสดุต่าง ๆ ที่จะสร้างที่จอดรถจักรยานก็แล้วเสร็จ มีหน้าคาตากแห้งทำเป็นตับและไม่เฝ้ทำเสาทำโครงหลังคา ซึ่งเจาะรูไว้เรียบร้อยแล้ว วันเสาร์และวันอาทิตย์

ในสัปดาห์ต่อมา ครูภารงานและภารโรงก็นำนักเรียนสร้างที่จอดรถจักรยาน คังนั้นในเวลาหนึ่ง
เดือนตั้งแต่ปรากฏการและปติศิศริเริ่มที่จอดรถจักรยานก็สำเร็จเรียบร้อย ถ้าแก่โรงน้ำแข็งบริจา
คไม้ที่กินช่องจอดรถจักรยานแต่ละคัน เพื่อความเป็นระเบียบและสวยงาม ผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่ง
ช่วยกันซื้อโต๊ะปิงปองให้ชุดหนึ่งตั้งไว้ตรงที่ว่างเพื่อให้นักเรียนเล่น นักเรียนทุกคนคิใจและภูมิใจ
มาก แม้แต่พวกที่เห็นขัดแย้งและพวกที่เห็นแก่ตัวไม่ยอมร่วมมือร่วมใจก็พลอยยินดี แต่ละคน
นึกเสียใจที่ตนไม่ได้มีส่วนร่วมด้วย และตั้งใจจะละความเห็นแก่ตัวและทริที่ เคยมีเสียโดยสิ้นเชิง

เข้าวันหนึ่งหลังจาก เข็ญงขึ้นสู่เสาและสวคมนตรีแล้วครูใหญ่ก็ปราศรัยกับนักเรียนว่า

"ครูขอแสดงความยินดีกับนักเรียนทุกคนที่ได้ช่วยกันคิดและช่วยกันทำที่จอดรถจักรยาน
จนสำเร็จเรียบร้อย ครูทุกคนมีความภูมิใจในนักเรียนเป็นอันมาก เพราะได้เห็นความคิอันเป็น
ประโยชน์ ความตั้งใจอันแน่วแน่และความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจจนงานสำเร็จเรียบร้อยด้วยคิ
งานชิ้นนี้เป็นนิมิตอันคิว่า นักเรียนทั้งหลายเป็นบุคคลที่จะเป็นกำลังสำคัญของสังคมและของชาติ
บ้านเมืองได้อย่างสมบูรณ์ เริ่มต้นด้วยการรู้จักช่วยกันคิหาทางแก้ปัญหา อุปสรรคที่ขัดขวาง
ความผาสูกของคินและของสังคม จากนั้นก็รู้จักวางแผนทำงานร่วมกัน แบ่งปันหน้าที่รับผิดชอบ
ตามกำลังความสามารถของแต่ละคนแล้วก็ลงมือทำงานตามที่ตกลงกันไว้ ด้วยความตั้งใจ อคทน
ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และความเห็นคิเห็น้อยไม่เก็งงอน จนงานลุล่วงสำเร็จไปตาม
เป้าหมาย ขอให้พวกเธอทั้งหลายรับทราบไว้ด้วยว่า ผู้ใหญ่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองของเธอ
ครูบาอาจารย์ที่ยืนพร้อมหน้ากันอยู่ ณ ที่นี้ ประชาชนในชุมชนแห่งนี้ ข้าราชการในอำเภอ ตลอด
จนบุคคลทั่วไปที่ได้รับทราบความสามารถของพวกเธอ ย่อมเกิดความปิติปราโมทย์และภูมิใจใน
พวกเธอเป็นอย่างยิ่ง ผู้ใหญ่ทั้งหลายนั้น นับวันแต่จะร่วงโรยลับหายไปจากโลก ผู้เกิดมาภายหลัง
ย่อมต้องรับช่วยภารกิจต่าง ๆ ไปจนถึงความเป็นชาติบ้านเมืองสืบคิกันไป เมื่อได้เห็นเด็กรุ่น
หลังมีความคิและมีน้ำจิศมน้ำใจเช่นนี้ ผู้ใหญ่ก็มีความสุข มีความหวังว่า ชาติไทยของเราจะมีแต่
ความเจริญวัฒนาถาวรชั้วกัสปาวสาน ในนามของครูทั้งโรงเรียน ครูขอขอบใจที่เธอเป็นกระจก
ล่องให้พวกครูเห็นผลของความรักและความตั้งใจที่ได้พยายามอบรม พวกเธอให้เป็นคนคิเสมอมา
และขออวยพรให้พวกเธอทุกคนคิและกระทำความคิ เป็นผลสำเร็จเช่นนี้ทุกครั้งไป ขอให้มึ
ความสุขสวัสดิ์ทุกคน"

เสียงปรบมือดังกึกก้อง หัวใจทุกดวงอึมเอบด้วยความสุขความภูมิใจ ต่างตั้งใจ
แน่วแน่ว่า ความสำเร็จครั้งนี้เป็นก้าวแรกที่จะส่งผลให้พวกเขาได้รับความสำเร็จในครั้งต่อไป"

2. การโฆษณา การโฆษณาเป็นการสื่อสารความหมายคุณภาพและสมบัติของสินค้าบริการนั้น ๆ ให้มวลชนได้รู้จัก เพื่อนำไปสู่การขาย การตลาดอีกต่อหนึ่ง และเพื่อหากลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์

จุดมุ่งหมายการโฆษณา ได้แก่

1. สร้างความเชื่อถือหรือสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดแก่ตัวสินค้า
2. เพื่อการชักจูงใจ เปลี่ยนกลุ่มให้สนับสนุนสินค้า
3. กระตุ้นให้เกิดการซื้อขายและบริโภค

หลักการพูดเพื่อโฆษณา ได้แก่

1. ใช้ประโยคสั้น ๆ ชัดเจน ใ้ใจความ
2. ใช้คำพูดที่เด็ดขาด น้อยความแต่กินความลึก
3. พูดโดยใช้เหตุผล

3. ประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ เป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบ ชักชวนให้เห็นชอบ แล้วสนับสนุนโดยการประสานแนวความคิดของเราให้สอดคล้องกับประชาชน

จุดมุ่งหมายการประชาสัมพันธ์ ได้แก่

1. เพื่ออธิบาย ชี้แจงให้ทราบเรื่องราวความเป็นจริง
2. เป็นการบอกกล่าว เล่าเรื่องราวความเป็นไปให้ทราบ
3. เพื่อเผยแพร่ แจ้งความ ประกาศ
4. เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง
5. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ยังเคลือบแคลงสงสัย ชาคความรู้ ความ

เข้าใจหรือเข้าใจผิด

6. เพื่อให้การศึกษาเกิดความเฉลียวฉลาด
7. เพื่อการชักจูงใจเปลี่ยนกลุ่มชักจูงใจให้สนับสนุนการดำเนินงาน
8. เพื่อให้หน่วยงานได้บริการ ตระหนักในหน้าที่และความถูกต้องการให้บริการ
9. เพื่อให้เกิดความเชื่อถือว่าไว้วางใจ
10. เพื่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ไม่หลอกลวง ฉวยโอกาส

หลักการพูดเพื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่

1. พูดด้วยวาจาไพเราะและบุคลิกภาพดี ท่าทางและเครื่องแต่งกายเรียบร้อย
2. พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแสดงความสนใจต่อผู้มาติดต่อหรือผู้ที่เราสนทนา

อยู่ตลอดเวลา

3. พูดอย่างสนิทสนมเป็นกันเอง
4. พูดให้เป็นที่น่าพอใจแก่คู่สนทนาหรือผู้มาติดต่อ
5. พูดให้ชัดเจน ชัดคำ ง่าย สั้น และภาษาสุภาพ
6. พูดให้เป็นที่เข้าใจชัดเจนแก่คู่สนทนา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมการสร้างศรัทธา

1.1 การจัดบรรยากาศของชั้นเรียนให้เหมาะสม

1.1.1 ครูจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับการโฆษณาไว้ล่วงหน้า

1.1.2 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะเก้าอี้ เป็นรูปตัวยูเพื่อความสะดวกในการจัด

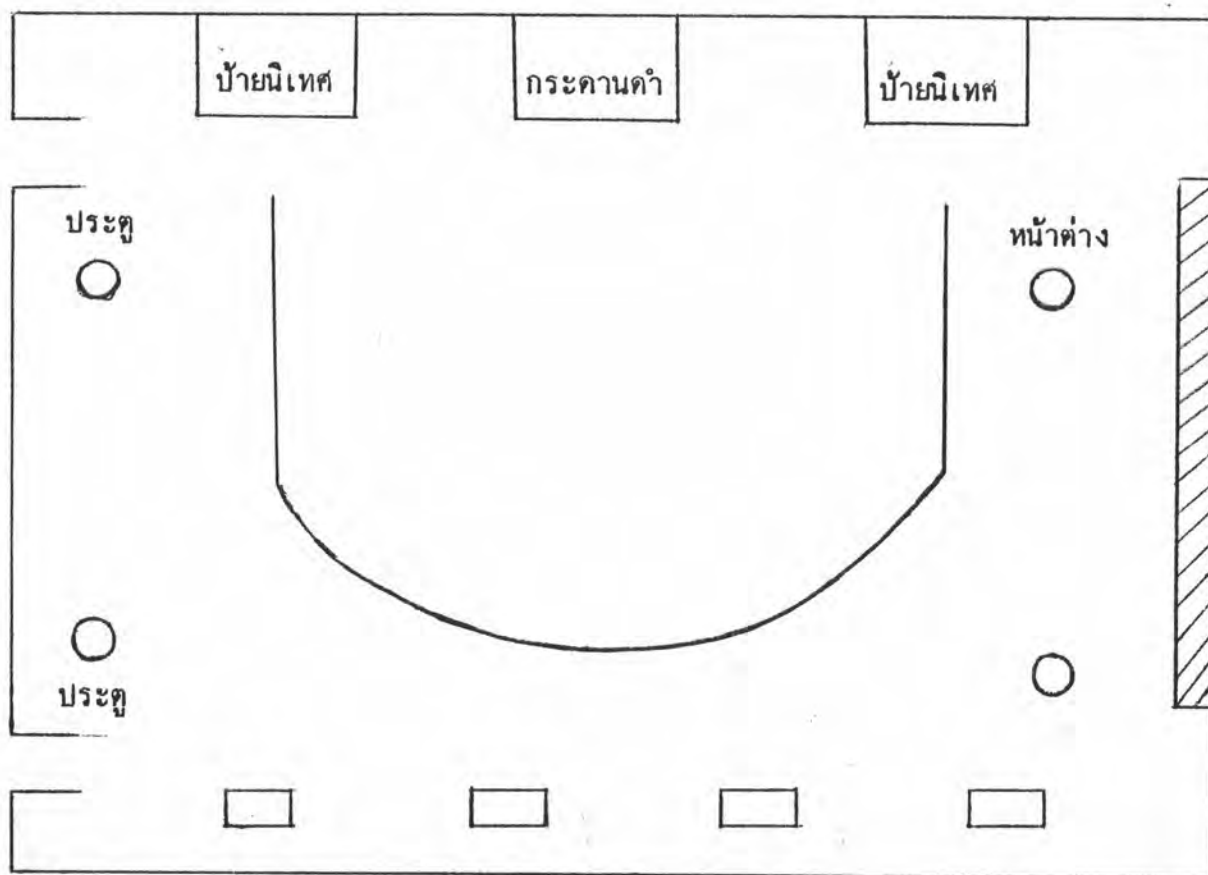
กิจกรรม

1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดโต๊ะด้านหลังไว้ 4 ที่ เพื่อเตรียมเล่นกิจกรรม

"หนังชายยา" และจัดผลิตภัณฑ์สินค้าวางไว้บนโต๊ะ

1.1.4 ครูจัดหาสื่อมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร จัดไว้ด้านข้างห้อง ชั้นละ 2 ที่ เพื่อให้นักเรียนค้นหา ข้อความการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์

ลักษณะของห้องเรียนที่จัดแล้วมีลักษณะดังนี้



1.2 บุคลิกภาพของครูและการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์

- 1.2.1 การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด สุกภาพ เรียบร้อย
- 1.2.2 บุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส คล่องแคล่ว กระตือรือร้น
- 1.2.3 ให้คำแนะนำในทางที่ดีแก่นักเรียน ทั้งในด้านการเรียนและความประพฤติ
- 1.2.4 ถ่ายทอดความรู้ด้วยความมั่นใจ ชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

1.3 การเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้

- 1.3.1 ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการโฆษณาขายนมสดจากฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ซึ่งมีข้อความดังนี้

"อย่า.....อย่าทำนมทกชีจี๊ะ ฉันทบอกแล้วนะเสียคาย ฐูโหมเพราะเป็นนมจากไทย-เดนมาร์ก นมคืจากฟาร์มกว้าง อุดมสมบูรณ์ทุกอย่ง นมจาก นมจากเต้า สดจากไทย-เดนมาร์ก นมจากเต้า เรามีฟาร์ม"

- 1.3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังในหัวข้อต่อไปนี้
- เสียงที่ฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - ข้อความโฆษณาอะไรบ้าง ฟังแล้วมีความรู้สึกอย่างไร
 - ได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการฟังโฆษณาเรื่องนั้น

2. การฝึกทักษะตามหลักทฤษฎี

2.1 การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน

- 2.1.1 นักเรียนบอกการโฆษณาสินค้าต่าง ๆ ที่เคยประสบมาคนละ 1 ชนิด โดยการตอบปากเปล่า
- 2.1.2 ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการโฆษณาสินค้าต่าง ๆ อย่างสั้น ๆ ประมาณ 5 ชนิด แล้วให้นักเรียนตอบปากเปล่านั้นว่าเป็นการโฆษณาสินค้าอะไร
- 2.1.3 ครูเปิดแถบบันทึกเสียง การประชาสัมพันธ์ การเตรียมงานจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ที่จังหวัดร้อยเอ็ดให้นักเรียนฟัง
- 2.1.4 นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
- เสียงที่ฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - การประชาสัมพันธ์งานอะไร จัดขึ้นที่ใด
 - รายละเอียดมีอะไรบ้าง
 - การประชาสัมพันธ์แตกต่างกับการโฆษณาอย่างไร
 - ผู้ฟังการโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์ควรปฏิบัติอย่างไร
 - การโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์ควรปฏิบัติอย่างไร

2.2 การฝึกปรี้อ จับประเด็นสาระและจดจำ

- 2.2.1 นักเรียนอ่านและสังเกตการใช้คำ ถูก-ได้รับ ค้ม-รับประทาน สวม-ใส่ จากแถบประโยคต่อไปนี้
- เขาได้รับเลือกตั้งให้เป็นหัวหน้าชั้น
 - เขาถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตรกร

- มานีใส่เสื้อสีฟ้า สวมรองเท้าสีดำ
- ควรคิมน้ำที่สะอาดวันละมาก ๆ
- ควรรับประทานอาหารวันละ 3 มื้อ

2.2.2 นักเรียนจับคู่ฝึกปรี้อ การใช้คำให้เหมาะสม โดยปฏิบัติดังนี้

คนที่ 1 พูดคำว่า "ได้รับ"

คนที่ 2 แต่งประโยค "ปรากฏได้รับเลือกตั้งเป็นประธานนักเรียน"

พูดคำว่า "ถูก"

คนที่ 1 แต่งประโยค "นักเรียนเล่นการพนันถูกตำรวจจับ"

พูดคำว่า

ฯลฯ

2.2.3 นักเรียนค้นหาคำโฆษณา ประชาสัมพันธ์อย่างละ 1 ข้อความจากหน้าหนังสือพิมพ์ที่ครูจัดไว้ให้

2.2.4 ครูอ่านคำบรรยายในบทเรียนให้นักเรียนฟัง ตั้งแต่ "ครูขอแสดงความยินดีกับนักเรียน.....จนถึง ขอให้มีความสุขสวัสดิ์ทุกคน"

2.2.5 นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- คำที่กล่าวเป็นคำประเภทใด แตกต่างจากคำโฆษณาและคำประชาสัมพันธ์

อย่างไร

- งานนี้สำเร็จตามเป้าหมายเพราะได้รับความร่วมมือจากใครบ้าง

- หัวหน้าการประถมศึกษาและศึกษาธิการอำเภอมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียน

อย่างไร

2.3 การฝึกฝน การใช้ภาษาจนแคล่วคล่องจัดเจน

2.3.1 ครูจัดทำสลากรายชื่อของนักเรียนทุกคนไว้ 1 ชุด และสลากการแสดงการโฆษณากับการประชาสัมพันธ์ไว้ 4 หมายเลขดังนี้

สลากหมายเลข 1 ให้ท่านพูดโฆษณายาย "ยาหม่อง"

สลากหมายเลข 2 ให้ท่านพูดโฆษณายาย "ไข่ไก่"

สลากหมายเลข 3 ให้ท่านแสดงการประชาสัมพันธ์ "การแข่งขันกีฬาสี่ของโรงเรียน"

สลากหมายเลข 4 ให้ท่านแสดงการประชาสัมพันธ์ "งานวันเด็กของโรงเรียน"

2.3.2 ครูจับสลากรายชื่อของนักเรียนครั้งละ 1 ใบ จะได้รายชื่อของนักเรียนเพื่อออกมาแสดงการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์

2.3.3 นักเรียนที่ครูจับสลากรายชื่อได้ออกมาจับสลากเพื่อแสดงการโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์ตามที่จับสลากได้ภายในเวลา 5 นาที

2.4 การฝึกหัด คิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง

2.4.1 คิดจำแนกแยกแยะ

1. นักเรียนออกไปเลือกข้อความโฆษณาต่าง ๆ ในป้ายนิเทศที่ครูจัดไว้
คนละ 1 แผ่น

2. นักเรียนอ่านข้อความของตนเองในใจแล้วบอกครูว่าโฆษณาอะไร

3. ครูเขียนชื่อสินค้าโฆษณาที่นักเรียนบอกบนกระดานดำ เช่น

- | | |
|--------------|----------------|
| - เสื้อผ้า | - ครีมบำรุงผิว |
| - บ้านจัดสรร | - โทรทัศน์ |
| - ยาสีฟัน | - รถยนต์ |
| - ผงซักฟอก | - นาฬิกา |
| - น้ำปลา | - ยาแก้ปวด |

ฯลฯ

4. นักเรียนจำแนกประเภทสินค้าเป็นหมวดหมู่ เช่น

- | | | |
|----------|----------------|---------------------|
| ประเภทยา | ประเภทผงซักฟอก | ประเภทเครื่องปรุงรส |
| - ยาเม็ด | - บรีส | - ซอส |
| - ยาน้ำ | - แสบ | - น้ำปลา |
| - ยาทา | - เชฟ | - ผงชูรส |

5. นักเรียนช่วยกันจัดหมวดหมู่ของสินค้าตามปัจจัย 4 ตามที่เคยกพบ

- | | | | |
|-----------------|------------------|--------------|------------|
| อาหาร | เครื่องนุ่งห่ม | ที่อยู่อาศัย | ยารักษาโรค |
| - ข้าวมาบุญครอง | - ผ้าห่ม | - บ้านจัดสรร | - ยาแก้ไอ |
| - นมสด | - เสื้อ | - สังกะสี | - ยาแก้ไข |
| - โอวัลติน | - กระโปรง กางเกง | - บุนซีเมนต์ | - ยาแก้ปวด |

ฯลฯ

6. นักเรียนช่วยกันจัดลำดับความสำคัญของสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ตามปัจจัย 4 เช่น

อาหาร	เครื่องนุ่งห่ม	ที่อยู่อาศัย	ยารักษาโรค
1. เนื้อ	1. เสื้อ	1. บ้าน	1. ยาแก้ไอ แก้ปวด
2. นม	2. กางเกง กระโปรง	2. บ้านเช่า	2. ยาแก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก
3. ไข่	3. แวนตา	3. โรงแรม	3. ยาแก้ปวดท้อง ท้องร่วง

ฯลฯ

2.4.2 คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์

- นักเรียนคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์จากข้อความต่อไปนี้
 - เมื่อพูดถึงการโฆษณาจะมีความเกี่ยวข้องกับใคร อะไร อย่างไรบ้าง ?
 - เมื่อพูดถึงการประชาสัมพันธ์จะมีความเกี่ยวข้องกับใคร อะไร อย่างไรบ้าง ?
- ครูเขียนเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับตามที่นักเรียนมอบบน

กระดานคำ เช่น

ใคร	การโฆษณา	
	อะไร	อย่างไร
- ผู้ผลิต	- สินค้า	- เกลี่ยกลุ่ม
- ผู้ขาย	- เงิน	- ชักจูง
- ผู้ซื้อ	- ทุน	- ปริมาณ ขนาด
- ผู้โฆษณา	- กำไร	- ฯลฯ
- ผู้ฟัง	- คุณภาพ	

การประชาสัมพันธ์

ใคร	การประชาสัมพันธ์	
	อะไร	อย่างไร
- บุคคล	- จุดมุ่งหมาย	- การดำเนินการ
- หน่วยงาน	- หลักการ	- วัสดุอุปกรณ์
- สถาบัน	- โครงการ	- แรงงาน

2.4.3 คิสรูปหลักการ นักเรียนคิสรูปหลักการจากแบบประเมินการคิสรูปหลักการ
ดังต่อไปนี้

แบบประเมินการคิสรูปหลักการ

ชื่อ..... ชั้น.....

คำสั่ง อ่านข้อความใน  แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- การโฆษณาเป็นการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การขายและการบริโภค
- การผลิตและการขายเป็นเรื่องของการลงทุนและการค้ากำไร
- การโฆษณามุ่งหวังให้สินค้าได้รับการบริโภคสูงสุด
- กำไรสูงสุดเป็นผลมาจากโฆษณาที่ประสบผลสำเร็จ

คำถาม 1. การโฆษณาคำนี้ถึงผลประโยชน์ของชนกลุ่มใด

คำตอบ

.....

คำถาม 2. ผู้บริโภคควรคำนึงถึงสิ่งใด

คำตอบ 1.

2.

3.

ฯลฯ

- การประชาสัมพันธ์เป็นการสื่อสารเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจที่ถูกต้อง
- การประชาสัมพันธ์ที่สามารถเปลี่ยนท่าทีหรือทัศนคติไปในทางที่ดีขึ้น
- การประชาสัมพันธ์สามารถขจัดความขัดแย้งอันเกิดจากการเข้าใจผิดได้
- งานจะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นหากมีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า

คำถาม 3. การประชาสัมพันธ์คำนึงถึงผลประโยชน์ของชนกลุ่มใด

คำตอบ

.....

คำถาม 4. ก่อนมีการประชาสัมพันธ์ ผู้ทำการประชาสัมพันธ์ควรปฏิบัติอย่างไร

- คำตอบ 1.
2.
3.

ฯลฯ

3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

3.1 การวัดและประเมินตนเอง

นัก เรียนทำแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการเรียนภาษาไทยดังต่อไปนี้

<u>แบบประเมินตนเอง</u>				
ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....				
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทยจากการสอนของครู วิไลวรรณ จันทรรงค์ ดังต่อไปนี้				
ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ยังไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1	การเรียนภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าเป็นคนฉลาดขึ้น			
2	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ยาก			
3	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้จากการเรียนภาษาไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
4	การเรียนภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าวิตกกังวล			
5	เมื่อถึงชั่วโมงภาษาไทยข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะเรียน			
6	ภาษาไทยเป็นภาษาที่เราใช้ทุกวันไม่จำเป็นต้องเรียนก็ได้			
7	การเรียนภาษาไทยช่วยให้ข้าพเจ้ามีความคิดกว้างไกล			
8	ข้าพเจ้าง่วงนอนทุกครั้งเมื่อเรียนภาษาไทย			
9	ภาษาไทยมีคุณค่าควรแก่การศึกษา			
10	การเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย			
11	การเรียนภาษาไทยช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนช่างสังเกตขึ้น			
12	ข้าพเจ้ารู้สึกหือตอยขณะเรียนภาษาไทย			
13	การเรียนภาษาไทยเป็นรากฐานในการเรียนกลุ่มประสบการณ์อื่น			
14	การเรียนภาษาไทยทำให้ขาดความคิดที่เป็นของตัวเอง			
15	การเรียนภาษาไทยช่วยให้ข้าพเจ้าคิดและพูดอย่างมีเหตุผลขึ้น			
16	ทุกครั้งที่เรียนภาษาไทย ข้าพเจ้าอยากให้หมดเวลาเร็ว ๆ			

3.2 การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน

นักเรียนกลุ่มที่ 5 จำนวน 6 คน ประเมินการโฆษณาสินค้าของกลุ่มที่ 1-4 ในกิจกรรมข้อ 2.5.4 โดยคะแนนเต็มด้านละ 5 คะแนน ดังต่อไปนี้

แบบประเมินการโฆษณาสินค้า

รายการประเมิน	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4
	5 คะแนน	5 คะแนน	5 คะแนน	5 คะแนน
1. บุคลิกภาพเหมาะสม				
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง				
3. การใช้ภาษาง่าย สั้น ชัดเจน				
4. การกระตุ้นให้เกิดการซื้อขาย				
5. การสร้างความเชื่อถือสินค้า				
รวม				
ลำดับที่				

3.3 การวัดและประเมินโดยครู

3.3.1 ครูนำแบบประเมินตนเองที่นักเรียนทำในกิจกรรมข้อ 3.1 มาตรวจให้คะแนน ดังนี้

ข้อ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1 3 5 7 9 11 13 15	ได้ 1 คะแนน	ได้ -1 คะแนน
2 4 6 8 10 12 14 16	ได้ -1 คะแนน	ได้ 1 คะแนน

3.3.2 แจกผลการประเมินความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนภาษาไทยตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ได้คะแนน 13-16	ดีมาก
ได้คะแนน 11-12	ดี
ได้คะแนน 9-10	ปานกลาง
ได้คะแนน 6- 8	ควรแก้ไข

3.4 การซ่อมเสริมและช่วยเหลือกันฉันท์ญาติมิตร

นักเรียนจับคู่ญาติมิตร ช่วยกันเขียนคำโฆษณาประกอบภาพเป็นการบ้าน

สื่อการเรียนรู้

แถบบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเสียง แถบประโยค หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร แผ่นปลิว สินค้าประเภทต่าง ๆ สลากรายชื่อนักเรียน สลากหมายเลข บ้ายโฆษณา แบบประเมิน การคิดสรุปหลักการ แบบประเมินตนเอง แบบประเมินการโฆษณาสินค้า

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการตอบคำถาม
 2. ตรวจสอบจากการประเมินตนเอง การคิดสรุปหลักการการโฆษณาสินค้า
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 1 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. การเล่าเรื่องสนุกสนานให้ทั้งความบันเทิงและการฝึกฝนการใช้ภาษาด้วย
2. การฟังที่มีประสิทธิภาพ ผู้ฟังต้องตั้งใจฟัง พิจารณาด้วยวิจารณญาณ จับจุดประสงค์ของผู้พูดได้
3. คำประสมเกิดจากการนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำเดียว ซึ่งอาจมีความหมายคงเดิมหรือเปลี่ยนไปได้ หากวางคำประสมสลับที่กัน ความหมายจะเปลี่ยนไป

จุดประสงค์

1. เล่าเรื่องซ้ำชั้นสนุกสนานได้
2. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้ฟังที่ดีได้
3. บอกลักษณะการฟังที่ถูกต้องที่ดีได้
4. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
5. บอกประโยชน์ของการติดต่อสื่อสารที่ดีได้
6. บอกโทษของการติดต่อสื่อสารที่ไม่ดีได้
7. เขียนอธิบายความหมายของคำประสมได้
8. ใช้คำประสมตามที่กำหนดให้ได้
9. เชื่อมโยงสัมพันธ์เรื่องราวกับคำใหม่ที่เรียนได้

เนื้อหา

1. การเล่าเรื่องซ้ำชั้นสนุกสนาน ผู้เล่าต้องเลียนเสียงตัวละครใช้ภาษาพูดให้เหมาะสมกับผู้ฟัง และแสดงท่าทางให้เหมาะสมจึงจะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานและเข้าใจตรงกัน
2. การฟังที่มีประสิทธิภาพ ผู้ฟังต้องตั้งใจฟัง จับจุดประสงค์ของผู้พูดได้
3. การติดต่อสื่อสาร คือ การติดต่อส่งข่าวข้อเท็จจริง ความคิดเห็นและท่าทีต่าง ๆ จากคนหนึ่ง หรือหลายคนไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรือหลายคน ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงมีทั้งประโยชน์และโทษดังนี้

ประโยชน์ของการสื่อสารที่ดี

- ผู้รับและผู้ส่งมีความเข้าใจข้อเท็จจริงตรงกัน
- ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน
- เป็นสื่อผูกมิตรไมตรีต่อกัน

โทษของการสื่อสารที่ไม่ดี

- ผู้รับและผู้ส่งมีความเข้าใจไม่ตรงกัน
- เกิดความบาดหมางใจกัน

4. คำประสมเกิดจากการนำเอาคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำเดียว อาจมีความหมายคงเดิมหรือเปลี่ยนไปได้

5. คำประสมที่สลับที่กัน ความหมายจะเปลี่ยนไป

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน โดยใช้ชิ้นส่วนของ หู ตา มือ ปาก ให้นักเรียนจับชิ้นส่วนคนละชิ้น แล้วเข้ารวมกลุ่มที่ได้ชิ้นส่วนเหมือนกันโดยเร็ว
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากันแล้วส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องซ้ำชั้นกลุ่มละ 1 เรื่อง
3. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องซ้ำชั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเล่า

2. ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนหัดอ่านคำใหม่และความหมายจากบัตรคำและบัตรความหมายของคำว่า "เด็กห่าयरด" หมายถึง (ผู้มีหน้าที่เก็บค่าโดยสารและดูแลการขึ้นลงของผู้โดยสาร)
2. นักเรียนเขียนคำใหม่ที่อ่านลงในสมุดแบบฝึกหัดทุกคน
3. ให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติ "เด็กห่าयरด" กับผู้โดยสารหน้าชั้นเรียน ภายในเวลา 5 นาที แล้วร่วมกันอภิปรายในหัวข้อที่ว่า "เด็กห่าयरดควรปฏิบัติกับผู้โดยสารอย่างไร เพราะเหตุใด"
4. นักเรียนทุกคนอ่านหนังสือเรียนภาษาไทย บทที่ 16 ในใจดังนี้

หลังจากรับประทานอาหารกลางวันแล้ว พวกเด็ก ๆ พวกกันไปนั่งเล่นที่
ใต้ต้นจามจุรี ซึ่งแผ่กิ่งก้านสาขาร่มรื่นเย็นสบาย ใครมีเรื่องสนุก ๆ หรือข่าวคราวที่น่าสนใจก็
นำมาเล่าสู่กันฟัง บางทีก็เล่นทายปริศนาอะไรเอ่ยหรือเล่นต่อคำ วันนั้นมานีชวนเพื่อน ๆ ผลัดกัน
เล่าเรื่องซ้ำชั้น

"ให้มานีเล่าก่อน" ดวงแก้วพูด ทุกคนเห็นด้วย มานีจึงเล่าเป็นคนแรก

"ฉันจะเล่าเรื่องซ้ำชั้น ชื่อ คนละเรื่องให้ฟัง" มานีเริ่ม "กำนันฉุยเพิ่ง

ไปกรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก ไคยีนเด็กท้ายรถตะโกน เรียกผู้โดยสาร

เด็กท้ายรถ คลองเตยครับ คลองเตย เด็กบาทเดียว ผู้ใหญ่สองบาท

กำนันฉุย อย่างช้าละ เอ็งคิดเท่าไร

เด็กท้ายรถ ลุงเป็นผู้ใหญ่นี้ ก็คิดสองบาทนะซี

กำนันฉุย ใครว่าข้าเป็นผู้ใหญ่ ข้าเป็นกำนันต่างหากละ

เพื่อน ๆ หลายคนหัวเราะ แต่เพชรไม่รู้ว่าเป็นเรื่องที่มาเนียเล่ามาชั้นตรงไหน
จึงไม่หัวเราะ

"เรื่องนี้มาชั้นตรงไหน พวกเธอก็พากันหัวเราะ" เพชรถาม

"อ้าว...ก็กำนันฉุย กับเด็กท้ายรถเข้าใจไปคนละอย่างไงละ เด็กท้าย
รถพูดกับผู้ใหญ่ หมายถึงคนตัวโต, ไม่ใช่เด็ก แต่กำนันฉุยกลับไปคิดถึงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งคน
ทั่วไปเรียกสั้น ๆ ว่า ผู้ใหญ่ กำนันฉุยจึงบอกที่ตัวเขาไม่ใช่ผู้ใหญ่ แต่เป็นกำนัน อย่างไงล่ะ"
ปิติชี้แจง เพชรจึงเข้าใจ

5. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม
ต่อไปนี้

-เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

-ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านคืออะไร

-ทำไมกำนันฉุยจึงตอบว่าตนไม่ใช่ผู้ใหญ่ แต่เป็นกำนัน

-คำที่ทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกันมีคำอะไรบ้าง

6. นักเรียนอ่านออกเสียงทีละคน

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและแสดงข้อคิดเห็นเชิงวิจารณ์จากเรื่องที่อ่าน

- นักเรียนคิดว่าเด็ก ๆ ในเรื่องนี้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หรือไม่
- เหตุใดเพชรจึงไม่หัวเราะเมื่อมานิเล่าเรื่องซ้ำชั้นให้ฟัง
- การเล่าเรื่องซ้ำชั้นควรมีวิธีการเล่าอย่างไร
- นักเรียนชอบฟังเรื่องซ้ำชั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

8. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเปิดประตูดวง เพื่อหากลุ่มที่ต้องตอบคำถามทีละกลุ่มดังนี้

-เปิดประตูดวงหมายเลข 1 พบรูป หู ให้กลุ่มหู ตอบคำถามในหัวข้อ "นักเรียนคิดว่าเด็ก ๆ ในเรื่องนี้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หรือไม่"

-เปิดประตูดวงหมายเลข 2 พบรูปปาก ให้กลุ่มปากตอบคำถามในหัวข้อ "เพราะเหตุใดเพชรจึงไม่หัวเราะเมื่อมานิเล่าเรื่องซ้ำชั้นให้ฟัง"

-เปิดประตูดวงหมายเลข 3 พบรูปมือ ให้กลุ่มมือ ตอบคำถามในหัวข้อ "การเล่าเรื่องซ้ำชั้นควรมีวิธีการเล่าอย่างไร"

-เปิดประตูดวงหมายเลข 4 พบรูปตา ให้กลุ่มตา ตอบคำถามในหัวข้อ "นักเรียนชอบฟังเรื่องซ้ำชั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด"

9. ครูและนักเรียนเชื่อมโยงเรื่องเล่า และบทบาทสมมติ กับคำประสมที่จะเรียน เช่น คำว่า รถเมล์ รถไฟ รถแก๊ง รถดับเพลิง ฯลฯ

10. นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตคำในภาษาไทย คำ 2 คำเรียงกัน ถ้าสลับที่กัน ความหมายจะแตกต่างกัน ดังนี้

ลมพัด-พัดลม ลมพัดแรงจนต้องปิดประตู

พัดลมเครื่องนี้ให้ลมแรง

11. นักเรียนเขียนอธิบายความหมายของคำประสมต่อไปนี้ น้ำตก เรือใบ ผ้าห่ม พ้อตา ดอกไม้

12. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัด สลับที่คำประสมโดยนำไปเติมในข้อความให้สมบูรณ์ ดังนี้

คำสั่ง อ่านคำประพันธ์ แล้วนำคำที่ขีดเส้นใต้มาสลับที่กัน เติมลงในช่องว่างของแต่ละข้อที่กำหนดให้

คนนั่งผ้า หามนอนข้าง วางผ้าห่ม เรือล่มไป ในหนองน้ำ จำไม่ไหว เที่ยวน้ำตก
ด้วยน้ำตา หาดดอกไม้ ให้ตื่นตา หาดภาพถ่าย ขายได้เอย

ตัวอย่าง เขาได้ขายรถยนต์ไปแล้วเมื่อวานนี้

1. ชายคนนั้น _____ ตายเพราะว่ายน้ำไม่เป็น
2. เขาวิ่งหน้า _____ มาบอกข่าวร้ายทุกคน
3. ที่บ้านของฉันปลูกดอกไม้มาก มีทั้ง _____ และไม้ใบ
4. วีระและมานะช่วยกัน _____ ก่อนที่เรือจะล่ม
5. หมู่บ้านนี้จะไม่กันการน้ำต่อไปแล้ว เพราะเพิงซุคพบ _____ ใหญ่ที่ลานวัด
6. ในฤดูหนาวควรนอน _____ เพื่อป้องกันบอดบวม
7. เมื่อตอนไปเที่ยวน้ำตกเขา _____ มาหลายภาพ
8. มานี้เป็นหวัดจิงหายาแก้หวัดมาวางไว้ _____ ก่อนนอน
9. พยาบาลกำสั่งเช็ค _____ ซึ่งไหลออกมาจากแผลที่อีกสเบ
10. แม่ซื้อ _____ มาใหม่เพื่อนุ่งไปทำบุญในวันสงกรานต์

3. ขั้นสรุป

นักเรียนและครูช่วยกันสรุปดังนี้

1. คำประสมเกิดจากการนำเอาคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเป็นคำเดียว อาจทำให้ความหมายเปลี่ยนไป หรือคงเดิมก็ได้
2. คำประสมที่สลับที่กัน ความหมายจะเปลี่ยนไป
3. ประโยชน์ของการสื่อสารที่ดี คือ
 - ผู้รับและผู้สื่อมีความเข้าใจข้อเท็จจริงตรงกัน
 - ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน
 - เป็นสื่อผูกมิตรไมตรีต่อกัน
4. โทษของการสื่อสารที่ไม่ดี คือ
 - ผู้รับและผู้สื่อมีความเข้าใจไม่ตรงกัน
 - เกิดความบาดหมางใจกัน

สื่อการเรียนรู้

ชิ้นส่วนของหู ตา มือ ปาก บัตรคำใหม่ บัตรคำประสม รูปประตูดวง แบบฝึกหัด
หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 ประมวลคำ พจนานุกรม กระเป๋าผนัง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการอ่าน การฟัง การร่วมอภิปราย
 2. จากการรายงานผลการอภิปราย
 3. การตรวจแบบฝึกหัด
 4. การตอบคำถาม
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 2 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. คำสุภาพ เป็นคำที่เรียบร้อย ไม่หยาบโลน มีความไพเราะ การฝึกใช้คำสุภาพอย่างเหมาะสม ทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเกิดความพอใจ ช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
2. การใช้คำหรือคำสุภาพที่มีความหมายอย่างเดียวกันจะใช้แทนกันในบางโอกาสไม่ได้ จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของบุคคลและสิ่งของ

จุดประสงค์

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. เขียนคำขวัญใจได้เหมาะสมกับโอกาส
3. บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้
4. ทาคำที่มีความหมายเหมือนกับคำที่กำหนดให้ได้
5. ใช้คำได้เหมาะสมกับประโยคหรือเรื่องราว

เนื้อหา

1. คำสุภาพเป็นถ้อยคำที่เรียบร้อย ไม่หยาบโลน เช่น คำว่า คุณ เธอ ท่าน สุนัข กระบือ โค ผักสามดาว ผักทอดยอด ถั่วเพาะ ผึ้งแคด คอกขจร โรคเรื้อน ฯลฯ
2. คำบางคำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมแก่โอกาส บุคคล หรือสิ่งของ เพื่อให้เป็นภาษาพูด หรือภาษาเขียนที่ถูกต้อง เช่น วารี=น้ำ คิม=กิน ศีรษะ=หัว ขี้=อุจจาระหรือมูล ราก=อาเจียน คลื่นไส้=มวนท้อง เด็กห้ายรด=กระเป๋ารดเมลล์ พ่อ=บิดา วานร=ลิง มารดา=แม่ ตีน=เท้า วิ่ง=แล่น มัน=เขา=ท่าน มึง=แก=เธอ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1. ทบทวนความหมายของคำว่าเด็กห้ายรด โดยการตอบปากเปล่า
2. นักเรียนอาสาสมัครแสดงท่าทาง : คำว่า อาเจียน มวนท้อง โดยให้

อาสาสมัครออกมาจับฉลากคำหึ่ง 2 แล้ว แสดงท่าทางประกอบตามคำที่จับฉลากได้ ให้เพื่อนนักเรียนที่เหลือทายให้ถูกว่าอาการที่แสดงนั้นเป็นคำใดที่เรียนมาแล้ว

2. ชั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน โดยใช้เกมจับกลุ่มตามคำสั่ง
ดังนี้

วิธีเล่น เริ่มเล่นโดยครูจะใช้คำสั่งให้ผู้เล่นที่ยืนกระจายอยู่ในบริเวณว่าจะให้จับกลุ่มเท่าไร เช่น สั่งว่า จับกลุ่ม 3 ผู้เล่นจะต้องจับกลุ่ม 3 คน แล้วนั่งลงเพื่อแสดงให้รู้ว่าจับกลุ่มได้แล้ว ผู้สั่งอาจสั่งว่าจับกลุ่ม 3 บวก 4 ก็ได้เพื่อให้สนุกสนานยิ่งขึ้น

2. เมื่อนักเรียนจับกลุ่มได้ 4 กลุ่ม ๆ ละ 7-8 คน แล้ว ให้แต่ละกลุ่มออกไปรับรางวัล ซึ่งเป็นงานที่กลุ่มจะต้องปฏิบัติร่วมกันเหมือนกันทุกกลุ่มคือ

บัตรคำสั่ง

1. แต่งตั้งประธาน 1 คน และเลขานุการ 1 คน
2. ช่วยกันจับคู่บัตรคำที่มีความหมาย เหมือนกันแล้วเขียนลงในกระดาษ
3. นำคำที่มีความหมายเหมือนกันที่จับคู่ได้ มาแต่งประโยคคำละ 1 ประโยค โดย

เขียนลงในกระดาษแข็ง

บัตรคำที่แต่ละกลุ่มได้จะแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้คำว่า วารี น้ำ คัม กิน มัน เขา

กลุ่มที่ 2 ได้คำว่า สิริษะ หัว ช้ อัจจาระ มิ่ง เธอ

กลุ่มที่ 3 ได้คำว่า ราก อาเจียน คลื่นไส้ มวนท้อง แก เธอ

กลุ่มที่ 4 ได้คำว่า เด็กท้ายรถ กระจเปารถเมล์ ห่อ บิดา เขา ท่าน

4. แต่ละกลุ่มนำบัตรคำที่จับคู่ได้ไปเสียบไว้ในกระเป่าหนังเป็นคู่ ๆ แล้วบอกความหมาย
5. แต่ละกลุ่มนำผลงานการแต่งประโยคออกไปเสนอหน้าชั้นพร้อมทั้งอธิบายความหมายของประโยคที่แต่งขึ้น

6. นักเรียนอ่านหนังสือภาษาไทย บทที่ 16 ทีละคน โดยอ่านออกเสียงตามข้อความ

"หินไคร้เป็นคนเล่าคนที่ส่องสะท้อน" ชูใจถาม

"ฉันเล่าก็ได้ ตอนที่นอนรักษาอยู่ที่โรงพยาบาล นางพยาบาลพา



ดังนี้

หนังสือการ์ตูนมาให้อ่านเยอะแยะเลย" จันทรพูด

"ถ้าอย่างนั้น เธอก็มีเรื่องขำขันมากมายซี"

"ฉันต้องนึกก่อน เพราะอ่านแล้วชักจะลืม ๆ เล่าตอนนี้จะได้แม่นยำอยู่เรื่องหนึ่ง ฉันจะเล่าให้ฟัง ชื่อเรื่อง ราก" จันทรบอกเพื่อน ๆ

"รากอะไร" เพชรถาม

"นั่นนะซีรากอะไร ฟังแล้วเดี๋ยวก็รู้ ฟังนะ มีหมู่บ้านนาชื่อทิตปาน วันหนึ่งเขาพาเมียไปเที่ยวกรุงเทพฯ เมียทิตปานไม่เคยนั่งรถระยะทางไกล ๆ จึงรู้สึกไม่สบาย และมวนท้อง จึงบอกทิตปาน

เมียทิตปาน พี่...ฉันจะราก

ทิตปาน อย่างพูดว่า ราก ต้องพูดว่า อาเจียน

เมื่อไปถึงกรุงเทพฯ ทิตปานจึงพาเมียไปเที่ยวสนามหลวง ขณะที่เดินชมมันชมน้อยู่ นั้น เมียทิตปาน ก็เซกลงจะหกล้ม

ทิตปาน อ้าว...เป็นอะไรไปล่ะ

เมียทิตปาน ฉันสะดุดอาเจียนมะขามจ๊ะ"

ทุกคนหัวเราะครืน ดวงแก้วหัวเราะจนน้ำตาไหล

"เรื่องขำ ๆ เกี่ยวกับการพยายามใช้คำให้สุภาพ จนผิดความหมาย นี่ฉันเคยอ่านเจอเรื่องหนึ่ง ชื่อเรื่อง หัวกับศีรษะฉันจะเล่าให้ฟัง" ปิติพูด

"ชื่อแปลก หัวก็คือศีรษะ ศีรษะก็คือหัว เรื่องเป็นอย่างไรล่ะปิติ"

เพชรถาม เด็กชายแดง ไม่สบายจึงไปบอกครู

แดง คุณครูครับ ผมปวดหัว

ครู พูดว่าปวดศีรษะนะจ๊ะ ปวดศีรษะแล้วตัวร้อนหรือเปล่าจ๊ะ

แดง "ตัวไม่ร้อนครับ แต่ศีรษะใจเต้นแรง"

ทุกคนหัวเราะเฮฮาเสียงดัง จนเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ที่เล่นอยู่บริเวณใกล้ ๆ เข้ามาร่วมวงฟังด้วยหลายคน

7. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้คำไม่เหมาะสมจากเรื่องที่อ่าน

8. ครูสุทนทานักนักเรียนเกี่ยวกับการใช้คำสุภาพแทนคำพูดที่เหมาะสมในเรื่องที่อ่าน และแก้ข้อความที่ขีดเส้นใต้ในแถบประโยคให้ถูกต้อง โดยการตอบปากเปล่า คือ

-เด็กกระเป่ารถ ร้องตะโกนเรียกผู้โดยสาร

-ป้าของมานะ รู้สึกไม่สบายและมวนห้อง

-น้องสาวของฉันทรา ออกมาเพราะเมารถ

-ตัวไม่ร้อน ครบแต่ศีรษะใจ เต้นแรง

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำขวัญที่จูงใจให้มีอารมณ์ขัน กลุ่มละ

1 คำขวัญ

10. นักเรียนทำแบบฝึกหัดใช้คำให้เหมาะสมดังต่อไปนี้

คำสั่ง เลือกคำเหล่านี้เติมลงในช่องว่างให้เหมาะสม

แม่ กิน ลิง เท้า ศีรษะ รับประทาน วานร บุคร มารดา หัว ว่าง ติน
ลูก แล่น มัน เขา ท่าน

1. บิดา _____ เป็นผู้มีพระคุณต่อเรา
2. "คุณครูครับ ผมขอयाแก้ปวด _____"
3. เด็กคนนี้ซนเหมือน _____
4. เด็ก ๆ เชิญเกษตรอำเภอมานา _____ อาหารที่บ้านปิติ
5. ลำธารสองสายนี้ไหลลงไปถึง _____ เขาข้างล่างโน้น
6. ฉันทนรอง _____ ก็ดจนไม่ยอมกินมันอีก
7. ม้าตัวนี้ _____ เร็วกว่ารถไฟ _____ เสียอีก
8. _____ น้ำสายนี้ไหลผ่านหน้าวัด
9. บางคนยากจนถึงกับต้องซูด _____ ผีอก _____ มันกิน
10. อย่าไปแหย่เพื่อนที่กำลังทำงานเดี่ยว _____ จะโกรธ
11. เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว เวลาทำงานก็ชอบ _____ แรงเพื่อน
12. อย่าไปแหย่สุนัขเดี่ยว _____ จะกัดเอา
13. นายอำเภอนี้ _____ เป็นคนที่น่าเคารพนับถือมาก

3. ขั้นสรุป

ครูสรุปเกี่ยวกับการใช้คำและคำสุภาพตามแผนภูมิดังนี้

การใช้คำและคำสุภาพที่มีความหมายอย่างเดียวกันจะใช้แทนกันในบางโอกาส

ไม่ได้ จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของบุคคลและสิ่งของ

สื่อการเรียน

สลากคำ บัตรคำ บัตรคำสั่ง กระดาษเปล่า บัตรเขียนบัตรคำ กระดาษเขียน
ประโยค สีเมจิก แผนภูมิ หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 แบบประโยค

การวัดและประเมินผล

1. ดูจากการเข้าร่วมกิจกรรม
 2. ตรวจสอบผลงาน
 3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 3 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

คำบางคำทำหน้าที่ได้หลายอย่างในประโยคหรือข้อความหนึ่ง ๆ หรือวันวรรคตอนผิด จะเกิดความคลุมเครือ ทำให้เข้าใจผิดได้

จุดประสงค์

1. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
2. แต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ได้
3. บอกหน้าที่และความหมายของคำในประโยคได้
4. อ่านออกเสียงได้ชัดเจนและวันวรรคตอนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. คำที่ทำหน้าที่ได้ทั้ง นาม กริยา อาจทำให้เข้าใจไม่ตรงกัน เช่น
 - ใบบลูบ้านฉันนอนได้ (ใบบลูใหญ่มากจนคนใช้นอนได้ หรือใบบลูขนาดธรรมดาปูตัวเล็ก ๆ นอนบนใบบลูได้)
 - มะพร้าวบ้านฉันลูกหล่น 3 วัน ยังไม่ถึงพื้น (ต้นมะพร้าวสูงระฟ้าลูกหล่น 3 วัน ก็ยังไม่ถึงพื้น หรือต้นมะพร้าวธรรมดา ลูกหล่นมาค้ำที่อื่นจึงไม่ถึงพื้นดิน)
 - เมื่อวานนี้ฝนตกหนัก น้ำท่วม เส้าไฟฟ้าที่หน้าบ้าน (น้ำท่วมเส้าไฟฟ้าที่ตั้งอยู่หน้าบ้าน หรือน้ำท่วมเส้าไฟฟ้าที่วางนอนอยู่กับพื้นดินหน้าบ้าน)
2. คำบางคำแม้จะทำหน้าที่เป็นคำนามอย่างเดียวกัน แต่มีความหมายต่างกัน เช่น
 - ตา ตา ตาไม้ตี (ลูกนัยน์ตาของตาไม้ตี)
 - เขาใส่เสื้อลายเป็นตาตา (เป็นตาตาราง)
 - แฉ่งเป็นตาตา ตาใครตามัน (คราวของใครของมัน)
3. คำบางคำ ถ้าวันวรรคผิด ความหมายจะเปลี่ยนไป เช่น
 - ฉันเห็นรองเท้าแบนนอกหลายคู่
 - หาตั้งนานไม่พบมานั่งตากลมอยู่ตรงนี้เอง
 - ทหารบกแบกปืนแบกปืนไปโบกคึก

- เข้าสัปดาห์เขียนพักคัด

๗๗

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1. สนทนาถึงเรื่องซ้ำชั้นที่เรียนมาแล้ว เช่น เรื่อง คนละเรื่อง เรื่องรัก และเรื่องหัวกับศีรษะ
2. ครูทำสลากเขียนเป็นหมายเลข 1 จำนวน 13 ใบ หมายเลข 2 จำนวน 4 ใบ และหมายเลข 3 จำนวน 13 ใบ ให้นักเรียนจับสลากคนละ 1 ใบ
3. ครูนำแผนภูมิผู้โชคตีมาเฉลยเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้
ผู้โชคตีวันนี้
 - ผู้จับได้หมายเลข 1 เป็นผู้ชมการแสดง
 - ผู้จับได้หมายเลข 2 แสดงบทบาทสมมติเรื่องซ้ำชั้นตอนที่นักเรียนชอบ
 - ผู้จับได้หมายเลข 3 กล่าวคำชมเชยแก่ผู้แสดงทุกคน

2. ขั้นสอน

1. ครูชูบัตรที่ละใบ แล้วอ่านให้นักเรียนฟังคำละ 2 ครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบคำ เช่น เลิกเลิก ปะหลับปะเหลือก
2. นักเรียนอ่านบัตรคำเลิกเลิก ทำตาปะหลักปะเหลือก ตามครูที่ละบัตร
3. นักเรียนค้นหาความหมายของคำ เลิกเลิก และปะหลักปะเหลือกจากประมวลคำท้ายบทเรียน
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยให้นักเรียนร่างเป็นวงกลมพร้อมกับร้องเพลงที่นักเรียนชอบ เมื่อรำไปได้พักหนึ่ง ครูเป่านกหวีดให้หยุดแล้วสั่งให้นักเรียนจับกลุ่มตามจำนวนที่ต้องการ เช่น สั่งว่า จับกลุ่ม 3, 4, 5, 6 นักเรียนจับกลุ่มให้ได้ตามคำสั่งแล้วนั่งลง
5. ประทศการอ่านออกเสียง โดยปฏิบัติดังนี้
 - 5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์การอ่านที่ดี เช่น
 - อ่านถูกวรรคตอน
 - ออกเสียง ร ล คำควบกล้ำชัดเจน ถูกต้อง

-อ่านเหมือนเสียงพูด ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

-ท่าทางการจับหนังสือ

5.2 กิจกรรมการตัดสินใจการประกวดโดยให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มละ 1 คน เป็นกรรมการ

5.3 กิจกรรมการเขียนตารางการให้คะแนนให้ตรงกันดังนี้

กลุ่มที่	ท่าทาง-น้ำเสียง 5 คะแนน	วรรคตอน 5 คะแนน	ความถูกต้อง 5 คะแนน	ความคล่องแคล่ว 5 คะแนน	รวม 20 คะแนน	ลำดับที่	หมายเหตุ
1.
2.
3.
4.
5.

5.4 ให้แต่ละกลุ่มอ่านออกเสียงพร้อมกันจากเนื้อหาต่อไปนี้

"ตกลงดิฉันะ คำต่าง ๆ นี่ต้องใช้ให้ถูกที่ ถ้าใช้ไม่ถูกก็ฟังน่าขัน" ดวงแก้ว

พูด พลังหัวเราะ

"ใครเป็นคนเล่าคนต่อไปละ" มานีถาม

"ฉันเล่าก็ได้" ชูใจตอบ "ฉันจะเล่าเรื่อง ชั่งไม้ไม่ได้ให้ฟังนะ"

"ชั่งไม้ไม่ได้ แปลว่าอะไรชูใจ" จันทราถาม

"หมายถึง เอามาชั่งกับตาชั่งไม้ไม่ได้จะ ฟังเรื่องก่อนนะจ๊ะแล้วเธอจะ

เข้าใจ ฟังนะ ชายหนุ่มแปลกหน้าคนหนึ่งจะเดินทางเข้าไปในตัวจังหวัด รู้สึกอ่อนใจเพราะหนทางไกลเหลือเกิน เขาเห็นตาแก่คนหนึ่งนั่งอยู่ข้างถนนจึงเข้าไปถาม

ชายหนุ่ม ลุง ทางจากนี้ไปถึงอำเภอทักก็โล

ตาแก่ ไม่รู้ชื่อหนุ่ม ไม่เห็นใครเคยชั่งตุลึงที่

หลายคนฟังไม่เข้าใจ พอเห็นเพื่อน ๆ หัวเราะขบขันก็ทำหน้า เลิกลัก ดวงแก้วจึงอธิบายให้เพื่อนฟัง

"คำบางคำเราพูดย่อ ๆ หรือตัดคำข้างหน้าบ้าง ข้างหลังบ้าง ทำให้เข้าใจไขว้เขว อย่างเช่น ชายหนุ่มในเรื่องนี้ถามตาแก่ว่าทางทักก็โล หมายถึง กิโลเมตร ซึ่ง

เป็นหน่วยวัตรระยะทาง แต่ไม่พูดเต็มคำ พูดสั้น ๆ ว่ากิโล เลยทำให้ตาแก่เข้าใจผิดว่า ถามว่า ถนนหนักก็กิโลกรัม ซึ่งเป็นหน่วยน้ำหนัก จึงตอบว่า ไม่เห็นใครเคยเอาถนนมาชั่งคู่สักที"

เพื่อนที่ไม่เข้าใจพยักหน้าแสดงว่าเข้าใจ และพากันวิพากษ์วิจารณ์ เรื่องการใช้คำที่ไม่เต็มรูปคำ แล้วทำให้เกิดความเข้าใจผิดอยู่ครู่หนึ่ง

"พีนี่ตาใครเล่าละ" เพื่อนคนหนึ่งถามด้วยความสนใจ

"ฉันจะเล่าให้ฟังเอง" ดวงแก้วพูด "แต่พวกเธออาจจะไม่ชันก็ได้นะ"

ฉันไม่ใช่ไก่ ฉันก็ไม่ชันนะซี" เพื่อนคนหนึ่งพูด คนอื่นพากันหัวเราะกึกกัก

ดวงแก้วค่อนข้างปะหลกปะเหลือกแล้ว เริ่มเล่าเรื่องชวนขัน

5.5 กรรมการให้คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากเป็นผู้ชนะ

6. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

7. นักเรียน นำคำ เล็กเล็ก ปะหลกปะเหลือก แต่งเป็นประโยคแล้วส่งตัวแทนกลุ่ม

ออกไปแสดงท่าทางประกอบ

8. ครูชูแถบประโยคต่อไปนี้ให้นักเรียนอ่านประโยคละ 2 ครั้ง คือ

-โบพลูบ้านฉันบุนอนได้

-ตา ตา ตา ไม่ดี

-ฉันเห็นรองเท้าแบบนอกหลายคู่

9. ครูนำแถบประโยคไปเสียนในกระเป๋านั่งที่ละประโยคแล้วให้นักเรียนอธิบายความหมายและหน้าที่ของคำที่ขีดเส้นใต้

3. ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกัน เชื่อมโยงหน้าที่และความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ ในประโยคต่อไปนี้

-เขาใส่เสื้อลายเป็นตาตา

-แบ่งเป็นตาตา ตาใคร ตามัน

-ปลาตัวนี้มีตากลมจริง ๆ

-ฉันรู้สึกร้อนจึงออกมานั่งตากลมที่ระเบียง

-ปลาตัวนี้มีน้ำหนัก 6 กิโล

2. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปบทเรียนเกี่ยวกับคำและหน้าที่ของคำได้ดังนี้
คำบางคำทำหน้าที่ได้หลายอย่างในประโยค หากละคำบางคำ เว้นวรรคผิด
หรือละความบางตอนออกเสีย จะเกิดความคลุมเครือ ทำให้เข้าใจผิดได้

สื่อการเรียนรู้

สลากหมายเลข แผนภูมิผู้โชคดี บัตรคำ ประมวลคำ นกหวีด แถบประโยค

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่าน และการอภิปราย
 2. ดูจากการแต่งประโยค
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 4 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

1. การใช้คำพูดบางคำจนติดปาก โดยไม่นึกถึงความหมายเป็นการพูดที่ผิด จึงควรใช้คำพูดที่ถูกต้อง ไม่ใช้ภาษาพูดหรือภาษาสแลง ในการเขียน
2. คำ คำเดียวอาจทำหน้าที่ได้หลายอย่างและมีหลายความหมาย ดังนั้นจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปคำและประโยค

จุดประสงค์

1. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
2. บอกหน้าที่และความหมายของคำในประโยคได้
3. แต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ได้
4. เปลี่ยนภาษาพูดและภาษาสแลงให้เป็นภาษาเขียนได้

เนื้อหา

1. คำ คำเดียว อาจทำหน้าที่ได้หลายอย่างและมีหลายความหมาย เช่น ชัน วัด คำ สาว ต่าง จำ ยอ มัน หัน
 - ชัน เป็นคำนาม หมายถึง ภาชนะตักน้ำ
 - ชัน เป็นคำกริยา หมายถึง เสียงร้องของไก่หรือนก
 - ชัน เป็นคำกริยา หมายถึง อาการอย่างหนึ่งของคนเมื่อฟังเรื่องตลกแล้วหัวเราะ
2. การใช้ภาษาพูด และภาษาเขียน การใช้คำพูดบางคำจนติดปากโดยไม่คำนึงความหมาย เป็นการพูดที่ผิด ควรใช้คำพูดที่ถูกต้อง ไม่ใช้ภาษาพูดหรือภาษาสแลงในการเขียน เช่น คำว่า ชอบ น่าดู เคียน มันส์ หะ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1. ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับคำบางคำที่ทำหน้าที่ได้หลายอย่างในประโยคที่เรียนมาแล้ว เช่น

-คา ตาตาไม้ตี

-เขาใส่เสื้อลายเป็นตาตา

2. นักเรียนยกตัวอย่างคำคำเดียวในประโยคที่ทำหน้าที่ได้หลายอย่างมา 2 ประโยค

2. ชั้นสอน

1. ครูเขียนคำถามไว้ในแผนภูมิ แล้วให้นักเรียนอ่านคำถามต่อไปนี้

-เรื่องที่อ่านชื่อว่าอะไร

-หนูแหวนเป็นอะไร

-ที่จริงหนูแหวนชอบปวดหัวหรือไม่

2. ให้นักเรียนอ่านในใจ ภายในเวลา 5 นาที จากข้อความที่กำหนดให้ดังนี้ "ชื่อเรื่อง ชอบหรือไม่ชอบนะ เรื่องมีอยู่ว่า หนูแหวนเป็นโรคปวดหัวตอนเช้า ๆ"

"ทำไมไม่พูดว่าปวดศีรษะล่ะ เพชรถาม

"เราพูดคุยกันระหว่างเพื่อนฝูง พูดง่าย ๆ ว่าปวดหัวก็ได้"

ดวงแก้วตอบแล้วจึงเล่าต่อไป "หนูแหวนจึงไปหาหมอ บอกกับหมอว่า

หนูแหวน "คุณหมอคะ หนูชอบปวดหัวตอนเช้า ๆ ทำยังไงจึงจะหายคะ"

หมอ "อ้าว ถ้าชอบแล้วทำไมมันหายทำไมล่ะ" เพื่อน ๆ หัวเราะ

"พูดอย่างนี้ ฉันเคยได้ยินบ่อย ๆ คือไม่ชอบ แต่พูดว่าชอบ" มานี่พูด

"เขาพูดประชดหรือเปล่าจ๊ะ" เมื่อวานนี้ลูกคนเล็กของป้าสร้อย ปั่นขึ้นไปบนต้นไม้ ป้าสร้อยพูดว่า "ตกลงมาตายเสียก็ดี" ฉันคิดว่า ป้าสร้อยคงไม่อยากให้ลูกขึ้นต้นไม้ เลยพูดประชด ที่จริงคงไม่อยากให้ลูกตกลงมาตายหรอก" ปิติอภิปราย

3. ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 1 ด้วยปากเปล่าทีละข้อ

4. ครูเขียนคำถามไว้ในแผนภูมิแล้วให้นักเรียนอ่านคำถามต่อไปนี้

- เรื่องที่ดวงแก้วพูดเป็นเรื่องประชดหรือไม่ว่า

- เรื่องที่ดวงแก้วพูดเป็นเรื่องของคำที่เรามักใช้อย่างไร

- ถ้าไม่พูดคำว่า "ชอบ" จะพูดอย่างไร

5. ให้นักเรียนอ่านใจในภายในเวลา 5 นาที จากข้อความที่กำหนดให้ ดังนี้

"อย่างนั้นเป็นคำพูดประชด แต่เรื่องที่ดวงแก้วเล่าเมื่อกี้ ไม่ใช่พูดประชด แต่

เป็นคำที่เราใช้ติดปาก จนไม่นึกถึงความหมายของมัน อย่างแม่ของฉันพูดเสมอว่า ฉันชอบนอน
ละเมอ ฉันไม่ชอบสักหน่อย และไม่รู้ตัวเสียด้วยซ้ำ ว่าละเมอเป็นอย่างไร แม้ก็พูดว่าฉันชอบ"

"ถ้าไม่พูดว่าชอบเราจะพูดว่าอย่างไรดี" ชูใจถาม

"ไม่พูดเลยก็ได้ เช่น พูดว่า หนูปวดหัวตอนเช้า ๆ ทำอย่างไรจึงจะหาย ก็ฟัง
ได้ความแล้วนี่" จันทรแสดงความคิดเห็น

"ฉันคิดว่าถ้าพูดว่าปวดหัวตอนเช้า ๆ ฟังแล้วไม่รู้แน่ชัดว่า ปวดอย่างไร ปวดเป็น
ประจำทุกวัน หรือปวดเสมอ ปวดบ่อย ๆ แต่ไม่ปวดทุกวัน แต่ถ้าพูดว่าชอบปวดหัวตอนเช้า ๆ รู้สึก
ว่ามันไม่ได้ปวดทุกวัน แต่ปวดเสมอ ฉันว่าชอบปวดหัวตอนเช้า ๆ เข้าใจความหมายดีกว่า เพียง
แต่จะใช้คำว่าชอบไม่ถูกเท่านั้น" มานีอภิปราย

6. ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 4 ด้วยปากเปล่า

7. ให้นักเรียนอ่านใจใน ภายในเวลา 5 นาที จากข้อความที่กำหนดให้ ดังนี้

"ฉันเห็นด้วยกับมานี" ดวงแก้วสนับสนุน "แต่เราน่าจะหาคำอื่นมาใช้แทน คำว่า
ชอบ แล้วให้ความหมายเข้าใจได้แน่ชัด"

"ใช้คำว่า มักจะได้ไหม หนูมักจะปวดหัวตอนเช้า ๆ หมายความว่า หนูปวดหัว
ตอนเช้า ๆ บ่อย ๆ หรือปวดเสมอ" ชูใจเสนอความเห็น เพื่อน ๆ รู้สึกพอใจและเห็นด้วย

"ถ้าเช่นนั้น ต่อไปนี้เราจะต้องพูดให้ถูก ฉันจะไปบอกแม่ว่า ฉันมักจะนอนละเมอ
ไม่ใช่ฉันชอบนอนละเมอ" เพื่อนคนเดิมพูด ทุกคนหัวเราะชอบใจ

8. ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านด้วยปากเปล่าดังนี้

- ควรใช้คำใดแทนคำว่า ชอบ
- หนูมักจะปวดหัวตอนเช้า ๆ หมายความว่าอย่างไร

9. นักเรียนยกตัวอย่างพร้อมทั้งเปลี่ยนภาษาพูดและภาษาแสดงให้เป็นภาษาเขียนที่

ถูกต้อง

10. ครูชูแถบประโยคต่อไปนี้ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันประโยคละ 2 ครั้ง

- ฉันทำขันน้ำหล่น เพราะได้ยินเสียงไก่ขัน
- เขาเลียนเสียงไก่ขัน ได้เหมือนมากจนเพื่อน ๆ รู้สึกขัน

11. นักเรียนเขียนบอกหน้าที่ของคำและความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ลงในสมุดแบบ

ฝึกหัด โดยค้นจากประมวลคำ หรือพจนานุกรม

12. ครูตรวจเฉลย

3. ชั้นสรุป

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้วได้ว่า
 - การใช้คำพูดบางคำจนติดปาก โดยไม่นึกถึงความหมาย เป็นการพูดที่ผิด จึงควรใช้คำพูดให้ถูกต้อง ไม่ใช้ภาษาพูดและภาษาแสดงในภาษาเขียน
 - คำคำเดียวอาจทำหน้าที่ได้หลายอย่างและมีหลายความหมาย ดังนั้นจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปคำและประโยค

3. นักเรียนทำแบบฝึกหัดนำคำคำเดียวที่มีหลายความหมายมาแต่งเป็นประโยคเดียวให้ได้ทั้ง 2 ความหมาย ดังนี้

คำสั่ง คำต่อไปนี้ มี 2 ความหมาย ให้นำมาแต่งเป็นประโยคเดียวให้ได้ทั้ง 2 ความหมาย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง ชั้น เป็นคำนาม หมายถึง ภาชนะตักน้ำ
 ชั้น เป็นคำกริยา หมายถึง เสียงร้องของไก่หรือนก
 ฉันทำชั้นน้ำหล่น เพราะไค้ยินเสียงไก่ชั้น

1. กั้น เป็นคำกริยา แปลว่า กั้น บัง ปิด
 กั้น เป็นคำสรรพนามแทนชื่อรวมหรือแทนชื่อผู้พูด
2. วัด เป็นคำนาม หมายถึง สถานที่ทางศาสนา
 วัด เป็นคำกริยา หมายถึง สอบขนาดหรือปริมาณของสิ่งต่าง ๆ
3. คำ เป็นคำกริยา หมายถึง มุกลงไปใช้เฉพาะน้ำหรือดิน
 คำ เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง สี่มีด ๆ
4. สาว เป็นคำกริยา แปลว่า คึง
 สาว เป็นคำนาม หมายถึง ผู้หญิงในวัยค่อจากวัยรุ่นขึ้นไป
5. ต่าง เป็นคำนาม แปลว่า ภาชนะสานสำหรับใส่สิ่งของบรรทุกบนหลังสัตว์พาหนะ
 ต่าง เป็นคำสรรพนาม แปลว่า แทนชื่อนามหลายฝ่ายให้แยกออกเป็นส่วน ๆ
6. จำ เป็นคำกริยา แปลว่า บอกหรือเขียนบอก
 จำ เป็นคำนาม แปลว่า หัวหน้าหรือยศทางทหาร คำรวจ
7. ยอ เป็นคำนาม แปลว่า เครื่องจับปลาชนิดหนึ่งเป็นร่างแห รูปสี่เหลี่ยม มีคัน

- ขอ เป็นคำกริยา หมายถึง พูดย้ำให้ถูกใจ
8. มัน เป็นคำนาม หมายถึง พืชชนิดหนึ่งมีหัวอยู่ในดิน
- มัน เป็นคำสรรพนามเรียกสิ่งทีกล่าวถึง ใช้กับสัตว์สิ่งของหรือเรียกผู้อื่นด้วย

อาการเหยียดหยาม

สื่อการเรียนรู้

แผนภูมิ แผ่นข้อความ ประมวลคำ พจนานุกรม แดบประโยค ชั้น

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถามและการร่วมสรุป
 2. ตรวจสอบฝึกหัด
 3. ตรวจสอบผลงาน
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 5 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเหมือนกัน รูปต่างกัน (เขียนไม่เหมือนกัน) ความหมายก็ต่างกัน

จุดประสงค์

1. บอกความหมายของคำพ้องเสียงที่กำหนดให้ได้
2. อ่านจับใจความจากเรื่องราวที่กำหนดให้ได้
3. ใช้คำพ้องเสียงได้เหมาะสมกับประโยคและเรื่องราว
4. จัดหมวดหมู่คำพ้องเสียงที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
5. แต่งประโยคจากคำพ้องเสียงที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเหมือนกัน รูปต่างกัน (เขียนไม่เหมือนกัน) ความหมายก็ต่างกัน เช่น ชาบะทราบ ชับะทรัพย์ ว่ายะไหว มั่นะหมั่น ศีเกะสีก แล๊ะแซ่ หย่าะอย่า คำะฆ่า สุกะสุกะศุกะ ช้างะค่าง กวาระกาละภาพ โจทก์ะโจทษ์ะโจษ กำนันะกำนัล กั้นะกันต์ะกรณ จันท์ะไม้จันท์ะดวงจันทร์ พืชพันธุ์ะผูกพัน คั้นะชั้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1. ทบทวนคำและกลุ่มคำที่เรียนมาแล้ว โดยให้นักเรียนส่งตัวแทน (ฝ่ายชายและฝ่ายหญิง) ฝ่ายละ 2 คน ออกมาจับสลากและแสดงท่าทางประกอบคำที่เรียนมาแล้วมีคำดังต่อไปนี้
เล็กเล็ก ละเมอ เชดลา ทำตอะหลับปะเหลือก
2. สนทนาถึงคำที่มักใช้จนติดปาก คำว่า "ชอบปวดหัวตอนเช้า ๆ" ที่เรียนมาแล้ว

2. ชั้นสอน

- นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ในใจภายในเวลา 5 นาที

เพชร "ฉันมีเรื่องชวนขันจะเล่าให้ฟัง นี่เป็นเรื่องน้องชายของตัวเอง เจ้ามอมกับเจ้าหมึก วันหนึ่งฝนตก ตึนในสวนเป็นโคลน มอมไปชุกตึนกับพ่อ พอฝนซาก็เดินกลับบ้าน เขาบอกหมึกว่า

มอม ฝนตกเดินย่ำโคลนมา เลอะเทอะน้ำตุเลย

หมึก ไม่เห็นน้ำตุเลย สกปรกจะตายไป

ปติ คำ น้ำตุนี้ที่ใช้กันผิด ๆ เยอะนะ เมื่อตอนที่นักดนตรีมาเล่น คนตรีโฉบฉ่าง เพื่อนคนหนึ่งของเราบอกว่า "แหม ทนวกหู น้ำตุเลย" ฉันได้ยินแล้วอดขันไม่ได้

ชูใจ คำน้ำตุ น่าจะใช้กับสิ่งที่เราดู เราเห็นว่าน้ำตุและสวยงามนะ

เพื่อนคนหนึ่ง ไซ้ เช่นพูดว่า ชูใจสวยงามน้ำตุ อย่างนี้จึงจะใช้ได้นะ

ดวงแก้ว ฉันรู้สึกว่ คำว่า น้ำตุ ที่ใช้ติดปากกันอยู่ทุกวันนี้ไม่รู้ความหมายว่าอย่างไร หิวน้ำตุ บวคน้ำตุ ทางไกลน้ำตุ ฟังแล้วรำคาญน้ำตุ

มานี่ เธอก็ติดคำว่า น้ำตุ เหมือนกันนะดวงแก้ว

ดวงแก้ว จ้ะ ฉันรู้ตัวเหมือนกัน ต่อไปนี้ฉันจะพยายามใช้ไม่ให้ผิดจ้ะ

ปติ ฉันคิดว่า เราอาจจะใช้พูดได้ แต่อย่าใช้ในการเขียนด้วยนะ
- นักเรียนจับสลากชื่อนักเรียน 1 ชื่อ เพื่อออกมาเล่าเรื่องที่อ่านไปแล้ว
- นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้
 - คำที่ใช้ติดปากในเรื่องนี้คือ คำใด
 - ประโยคที่ใช้คำพูดติดปากได้ถูกต้อง คือ ประโยคใด
 - ประโยคที่ใช้คำพูดติดปากไม่ถูกต้องคือ ประโยคใด
- ครูนำแผนภูมิเพลง คำพ้องเสียงมาให้ให้นักเรียนอ่านและสังเกต ดังนี้

เพลง คำห้องเสียง

คำร้อง อาจารย์สุจินต์ ชวนชื่น

ทำนอง LONDON BRIDGE

คำห้องเสียง	มีเสียงเหมือนกัน
อ่านเหมือนกัน	เขียนต่างกัน

ความหมายมันต้องดูให้ถี่

เหล่านี้จำให้มั่น

จันท์ ไม้จันท์ โนน่นะควงจันท์

นี่ พืชพันธุ์ นั้น ผูกพัน

ก้นและชั้น ก็แตกต่างกัน

เธอกับฉันต้องจำ

5. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามครูทีละวรรค แล้วอ่านเนื้อเพลงทั้งหมดพร้อมกัน
6. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงคำห้องเสียงให้นักเรียนฟัง
7. นักเรียนหัดร้องเพลงตามครูทีละวรรคและหัดร้องตามแถบบันทึกเสียง
8. นักเรียนและครูสนทนารวมกันในหัวข้อต่อไปนี้
 - ความหมายของคำห้องเสียง
 - คำห้องเสียงในเพลง
 - ความหมายของคำห้องเสียงแต่ละคำในเพลง
9. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยให้นักเรียนร้องเพลงราว่งที่นักเรียนชอบ เมื่อครูเป่านกหวีด ให้นักเรียนหยุดอยู่กับที่ ครูจะสั่งว่าจับกลุ่ม 3, 4, 5, 6 ตามต้องการ เมื่อจับได้แล้วให้นั่งลง แล้วไปนั่งรวมกันเป็นกลุ่มที่จัดไว้ เพื่อปฏิบัติกิจกรรมต่อไป
10. ครูแจกบัตรคำให้แต่ละคำ หากคำห้องเสียงจัดเป็นหมวดหมู่แข่งขันกัน โดยแจกให้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การ กาล ภาพ โจทก์ โจทย์ โจษ

กลุ่มที่ 2 ก้น ก้นต์ กรรณ ลุข ลุก สุกร์

กลุ่มที่ 3 ชาบ ทราบ ชับ ทรัพย์ ว่าย ไหว้

กลุ่มที่ 4 มั่น หมั่น คึก ลึก แล้ แซ่

กลุ่มที่ 5 หย่า ออย่า คำ ฆ่า ช้าง ค่าง

วิธีเล่น เมื่อครูเป่านกหวีด นักเรียนหยิบบัตรคำในซองมาจัดเป็นหมวดหมู่คำพ้องเสียงให้เร็วที่สุด กลุ่มใดจัดเสร็จให้ยกมือ กลุ่มใดเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

11. ให้นักเรียนนำคำพ้องเสียงไปแต่งเป็นนิทานคนละ 1 เรื่อง โดยการทำเป็นการบ้าน

3. ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกคำพ้องเสียงที่จัดแล้ว 1 คู่ นำมาแต่งประโยคภายในเวลา 5 นาที
2. นำประโยคที่นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งได้นั้นมาเฉลยร่วมกันอภิปรายความหมาย
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของคำพ้องเสียงได้ว่า คำพ้องเสียง คือ คำที่มีเสียงเหมือนกัน รูปต่างกัน ความหมายก็ต่างกัน

สื่อการเรียน

สลากคำ สลากชื่อนักเรียน แผ่นข้อความ แผ่นคำถาม แผนภูมิเพลง แถบบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเสียง บัตรคำ นกหวีด

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบการจัดหมวดหมู่คำพ้องเสียง
3. ตรวจสอบการแต่งประโยคด้วยคำพ้องเสียง
4. ตรวจสอบจากการแต่งนิทานโดยใช้คำพ้องเสียง

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 6 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

สำนวนภาษาเป็นกลุ่มคำที่มีความไพเราะคมคาย นิยมนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบ ให้ความหมายกระชับและลึกซึ้ง

จุดประสงค์

1. จับใจความจากเรื่องที่ฟังได้
2. แสดงท่าทางประกอบสำนวนได้
3. บอกความหมายของสำนวนที่กำหนดให้ได้
4. เขียนอธิบายความหมายของสำนวนได้

เนื้อหา

สำนวนภาษา คือ กลุ่มคำที่มีความหมายไพเราะคมคาย นิยมนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบ ให้ความหมายกระชับและลึกซึ้ง เช่น

ม้าอาร์ ไก่ได้พลอย น้ำผึ้งหยดเดียว ปันน้ำเป็นตัว นกรู้ ตีนผี คมในฝัก ซักแม่น้ำหง้า มือไม้พายเอาเท้าราน้ำ ลงขัน ของหายสะพายบาบ แจงสี่เบี้ย ขอไปที เช่าหัวงู คาบสองคม ไซ้ในหิน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการใช้คำติดปาก โดยไม่นึกถึงความหมายที่เรียนมาแล้ว
2. ครูเชิคหุ่นสวมมือ ประกอบการเล่นนิทานเรื่องม้าอาร์ ซึ่งมีเนื้อเรื่อง ดังนี้

นิทานเรื่องม้าอารี

ชายคนหนึ่งมีม้าและวัวเป็นพาหนะอย่างละตัว เจ้าของรักม้ามาก เพราะใช้งานได้ดีกว่า จึงปลูกโรงให้ม้าอยู่ ส่วนวัวปล่อยให้ช้างนอกให้อาศัยได้ร่มไม้ คั้นวันหนึ่ง ผดุงหนัก วัวทนไม่ไหวจึงขอเข้าไปแทรกอยู่ในโรงม้า พอสบายขึ้น ม้าก็ยินยอม วัวได้ใจ เบียดเข้าไปแทรกอยู่ในโรงม้าทั้งตัว ด้วยความเกรงใจทนถูกเบียดไม่ไหว ม้าจึงหนีออกไปยืนข้างนอก ปล่อยให้วัวอยู่ตามสบายจนสว่าง คั้นต่อมาวัวก็รีบเข้าไปอาศัยอยู่ในโรงม้าเสียก่อน ม้าผู้ใจดีก็ยอมออกไปนอนข้างนอกได้รับความลำบากจนซุบซอมลง เมื่อเจ้าของรู้ความจริง จึงเอาวัวไปผูกล่ามไว้ที่คันไม้ให้ม้าเข้าไปอยู่ในโรงตามเดิม

2. ชั้นสอน

1. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้
 - ม้าอารีมีลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร
 - วัวมีลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร
 - ถ้านักเรียนเป็นม้าอารีจะทำอย่างไร
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า นิทานเรื่องม้าอารี เป็นที่มาของสำนวนว่า ม้าอารี ซึ่งมีความหมายว่า หมายถึง ผู้ที่ใจดีมีความเกรงใจ เสียสละความสุขสบายให้แก่ผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงความลำบากของตน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้ผลไม้รูปส้ม เงาะ แดงโม และทุเรียน ไปตั้งไว้ที่โต๊ะ แล้วให้นักเรียนเลือกเข้ากลุ่มผลไม้ที่ตนชอบ โดยมีข้อแม้ว่า ให้มีจำนวนกลุ่มไม่เกิน 8 คน และให้มีจำนวนนักเรียนชายและหญิงอยู่ในกลุ่มใกล้เคียงกัน
4. ให้แต่ละกลุ่มเปิดรูปผลไม้ ออก อ่านบัตรคำสั่ง ในผลไม้แต่ละชนิดแล้วปฏิบัติตามคำสั่งที่ละกลุ่ม ดังต่อไปนี้
 - กลุ่มส้ม ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบสำนวนที่ว่า "คั้นผี"
 - กลุ่มเงาะ ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบสำนวนที่ว่า "ไก่ได้พลอย"
 - กลุ่มแดงโม ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบสำนวนที่ว่า "เช่าหัวงู"
 - กลุ่มทุเรียน ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบสำนวนที่ว่า "คาบสองคม"
5. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายความหมายของสำนวนที่แสดงท่าทางประกอบ
6. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกหัด เลือกสำนวนไปใส่ให้ตรงกับความหมาย ดังนี้

คำสั่ง นำตัวอักษรหน้าข้อทางขวามือมาใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ ให้ความหมายตรงกัน

- | | |
|--|---------------------|
|1) ออกเงินร่วมกันเพื่อทำการอย่างหนึ่ง | ก. ปั่นน้ำเป็นตัว |
|2) ทำให้เสร็จไปโดยไม่ตั้งใจ | ข. นกรู้ |
|3) มีทั้งผลดีและผลร้าย | ค. ตินผี |
|4) พุกโกหก | ง. คมในฝัก |
|5) ผู้สูงอายุที่มีเล่ห์เหลี่ยม | จ. ชักแม่น้ำทั้งห้า |
|6) พุกอ้อมค้อม | ฉ. แมวมอง |
|7) พุกอธิบายอย่างละเอียด | ช. ลงขัน |
|8) ผู้ที่เก็บความฉลาดไว้ใช้ในเวลาที่เหมาะ | ซ. เท้าไฟ |
|9) สิ่งที่ได้รับการทะนุถนอมเป็นพิเศษ | ฅ. แจงสี่เบี้ย |
|10) คนที่ขับรถเร็วไม่ระมัดระวัง | ญ. ขอไปที |
| | ฎ. เฒ่าหัวงู |
| | ฏ. คาบสองคม |
| | ฐ. ไข่ในหิน |

3. ชั้นสรุป

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสำนวนภาษาแล้วช่วยกันสรุปได้ว่า สำนวนภาษาคือ กลุ่มคำที่มีความไพเราะคมคาย นิยมนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบให้ความหมายกระชับและลึกซึ้ง

2. ให้นักเรียนเลือกเขียนอธิบายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสำนวนที่นักเรียนชอบลงในกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้ ตามแผนภูมิคำสั่งดังนี้

คำสั่ง เลือกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสำนวนที่นักเรียนชอบคนละ 1 สำนวนดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง "เขาทำตัวเป็นม้าอาร์จินตัวเองได้รับความลำบาก"

ข้อความนี้หมายความว่า เขาเป็นคนดีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนอื่น ทำความดีกับคนที่เห็นแก่ตัว จนได้รับความเดือดร้อน

1. น้ำผึ้งหยดเดียว ก่อให้เกิดเหตุใหญ่ได้
2. มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ งานของเราเลยล่าช้า
3. ของหายสะพายบาป ทำให้เดือดร้อนกันไปหมด

3. นักเรียนรวมกันเป็นกลุ่มตามที่แสดงความคิดเห็นในสำนวนเดียวกัน
4. ให้แต่ละกลุ่มอภิปราย สรุปแสดงความคิดเห็น สำนวนนั้นลงในกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้

สื่อการเรียนรู้

หุ่นนิ้วมือ (ตัวนิ้ว นิ้วและเจ้าของ) แผนภูมิคำสั่ง รูปผลไม้ (ส้ม เงาะ แดงโม ทูเรียน)
กระดาษคำตอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การอภิปราย
 2. ตรวจสอบผลึกหักการจับคู่สำนวนและความหมาย
 3. ตรวจสอบจากการตอบแบบสอบถาม
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 7 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

ประมวลคำและพจนานุกรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เขียนสามารถค้นหาความหมายและเขียนคำได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์

1. อ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. ค้นหาความหมายของคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
3. เรียงลำดับคำที่กำหนดให้ตามพจนานุกรมได้ถูกต้อง
4. นำคำที่กำหนดให้ไปแต่งประโยคและเรื่องราวได้
5. เล่าเรื่องราวจากเรื่องที่แต่งขึ้นได้
6. ตอบคำถามจากเรื่องที่ย่านได้
7. สรุปความสำคัญของพจนานุกรมได้

เนื้อหา

กลุ่มคำที่ควรศึกษา วิกฤตกาล ออกออม กระบือ รถไถ เครื่องสูบน้ำ จากหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 คือ

เข้าวันหนึ่ง ปรากฏ ประธานนักเรียนผู้เข้มแข็งยืนอยู่ที่ระเบียงหน้าโรงเรียน เขามองดูเพื่อน ๆ หยอยกันมาโรงเรียน บ้างก็เดินกันมาเป็นกลุ่ม บ้างก็ขี่จักรยานมาเป็นแถว ระยษนั้นนักเรียนใช้จักรยานเป็นพาหนะมาโรงเรียนมากขึ้น พวกที่เคยใช้รถยนต์ก็เปลี่ยนมาใช้จักรยาน เพราะระยษนี้เป็นระยษวิฤตกาล น้ำมันซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติเริ่มขาดแคลน หอน้ำมันขาดแคลน ก็กระทบกระเทือนเศรษฐกิจ ทุกคนจึงต้องดำรงชีวิตอยู่ด้วยความระมัดระวัง ต้องออกออมมากขึ้น ที่สำคัญที่สุดก็คือ ต้องช่วยกันประหยัดน้ำมัน โดยใช้แต่น้อยเท่าที่จำเป็น จนกว่าระยษวิฤตกาลจะผ่านพ้นไป การห่านาที่ผ่านมา ปีนี้น้ำมัน จึงใช้แรงงานของตนเองและโค กระบือ แทนรถไถเป็นส่วนใหญ่ ใช้ระหัดวิดน้ำจากแรงก้นหลม แทนเครื่องสูบน้ำที่ต้องใช้น้ำมัน

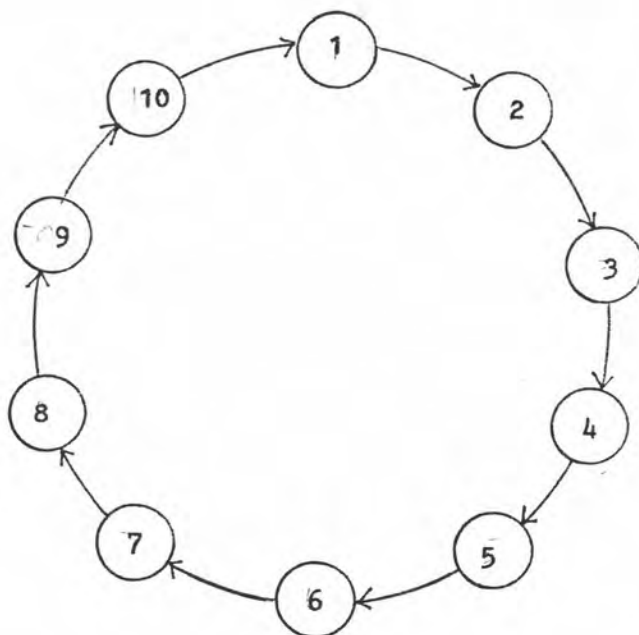
กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1. ครูนำภาพรถไถ เครื่องสูบน้ำ และกระบือ มาให้นักเรียนดูทีละภาพ
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในหัวข้อต่อไปนี้
 - ภาพที่เห็นนี้เรียกว่าอะไร
 - ภาพที่เห็นนี้เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของบุคคลอย่างไร
 - ถ้าขาดสิ่งเหล่านี้ การดำรงชีวิตของบุคคลจะเป็นเช่นไร

2. ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน ดังนี้
 - นักเรียนร้องเพลงร่ำวงพร้อมทั้งร่ำวงเป็นวงกลม
 - ครูแจกบัตรหมายเลข 1-3 ให้นักเรียนทุก ๆ คน ๆ ละ 1 หมายเลข ขณะที่ร่ำวงผ่านครู
 - ครูเป่านกหวีด นักเรียนหยุดร่ำวงยืนอยู่กับที่ฟังคำสั่งจากครู
 - ครูสั่งให้นักเรียนรวมกลุ่มตามบัตรหมายเลขที่แจกให้ โดยให้หมายเลข 1-3 ที่ครูเขียนไว้บนमुखวาของบัตรคำ เมื่อกลุ่มใครรวมกันได้แล้วให้นั่งลง
2. นักเรียนหัดอ่านคำในบัตรคำ (วิฤตกาล อค่อม กระบือ รถไถ เครื่องสูบน้ำ)
 - นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหาวง
 - ครูแจกบัตรคำให้คนที่ 1, 3, 5, 7, 9 คนละบัตรตามลำดับ คือ วิฤตกาล อค่อม กระบือ รถไถ เครื่องสูบน้ำ
 - นักเรียนที่ได้บัตรคำอ่านบัตรคำนั้น 2 ครั้ง แล้วยื่นบัตรคำให้นักเรียนที่อยู่ทางซ้ายมืออ่านต่อไป จนกว่านักเรียนจะได้อ่านบัตรคำทั้ง 5 บัตรครบทุกคน ดังนี้



- คนที่ 1 อ่านบัตรคำ วิกฤตกาล แล้วยื่นให้คนที่ 2
 คนที่ 3 อ่านบัตรคำ อค่อม แล้วยื่นให้คนที่ 4
 คนที่ 5 อ่านบัตรคำ กระบือ แล้วยื่นให้คนที่ 6
 คนที่ 7 อ่านบัตรคำ รถไถ แล้วยื่นให้คนที่ 8
 คนที่ 9 อ่านบัตรคำ เครื่องสูบน้ำ แล้วยื่นให้คนที่ 10

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของบัตรคำ 2 คนต่อ 1 คำ โดยดูจากพจนานุกรม หรือประมวลคำท้ายหนังสือเรียน แล้วเขียนลงในกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียงคำจากบัตรคำที่แจกให้ตามหลักพจนานุกรม แล้วเขียนลงในกระดาษคำตอบ ลงในกระดาษที่ครูแจกให้

กระต่ายคำตอบ

กลุ่ม

ค้นหาความหมาย

1. วิฤตกาล หมายถึง
2. อค่อม หมายถึง
3. กระป๋อง หมายถึง
4. รถไถ หมายถึง
5. เครื่องสูบน้ำ หมายถึง

เรียงคำตามหลักพจนานุกรม

1.
2.
3.
4.
5.

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันนำคำจากบัตรคำมาเขียนเป็นเรื่องราว และวาดภาพประกอบลงในกระต่ายที่ครูแจกให้

6. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงผลงานบรรยายภาพประกอบเรื่องราวแข่งขันกัน โดยมีหลักการให้คะแนนรายการประเมิน 4 รายการ ๆ ละ 5 คะแนน รวมคะแนนเก็บ 20 คะแนน ดังนี้

แบบประเมินการเล่าเรื่อง

รายการประเมิน	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	หมายเหตุ
	5 คะแนน	5 คะแนน	5 คะแนน	
1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	
2. พูดชัดเจน รู้จักใช้ท่าเสียงในการแสดง ความรู้สึก	
3. ใช้ภาษาพูดถูกต้องชัดเจน	
4. เรียงลำดับความสำคัญและสรุปความของ เรื่องที่เล่าให้เหมาะสม	
รวม				
ลำดับที่				

7. นักเรียนอ่านในใจในหนังสือเรียนภาษาไทย ตั้งแต่ เข้าวันหนึ่ง ปรากฏ
ประธานนักเรียน.....ถึง แทนเครื่องสูบน้ำ ภายในเวลา 5 นาที

8. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

- ปรากฏามีตำแหน่งเป็นอะไร มีหน้าที่อย่างไร
- เกิดวิกฤตการณ์อะไรขึ้นและมีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

3. ขั้นสรุป

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำที่เรียนมาแล้ว (วิกฤตการณ์ อคคอม กระบือ
รถไถ เครื่องสูบน้ำ)

2. ครูนำนักเรียนอ่านบัตรคำอีกครั้งหนึ่ง แล้วเขียนคำอ่านของคำที่นักอ่านฝึกฝน
กระดาน คือ วิกฤตการณ์ และ เศรษฐกิจ ดังนี้

- วิกฤตการณ์ อ่าน วิ-กริด-ตะ-กาน
- เศรษฐกิจ อ่าน เสค-ถะ-กิด

3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการอ่าน ค้นหาความหมายของคำ จากพจนานุกรม ได้ว่า

- ประมวลคำและพจนานุกรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะให้ผู้เขียนสามารถค้นหาความหมายและเขียนคำได้อย่างถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

รูปภาพ (รถไถ เครื่องสูบน้ำ กระบือ) บัตรหมายเลข (เลข 1, 2, 3 เลข
ละ 10 บัตร) บัตรคำ (วิฤตกาล อค่อม กระบือ รถไถ เครื่องสูบน้ำ) ประมวลคำ
พจนานุกรม กระดาษวาดเขียน สีเทียน หนังสือเรียนภาษาไทย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 2. ตรวจจากการเรียงคำ การค้นหาความหมาย การเขียนเรื่องราว การ
บรรยายประกอบภาพ
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 8 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การคิดและการเตรียมตัวก่อนพูด เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพูดที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพูดเชิญชวน การประกาศ เชื่อเชิญให้ร่วมมือ ต้องเลือกใช้น้ำเสียงใช้คำให้ถูกต้อง จึงจะได้รับความร่วมมือด้วยดี

จุดประสงค์

1. บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. เรียงลำดับคำที่กำหนดให้ตามพจนานุกรมได้ถูกต้อง
3. อ่านคำเชิญชวนได้ถูกต้องชัดเจน ทั้งการใช้น้ำเสียง ถ้อยคำและวรรคตอน
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและอ่านได้ถูกต้อง
5. เขียนคำเชิญชวนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
6. แสดงการพูดเชิญชวนและเชื่อเชิญในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

1. กลุ่มคำที่ควรศึกษา อาคาร สุขุม ไบคองคิง ตัม กะเทาะ เปราะ
จากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 คือ

ปรากฏเห็นเพื่อนนักเรียนลงจากจักรยานแล้วจะไปจอดใต้ร่มไม้ข้าง จอดตามร่มเงาของอาคารเรียนบ้าง ครั้นพอสายแสงแดดเปลี่ยนทิศทาง บางคนต้องขออนุญาตครูลงมาย้ายที่จอดใหม่ เพราะถ้าทิ้งรถไว้กลางแดดจัด ๆ ยางอาจจะระเบิดได้ เป็นอยู่เช่นนี้มานานแล้ววันนี้ปรากฏมีความคิดขึ้นมาว่า ถ้ามีที่จอดรถจักรยานสักที่หนึ่งกว้างขวางพอที่จะจอดได้ทุกวันคงจะเป็นระเบียบเรียบร้อย งามตา คนที่มีจักรยานก็ไม่ต้องคอยเป็นห่วงว่ารถของตนจะถูกแดดและไม่ต้องเสียเวลาลงมาย้ายที่จอดบ่อย ๆ แต่จะได้ที่จอดรถนั้นมาอย่างไร ปรากฏการคิดกลางมองดูเพื่อน ๆ ทั้งชั้นเดียวกันและชั้นต่ำกว่า เล่นสนุกกันอยู่กลางสนามส่งเสียงเจี๊วจ้าวฟังไม่ได้ศัพท์

"คุณอะไรเพลินเชียวนะ ปราการ" ปิติทัก พลางเดินเขาไปยืนใกล้ ๆ
 "กูเพื่อน ๆ เขาเล่นสนุกกัน ปิติไม่ลงไปเล่นฟุตบอลกับเขาหรือ"
 "ไม่เอาละ ร้อน เหงื่อออกมากเดี๋ยวเรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง" ทั้งสองยืนอยู่
 เงียบ ๆ ครูหนึ่ง ปราการจึงชี้ให้ปิติดูรถจักรยานที่จอดไว้ระเกะระกะ
 "จักรยานจอดกันเกะกะอย่างนี้ ไม่น่าคุณเลยนะปิติ" ปิติพยักหน้า
 "มันไม่มีที่จอดนี่ มีร่มเงาที่ไหนก็จอดกันที่นั่น ผนตกแตกออกก็วิ่งเก็บกันจ้าละทวั้น"
 "ถ้ามีที่เก็บก็คืนะ เป็นระเบียบแล้วก็ปลอดภัยไม่ต้องถูกแตกถูกผน"
 "นั่นนะซี ทำอย่างไรจึงจะมีละ"
 "ช่วยกันคิดซิปิติ ผมยื่นคิดอยู่ตั้งนานแล้ว"
 "เราควรไปปรึกษาคุณครูดีไหม"

"ก่อนจะไปปรึกษาท่าน เราควรจะมีความคิดของเราเสียก่อน" ปราการคิด
 อย่างสุขุม ปิติพยักหน้าเห็นด้วย ทั้งสองจึงใช้ความคิดอย่างเงียบ ๆ ครูหนึ่ง ปราการเอ่ยขึ้น
 ว่า "ทางโรงเรียนคงไม่มีงบประมาณแน่ ๆ ถ้ามีครูใหญ่คงทำแล้ว ผมคิดว่าท่านคงมองเห็น
 ปัญหาคืออยู่แล้วนะปิติ"

"หมายความว่า เราจะต้องคิดทำโดยไม่หวังว่าจะมีเงินช่วยเหลือใช่ไหม"
 ปราการพยักหน้า สีหน้าของเขามีอาการครึกครอง
 "ถ้าเช่นนั้น เราก็ต้องคิดทำอย่างง่าย ๆ ใช้ชั่วคราวไปก่อนซินะ" ปิติหรือ
 ปราการพยักหน้าอีก ปิตินึกว่าภาพที่เก็บรถจักรยานที่สร้างขึ้นด้วยวัสดุที่หาง่ายโดยไม่ต้องซื้อหา
 เขานึกถึงเสาของคัวอาคาร อาจจะทำด้วยไม้ไผ่เพราะไม้ไผ่แถบภูเขามีกว้างไม่ต้องซื้อ นึกถึง
 หลังคาว่า ควรจะใช้อะไรมุง ปิตินึกไปถึงสังกะสี แต่สังกะสีจะต้องซื้อแน่นอน เขาจึงนึกถึงใบ
 พืชต่าง ๆ ทางมะพร้าวใช้มุงหลังคาได้ ใบคองคิงก็ใช้ได้เช่นกัน เขาเคยเห็นกระท่อมของ
 เพชร เมื่อครั้งยังไม่ได้ไปอยู่กับลุงของวีระ กระท่อมนั้นมุงด้วยหญ้าคา คิดถึงครั้งนี้ ปิตินึก
 ออกมาได้

"นี่ก็ออกแล้วใช่ไหม" ปราการถามยิ้ม ๆ "ผมก็นึกออกพอดี"
 "ปราการคิดว่าอย่างไร จะเหมือนของผมไหม" ปิติพูด
 "ผมคิดว่า วัสดุที่หาง่ายไม่ต้องซื้อ ก็มีไม้ไผ่ใช้ทำเสา หลังคามุงด้วยหญ้าคาดีไหม"
 "ตรงกันทีเดียว" ปิติอุทาน "ที่แรกคิดว่าจะใช้ทางมะพร้าวมุงหลังคา"
 "ทางมะพร้าวใช้ไม่ทน หญ้าคาดีกว่ามุงดี ๆ แล้วใช้ไผ่แทน" ปราการพูด

"ตกลง" เราจะใช้ไม้ไผ่กับหญ้าคา" ปิติพูดอย่างหนักแน่น จากนั้นพอเวลาว่าง
ปรากฏากับปิติก็ช่วยกันเขียนแผนผังที่เก็บจักรยานอย่างคร่าว ๆ เมื่อตกลงกันได้เรียบร้อยแล้ว
ทั้งสองจึงไปปรึกษาหารือกับหัวหน้าชั้นอื่น ๆ ซึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการนักเรียนด้วยกัน ทุกคน
ต่างเห็นชอบและยินดีให้ความร่วมมือเต็มที่

"ถ้าเช่นนั้น ผมจะไปเรียนเสนอความคิดนี้ต่อครูใหญ่" ปรากฏพูด แล้วเขา
รีบเข้าไปพบครูใหญ่ ครูใหญ่ฟังข้อเสนอมติและความคิดเห็นของประธานนักเรียนแล้วก็สนับสนุน
ด้วยความยินดี พลางปรารภว่า เรื่องการทำที่จอดรถจักรยานนี้ตนคิดมานานแล้ว แต่มีงานอื่นที่
เร่งด่วน และจำเป็นมากกว่า จึงทำให้ลืมนำไป ถ้านักเรียนคิดจะช่วยกันทำก็เป็นการดี ทาง
โรงเรียนจะให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ แล้วให้ปรากฏไปปรึกษาหารือกับครูฝ่ายการงาน

ระหว่างที่ปรากฏกับครูฝ่ายการงานกำลังปรึกษาหารือกันเรื่องสถานที่ที่จะ
สร้างโรงจอดรถจักรยาน จำนวนไม้ไผ่และหญ้าคา ปิติกับเพื่อน ๆ ก็ช่วยกันเขียนคำเชิญชวน
ขอความร่วมมือจากนักเรียนชั้นอื่น ๆ บ้างก็เขียนเป็นภาพตลก เช่น รถจักรยานยื่นร้องไห้บ้าง
กำลังเหวี่ยงโหลหอยค้อยบ้าง และกำลังเปียกฝนจนโซกก็มี แล้วเขียนข้อความข้างล่างเป็น
เชิงวิงวอนให้ส่งสารต่าง ๆ นานา เช่น

"พี่จำช่วยน้องที่ ร้อนสันคิยางแหบระเบิด"

"สี่กะเทาะ เหล็กก็เปราะ เหมาะแล้วหรือ"

"หนูตากฝนจนเป็นหวัดแล้วละ"

"สร้างที่จอดมึหลังคา ให้พวกเราได้อาศัยเถิด"

"อยากใช้รถได้ทัน ๆ ให้ไปพบประธานนักเรียน"

2. การพูดเชิญชวน และการเชื้อเชิญในโอกาสต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือ ผู้พูด
จะต้องปฏิบัติในสิ่งต่อไปนี้คือ

- มีความมั่นใจในตัวเอง
- มีการเตรียมตัวมาก่อนเป็นอย่างดี
- ลำดับความสำคัญของข้อความที่พูดได้เหมาะสม
- ใช้น้ำเสียงสูงต่ำเพื่อสร้างความสนใจความจูงใจและข้อความอย่างเหมาะสม
- ใช้ถ้อยคำได้เหมาะสมกับบุคคล เวลาและโอกาส

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1. ครูนำคำซ้อนเสียงสัมผัสมาให้ให้นักเรียนอ่าน เช่น คำมั่นสัญญา ออกอยากปากแห้ง ฯลฯ
2. นักเรียนศึกษาคำซ้อนเสียงสัมผัส คนละ 1 คำ เช่น ปริกษาหารือ เคารพ นบนอบ ฯลฯ
3. ครูนำนักเรียนอ่านและสังเกต แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน เกี่ยวกับการออกเสียงสูงต่ำของวรรณยุกต์ เมื่อต้องการจะพูดให้คล้องจองกัน เช่น
 - ยายเห็นฉันทำดังคนบู๊ ก็เลยบ่นอุ้อี้ เพราะยายเป็นคนจู้จี้
 - เขาเป็นคนข่มข่าม และยังทำงานซ้ำจุ่มง่าม
 - เมื่อเห็นคนแค้นตัวรุ่มร่าม เคนบุ่มบ่าม เข้ามายุ่มย่ำมในบ้าน เขาจึงตกใจมาก
 - แม่บ่นอุบอิบ ว่าลูกแอบจิบจิบ ไปกินของจิบจิบ เลยค้นหุบหิมไปทั้งตัว
 - เขารู้สึกท้อแท้ เมื่อเห็นหลานงอแงในที่จ้อแจงเช่นนี้

2. ขั้นสอน

1. ครูชูบัตรคำให้นักเรียนดูพร้อมทั้งอ่านให้ฟัง ดังนี้
 - อาคาร สุขุม ใบทองคิง ตับ กะเทาะ เปราะ
2. นักเรียนหัดอ่านคำทั้ง 5 ทีละคำ ตามที่ครูชี้ให้อ่าน โดยอ่านพร้อมกันแล้วเขียนคำ และคำอ่าน ลงในสมุดแบบฝึกหัด
3. นักเรียนค้นหาความหมายของคำทั้ง 5 จากพจนานุกรมหรือประมวลคำแล้วเขียนลงในสมุดแบบฝึกหัด
4. นักเรียนเรียงคำทั้ง 5 ตามพจนานุกรมแข่งขันกัน โดยเขียนลงในสมุดแบบฝึกหัดใครเรียงได้เสร็จก่อนและถูกต้องเป็นผู้ชนะ ซึ่งเรียงได้ดังนี้
 - กะเทาะ ตับ ใบทองคิง เปราะ สุขุม อาคาร
5. ครูอ่านออกเสียงให้นักเรียนฟังตั้งแต่ ปรากฏารเห็นเพื่อนนักเรียน
ถึง ปรากฏารพยักหน้า สีหน้าของเขามีอาการครีครอง
6. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังด้วยปากเปล่าดังต่อไปนี้
 - ปกติกับปรากฏารคุยกันเกี่ยวกับเรื่องอะไร
 - ปกติกับปรากฏาร คิดจะสร้างอะไร ใช้งบประมาณอย่างไร

7. นักเรียนอ่านในใจภายในเวลา 5 นาที โดยอ่านข้อความจากหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 ตั้งแต่ปิตินึกวาทภาพที่เก็บจักรยาน ถึง คัดถึงครั้งนี้ ปิตินึกออกมาได้

8. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ลงในสมุดแบบฝึกหัด

- ที่เก็บจักรยานจะต้องใช้วัสดุอะไรบ้าง
- วัสดุแต่ละอย่างจะหามาได้อย่างไร
- ทำไมปิตินึกจึงออกมาได้

9. นักเรียนฝึกหัดความเข้าใจในการอ่าน โดยอ่านข้อความจากแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 2.1 แล้วเรียงลำดับขั้นตอนการสร้างที่จอดรถจักรยานตามความคิดของปรากฏารให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง โดยการตอบปากเปล่าดังนี้

- 1) ปิติและเพื่อน ๆ ได้รับมอบหมายให้โฆษณาชักชวนเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ มาร่วมด้วย
- 2) แล้วช่วยกันเขียนแผนผังที่เก็บจักรยานง่าย ๆ
- 3) ปรากฏารมองเห็นเพื่อนจรถจักรยานไม่เป็นระเบียบจึงคิดที่จะสร้างที่จอดรถจักรยาน
- 4) เมื่อทั้งหมดเห็นชอบด้วย ปรากฏารจึงไปเรียนปรีกษาครูใหญ่และได้รับความสนับสนุนให้จัดทำ
- 5) เพื่อนนักเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือ มานิจจึงได้รับมอบหมายให้พูดเกลี้ยกล่อมจนนักเรียนเกือบทุกคนให้ความร่วมมือ
- 6) ปรากฏารจึงไปปรึกษากับครูที่สอนกลุ่มการงาน เรื่องสถานที่สร้างและวัสดุที่จะใช้ในการก่อสร้าง
- 7) ทั้งสองจึงไปปรึกษากับหัวหน้าชั้นอื่น ๆ ที่ร่วมเป็นกรรมการนักเรียน
- 8) รถจักรยานจะได้จอดเป็นระเบียบ ไม่ต้องตากแดดและเสียเวลาลงมาย้ายรถบ่อย ๆ
- 9) ปรากฏารปรึกษาเรื่องการจอดรถจักรยานของเพื่อนนักเรียนกับปิติ
- 10) ทั้งสองคนช่วยกันคิดสร้างที่จอดรถจักรยานชั่วคราว โดยใช้วัสดุง่าย ๆ ที่มีอยู่โดยไม่ต้องซื้อ
- 11) ระยะ 2 สัปดาห์ วัสดุต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ก็เสร็จเรียบร้อย สัปดาห์ต่อมาจึงลงมือสร้างจนสำเร็จเรียบร้อย
- 12) ปรากฏารแบ่งงานให้เพื่อน ๆ บางคนไปเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ บางคนไปตัดไม้ไผ่และเกี่ยวหญ้าคา บางคนจักคอก และบางคนกรองหญ้าคา

10. ครูเล่าเรื่องต่อจากที่นักเรียนอ่านให้ฟังดังนี้

ปติและปรากฏการคิดได้เหมือนกันคือ จะใช้ไม้ไผ่ทำเสา ใช้หญ้าคามุงหลังคา แล้วทั้งสองจึงไปรักษาหาหรือกับหัวหน้าชั้นอื่น ๆ ซึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการนักเรียนด้วยกัน ทุกคนเห็นชอบและยินดีให้ความร่วมมือเต็มที่

ปรากฏการไปเรียนเสนอความคิดต่อครูใหญ่ ได้รับการสนับสนุนแล้ว ครูใหญ่ก็ให้ปรากฏการไปรักษาหาหรือกับครูฝ่ายการงาน ปติกับเพื่อนก็ช่วยกันเขียนคำเชิญชวนขอความร่วมมือ เป็นภาพตลกต่าง ๆ

11. นักเรียนอ่านคำเชิญชวนต่อไปนี้ โดยใช้น้ำเสียงและวรรคตอนให้ถูกต้อง

"พี่จำ ช่วยน้องที่ ร้อนสันตียางแหวระเบิด"

"สี่กะเหาะ เหล็กก็เปราะ ะ เหมาะแล้วหรือ"

"หนูตากฝนจนเป็นหวัดแล้วฮะ"

"สร้างที่จอกมืหลังคา ให้พวกเราได้อาศัยเถิด"

"อยากใช้รถไถนาน ๆ ให้ไปพบประธานนักเรียน"

12. นักเรียนเลือกเขียนคำเชิญชวน และวาทภาพประกอบเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้
คณะ 1 ประโยค ลงในกระดาษที่ครูแจกให้

- ประหยัดน้ำมัน

- การรักษาความสะอาดของบ้านเมือง

- การรักษาสาธารณสมบัติของชาติ

13. นักเรียนอ่านในใจบทสนทนาต่อไปนี้

บทสนทนา

วิภา สวัสดิ์ค๊ะคุณลุง ต้องการพบใครคะ

ลุงพร ลุงต้องการพบพ่อของหนูจ๊ะ พ่อของหนูอยู่ไหนจ๊ะ

วิภา อยู่ค๊ะ คุณพ่อกำลังอาบน้ำ เชิญคุณลุง เข้ามารอคุณพ่อข้างในบ้านก่อนซีคะ

14. นักเรียนสังเกตคำที่ขีดเส้นใต้ แล้วตอบคำถามครูว่า เป็นคำประเภทใด

15. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเชื่อเชิญในโอกาสต่าง ๆ

3. ขั้นสรุป

1. ครูจับสลากชื่อนักเรียนเพื่อออกมาเสนอผลงาน การเขียนคำเชิญชวนและพูดเชิญชวนตามที่เขียนเชิญชวนนั้น
2. ครูจับสลากชื่อนักเรียน 2 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมติ การพูดเชื้อเชิญเนื่องในงานการขึ้นบ้านใหม่
3. ครูนำนักเรียนสรุปสาระความรู้ที่เรียนมาแล้วคือ กลุ่มคำที่ควรศึกษา การเขียนเชิญชวนและการพูดเชื้อเชิญในโอกาสต่าง ๆ
4. นักเรียนจัดทำสมุดเก็บสะสมคำเชิญชวนต่าง ๆ กลุ่มละ 6 คน
5. ครูนำนักเรียนอ่านหรือยก朗งามวาจา ดังนี้

บทร้อยกรอง งามวาจา

คำพูดสำคัญมัก	ถ้ารู้จักใช้ถูกทาง
ประโยชน์เกิดกว้างขวาง	ไม่จืดจางแสนหา
พูดผิดพิการเคืองชून	เรี่ยไรบุญเขาเมินหน้า
พูดพลาดขาดอุรา	งามวาจา คนนิยม

จาก กิตติยวดี บุญเชื้อ

สื่อการเรียน

หนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 บัชรคำซ้อน (คำมันส์ัญญา อกอยากปากแห้ง)
 บัชรคำ (อาคาร สุขุม ไบคองคิง ตับ กะเทาะ เปราะะ) พจนานุกรม ประมวลคำ
 แถบประโยคคำเชิญชวน กระดาษวาดเขียน สีเทียน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การพูดเชิญชวน การแสดงบทบาทสมมติ
2. ตรวจการค้นหาคำความหมาย การเรียงคำตามพจนานุกรมและการเขียนคำเชิญชวน

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 9 เวลา 3 คาบ)

ความศิกรวษยอก

ภาษาไทยสร้างคำใหม่ด้วยการเพิ่มคำข้างหน้าหรือข้างหลัง การเพิ่มคำสัมผัสคล้องจอง และการนำคำ 2-3 คำ มารวมเป็นคำเดียวกัน ทำให้ความหมายของคำกว้างขึ้น หรือเปลี่ยนไปจากเดิม และบางคำก็โพเราะะนุ่นนวนลชั้น

จุดประสงค์

1. อ่านและเขียนคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
2. บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
3. เรียงคำที่กำหนดให้ตามพจนานุกรมได้ถูกต้อง
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
5. สร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
6. เปลี่ยนคำที่กำหนดให้เป็นคำใหม่ที่มีความหมายเหมือนเดิมได้ถูกต้อง
7. นำคำที่กำหนดให้ไปแต่งประโยคได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. กลุ่มคำที่ควรศึกษา เกียงงอน ออกโรง กีฬาในร่ม ปิงปอง กรอง จากเนื้อหาในหนังสือภาษาไทย ตั้งแต่

เมื่อเขียนเสร็จแล้ว จึงนำไปคิดไว้ที่ต่าง ๆ ไม่ช้านักเรียนที่มีรถจักรยานส่วนใหญก็ไปแจ้งความประสงค์จะให้ความร่วมมือที่ประธานนักเรียน พวกที่เหลือกก็เกียงงอนไม่ยอมร่วมมือด้วยความเห็นแก่ตัว เพราะคิดว่าเมื่อคนอื่น ๆ ทำเสร็จแล้วตนก็พลอยได้จอรดของตนด้วย ไม่จำเป็นต้องช่วยทำให้เหนื่อยแรง ส่วนพวกที่ไม่ใช้รถจักรยานก็เมินเฉย เพราะตนไม่ได้รับประโยชน์จากที่จอรดจักรยานเลย ต่างฝ่ายต่างอภิปรายโต้เถียงกัน เหตุการณ์ทั้งหมดนี้ เป็นไปในเวลาที่ไม่มีการเรียน เช่น ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน ตอนพักกลางวัน และตอนเลิกเรียนแล้ว

"มานี่ เธอจะต้องออกโรงเกลี้ยกล่อมพวกที่ไม่ยอมร่วมมือแล้วละ" ชูใจพูด
ตอนเช้าวันหนึ่ง

หลังจากที่ริเริ่มคิดเรื่องนี้ขึ้นมาสามวัน เพื่อนในชั้นต่างสนับสนุนเพราะรู้ว่า
มานี่มีวิธีพูดให้คนเข้าใจและคล้อยตามได้ มานี่จึงไปขออนุญาตครูใหญ่แสดงความคิดเห็นในการ
สร้างที่จอดรถจักรยานให้เพื่อนักเรียนทั้งในโรงอาหารหลังจากรับประทานอาหารกลางวัน
แล้ว ครูใหญ่ก็อนุญาต โดยให้ครูทำหน้าที่เวรประจำวันไปคอยสังเกตการณ์อยู่ห่าง ๆ

เมื่อทุกคนรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้วปรากฏการณ์จึงลุกขึ้นประกาศอย่าง
ไม่มีพิธีรีตองว่า "ขอเชิญชวนเพื่อน ๆ น้อง ๆ พี่ง คุณมานี่ รักเผ่าไทย รองประธานนักเรียน
จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างที่จอดรถจักรยานสักประเดี่ยวนะครับ เชิญครับ คุณมานี่"

มานี่ก้าวออกไปยืนตรงช่องทางเดินตรงกลาง แล้วพูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม ใช้
น้ำเสียงดัง พอได้ยินกันทั่ว มีเพียงทิมพ่าซุบซิบของฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยหลายคนลุกออกไปจาก
โรงอาหาร แต่มานี่ทำเป็นไม่สนใจ เธอพูดซ้ำ ๆ ว่า

"เพื่อน ๆ และน้อง ๆ คะ ตัวฉันเอง และเพื่อนที่นั่งอยู่ใกล้หลายคนไม่ได้ใช้
จักรยาน แต่เรายินดีให้ความร่วมมือค่ะ เพราะเราคิดว่า นี่คือการแสดงพลังความสามัคคี
ของนักเรียนในโรงเรียนของเรา สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมเราร่วมมือใคร่รู้ได้เห็น ก็
จะมีแต่ความชื่นชมว่า นักเรียนโรงเรียนนี้มีความร่วมมือร่วมใจกันเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยไม่
มีวักคิดถึงแต่ประโยชน์ส่วนตนฝ่ายเดียว เช่นนี้เราก็จะมีแต่ความภูมิใจ เมื่อที่จอดรถจักรยาน
เสร็จเรียบร้อย เราก็จะพูดกันอย่างภาคภูมิใจว่านี่ก็ฝีมือของฉันเหมือนกัน หรือนี่ฉันก็ได้ช่วยเหมือน
กัน ที่จอดรถจักรยานนี้คุณครูฝ่ายการงานได้ออกแบบไว้อย่างดี มีประโยชน์ใช้สอยหลายอย่าง
ถ้าไม่จอดรถจักรยาน เราก็อาจจะใช้เป็นที่เล่นกีฬาในร่ม ครูใหญ่อาจจะให้โต๊ะปิงปองตั้งไว้
ในที่จอดรถนี้ก็ได้ ขณะนี้คุณพ่อคุณแม่ของพวกเราบางคนไม่ได้ซื้อจักรยานให้เราใช้ เพราะ
ท่านคิดว่าที่โรงเรียนไม่มีที่จอดรถ ไปจอดทิ้งไว้กลางแดดกลางฝน รถจักรยานก็ใช้ได้ไม่นาน
ท่านจึงยังไม่ซื้อให้ ถ้าท่านทราบว่า พวกเรามีที่จอดรถจักรยานอย่างดีเช่นนี้ ท่านอาจจะซื้อให้
เราก็ได้" พูดถึงตรงนี้ผู้ฟังหัวเราะและปรบมือกราวแสดงความพึงพอใจ มานี่ยิ้มพลางพูดว่า
"นี่แสดงว่าทุกคนเห็นด้วยใช่ไหมคะ เราขอความร่วมมือร่วมใจตามกำลังความสามารถนะคะ
ไม่ได้บังคับ ไม่ต้องเสียเงิน เพียงแต่เราขอให้เพื่อน ๆ ที่แข็งแรงไปช่วยคุณครูและภารโรง
ตัดไม้ไผ่ เกี่ยวหญ้าคาในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ จากนั้นคุณครูจะสอนวิธีจักตอก กรองหญ้าคา

ทำเป็นคืบในกิจกรรมการเรียนกลุ่มการทำงาน เมื่อเราทำอุปกรณ์เหล่านี้พร้อมแล้ว คุณครูก็จะช่วยเราสร้างที่จอดรถจักรยาน เห็นไหมคะ ไม่มีอะไรลำบากเลย ฉันว่าจะสนุกก็เสียด้วยซ้ำไปตกลงช่วยกันนะคะ ขอเพียงคำว่าจะร่วมมือ พวกเราก็ชื่นใจแล้วค่ะ" พอมานิเทศจบคำ ผู้ฟังก็ปรบมือและร้องตะโกนดังลั่นว่า "เราจะร่วมมือ!" "ฉันจะช่วย!" มานีโค้งแสดงความขอบคุณแล้วกลับไปนั่งตามเดิม

จากนั้นปรากฏการก็ขอร้องให้แบ่งงานกันเป็นพวก ไปตัดไม้และเกี่ยวหญ้าคานักเรียนที่ตัวเล็ก ๆ ปรากฏการยังไม่ให้ช่วยทำงาน เพียงแค่ให้ขอยืมเครื่องมือจากผู้ปกครอง เช่น มีด เคียว เสียม ฯลฯ มาใช้ในการนี้และปรากฏการให้เพื่อนนักเรียนกลุ่มหนึ่งทำบัญชีรับของเหล่านี้ไว้

2. การสร้างคำใหม่ด้วยการเพิ่มคำข้างหน้าหรือข้างท้าย ทำให้ความหมายของคำกว้างขึ้น หรือเปลี่ยนไปจากเดิม และบางคำก็ไพเราะนุ่มนวลขึ้น เช่น

การเพิ่มคำข้างหน้า

ขับรถ ชี้อรถ ขายรถ
แม่กรอง ร้อยกรอง
กีฬาในร่ม กีฬากลางแจ้ง
ละหึ่ง หอคหึ่ง
คิคออก พุดออก คัดออก
ออกโรง หน้าโรง หลังโรง

การเพิ่มคำข้างท้าย

รถจักรยาน รถจักรยานยนต์
กรองแก้ว กรองน้ำ กรองหญ้า กรองมาลัย
นักกีฬา กีฬาในร่ม แข่งขันกีฬา เล่นกีฬา
หึ่งขว้าง หึ่งทวน
ออกคอก ออกรวง ออกข้าว ออกไข่
โรงรถ โรงเรียน โรงงาน โรงแรม

ฯลฯ

3. ในภาษาไทยมีลักษณะนิยมพูด เพิ่มคำให้สัมผัสคล้องจอง เกิดความไพเราะทางเสียง ทั้งยังมีความหมายเพิ่มขึ้นอีกด้วย เช่น

เคารพ - เคารพนับถือ - เคารพนบนอบครูบาอาจารย์
ปรึกษา - ปรึกษาทารือ
ถิ่นฐาน - ถิ่นฐานบ้านช่อง
พเนจร - ชักเซฟเนจร

ฯลฯ

4. การสร้างคำใหม่ด้วยการนำคำ 2-3 คำ มารวมเป็นคำเดียวกันทำให้เกิดคำใหม่ที่มีความหมายเพิ่มจากคำเดิม เช่น

ประวัติ + ศาสตร์ = ประวัติศาสตร์

เอก + ลักษณะ = เอกลักษณ์

อิสระ + ภาพ = อิสระภาพ

ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1. ครูนำบัตรคำที่เรียนมาแล้วมาให้เด็กเรียนอ่านทีละคำ ได้แก่ วิกฤตภาพ อดออม กระบือ รถไถ เครื่องสูบน้ำ อาคาร สุขุม ใบคองคิง ตับ กะเทาะ เปราะ
2. ครูแจกกระดาษซึ่งตีเป็นตาราง แล้วให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ดังนี้

เกมไฮโย

3. นักเรียนเลือกเขียนคำที่เรียนมาแล้วในข้อ 1 ลงในตารางช่องละ 1 คำ โดยใครจะเขียนคำใด ลงในช่องใดก็ได้ จนครบทั้ง 12 ช่อง และ 12 คำ
4. ครูอธิบาย วิธีเล่นเกมไฮโย ให้นักเรียนฟังดังนี้
 - นักเรียนอ่านบัตรคำที่ครูจับสลากได้พร้อมกัน
 - ให้นักเรียนขีด × ทับคำในตารางของนักเรียนกับคำที่ครูจับสลากได้

- เมื่อนักเรียนคนใดขีด × ทับคำที่ตรงกับคำที่ครูจับสลากได้ครบ 4 คำตาม
แนวนอน แนวตั้ง หรือแนวทะแยง ให้ร้องคำว่า "ไชโย"

- เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

คนที่ 1 ได้ 10 คะแนน

คนที่ 2 ได้ 8 คะแนน

คนที่ 3 ได้ 6 คะแนน

คนที่ 4 ได้ 4 คะแนน

คนที่ 5 ได้ 2 คะแนน

- เมื่อครูจับสลากคำครบหมดทุกคำแล้ว ให้นักเรียนตรวจนับคะแนนของตนเอง
ใครได้คะแนนรวมมากกว่าเป็นผู้ชนะ ตามลำดับ

5. ครูนำบัตรคำ เกียงงอน ออกโรง กีฬาในร่ม ปิงปอง กรอง มาชูให้
นักเรียนดู แล้วให้อ่านคำกรูทีละคน

6. นักเรียนค้นหาความหมายของคำในข้อ 5 ในพจนานุกรมหรือประมวลคำท้าย
บทเรียน แล้วเขียนลงในสมุดแบบฝึกหัด

7. นักเรียนช่วยกันเรียงคำในข้อ 5 ตามพจนานุกรมได้ดังนี้

กรอง กีฬาในร่ม เกียงงอน ปิงปอง ออกโรง

8. นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 บทที่ 17 ในใจภายใน 5 นาที
จากข้อความข้างต้น เพราะเราคิดว่า ถึง ท่านอาจจะซื้อให้เราก็ได้

9. นักเรียนตอบคำถามปากเปล่าจากคำถามต่อไปนี้

- อะไรคือการแสดงหลังความสามัคคี

- สิ่งที่นักเรียนจะพูดได้อย่างภาคภูมิใจคืออะไร

- ประโยชน์ของที่เกิดรถจักรยานมีอะไรบ้าง

10. นักเรียนหาคำอ่านคำ และสังเกต การเพิ่มคำจากแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิการเพิ่มคำ

<u>เพิ่มคำข้างหน้า</u>	<u>เพิ่มคำข้างท้าย</u>
.....รถ <ul style="list-style-type: none"> ┌ ขับรถ ├ ซื้อรถ └ ขายรถ 	รถ..... <ul style="list-style-type: none"> ┌ รถจักรยาน ├ รถจักรยานยนต์ └ รถเมล์
.....โรง <ul style="list-style-type: none"> ┌ ออกโรง ├ หน้าโรง └ หลังโรง 	โรง... <ul style="list-style-type: none"> ┌ โรงเรียน ├ โรงแรม └ โรงรถ
...กรอง <ul style="list-style-type: none"> ┌ หม้อกรอง ├ เครื่องกรอง └ ถังกรอง 	กรอง... <ul style="list-style-type: none"> ┌ กรองน้ำ ├ กรองหญ้า └ กรองมาลัย
...ออก <ul style="list-style-type: none"> ┌ คิคออก ├ คัดออก └ พูดออก 	ออก... <ul style="list-style-type: none"> ┌ ออกคอก ├ ออกไข่ └ ออกกำลัง

เพิ่มคำสัมผัสคล้องจอง

ปรึกษา	-	ปรึกษาหารือ
เคารพ	-	เคารพบนอบ
ครู	-	ครูบาอาจารย์
ถิ่นฐาน	-	ถิ่นฐานบ้านช่อง

รวมคำเข้าด้วยกัน

ประวัติ	+	ศาสตร์	=	ประวัติศาสตร์
เอก	+	ลักษณะ	=	เอกลักษณะ
อิสระ	+	ภาพ	=	อิสระภาพ

3. ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ที่เรียนมาเกี่ยวกับการเพิ่มคำในภาษาไทย ซึ่งได้แก่ การเพิ่มคำหน้า การเพิ่มคำท้าย การเพิ่มคำสัมผัสคล้องจอง และการรวมคำเข้าด้วยกัน

2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่อไปนี้

ก. เพิ่มคำข้างหน้าและข้างท้ายให้ความหมายของคำที่กำหนดให้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่าง	คำ	เพิ่มคำหน้า	เพิ่มคำท้าย
	หม้อ	ล้างหม้อ	หม้อข้าว

1. ชมม
2. เรือ
3. รถ
4. ขวด
5. ห้อง

ข. จับคู่คำต่อไปนี้แล้วนำมาแต่งประโยค 2 ประโยค

ตัวอย่าง บาคเจ็บ

เขาประสบอุบัติเหตุจนได้รับ บาคเจ็บ

เปียก เจ็บ

ใช้ มะล่อกมะแล็ก

ถูก หมั่นเพียร

เพิ่ม เต้า

ชยัน จำย

บาค เติม

ค. อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วเปลี่ยนคำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำอื่น ๆ ที่มี ความหมายเหมือนเดิม (ตอบปากเปล่า)

เขามาจากถิ่นฐานบ้านช่องใดไม่มีใครรู้ เขาคงซัดเซพเนจรเร่ร่อนมา
 พ่อได้แค่สังเกตนิจพิจารณา อย่างดีถึงนละเอียตออกก่อนที่จะรับเขาไว้ทำงานทำการในโรงงาน
 ของพ่อ เราไม่เห็นวิแววของความระย่อหรือห่ออันแฉจากเขา ดูเขาหมายมั่นปั้นมือ ที่จะทำงาน
ให้สำเร็จเสร็จสิ้นไปตามที่พ่อได้กำชับกำซาไว้

ง. หากคำที่เกิดจากการรวมคำ 2-3 คำ เข้าด้วยกัน แล้วเขียนคำอ่านให้ถูกต้อง (ทำเป็นการบ้าน)

ตัวอย่าง

คณิต + ศาสตร์ = คณิตศาสตร์

อ่านว่า คะ-นิต-คะ-สาท

เฉลยแบบฝึกหัด ข.

เป็ยกมะต๋อกมะต๋ัก

ใช้จ่าย

ลูกเต้า

ชยันหมันเพียร

บาดเจ็บ

เฉลยแบบฝึกหัด ค.

- | | |
|------------|------------|
| 1. ดิน | 6. ท้อแท้ |
| 2. พเนจร | 7. หมายถึง |
| 3. พิจารณา | 8. เสรี |
| 4. ถี่ถ้วน | 9. กำชับ |
| 5. ทำงาน | |

สื่อการเรียนรู้

บัตรคำ ตารางเกมไฮโย พจนานุกรม ประมวลคำ หนังสือเรียน ภาษาไทยเล่ม 2
แผนภูมิการเพิ่มคำ

การวัดและประเมินผล

- สังเกตจากการเล่นเกมการอ่าน การตอบคำถาม การเรียงคำ
- ตรวจจากการค้นหาความหมายของคำ การทำแบบฝึกหัดข้อ ก ข ค ง

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 10 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การฟังเรื่องราวข่าวสารใด ๆ จากสื่อมวลชนหรือการบอกเล่าอาจมีบางส่วนคลาดเคลื่อน หรือตกหล่นไปบ้าง จากเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้รับข่าวสารควรมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากหลาย ๆ ทาง เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์

1. ตั้งคำถาม ตอบคำถาม และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้
2. อ่านและเขียนคำที่กำหนดให้ได้
3. ใช้ประมวลคำและพจนานุกรมได้รวดเร็วถูกต้องตามเวลาที่กำหนดให้ได้
4. เล่าเรื่องจากประสบการณ์หรือข่าวสารจากสื่อมวลชนตามที่กำหนดให้ได้
5. ปฏิบัติตนให้มีมารยาทในการฟังและการพูดได้เหมาะสม
6. เขียนรายงานจากการค้นคว้า โดยเน้นใจความสำคัญจากหัวข้อที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

1. คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา ได้แก่ ช่มเหลง ปวารณา ของขมเคี้ยว หัวเรี้ยว หัวแรง จากเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 ตั้งแต่

ข่าวนี้แพร่สะพัดออกไปถึงผู้ปกครองนักเรียน บางคนสนับสนุนเต็มที่เพราะเป็นการฝึกฝนให้ถูกลานของครูจักทำงาน รู้จักแก้ปัญหาและรู้จักช่วยตนเอง ผู้ปกครองหลายคนจะไปช่วยทำด้วย แต่บางคนไม่พอใจหาว่าถูกลานตนถูกเพื่อนนักเรียนด้วยกันช่มเหลงให้ทำงาน จึงขัดขวางไม่ให้ไปช่วย บางคนเมื่อถูกลานชี้แจงเหตุผลให้ฟังก็เข้าใจ ยอมละความคิดเดิมและอนุญาตให้เข้าร่วมมือกับเพื่อน ๆ พวกนักเรียนที่เรียนสำเร็จไปแล้วรู้ว่าเข้าก็พากันมาปวารณาตนให้ความช่วยเหลือไว้หลายคน

พอถึงวันเสาร์ที่จะไปตัดไม้ไผ่ ปราการนัดให้ทุกคนที่รับหน้าที่นี้ไปพบกันที่เชิงเขา เวลา 07.30 น. เพื่อจะได้เริ่มงานแต่เช้า ในขณะที่อากาศยังไม่ร้อน เขาให้ทุกคนเตรียมน้ำใส่กระติก และเตรียมอาหารกลางวันไปรับประทานด้วย งานนี้ดูเหมือนจะเป็นงานที่

พวกนักเรียนช่วยกันคิดและดำเนินงานเองตามลำพัง แต่ความจริงแล้ว เหตุการณ์ทั้งหมดนี้ อยู่ในสายตาของครูใหญ่ และบรรดาครูทุกคนในโรงเรียน เพียงแต่ไม่ได้แสดงตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง ปลอ่ยให้ประธานนักเรียนกับคณะของเขาดำเนินงานเองโดยตลอด มีผู้ใหญ่ที่เข้าไปร่วมมือด้วยเพียงครูการงานและภารโรงเท่านั้น เมื่อถึงวันกำหนดนัดครูใหญ่จัดเตรียมน้ำดื่ม และอาหารสำรองไว้ให้ ทั้งจัดยาและเครื่องปฐมพยาบาลไว้เพื่อเกิดอุบัติเหตุ ให้ครูผู้ชายไปคอยสังเกตการณ์อยู่ใกล้ ๆ

ระหว่างที่พวกนักเรียน ครูการงานและภารโรงตัดไม้ไผ่กันอยู่นั้น ผู้ปกครองหลายคนก็มาคอยดูอยู่ บางคนเข้าไปช่วยลูกหลานของตนตัด และลากลงมาไว้ที่เชิงเขา แต่ผู้ปกครองบางคนบอกว่าปลอ่ยให้เด็ก ๆ ทำเอง จะคอยช่วยเหลือเมื่อเขาทำไม่ได้ เพราะต้องการให้เด็ก ๆ รู้จักทำงาน นักเรียนที่มาตัดไม้ไผ่ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และส่วนใหญ่เคยผจญกับงานเช่นนี้มาแล้วพวกเด็ก ๆ ทำงานด้วยความสนุกสนาน บ้างก็ร้องเพลง บ้างก็เล่าเรื่องตลกขบขันหรือนิทานสู้กันฟัง บ้างก็ไปหาของขบเคี้ยวและน้ำดื่มมาแจกเพื่อน ๆ อุบัติเหตุมีบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ หนามเกี่ยว หนามตำ พอถึงเวลาเที่ยงก็หยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน ลุงของวีระนำผลไม้มาเลี้ยงพวกเด็ก ๆ ด้วย วีระเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการลากไม้ไผ่ลงมาไว้เชิงเขา เขาถูกหนามเกี่ยวเลือดไหลซึม ๆ อยู่หลายแห่ง

2. การฟังเรื่องราวข่าวสารใด ๆ จากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือจากการบอกเล่า อาจมีบางส่วนที่คลาดเคลื่อนตกล่นหรือเพิ่มเติมเข้ามาบ้าง บางทีก็มีสาเหตุมาจากเจตนาของผู้สื่อข่าวเองและบางทีผู้สื่อข่าวก็สื่อข่าวบิดเบือนไปโดยมิได้ตั้งใจ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1. ครูกับนักเรียนร่วมกันเล่นเกมทายใจ โดยปฏิบัติดังนี้
 - ครูนำบัตรคำใหม่ 4 คำต่อไปนี้มาให้นักเรียนดู คือคำว่า ช่มเหลง ปวาราณา ของขบเคี้ยว หัวเรี่ยวหัวแรง
 - เลือกอาสาสมัคร 5 คน เพื่อเป็นคนเลือกคำ ผลัดกันทีละคน
 - อาสาสมัครออกไปหน้าห้อง เลือกเขียนคำที่ตนชอบไว้ในกระดาษ 1 คำ
 - นักเรียนที่เหลือร่วมเล่นเป็นผู้ทายใจ เค้าว่าอาสาสมัครเลือกคำอะไรไว้

แล้วเขียนคำนั้นลงกระดาษ

- อาสาสมัครเฉลยคำตอบ นักเรียนที่เอาถูกจะได้ 1 คะแนน
- เล่นเกมนี้ต่อไปจนกว่าจะหมดอาสาสมัคร ตามที่ตกลงไว้
- เมื่อเลิกเล่นให้รวมคะแนนเข้าด้วยกัน ใครได้คะแนนมากกว่าเป็นผู้ชนะ

2. ชั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ ช่มเหง ปวารณา ของขบเคี้ยว หัวเรี่ยวหัวแรง มาให้นักเรียนหัดอ่านทีละคำ จนอ่านได้ถูกต้อง

2. ให้นักเรียนจับคู่ หญิงต่อหญิง ชายต่อชาย ฝ่ายละ 4 คู่ ออกมาแข่งขันกันค้นหา คำในข้อ 1 ทีละคำ โดยปฏิบัติดังนี้

- ครูหยิบบัตรคำชูขึ้นให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
- นักเรียนค้นหาคำนั้นในพจนานุกรม ภายในเวลา 1 นาที ครูใดหาพบให้เรียงคำว่า "บิงโก" แล้วบอกครูว่า คำที่ให้นักเรียนค้นหานั้นอยู่ในหน้าใด

- คู่ที่หาพบก่อนจะได้ 1 คะแนน
- เล่นต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะหมดคู่แข่งขันที่ตกลงกันไว้
- เมื่อเลิกเล่นให้รวมคะแนนเข้าด้วยกันใครได้คะแนนมากกว่าเป็นผู้ชนะ

3. นักเรียนช่วยกันค้นหาความหมายของคำทั้ง 4 จากประมวลคำท้ายบทเรียน

4. นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 โดยการอ่านออกเสียงตั้งแต่ซ้ำวันเสาร์สะพักออกไปถึงผู้ปกครองนักเรียน ถึง ก็พากันมาปวารณาตนให้ความช่วยเหลือไว้

5. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

- เรื่องที่นักเรียนอ่านนี้เป็นเรื่องประเภทใด เชื่อถือได้หรือไม่
- ทำไมผู้ปกครองให้ความร่วมมือ
- ทำไมผู้ปกครองบางคนไม่พอใจและไม่ให้ความร่วมมือ
- มีใครบ้างที่ให้ความร่วมมือ

6. ครูอ่านหนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 ให้นักเรียนฟัง พอถึงวันเสาร์ที่จะไปตัดไม้ไผ่ ถึง เขาถูกหนามเกี่ยวเลือดไหลซิบ ๆ อยู่หลายแห่ง

7. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ผลัดกันตั้งคำถาม ตอบคำถาม จากเรื่องที่ฟัง

เช่น

คำถาม ทำไมนักเรียนจึงนัดพบกันที่เชิงเขา เวลา 07.30 น.

คำตอบ เพื่อจะได้ทำงานแต่เช้า เมื่ออากาศยังไม่ร้อน

ฯลฯ

8. ครูและนักเรียนเริ่มเล่นเกม "ข่าวลือ" โดยปฏิบัติดังนี้

- ขอนักเรียนอาสาสมัคร 4 คน ออกไปพบครูนอกห้อง ครูอธิบายว่าอยากให้เขาช่วยเล่นอะไรสักอย่าง โดยการเล่าเรื่องง่าย ๆ ให้เพื่อนฟัง

- ครูเข้ามาในห้องเรียน แจกแบบสังเกตการณ์ให้นักเรียนในห้องคนละ 1 แผ่น แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังว่า จะให้เพื่อนอาสาสมัครมาเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง โดยครูจะเล่าเรื่องให้คนที่ 1 ฟังก่อน แล้วคนที่ 1 ก็จะเล่าให้คนที่ 2 ฟัง คนที่ 2 เล่าให้คนที่ 3 ฟัง คนที่ 3 เล่าให้คนที่ 4 ฟัง คนที่ 4 เล่าให้นักเรียนฟัง ขณะที่นักเรียนฟังการเล่าอยู่นั้น ให้สังเกตข้อความของข่าวว่ามีอะไร เพิ่มเติมหรือขาดหายไปบ้าง แล้วให้เขียนลงไปบนแบบสังเกตการณ์ที่ครูแจกให้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสังเกตการณ์

คนที่	สิ่งที่เพิ่มเติม	สิ่งที่ขาดหายไป
1
2
3
4

- เริ่มเล่นเกมข่าวลือ โดยครูเรียกอาสาสมัครคนที่ 1 เข้าไปในห้อง ส่วนอาสาสมัครคนที่ 2-4 ให้ไปยืนอยู่ที่อื่นซึ่งไม่สามารถได้ยินการเล่าเรื่องภายในห้องเรียน แล้วครูก็เริ่มเล่าเรื่องให้อาสาสมัครคนที่ 1 ฟัง เมื่อฟังเรื่องจบก็ให้อาสาสมัครคนที่ 2 เข้ามาในห้อง ให้อาสาสมัครคนที่ 1 เล่าเรื่องให้คนที่ 2 ฟัง คนที่ 2 เล่าให้คนที่ 3 ฟัง คนที่ 3 เล่าให้คนที่ 4 ฟัง คนที่ 4 เล่าให้นักเรียนฟังต่อกันไปเรื่อย ๆ

3. ขั้นสรุป

1. เมื่อทุกคนเล่าเสร็จแล้ว ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเล่าข่าวของคนทั้ง 4 ว่า มีอะไรเพิ่มเติม และขาดหายไปบ้าง แล้วเขียนลงบนกระดานคำ

2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการฟังข่าวต่าง ๆ อาจมีบางอย่างเพิ่มเติมหรือขาดหายไป ดังนั้น ผู้รับข่าวสาร จึงควรตรวจสอบจากหลาย ๆ ทาง เพื่อจะได้ข่าวที่ใกล้ความจริง เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยการให้นักเรียนร้องเพลงและรำวงเป็นวงกลม เมื่อครูเป่านกหวีดให้นักเรียนหยุดอยู่กับที่ แล้วจับกลุ่มตามคำสั่งของครู เช่น จับกลุ่ม 4, 5, 6

4. ครูแจกหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ฉบับ แล้วให้แข่งขันกันหาข่าว โดยปฏิบัติ ดังนี้

- ครูอ่านหัวข่าข่าว เช่น ทะหะพาทิ ปราบยาเสพคิต ชุมทางวิทยาลัย ฯลฯ
- นักเรียนช่วยกันหาข้อข่าวตามที่ครูอ่าน แล้วฉีกข้อความทั้งหมดมาให้ครูให้

เร็วที่สุด

- กลุ่มใดหามาได้ถูกต้องและครบถ้วนแต่ละครั้งจะได้ 1 คะแนน
- ครูเขียนคะแนนของแต่ละกลุ่มไว้บนกระดานคำ
- เมื่อแข่งขันเสร็จนับคะแนนรวมกัน กลุ่มใดได้มากกว่าเป็นผู้ชนะ

5. ให้นักเรียนหาข่าวจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือ แล้วเขียนรายงานการค้นคว้าในหัวข้อต่อไปนี้ โดยทำเป็นการบ้าน คือ

- ชื่อข่าว
- แหล่งที่มาของข่าว
- วัน เวลา ที่ได้รับข่าว
- ใจความสำคัญของข่าว
- ความเป็นไปไค้ของข่าว
- การตรวจสอบข่าวจากแหล่งที่มาต่าง ๆ กัน

สื่อการเรียน

บัตรคำ พจนานุกรม ประมวลคำ หนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม 2 แบบสังเกตการณ์
หนังสือพิมพ์

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การเล่นเกม
 2. ตรวจจากแบบสังเกตการณ์
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 11 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

แผนผังเป็นแผนภาพแสดงที่ตั้งของสถานที่และสิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งบอกขนาด ทิศทาง และมาตราส่วนให้ผู้อ่านเข้าใจ ผู้อ่านและเขียนแผนที่เป็น จึงมีความเข้าใจ และสามารถไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

จุดประสงค์

1. อธิบายความหมายของคำและประโยคได้
2. บอกทิศต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
3. อ่านและเขียนแผนผังตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา ได้แก่ คำว่า มองข้าม เข้าแก่ ตะแม่ หนั่งสี่ เรียนภาษาไทยเล่ม 2 ตั้งแต่

"ปรากฏ ไม้ไผ่จวนจะครบจำนวนแล้ว นักให้รถมาชนตอนไหนล่ะ" วีระถาม ปรากฏตกใจจนหน้าซีด เพราะเขาสัมรู้เรื่องการชนไม้ไผ่ไปที่โรงเรียนเสียดสนิท ดูเหมือนทุกคนมองข้ามเรื่องนี้ไปหมด"

"ฉันจะให้วัวของฉันลากไปให้" เสียงหนึ่งดังขึ้นใกล้ ๆ วัฒนานั้นเอง เขาปล่อยให้วัวกินหญ้าอยู่เชิงเขา แล้วขึ้นมาดูพวกนักเรียนตัดไม้ พอเห็น วีระ ปิติ เพชร และ สมคิด เขาก็จำได้จึงเข้าช่วยลากไม้ไผ่ โดยไม่ให้ใครรู้เพราะขนาดตัวของเขาลี่เล็กกับพวกนักเรียน และเป็นการทำงานที่ขุ่ลุ่มนในที่รก ๆ จึงไม่มีใครสังเกตว่า เขาเป็นคนแปลกหน้า

วีระมองเห็นวัฒนาก็ร้องขึ้นด้วยความดีใจ "วัฒนานั้นเอง มาอยู่ที่นี่ตั้งแต่เมื่อไร นี่เธอช่วยพวกเราทำงานด้วยใช่ไหม ฉันเห็นรอยหนามเกี่ยวที่แก้มของเธอ"

วัฒนายิ้มพลางพยักหน้า "ฉันจะช่วยไม้ไผ่ให้วัวลากไปไว้ที่โรงเรียน ว่าแล้ว ก็คว้ามัก ชวนปิติ เพชร สมคิด และคนอื่น ๆ อีก 4-5 คน ไปช่วยกันตัดเดาวัลย์ พวกผู้ใหญ่

ช่วยมัดไม้ไผ่ให้แน่น ทำตะแอม ให้วัวลาก นักเรียนกลุ่มหนึ่งจูงวัวลากตะแอมทยอยขนไปไว้ที่โรงเรียน พอเวลาบ่ายสามโมงเศษ ๆ งานก็สำเร็จเรียบร้อย ได้ไม้ไผ่ครบตามจำนวนที่ต้องการ

วันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันอาทิตย์ บราการก็นำพวกนักเรียนกลุ่มหนึ่งไปตัดหญ้าคา มีผู้ปกครองนักเรียนหลายคนไปสอนวิธีใช้เกี่ยวหญ้าคาให้ เพราะถ้าเกี่ยวไม่เป็นหญ้าคาจะบาคมือ การเกี่ยวหญ้าคาทำได้ช้า ๆ เพราะนักเรียนไม่มีความชำนาญ พวกผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนเก่าจึงต้องช่วยเกี่ยวให้เป็นส่วนใหญ่ คราวนี้ผู้ปกครองคนหนึ่งให้เกวียนมาบรรทุกหญ้าคาไปไว้ที่โรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนบางคนเป็นเด็กแก่ใหญ่ร่ำรวยมากบ่นว่าไม่น่าจะต้องลำบาก เขายินดีให้สังกะสีและจ้างช่างทำให้เสร็จ แต่เมื่อเขาไปเห็นลูกชายของเขาทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ อย่างขยันขันแข็งและสนุกสนานก็พอใจ เขาจึงจ้างคนงานมาช่วยทำงานนี้ด้วยลองคน

2. การอ่านและเขียนแผนผัง แผนผังเป็นแผนภาพแสดงที่ตั้งของสถานที่และสิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้งบอกขนาด ทิศทาง และมาตราส่วนให้ผู้อ่านเข้าใจแทนอธิบายด้วยตัวหนังสือเป็นจำนวนมาก

การอ่านแผนผัง ผู้อ่านจะต้องรู้สิ่งสำคัญ 3 สิ่ง คือ

1. รู้จักทิศทางของแผนผัง ซึ่งบางแห่งเขียนเครื่องหมายแสดงทิศไว้ต่างกัน

เช่น



2. รู้จักเครื่องหมายที่ใช้ในแผนผัง ซึ่งผู้เขียนจะเขียนและบอกความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ตามที่เห็นเหมาะสม ที่จะสื่อความหมายให้เข้าใจได้ง่าย เช่น

- หมายถึง หลุมที่จะขุดเสา
- หมายถึง ระยะห่างระหว่างหลุม
- หมายถึง ทางเข้าและทางออก

3. รู้จักมาตราและเส้นที่ขีดเป็นตารางในแผนผัง หากจะอ่านแผนผังให้ละเอียดยิ่งขึ้นว่า สถานที่นั้นอยู่ตรงส่วนใด และอยู่ห่างกันเป็นระยะทางเท่าใด มีขนาดใหญ่

เล็กเท่าใด ก็ต้องดูมาตราส่วนที่บอกไว้ในแผนผังว่า เป็น 1 ต่อเท่าไร เช่น

มาตราส่วน 1 ซม. : 1 เมตร

หมายความว่า ระยะห่างในแผนผัง 1 เซนติเมตร ระยะห่างจริง ๆ จะยาว 1 เมตร เป็นต้น

การเขียนแผนผัง ผู้เขียนจะต้องแสดงให้ผู้อ่านได้ทราบรายละเอียดของแผนผังอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะ สถานที่ตั้ง ทิศทาง เครื่องหมายต่าง ๆ และมาตราส่วน

แผนผังมีประโยชน์ดังต่อไปนี้ คือ

1. ใช้อธิบายความหมายแทนตัวหนังสือจำนวนมาก
2. ประหยัดเวลาในการศึกษา สถานที่ตั้งของสิ่งที่ต้องการทราบ
3. ช่วยให้อ่านแผนผังเป็นไปยังสถานที่ที่ไม่เคยไปได้ด้วยตนเอง
4. สะดวกในการนำไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1. ครูเขียนบทร้อยกรอง "ร่วมใจ" ไว้ในกระดาษเป็นวรรค ๆ ไว้ล่วงหน้า โดยเขียนไว้วรรคละ 1 บัทร ดังนี้

ร่วมเอ๋ยร่วมใจ	จัดทำการใดก็สมหมาย
ถึงมีอุปสรรคมากมาย	แพ้พ่ายแรงรักสามัคคี
อุปสรรคที่สร้างจอมปลวก	พร้อมพวกแข่งขันขมขมิ
ทีละน้อยค่อยเสริมเพิ่มทวี	ผลดีจึงเห็นเด่นเอ๋ย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

2. นักเรียนนำบัตรคำบทร้อยกรอง เรื่อง "ร่วมใจ" แต่ละวรรคมาชูให้เพื่อนดู พร้อมทั้งหัดอ่าน บัตรคำนั้นพร้อมกัน แล้วนำไปเสียบไว้ที่กระเป่าผนัง ให้นักเรียนในห้องมองเห็นชัดเจนทั่วกัน

3. นักเรียนช่วยกันนำบัตรคำหรือกรอง เรื่องร่วมใจที่อ่านแล้วมาต่อกันให้ถูก
วรรคตอน

4. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกรองเรื่อง "ร่วมใจ" ในหัวข้อต่อไปนี้
- การกระทำเช่นไร ที่เรียกว่า ร่วมใจ
 - เพราะเหตุใดปลวกจึงสามารถสร้างจอมปลวกที่ใหญ่โตกว่าตัวปลวกมาก

2. ชั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำประกอบภาพมาให้ให้นักเรียนดู คือ คำว่า มองข้าม ตะเฒ่า และ
เต้าแก่

2. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพที่อ่านดังต่อไปนี้ เช่น

ภาพตะเฒ่า

- นักเรียนเคยเห็นหรือไม่
- ตะเฒ่าใช้ประโยชน์อะไร
- วิธีทำตะเฒ่าอย่างง่าย ๆ ทำ
อย่างไร

ภาพเต้าแก่

- คนในภาพนี้มีเชื้อชาติและสัญชาติใด
- คนในภาพเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายอยู่ในวัยใด
- ใครเคยเห็นเต้าแก่บ้าง และมี
อาชีพอะไร

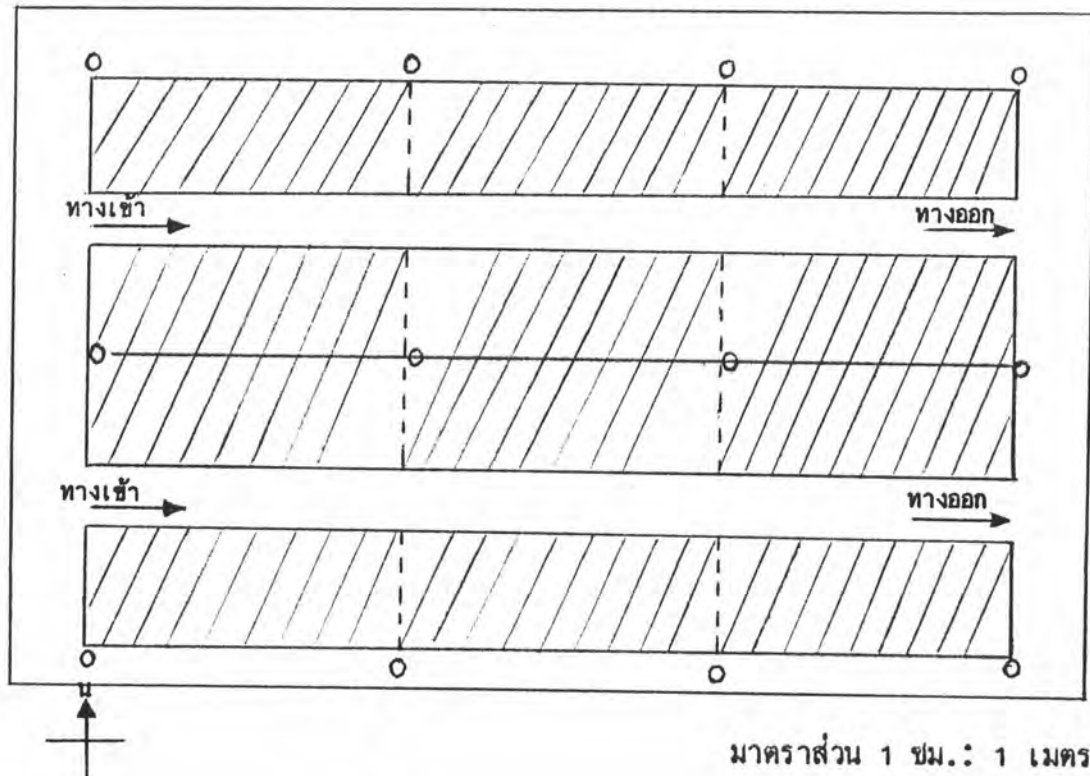
3. นักเรียนค้นหาความหมายของคำมองข้าม ตะเฒ่า และเต้าแก่ ในประมวลคำ
ท้ายบทเรียน แล้วเขียนลงในสมุดแบบฝึกหัด

4. นักเรียนจับคู่หาความหมายและคำของคำว่าตะเฒ่า และเต้าแก่ ผลัดเปลี่ยนกัน

5. นักเรียนอ่านหนังสือภาษาไทย เล่ม 2 ตั้งแต่ ปากการ ไม้ไผ่จนจะครบจำนวน
แล้ว.....จนถึง เขาจึงจ้างคนงานมาช่วยทำงานนี้ด้วยสองคน โดยการอ่านออกเสียง
ทีละคน ประมาณ 3 คน

6. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านในหัวข้อต่อไปนี้
- นักเรียนช่วยกันตัดไม้ไผ่มาทำอะไร
 - ใครเป็นผู้ให้ความร่วมมือบ้าง และทำอย่างไร
7. นักเรียนอ่านแผนผังการสร้างโรงจอดรถจักรยาน ดังนี้

แผนผังการสร้างโรงจอดรถจักรยาน



- หมายถึง หลุมที่จะขุดเสา
- หมายถึง ระยะห่างระหว่างหลุม
- หมายถึง ทางเข้าและทางออก

8. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- การที่จะอ่านแผนผังเป็นจะต้องทราบอะไรบ้าง
- โรงจอดรถจักรยานต้องใช้เสาที่ต้น
- โรงจอดรถจักรยานนี้จะจอดรถจักรยานได้ประมาณกี่คัน
- โรงจอดรถจักรยานนี้มีทางเข้าที่ทางและมีทางออกที่ทาง

9. นักเรียนเขียนแผนผังโรงเรียน โดยจะต้องบอกสิ่งสำคัญในแผนผังให้ครบคือ

- ทิศทางของแผนผัง
- เครื่องหมายที่ใช้แทนในแผนผัง
- มาตราส่วนที่ใช้ในแผนผัง

3. ขั้นสรุป

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยการนับ 1-5 แล้วให้ผู้นับเหมือนกันรวมเข้ากลุ่มกันโดยเร็ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจการเขียนแผนผังของโรงเรียนของแต่ละคน ร่วมกันตามหัวข้อต่อไปนี้
 - การเขียนทิศทางของแผนที่ ถูกหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - การเขียนตำแหน่งต่าง ๆ ของสถานที่ถูกหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - การใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ในแผนผังถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - มีการใช้มาตราส่วนในแผนผังถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ให้นักเรียนแต่ละคนช่วยกันสรุปข้อบกพร่องในการเขียนแผนผังของโรงเรียนในกลุ่มตนเองว่า มีอะไรบกพร่องบ้าง และควรแก้ไขอย่างไร แล้วออกมารายงานหน้าชั้นที่ละกลุ่ม
4. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนผังโรงเรียนใหม่ ช่วยกันโดยเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้แล้วนำมาส่งครู

สื่อการเรียน

บทร้อยกรอง ร่วมใจ บัตรบทร้อยกรองแต่ละวรรค หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 บัตรคำประกอบภาพ แผนผัง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม การอ่านแผนผัง
 2. ตรวจจากการเขียนแผนผังในโรงเรียน
-

แผนการสอนปกติ (แผนที่ 12 เวลา 3 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การโฆษณาเป็นการสร้างความเชื่อถือแก่ตัวสินค้าเพื่อนำไปสู่การขายและการบริโภค ดังนั้น ผู้บริโภค จึงควรใช้วิจารณญาณในการฟัง และรู้จักเลือกซื้อให้เหมาะสม เพื่อความประหยัดและปลอดภัย

การประชาสัมพันธ์ เป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบรายละเอียดที่แท้จริง เพื่อให้เกิดความศรัทธา ไว้วางใจ สร้างท่าทีหรือทัศนคติที่ทันสมัยใหม่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

จุดประสงค์

1. ปฏิบัติตนให้มีความรอบคอบในการฟังและการพูดได้เหมาะสม
2. แสดงการพูดโฆษณาเชิญชวน ต้อนรับ และประชาสัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
3. บอกความแตกต่างของการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ได้
4. ค้นหาข้อความการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชนได้
5. เขียนป้ายโฆษณาแบบง่าย ๆ ได้

เนื้อหา

1. คำและกลุ่มคำที่ควรศึกษา ได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เป้าหมาย จากหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 ตั้งแต่

ระหว่างที่พวกนักเรียน จนถึง ให้พวกเขาได้รับความสำเร็จในครั้งต่อไป

ระหว่างที่พวกนักเรียนทำงานอยู่ทั้งวันเสาร์และวันอาทิตย์นี้ นายอำเภอหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เกษตรอำเภอ และครูใหญ่ ผลักกันคอยมาดูแลอยู่ห่าง ๆ ด้วยความห่วงใยระคนกับความภูมิใจในความตั้งใจ และความสามัคคีของพวกเขาเด็ก ๆ

ในเวลาสองสัปดาห์วัสดุต่าง ๆ ที่จะสร้างที่จอดรถจักรยานกันแล้วเสร็จ มี ภูเขาคาตากแห้ง ทำเป็นค้ำและไม้ไผ่ทำเสาทำโครงหลังคา ซึ่งเจาะรูไว้เรียบร้อย วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ในสัปดาห์ต่อมาครูการงานและภารโรงก็นำนักเรียนสร้างที่จอดรถจักรยาน คังนั้น ในเวลาหนึ่งเดือน ตั้งแต่ปรากฏการและปิตติศริเริ่มที่จอดรถจักรยานก็สำเร็จเรียบร้อย เจ้าแกโรงน้ำแข็งบริจาคไม้ที่กันช่องจอดรถจักรยานแต่ละคัน เพื่อความเป็นระเบียบและสวยงาม ผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งช่วยกันซื้อโต๊ะปิงปองให้ชุดหนึ่ง ตั้งไว้ตรงที่ว่างเพื่อให้นักเรียนเล่น นักเรียนทุกคนดีใจและภูมิใจมาก แม้แต่พวกที่มีความเห็นขัดแย้งและพวกที่เห็นแก่ตัวไม่ยอมร่วมมือร่วมใจก็พลอยยินดี แต่ละคนก็เสียใจที่ตนไม่ได้มีส่วนร่วมด้วย และตั้งใจจะความเห็นแก่ตัวและวิธีที่เคยมีเสียโดยสิ้นเชิง

เข้าวันหนึ่งหลังจากเชิญธงขึ้นสู่เสาและสวดมนต์แล้ว ครูใหญ่ก็ปราศรัยกับนักเรียนว่า

"ครูขอแสดงความยินดีกับนักเรียนทุกคนที่ได้ช่วยกันคิดและช่วยกันทำที่จอดรถจักรยานจนสำเร็จเรียบร้อย ครูทุกคนมีความภูมิใจในนักเรียนเป็นอันมาก เพราะได้เห็นความคึกคักเป็นประโยชน์ ความตั้งใจอันแน่วแน่และความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจจนงานสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี งานชิ้นนี้เป็นนิมิตอันดีว่า นักเรียนทั้งหลายเป็นบุคคลที่จะเป็นกำลังสำคัญของสังคมและของชาติบ้านเมืองได้อย่างสมบูรณ์ เริ่มต้นด้วยการรู้จักช่วยกันคิดหาทางแก้ปัญหาอุปสรรคที่ขัดขวาง ความผาสุกของตนและของสังคมจากนั้นก็รู้จักวางแผนทำงานร่วมกัน แบ่งปันหน้าที่รับผิดชอบ ตามกำลังความสามารถของแต่ละคน แล้วก็ลงมือทำงานตามที่ตกลงกันได้ด้วยความตั้งใจ อุตุนไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และความเหน็ดเหนื่อยไม่เกียจฉลอน จนงานสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย ขอให้พวกเธอทั้งหลายรับทราบไว้ด้วยว่า ผู้ใหญ่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองของเธอ ครูบาอาจารย์ที่ยืนพร้อมหน้ากันอยู่ ณ ที่นี้ ประชาชนในชุมชนแห่งนี้ ข้าราชการในอำเภอนี้ ตลอดจนบุคคลทั่วไปที่ได้รับทราบความสามารถของพวกเธอย่อมเกิดความปีติปราโมทย์ และภูมิใจในพวกเธอเป็นอย่างยิ่ง ผู้ใหญ่ทั้งหลายนั้น นับวันแต่จะร่วงโรยลับหายไปจากโลก ผู้เกิดมาภายหลังย่อมต้องรับช่วยภารกิจต่าง ๆ ไปจนถึงความเป็นชาติบ้านเมืองสืบต่อกันไป เพื่อให้เห็นแก่กรุ่นหลังมีความคิดและมีน้ำจิตน้ำใจเช่นนี้ ผู้ใหญ่ก็มีความสุข มีความหวังว่าชาติไทยของเราจะมีแต่ความเจริญวัฒนาถาวรชั่วกัลปาวสาน ในนามของครูทั้งโรงเรียน ครูขอขอบใจที่เธอเป็นกระจกส่องให้พวกครูเห็นผลของความรักและความตั้งใจที่ได้

พยายามสั่งสอนอบรมพวกเขาให้เป็นคนดีเสมอมา และขออวยพรให้พวกเขาทุกคนคิดและกระทำ
ความดีเป็นผลสำเร็จเช่นนี้ทุกครั้งไป ขอให้มีความสุข สวัสดิ์ทุกคน"

เสียงปรบมือดังกึกก้อง หัวใจทุกดวงอึมเฝ้าด้วยความสุข ความภูมิใจ ต่าง
ตั้งใจไว้แล้วว่า ความสำเร็จครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่จะส่งผลให้พวกเขาได้รับความสำเร็จใน
ครั้งต่อไป

2. การโฆษณา เป็นการสื่อสารความหมายคุณภาพและสมบัติของสินค้าหรือบริการ
นั้น ๆ ให้มวลชนได้รู้จัก เพื่อนำไปสู่การขาย การตลาดอีกต่อหนึ่ง และเพื่อหากลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์

จุดมุ่งหมายการโฆษณา ได้แก่

1. สร้างความเชื่อถือหรือสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดแก่ตัวสินค้า
2. เพื่อการชักจูงใจ เปลี่ยนกลุ่มให้สนับสนุนสินค้า
3. กระตุ้นให้เกิดการซื้อขายและบริโภค

หลักการพูดเพื่อโฆษณา ได้แก่

1. ใช้ประโยชน์สั้น ๆ ชัดเจน ใต้ใจความ
2. ใช้คำพูดที่เด็ดขาด น้อยความแต่กินความลึก
3. พูดโดยใช้เหตุผล

3. ประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ เป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบ ชักชวนให้เห็น
ชอบ แล้วสนับสนุน โดยการประสานแนวความคิดของเขาให้สอดคล้องกับประชาชน

จุดมุ่งหมายการประชาสัมพันธ์ ได้แก่

1. เพื่ออธิบาย ชี้แจงให้ทราบเรื่องราวความเป็นจริง
2. เป็นการบอกกล่าว เล่าเรื่องราวความเป็นไปให้ทราบ
3. เพื่อเผยแพร่ แจ้งความ ประกาศ
4. เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง
5. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ยังเคลือบแคลงสงสัย ขาดความรู้

ความเข้าใจ หรือเข้าใจผิด

6. เพื่อให้การศึกษาเกิดความเฉลียวฉลาด
7. เพื่อการชักจูงใจ เปลี่ยนกลุ่มชักจูงใจให้สนับสนุนการดำเนินงาน

บริการ

8. เพื่อให้หน่วยงานได้บริการ ตระหนักในหน้าที่และความถูกต้อง การให้

9. เพื่อให้เกิดความเชื่อถือว่าไว้วางใจ

10. เพื่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ไม่หลงกลวง ฉวยโอกาส
หลักการพูดเพื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่

1. พูดด้วยวาจาไพเราะ และบุคลิกภาพดี ท่าทางและเครื่องแต่งกายเรียบร้อย

2. พูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มและแสดงความสนใจต่อผู้มาติดต่อ หรือผู้ที่เรา

สนทนาอยู่ตลอดเวลา

3. พูดอย่างสนิทสนมเป็นกันเอง

4. พูดให้เป็นที่น่าพอใจแก่คู่สนทนาหรือผู้มาติดต่อ

5. พูดให้ชัดเจนชัดคำ ง่าย สั้น และภาษาสุภาพ

6. พูดให้เป็นที่เข้าใจชัดเจนแก่คู่สนทนา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำ

1. ขอนักเรียนอาสาสมัครจำนวน 3 คน แสดงบทบาทสมมติการโฆษณาต่าง ๆ ที่นักเรียนเคยได้ยิน หรือเคยพบเห็นจากวิทยุหรือโทรทัศน์ ภายในเวลา 5 นาที

2. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบทบาทสมมติในหัวข้อต่อไปนี้

- บทบาทสมมตินี้แสดงเกี่ยวกับอะไร

- ถ้อยคำที่ใช้มีว่าอย่างไรและเชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขั้นสอน

1. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการโฆษณา ยาเย็นควิน และครีมโทนาฟให้นักเรียนฟัง
1 ครั้ง

2. ครูนำแผนภูมิคำโฆษณา ยาเย็นควินและครีมโทนาฟ ที่นักเรียนฟังจากเทปบันทึกเสียงมาให้นักเรียนอ่านอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งมีข้อความดังต่อไปนี้

"เย็นควินเป็นยาผง ใช้โรยแผลที่มีการติดเชื้อ แผลสด เย็นควิน ยังใช้รักษา
การอักเสบของผิวหนัง ด้วยการพ่นหรือแต้มที่หัวสิว ถ้าผงยาโรยหรือทาไม่ติดแผล ให้ใช้ผงยา

เย็นควินผสมกับน้ำที่สะอาด จำนวนเล็กน้อย ผสมกันให้ได้เข้มข้น แล้วใช้ทาที่แผลหรือที่ผิวหนัง ใช้เย็นควินทาแผลหรือหัวลิง วันละ 2 ครั้ง คือ เวลาเช้า 1 ครั้ง และก่อนเข้านอนอีก 1 ครั้ง

เย็นควินเป็นเจ้าของเกี่ยวกับโทนาฟ.....โทนาฟ.....โทนาฟ โทนาฟเป็นครีมใช้ทาผิวหนัง ให้ผลรักษาโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา กลาก เกลื้อน เชื้อราบนหนังศีรษะ ช่อกงฟูค น้ำกัดเท้า คันตามนิ้วมือ นิ้วเท้า คันในร่มผ้า โทนาฟ....."

3. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้ หัวข้อต่อไปนี้เป็น
 - เสียงที่ได้ฟังเป็นคำประเภทใด
 - ผลลัพท์ที่กล่าวถึงเป็นผลลัพท์ชนิดใด มีอะไรบ้าง
 - ถ้อยคำที่ใช้เชื่อถือได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
4. นักเรียนอ่านออกเสียงหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 ตั้งแต่

"ระหว่างที่พวกนักเรียนทำงานอยู่.....จนถึง และตั้งใจจะละความเห็นแก่ตัว และวิธีที่เคยมีเสียโดยสิ้นเชิง" โดยอ่านทีละคน ประมาณ 2 คน
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในหัวข้อต่อไปนี้
 - นักเรียนกำลังช่วยกันทำอะไร และจะสร้างอะไรต่อไป
 - ใครเป็นผู้ริเริ่มและวางแผนการทำงานในครั้งนี้อย่างไร
 - ระหว่างการทำงานมีใครมาเป็นกำลังใจบ้าง
6. นักเรียนอ่านและค้นหาความหมายของคำ หัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษาธิการ อำเภอบ้านหม้าย
7. นักเรียนช่วยค้นหาข้อความในบทเรียนที่แสดงถึงการประชาสัมพันธ์ เพื่อการสร้างโรงจักรยาน ซึ่งได้แก่ ข้อความตั้งแต่

"มานัก้าวออกไปยืนตรงช่องทางเดินตรงกลาง.....จนถึง ท่านอาจจะซื้อให้เราก็ได้"
8. นักเรียนยกตัวอย่าง การประชาสัมพันธ์ที่นักเรียนเคยได้ยินได้ฟังมาคนละ 1 เรื่อง
9. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ในหัวข้อต่อไปนี้
 - การโฆษณากับการประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไร

- จุดมุ่งหมายของการโฆษณากับการประชาสัมพันธ์แตกต่างกันหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - การโฆษณากับการประชาสัมพันธ์มีหลักการพูดที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพราะเหตุใด
10. นักเรียนอ่านในใจในหนังสือเรียนตั้งแต่ "เช้าวันหนึ่ง หลังจากเชิณงขึ้นสู่เสา.....จนถึง ได้รับความสำเร็จในครั้งต่อไป"
 11. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านต่อไปนี้
 - คำที่ครูใหญ่กล่าวเป็นคำประเภทใด
 - คำปราศรัยต่างกับการประชาสัมพันธ์อย่างไร

3. ขั้นสรุป

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยใช้การนับ 1-5 แล้วให้นักเรียนที่นับเหมือนกัน รวมเข้ากลุ่มโดยเร็ว
 2. ให้นักเรียนกลุ่มที่ 1-3 ค้นหาข้อความเกี่ยวกับการโฆษณา และให้นักเรียนกลุ่มที่ 4-5 ค้นหาข้อความเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ จากสื่อมวลชน ในห้องสมุดโรงเรียน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร แผ่นปลิว ภายในเวลา 10 นาที
 3. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ การโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์กลุ่มละ 5 นาที โดยการจับสลากหมายเลข 1-5 ตามลำดับ
 4. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนป้ายโฆษณาประกอบภาพ เช่น งานนิทรรศกาลสิ่งประดิษฐ์ ผลผลิตทางการเกษตร เช่น นมสด ผัก ผลไม้
 5. นักเรียน และครูช่วยกันสรุปความรู้ที่เรียนมาเกี่ยวกับความหมาย หลักการ และจุดมุ่งหมายของการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์
 6. นักเรียนทำแบบฝึกหัดการใช้คำให้เหมาะสม ดังต่อไปนี้
- คำสั่ง แก่คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคให้ถูกต้อง
1. เราต้องช่วยกันออกอยาก เพื่อให้มีกินมีใช้ในวันข้างหน้า
 2. จอรถจักรยานกันแก้งก้าง อย่างนี้ไม่น่าดูเลย
 3. รูปร่างของเธอเปราะบางเหลือเกิน
 4. เราช่วยกันดักหน้าคาได้หลายสิบตัว

5. ผู้ปกครองห้ามนักเรียนکمแข่งกัน
6. เขาเป็นต้นแรงในการสร้างที่จ่อตรงจักรยาน
7. เด็ก ๆ เล่นกันส่งเสียง เงอะงะ ฟังไม่ได้ศัพท์
8. โบมะพร้าว ไข่มุกหลังคาใต้
9. พี่ชายของเขาเดินอาบฝน มาจนตัวเปียกชุ่ม
10. คนฟังหัวเราะคีมกราวแสดงความพึงพอใจ

เฉลยแบบฝึกหัดข้อ 6

- | | |
|-------------|-------------------|
| 1. ประหยัด | 6. หัวเรียวหัวแรง |
| 2. เกะกะ | 7. เจียวจ้าว |
| 3. บอบบาง | 8. ทางมะพร้าว |
| 4. กรองหญ้า | 9. กรำฝน |
| 5. ช่มเหง | 10. พรบมือ |

คำสั่ง

7. นักเรียนอ่านและแก้ไขคำในประโยคให้ถูกต้อง โดยการตอบปากเปล่า ต่อไปนี้
แก้ไขประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เขาถูกเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น
2. ยัลโหล ที่นี้บ้านลัคคาคะ
3. สุนัขคูมีในบ้านนี้
4. เขาได้รับคำกล่าวหาว่าเป็นฆาตกร
5. ปราการถูกกล่าวขานอยู่เลมอว่าเป็นคนดี
6. เขารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อได้รับคำหนิติเตียน
7. มานี้ใส่เสื้อสีฟ้า ใส่รองเท้าสีดำ

เฉลยแบบฝึกหัดข้อ 7

1. เขาได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น
2. สวัสดิ ที่นี้บ้านลัคคาคะ
3. บ้านนี้มีสุนัข
4. เขาถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตกร

5. ปราบการได้รับกล่าวชานอยู่เสมอว่าเป็นคนดี
6. เขารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อถูกตำหนิติเตียน
7. มานี่ สวมเสื้อสีฟ้า สวมรองเท้าสีดำ
8. นักเรียนทำสมุดสะสมข้อความเกี่ยวกับการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร ฯลฯ โดยการทำการบ้าน

สื่อการเรียน

แถบบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเสียง แผนภูมิคำโฆษณา หนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 2 หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร แผ่นปลิว ไมโครโฟน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการปฏิบัติต่อการฟัง การพูดโฆษณา ประชาสัมพันธ์
 2. ตรวจจากการค้นหาข้อความเกี่ยวกับการโฆษณา ประชาสัมพันธ์
 3. ตรวจจากการเขียนป้ายโฆษณาประกอบภาพและการทำแบบฝึกหัด
 4. ตรวจจากสมุดสะสมคำโฆษณาและการประชาสัมพันธ์
-

ฉบับของครู

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.6 (ชุดที่ 1)

จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที

คำชี้แจง

1. ครูอ่านข้อความที่เป็นสถานการณ์และคำถามให้นักเรียนฟังเฉพาะข้อ 1-6 เท่านั้น
2. ครูอ่านข้อความใน ให้นักเรียนฟังตอนละ 1 ครั้ง แล้วอ่านคำถามให้นักเรียนฟังทีละข้อ ๑ ละ 1 ครั้ง
3. เมื่อนักเรียนตอบคำถามข้อ 1-6 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบข้อ 7-40 ต่อไป โดยขีด ✓ ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบของนักเรียน
4. เมื่อนักเรียนจะเปลี่ยนคำตอบข้อใหม่ ให้ขีด × ทับตัวอักษรตัวเดิม แล้วขีด / ทับตัวอักษรตัวใหม่ตามที่ต้องการ เช่น ค. ข. ค. ง. แสดงว่านักเรียนเลือกข้อ ค.

.....

ให้นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

"ช่วยเปิดกล่องในกระเป๋าที่อยู่ในถุงในลิ้นชักโต๊ะข้างบนใต้ชั้นล่าง
แล้วหยิบปากกามาให้ด้วย"

คำถาม

1. ปากกาอยู่ที่ไหน
2. ผู้หยิบปากกาให้ต้องหาสิ่งใดให้พบก่อนเป็นอันดับแรก

ให้นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

พ่อนมหรือคือต้นไม้ใหญ่ แม่นมไซร์เป็นโบอบอุ้น ลูกคือลูกไม้ที่อาศัยใบบน

คำถาม

3. ลูกอาศัยใบบุณของใคร
4. ข้อความนี้มีจุดประสงค์เพื่อสั่งสอนใคร

ให้นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-6

ชีวิตนี้มีค่าอย่ายอมแพ้ เริ่มต้นใหม่ในทุกสิ่งอย่างจริงจัง	ยังไม่สายเกินไปแม้พลาดหวัง อย่าหยุดยั้งย่อท้อสู้ต่อไป
--	--

คำถาม

5. บทกลอนนี้ต้องการสอนในเรื่องใด
6. ส่วนวนโคสอคล้องกับบทกลอนนี้



ฉบับของนักเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.6 (ชุดที่ 1)

จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนฟังข้อความและคำถามที่ครูอ่านให้ฟังตอนละ 1 ครั้ง
2. ให้นักเรียนฟังคำถามที่ครูอ่านให้ฟังข้อ 1-6 ทีละข้อ แล้วตอบคำถามโดยขีด ✓ ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบของนักเรียน
3. เมื่อนักเรียนตอบคำถามข้อ 1-6 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบข้อ 7-40 ต่อไป โดยขีด ✓ ทับตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบของนักเรียน
4. เมื่อนักเรียนจะเปลี่ยนคำตอบข้อใหม่ให้ขีด × ทับอักษรตัวเดิมแล้วขีด ✓ ทับอักษรตัวใหม่ เช่น ผ. ข. ค. ง. แสดงว่านักเรียนเลือกข้อ ค.

-
- | | |
|------------------|---|
| 1. ก. ในถุง | 4. ก. ลูก |
| ข. ในกล่อง | ข. เต็ก |
| ค. ในกระเป๋า | ค. ผู้ใหญ่ |
| ง. ในลิ้นชักโต๊ะ | ง. พ่อและแม่ |
| 2. ก. ถุง | 5. ก. ให้เป็นผู้ชนะ |
| ข. โต๊ะ | ข. ให้ความมอดทน |
| ค. กล่อง | ค. ให้ความกล้าหาญ |
| ง. กระเป๋า | ง. ให้ความพยายาม |
| 3. ก. พ่อ | 6. ก. เรียนผูกแล้วต้องเรียนแก้ |
| ข. แม่ | ข. ผิดเป็นครูจึงต่อสู้เรื่อยไป |
| ค. พ่อและแม่ | ค. ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยากำลัง |
| ง. ผู้ปกครอง | ง. ลีตินยังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พรั้ง |

7. ข้อใดควรปฏิบัติขณะไปฟังอภิปราย
- เลือกหาที่นั่งตามที่พอใจ
 - ไปถึงก่อนเวลาเล็กน้อย
 - ทักทายปราศรัยกับเพื่อนข้าง ๆ
 - นั่งใกล้กับคนที่เรารู้จักคุ้นเคยกัน
8. แสดงอาการเช่นไรจึงเรียกว่าให้เกียรติผู้พูด
- ตั้งใจฟังและซักถาม
 - นั่งนิ่ง ๆ ไม่เคลื่อนไหว
 - ปรบมือเมื่อผู้พูดพูดถูกใจ
 - ไม่ไอหรือจามในที่ประชุม
9. ข้อใดจัดเป็นมารยาทในการพูด
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - เตรียมเรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี
 - ไม่แสดงอารมณ์รุนแรงจนเกินไป
 - พูดด้วยน้ำเสียงที่ไพเราะและแผ่วเบา
10. การอวยพรผู้ใหญ่ควรกล่าวอย่างไร
- ให้พรด้วยตนเอง
 - ใช้คำคมสุภาพให้พร
 - อัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้พร
 - ใช้สำนวนโวหารให้พร
11. นักเรียนได้เป็นตัวแทนของนักเรียนชั้น ป.6 กล่าวขอบคุณนายอำเภอซึ่งเป็นวิทยากร นักเรียนจะกล่าวอย่างไร
- ผมในฐานะตัวแทนนักเรียนชั้น ป.6 ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงครับ
 - ผมในฐานะตัวแทนนักเรียนชั้น ป.6 ไม่มีอะไรจะตอบแทนนอกจากขอบคุณ
 - ผมในฐานะตัวแทนนักเรียนชั้น ป.6 ขอขอบพระคุณท่านที่มาให้ความรู้ในครั้งนี้
 - ผมในฐานะตัวแทนนักเรียนชั้น ป.6 ชื่นในบุญคุณของท่านที่มาให้ความรู้ในครั้งนี้

12. นักเรียนจะรายงานหน้าชั้นควรพูดคำขึ้นต้นว่าอย่างไร
- สวัสดิ์คุณผู้ฟังทุกท่าน
 - สวัสดิ์เพื่อนนักเรียนทุกท่าน
 - กราบเรียนท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน
 - กราบเรียนคุณครูและสวัสดิ์นักเรียนทุกท่าน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13

"อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ ประเสริฐสุดช่องใส่เสียในฝัก
 สงวนคมสมนึกใครอีค้ำก จึงค่อ ยัก เชื้อคพันให้บรรัลย"

13. บทร้อยกรองนี้มีความหมายตรงกับสำนวนใด
- คมในฝัก
 - ดาบสองคม
 - มีวิชาเหมือนอาวุธ
 - ปากเป็นเอก เลขเป็นโท
14. การทำเรื่องเล็กให้กลายเป็นเรื่องใหญ่ตรงกับสำนวนใด
- เข็นครกขึ้นเขา
 - น้ำผึ้งหยดเดียว
 - ชี้ข้างจับคักแตน
 - ค่าน้ำพริกละลายแม่น้ำ
15. การเล่าเรื่องซ้ำชั้น ผู้เล่าไม่ควรทำอย่างไร
- พยายามทำหน้าที่เฉย ๆ
 - ลำดับเรื่องไม่ให้สับสน
 - แสดงอาการซ้ำก่อนผู้ฟัง
 - ทำท่าทางประกอบเมื่อจำเป็น
16. ข้อใดเป็นคำประสม
- กระเบื้อง
 - ชวานา
 - กระถาง
 - มะพร้าว

17. คำพ้องเสียงคือคำลักษณะเช่นไร
- พยัญชนะเหมือนกัน สระต่างกัน ความหมายเหมือนกัน
 - พยัญชนะต่างกัน สระเหมือนกัน ความหมายต่างกัน
 - เสียงเหมือนกัน รูปเหมือนกัน ความหมายต่างกัน
 - เสียงเหมือนกัน รูปต่างกัน ความหมายต่างกัน
18. "แม่ยกยอ ใต้ปลามาให้ฉันแกงใบยอ แล้วยอว่าฉันแกงอร่อย"
คำว่า "ยอ" ทำหน้าที่อะไร
- นาม-นาม-สรรพนาม
 - นาม-นาม-วิเศษณ์
 - กริยา-นาม-กริยา
 - นาม-นาม-กริยา
19. ควรนำคำในข้อใดมาเติมลงในประโยคนี้ "...ฝนตกถนน....และ"
- เมื่อ-เลย
 - เนื่องจาก-จึง
 - เนื่องด้วย-จึง
 - เพราะว่า-เลย
20. ควรนำคำในข้อใดมาเติมลงในประโยคนี้ "เพลงนี้ช่างไพเราะ....เสียงจริง ๆ"
- เสนาะ
 - อ่อนหวาน
 - เหมาะเจาะ
 - เพราะพริ้ง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-22

งานนี้ต้องการหญิงโสด อายุ 18-25 ปีบริบูรณ์ มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ความรู้ไม่ต่ำกว่า ม.3 และสามารถพิมพ์ดีดภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษได้ ผู้ที่เคยทำงานมาแล้วจะได้รับพิจารณาก่อน

21. ผู้สมัครงานนี้ต้องมีคุณสมบัติที่ประการ
- 4 ประการ
 - 5 ประการ
 - 6 ประการ
 - 7 ประการ
22. ข้อความนี้มีเงื่อนไขพิเศษอยู่กี่อย่าง
- 1 อย่าง
 - 2 อย่าง
 - 3 อย่าง
 - 4 อย่าง

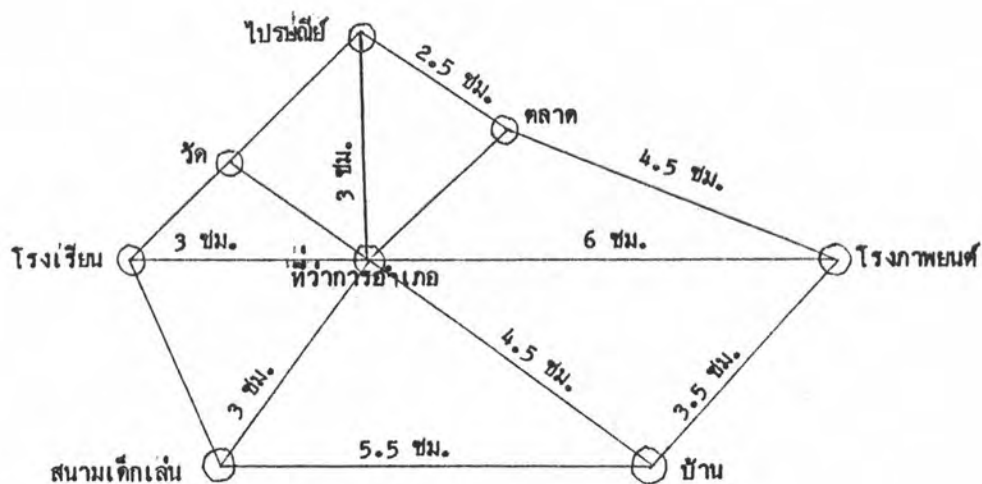
อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

รองผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับมูลนิธิการศึกษามิตรภาพ นำปัจจัยรวมมูลค่าหนึ่งแสนบาท ไปถวายวัดเขาคินวนาราม ท่านได้แจกทุนการศึกษาแก่นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษากว่าห้าร้อยคน และแจกของใช้ ยารักษาโรค แก่ประชาชนเพื่อบรรเทาความยากไร้

23. ใครนำไปแจก แจกที่ไหน
- รองผู้ว่าราชการจังหวัด วัดเขาคินวนาราม
 - ผู้ว่าราชการจังหวัด โรงเรียนประถมศึกษา
 - รองผู้ว่าราชการจังหวัด โรงเรียนประถมศึกษา
 - รองผู้ว่าราชการจังหวัดและมูลนิธิการศึกษามิตรภาพ วัดเขาคินวนาราม
24. ใครได้รับทุนการศึกษา ใครได้รับแจกของใช้และยารักษาโรค
- โรงเรียน-ประชาชน
 - นักเรียน-ประชาชน
 - ประชาชน-นักเรียน
 - นักเรียน-วัด

25. "ทุกวันนี้มีการโจษจันกันถึงตัวเก่งที่จะเป็นประธานนักเรียน"
คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. กล่าวโทษ
 - ข. พูดให้เสียหาย
 - ค. ส่งเสียงอึกทึก
 - ง. เล่าลือกันอื้ออึง
26. คำในข้อใดอ่านผิด
- ก. โฆษณา อ่านว่า โคด-สะ-นา
 - ข. สรรเสริญ อ่านว่า สัน-ระ-เสิน
 - ค. ภูมิลำเนา อ่านว่า พูม-มี-ลำ-เนา
 - ง. ภูมิประเทศ อ่านว่า พู-มิ-ประ-เทศ
27. เมื่อใดไม่จำเป็นต้องใช้พจนานุกรม
- ก. อ่านคำไม่ถูก
 - ข. สะกดคำไม่ถูก
 - ค. สรุปลงความสำคัญ
 - ง. ต้องการทราบความหมาย
28. ข้อใดเรียงลำดับคำตามพจนานุกรมไม่ถูกต้อง
- ก. กฎหมาย กนกพร กรรณิกา
 - ข. คัมภีร์ คำนวน คิมหันต์
 - ค. ปรีชา ประพาศ ประวิทย์
 - ง. ทักษิณ ทะเบียน ทำเนียบ

อ่านแผนผังต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29-30



มาตราส่วน 1 กม. : 100 เมตร

29. อะไรอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของที่ว่าการอำเภอ
- วัด
 - บ้าน
 - ตลาด
 - สนามเด็กเล่น
30. เดินทางออกจากบ้านไปโรงพยาบาล ตลาด และไปรษณีย์ แล้วกลับทางเดิม คิดเป็นระยะทางทั้งหมดเท่าไร
- 1.05 กิโลเมตร
 - 1.50 กิโลเมตร
 - 2.10 กิโลเมตร
 - 10.50 กิโลเมตร
31. คำในข้อใดเขียนสะกดผิด
- ตะเฝ้
 - ระหัด
 - เถ้าแก๋
 - ปวารนา

32. คำในข้อใดเขียนสะกดผิด
- เล็กลัก
 - เศรษฐกิจ
 - วิฤตติกาล
 - ปะหลับปะเหลือก
33. คำในข้อใดเขียนสะกดผิด
- เซตลา
 - กรองหญ้า
 - ของกำนัล
 - ของขบเขี้ยว
34. การเขียนบันทึกข่าวและเหตุการณ์จะต้องบันทึกส่วนใดบ้างจึงจะได้ความสมบูรณ์ที่สุด
- อะไร ทำไม เมื่อไร เพราะเหตุใด
 - ใคร ที่ไหน อย่างไร อะไร เมื่อไร
 - เมื่อไร ทำไม ใคร อะไร อย่างไร
 - ใคร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อะไร
35. "ปลุกป่าวันนี้จะดีวันหน้า" เป็นคำประเภทใด
- คำแนะนำ
 - คำชักชวน
 - คำขอร้อง
 - คำชมเชย
36. คำโฆษณาว่า "โตเร็วทันใจใช้ปุ๋ยตราช้าง" เป็นคำโฆษณาเช่นไร
- ชักจูง
 - ท้าทาย
 - ยั่วชวน
 - เกินจริง
37. คำว่า "บริสุทธิ์" เปรียบเหมือนอะไร
- ดอกไม้
 - ปุ๋ยฝ้าย
 - น้ำค้าง
 - น้ำฝน

อ่านตารางต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 38

สถานที่	ที่ตั้ง	ระยะทาง (เมตร)
โรงเรียน	ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้าน	400
ตลาด	ทิศเหนือของบ้าน	250
โรงพยาบาล	ทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตลาด	600
วัด	ทิศตะวันออกของโรงเรียน	200
สถานีตำรวจ	ทิศตะวันตกเฉียงเหนือของวัด	350

38. ถ้าจะเขียนแผนผังตามนี้จะต้องกำหนดที่ตั้งของอะไรก่อนเป็นอันดับแรก

- ก. โรงเรียน
- ข. ตลาด
- ค. บ้าน
- ค. วัด

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วหาคำมาเติมลงในช่องว่างข้อ 39-40

39..ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเหตุ.....ที่น่าตื่นเต้นเกิดขึ้นที่เมือง.....
 คือขณะที่ฝ่าย 40..กำลังให้.....ต่อศาลอยู่นั้น จำเลยได้ใช้ปืนยิงผู้พิพากษาถึงแก่ความ
 ตาย จึงเป็นข่าวที่โจษจันกันมากที่สุดไปในขณะนั้น

39. ก. การ
 ข. กาล
 ค. กานต์
 ง. การณ์
40. ก. โจทษ์
 ข. โจทย์
 ค. โจทก์
 ง. โจษท์

.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้น ป.6 (ชุดที่ 2)

จำนวน 10 ข้อ เวลา 30 นาที

ชื่อ ชั้น โรงเรียน
สอบวันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง อ่านข้อความใน แล้วปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปนี้

ก. นิยมไทย ศรีธธาไทย ใช้ ปตท.	ข. ผงนวล ให้พลังซักสะอาดหมดจด
ข. อ๊ะ อ๊ะ อย่าทิ้งขยะ	ฅ. ป่าไม้เป็นของชาติ โปรดช่วยกันรักษา
ค. ลูกอม เย็นซ่า ชื่นใจ ช่วยรักษากลิ่นปาก	ฉ. ทิ้งขยะให้ถูกที่ ทิ้งให้คีต้องลงดัง
ง. สดชื่น แข็งแรง คิมโอวัลติน	ฎ. สะอาดปลอดภัย อยู่บ้านเสนาณีเวศม์
จ. ชมกีฬาแห่งชาติครั้งที่ 20 ที่ร้อยเอ็ด	ฏ. เลือกตั้งทั้งที่ เลือกคนดีเข้าสภา
ฉ. มาช่วยกันสร้างสวนหลวง ร.9 กันเถอะ	ฐ. สบู่ช่วยถนอมผิวนุ่มชุ่มชื้นตลอดวัน

1. คำสั่ง จงเลือกตัวอักษรหน้าข้อความที่เป็นคำโฆษณาใส่เป็นคำตอบให้ได้มากที่สุด

ตอบ 1. 4.
2. 5.
3. 6.

เด็กชายบุญมีเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีมาก

2. คำสั่ง จงจำแนกวิธีการที่บุญมีปฏิบัติต่อการเรียนที่ทำให้มีผลการเรียนดีมาก

1. 4.
2. 5.
3. 6.

บริษัทชัยภูมิจำกัด จำหน่ายสินค้าด้านผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาใช้เป็นอาหาร

3. คำสั่ง จงจำแนกสินค้าที่บริษัทชัยภูมิจำกัดจัดจำหน่าย

- คำตอบ
- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

คำชี้แจง อ่านคำถามต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามที่ละข้อ

4. คำถาม เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "น้ำ" นักเรียนนึกถึงคำศัพท์อะไรบ้างที่มีความหมายแปลว่าน้ำ

- ตอบ
- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

5. คำถาม เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "หัว" นักเรียนนึกถึงพืชอะไรบ้างที่มีลักษณะเป็นหัว

- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

6. คำถาม เมื่อเอ่ยถึงคำว่า "แม่" นักเรียนนึกถึงบุคคลใบบ้างที่มีความสัมพันธ์กับแม่

- ตอบ
- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

7. คำถาม เมื่อจับคู่คำได้เป็น คำ: ชาว หรือ ยาว: สั้น นักเรียนคิดว่ามีคำอะไรบ้างที่จับคู่กันได้เหมือนกับการจับคู่คำในข้อนี้

- ตอบ
- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

คำชี้แจง อ่านข้อความใน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

สถานที่แห่งหนึ่งมีหนังสือวางไว้เป็นชั้น ๆ จัดไว้เป็นหมวดหมู่ สำหรับผู้เข้าไปใช้บริการ
ศึกษาค้นคว้า ผู้ที่อยู่ในห้องนี้จะไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น

คำถาม นักเรียนคิดว่าสถานที่ที่กล่าวถึงนี้หมายถึงอะไรบ้าง

- คำตอบ
- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

แดงอายุน้อยกว่าดำ ชาวอายุมากกว่าดำแต่น้อยกว่าเขียว
เหลืองอายุน้อยกว่าขาวแต่มากกว่าดำ

คำถาม จงเรียงลำดับอายุของบุคคลทั้งหมด โทบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

- คำตอบ
- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

วิภาเป็นผู้มีจิตใจสงสารผู้ที่อ่อนแอและยากจน เมื่อต้นมะม่วงของตนออกผลมากมาย
วิภาแบ่งมะม่วงสุกไปแจกเพื่อนบ้านและนำมาให้เพื่อน ๆ รับประทานที่โรงเรียน

คำถาม นักเรียนคิดว่า วิภา เป็นคนเช่นไร

- คำตอบ
- | | |
|---------|---------|
| 1. | 4. |
| 2. | 5. |
| 3. | 6. |

แบบประเมินพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรและพัฒนาการทางภาษาตามการรับรู้ของตนเอง

ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมของนักเรียน พฤติกรรมของเพื่อน และพฤติกรรมของครูผู้สอน โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริง

พฤติกรรมที่ประเมิน	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ
	น้อย	ปาน- กลาง	มาก
ก. <u>ความเป็นกัลยาณมิตร</u> <u>พฤติกรรมของนักเรียน</u>			
1. นักเรียนเตือนสติเพื่อนเมื่อเพื่อนทำอะไรไม่รอบคอบ			
2. นักเรียนเก็บสิ่งของไปคืนเพื่อนเมื่อเพื่อนลืมทิ้งไว้			
3. นักเรียนให้เพื่อนยืมดินสอเมื่อเพื่อนลืมเอามาด้วย			
4. นักเรียนให้เพื่อนยืมปากกาเมื่อเพื่อนไม่มี			
5. นักเรียนเล่าเรื่องทุกซ่ใจให้เพื่อนฟัง			
6. นักเรียนไม่เปิดเผยเรื่องส่วนตัวของเพื่อนที่จะทำให้เพื่อนเกิดความเคียดแค้น			
7. นักเรียนจะช่วยเพื่อนเมื่อเพื่อนได้รับความทุกข์ยาก			
8. นักเรียนคอยเตือนมิให้เพื่อนทำความชั่ว			
9. นักเรียนสับสนุนให้เพื่อนทำแต่ความดี			
10. นักเรียนอธิบายสิ่งที่เพื่อนไม่เข้าใจให้เพื่อนฟัง			
11. นักเรียนบอกวิธีทำการบ้านที่ถูกต้องให้แก่เพื่อน			
12. นักเรียนส่งสารเพื่อนเมื่อเพื่อนทำแบบฝึกหัดไม่ได้			
13. นักเรียนดีใจเมื่อเพื่อนเรียนดีขึ้น			
14. นักเรียนสนับสนุนเมื่อเพื่อนได้รับการยกย่องชมเชย			

พฤติกรรมที่ประเมิน	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ ปาน- กลาง	ปฏิบัติ มาก
<u>พฤติกรรมของเพื่อน</u>			
15. เพื่อนกล่าวตักเตือนเมื่อนักเรียนทำอะไรไม่รอบคอบ.			
16. เพื่อนเก็บสิ่งของที่นักเรียนลืมไว้มาคืนให้.			
17. เพื่อนให้นักเรียนยืมสิ่งของเมื่อนักเรียนลืมเอามาด้วย.			
18. เพื่อนให้ยืมดินสอเมื่อนักเรียนไม่มี.			
19. เพื่อนเล่าเรื่องทุกซ่ใจให้นักเรียนฟัง.			
20. เพื่อนไม่เปิดเผยเรื่องส่วนตัวของนักเรียนที่เรียน ต้องการให้เป็น เป็นความลับ.			
21. เพื่อนช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนได้รับความทุกข์ยาก.			
22. เพื่อนคัดค้านมิให้นักเรียนทำความชั่ว.			
23. เพื่อนสนับสนุนให้นักเรียนทำแต่ความดี.			
24. เพื่อนอธิบายสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจให้ฟัง.			
25. เพื่อนบอกวิธีทำการบ้านที่ถูกต้องให้แก่ นักเรียน.			
26. เพื่อนแสดงความเห็นใจนักเรียนเมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดไม่ได้.			
27. เพื่อนแสดงความดีใจเมื่อนักเรียนเรียนดีขึ้น.			
28. เพื่อนปรบมือให้เมื่อนักเรียนได้รับการยกย่องชมเชย.			
<u>พฤติกรรมของครู</u>			
29. ครูมีความรักและความเป็นกันเองกับนักเรียน.			
30. ครูเป็นผู้นำศรัทธา นำเคารพบูชา.			
31. ครูเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง.			
32. ครูให้คำแนะนำนักเรียนดี.			
33. ครูมีความอดทนต่อการซักถามของนักเรียน.			
34. ครูสั่งสอนให้นักเรียนเข้าใจง่าย.			
35. ครูหวังดีต่อนักเรียนชักจูงให้ปฏิบัติในทางที่ดี.			

พฤติกรรมที่ประเมิน	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ ปาน- กลาง	ปฏิบัติ มาก
ข. <u>ทักษะภาษาที่พัฒนาตามหลักทฤษฎี</u>			
<u>ทักษะการฟัง</u>			
1. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในขณะที่ฟัง.			
2. ข้าพเจ้าสามารถจับประเด็นสาระความรู้จาก เรื่องที่ฟังและจำ ได้แม่นยำ.			
3. ข้าพเจ้าสามารถท่องจำสาระความรู้จากการฟังได้จนคล่องแคล่ว.			
4. ข้าพเจ้าพยายามพิจารณาสาระความรู้จากการฟังอย่างตั้งใจ และเข้าใจ.			
5. ข้าพเจ้าสามารถสรุปสาระความรู้จากการฟังได้ด้วยเหตุผล จนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ได้.			
<u>ทักษะการพูด</u>			
6. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในขณะที่พูด.			
7. ข้าพเจ้าสามารถเลือกและจัดลำดับสาระสำคัญในการพูด จนจำได้แม่นยำ.			
8. ข้าพเจ้าสามารถพูดเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีสาระความรู้ได้อย่าง คล่องแคล่ว.			
9. ข้าพเจ้าพยายามคิดก่อนพูดและเรียบเรียงถ้อยคำในเรื่องที่ ตนพูดให้ได้ใจความ.			
10. ข้าพเจ้าสามารถพูดสรุปสาระความรู้จากเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วย เหตุผลจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ได้.			
<u>ทักษะการอ่าน</u>			
11. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในขณะที่อ่าน.			
12. ข้าพเจ้าสามารถจับประเด็นสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านและ จำได้แม่นยำ.			

พฤติกรรมที่ประเมิน	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ ปาน- กลาง	ปฏิบัติ มาก
13. ข้าพเจ้าสามารถท่องจำสาระความรู้ที่ได้จากการอ่านจนคล่องแคล่ว.
14. ข้าพเจ้าพยายามตั้งใจอ่านข้อความและเข้าใจเรื่องที่ตนอ่าน.
15. ข้าพเจ้าสามารถสรุปสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านได้ด้วยเหตุผลจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ได้.
<u>ทักษะการเขียน</u>			
16. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในขณะที่เขียน.
17. ข้าพเจ้าสามารถเลือกและจัดลำดับสาระสำคัญในการเขียนและเขียนได้ถูกต้อง.
18. ข้าพเจ้าสามารถเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีสาระความรู้ได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง.
19. ข้าพเจ้าพยายามตั้งใจเขียน และเรียบเรียงข้อความได้ต่อเนื่องชัดเจน.
20. ข้าพเจ้าสามารถสรุปสาระความรู้จากเรื่องที่เขียนได้ด้วยเหตุผลจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ได้.

แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนโดยครูประจำชั้น

นักเรียนที่ครูประเมินชื่อ ชั้น

คำชี้แจง โปรคประเมินพฤติกรรมของนักเรียนโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือ
ที่ตรงกับความเป็นจริง ดังต่อไปนี้

รายการที่ประเมิน	ปฏิบัติขั้น กว่าเดิม	ปฏิบัติ เหมือนเดิม	ยังต้อง แก้ไข
<u>ทักษะการฟัง</u>			
1. นักเรียนมีความตั้งใจในขณะที่ฟัง			
2. นักเรียนสามารถจับประเด็นสาระความรู้จากเรื่องที่ฟัง และจำได้แม่นยำ			
3. นักเรียนสามารถท่องจำสาระความรู้ที่ได้จากการฟังจน คล่องแคล่ว			
4. นักเรียนพยายามพิจารณาสาระความรู้จากการฟังอย่าง ตั้งใจและเข้าใจ			
5. นักเรียนสามารถสรุปสาระความรู้จากการฟังได้ด้วยเหตุผล จนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ได้			
<u>ทักษะการพูด</u>			
1. นักเรียนมีความตั้งใจในขณะที่พูด			
2. นักเรียนสามารถเลือกและจัดลำดับสาระสำคัญในการพูด จนจำได้แม่นยำ			
3. นักเรียนสามารถพูดเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีสาระความรู้ได้ อย่างคล่องแคล่ว			
4. นักเรียนพยายามคิดก่อนพูดและเรียบเรียงถ้อยคำใน เรื่องที่ตนพูดให้ได้ใจความ			

รายการที่ประเมิน	ปฏิบัติดีขึ้น กว่าเดิม	ปฏิบัติ เหมือนเดิม	ยังต้อง แก้ไข
5. นักเรียนสามารถพูดสรุปสาระความรู้จากเรื่องต่าง ๆ ได้ ด้วยเหตุผลจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ได้			
<u>ทักษะการอ่าน</u>			
1. นักเรียนมีความตั้งใจในขณะที่อ่าน			
2. นักเรียนสามารถจับประเด็นสาระความรู้จากเรื่องที่อ่าน และจำได้แม่นยำ			
3. นักเรียนสามารถท่องจำสาระความรู้ที่ได้จากการอ่าน จนคล่องแคล่ว			
4. นักเรียนพยายามอ่านข้อความและเข้าใจในเรื่องที่อ่าน			
5. นักเรียนสามารถสรุปสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านได้ด้วย เหตุผลจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ได้			
<u>ทักษะการเขียน</u>			
1. นักเรียนมีความตั้งใจในขณะที่เรียน			
2. นักเรียนสามารถเลือกและจัดลำดับสาระสำคัญในการ เขียนและเขียนได้ถูกต้อง			
3. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีสาระความ รู้ได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง			
4. นักเรียนพยายามตั้งใจเขียนและเรียบเรียงข้อความ ได้ต่อเนื่องชัดเจน			
5. นักเรียนสามารถสรุปสาระความรู้จากเรื่องที่เขียนได้ ด้วยเหตุผลจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำ ไปใช้ได้			
รวม			

แบบประเมินความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาไทยตามการรับรู้ของตนเอง

ชื่อ ชั้น โรงเรียน

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทย จากการสอนของครูวิไลวรรณ จันณรงค์ ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย	ยังไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย
1.	การเรียนภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าเป็นคนฉลาดขึ้น			
2.	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ยาก			
3.	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้จากการเรียนภาษาไทย ไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
4.	การเรียนภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าวิตกกังวล			
5.	เมื่อถึงชั่วโมงภาษาไทยข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะเรียน			
6.	ภาษาไทยเป็นภาษาที่เราใช้ทุกวันไม่จำเป็นต้องเรียนก็ได้			
7.	การเรียนภาษาไทยช่วยให้ข้าพเจ้ามีความคิดกว้างไกล			
8.	ข้าพเจ้าว่างนอนทุกครั้งเมื่อเรียนภาษาไทย			
9.	ภาษาไทยมีคุณค่าควรแก่การศึกษา			
10.	การเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย			
11.	การเรียนภาษาไทยช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนช่างสังเกตขึ้น			
12.	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยขณะเรียนภาษาไทย			
13.	การเรียนภาษาไทยเป็นรากฐานในการเรียนกลุ่ม ประสบการณ์อื่น			
14.	การเรียนภาษาไทยทำให้ขาดความคิดที่เป็นของตัวเอง			
15.	การเรียนภาษาไทยช่วยให้ข้าพเจ้าคิดและพูดอย่างมีเหตุผลขึ้น			
16.	ทุกครั้งที่ยื่นภาษาไทย ข้าพเจ้าอยากใช้หมดเวลาเร็ว ๆ			

แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรต่อผลการเรียน

แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของตนเองต่อผลการเรียน

ในการเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า ความเป็นกัลยาณมิตรของตนเอง ช่วย
ให้ผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนชั้นคือ

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.



แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของเพื่อนต่อผลการเรียน

ในการเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า ความเป็นกัลยาณมิตรของเพื่อน ช่วย
ให้ผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนดีขึ้น คือ

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

แบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของครูต่อผลการเรียน

ในการเรียนภาษาไทย ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า ความเป็นกัลยาณมิตรของครู
ช่วยให้ผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนดีขึ้น คือ

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

แบบประเมินสังคมมิติ

ข้าพเจ้าชื่อ..... ชั้น.....

คำชี้แจง ถ้านักเรียนได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองให้ไปเที่ยวในวันปิดภาคเรียนและอนุญาตให้นักเรียนเลือกเพื่อนในห้องนี้ไปด้วยได้อีก 3 คน โดยผู้ปกครองยินดีที่จะออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด ขอให้นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนที่นักเรียนอยากให้ไปเที่ยวด้วย

1.

2.

3.

ภาคผนวก ค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

การสร้างศรัทธา



ครูผู้ปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตร

การจัดบรรยากาศของชั้นเรียน
ให้เหมาะสม



การเสนอสิ่งเร้าเพื่อสร้าง
แรงจูงใจใฝ่รู้

การฝึกหัด ฟัง พูด อ่าน เขียน



ฟังนิทาน คำอธิบาย
แถบบันทึกเสียง

พูดในโอกาสต่าง ๆ ให้เหมาะสม



อ่านตำรา ข่าวสาร
เขียนคำศัพท์ เรียงความ
แสดงความคิดเห็น

การฝึกปรีจันประเค้นสาระและจดจำ



ฟังและจับประเค้นสาระความรู้

ศึกษา ค้นคว้า และจดจำ



ช่วยกันแสวงหาข้อมูล

การฝึกฝนการใช้ภาษาจนแคล่วคล่องชัดเจน



ห้องจำสาระความรู้

ลองใช้ดูในสถานการณ์อื่น



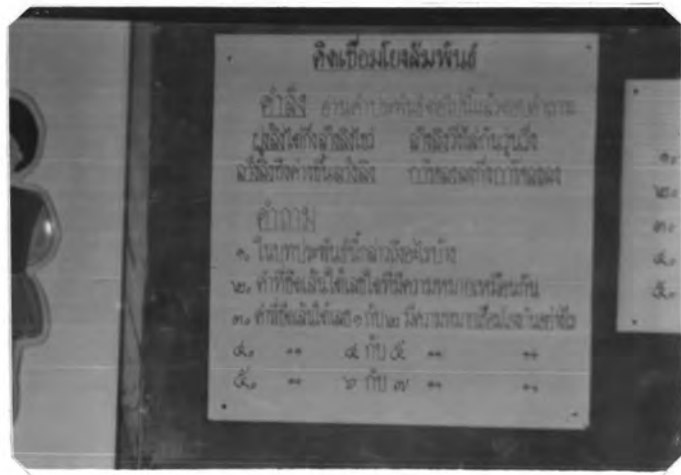
เรจรี้นำมาเล่นเกมแข่งขัน

การฝึกคิดพิจารณาจนเข้าใจแจ่มแจ้ง



คิดจำแนกแยกแยะ
จัดหมู่พวก ทาความเหมือน

คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์
สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง



คิดสรุปหลักการจากข้อมูล
และข่าวสาร



การสรุปสาระความรู้เป็นหลักการและนำไปใช้



ร่วมกันปรึกษา
แสวงหาข้อมูล

นำมาประกอบกุล
เพิ่มพูนเป็นหลักการ



ใช้ได้ทุกสถานการณ์
เมื่อผ่านความเข้าใจ

การมองเห็นและการประเมินโดยกัลยาณมิตร



การประเมินตนเองและเพื่อน
ทั้งในด้านความรู้และคุณธรรม

การประเมินโดยครูทั้งใน
ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ
และคุณธรรม



การซ่อมเสริมช่วยเหลือกัน
โดยการอธิบาย แนะนำ
ช่วยเหลือในโอกาสอันเหมาะสม

ประวัติผู้เขียน

นางสาววิไลวรรณ จันดรรงค์ เกิดเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2495 ที่บ้านเลขที่ 190 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก เมื่อปีการศึกษา 2520 และเข้าศึกษาต่อในภาค วิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนบ้านโนนสะอาดสามัคคี อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นจำนวนเงิน 2,400.- บาท

